

ეროვნული სასწავლო
გეგმების ცენტრი
NATIONAL CURRICULUM
CENTER

საქართველოს
განათლებისა
და მეცნიერების
სამინისტრო

ინგლისური ენა

I-VI კლასები

გზამკვლევი მასწავლებლებისთვის

2011-2016 წლების ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით

თბილისი, 2011

**გზამკვლევზე
მუშაობდნენ:**

გულნარა ჩხიკვაძე - ეროვნული სასწავლო გეგმების ცენტრი,
უცხოური ენების ჯგუფის ხელმძღვანელი,
ინგლისური ენის ექსპერტი

იზაბელა პეტრიაშვილი - ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი,
ი. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,
ასოცირებული პროფესორი

მაია ხაჩიაშვილი - ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი.
ი. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ენების
ცენტრი, ინგლისური ენის მასწავლებელი

ნინო გურგენიძე - ინგლისური ენის ცენტრი,
ინგლისური ენის მასწავლებელი

თამარ ჯაყელი - ეროვნული სასწავლო გეგმების ცენტრი,
ჰუმანიტარულ და საზოგადოებრივ მეცნიერებათა
დეპარტამენტის უფროსი

მაია უთურგაიძე - დ. უზნაძის სახელობის ფსიქოლოგიის
ინსტიტუტის ასაკობრივი და პედაგოგიური ფსიქოლოგიის
განყოფილების მეცნიერთანამშრომელი, ფსიქოლოგიის
მეცნიერებათა დოქტორი

პროექტის კოორდინატორი:

თამარ ჯაყელი - ეროვნული სასწავლო გეგმების
ცენტრი, ჰუმანიტარულ და საზოგადოებრივ
მეცნიერებათა დეპარტამენტის უფროსი

დიზაინერ-დამკაბადონებელი:

მაკა ბერაია

ტექნიკური რედაქტორი:

მარიამ ბერძენიშვილი

UDC (უაკ) 811.111 (072)
უ - 958

ISBN 978-9941-0-3605-7

© ეროვნული სასწავლო გეგმების ცენტრი

მოცემული პუბლიკაციის ტექსტის გამოყენება დაშვებულია მხოლოდ არაკომერციული
მიზნებისთვის, წყაროს მითითებით.

სარჩევი

შესავალი	4
თავი I. სწავლა-სწავლების ძირითადი პრინციპები	
დაწყებით საფასურზე	6
თავი II. შეფასება	23
თავი III. დაწყებითი საფასურის უცხოური ენების	
სტანდარტი და ტიპური აქტივობები	30
ა) ნაწილი I - დონე დ.I, დ.II	30
ბ) ნაწილი II - დონე დ.III, დ.IV	39
გ) ნაწილი II - დონე დ.III, დ.IV	50
თავი IV. ინგლისური ენის სწავლება	64
ა) ფონოლოგიური უნარ-ჩვევები	64
ბ) კითხვის სწავლება 5-6 წლის ასაკის მოსწავლეთათვის.....	79
გ) სასწავლო სტრატეგიები	96
დ) ნაწილი I - სანიმუშო აქტივობები (დ.I-დ.II)	102
ბ) ნაწილი II - სანიმუშო აქტივობები (დ.III-დ.IV)	130
გ) ნაწილი III - სანიმუშო აქტივობები (დ.V-დ.VI)	161
თავი V. განმსაზღვრელი (შემაჯავებელი) შეფასების ნიმუშები	196
რესურსები	208
გამოყენებული ლიტერატურა	209

შესავალი

წინამდებარე გზამკვლევი უცხოური ენების საგნობრივი პროგრამის დამხმარე მეთოდური რესურსია. აქ აღწერილია მეთოდოლოგიური მიდგომები და აქტივობათა ტიპები, რომელთა გამოყენებაც ხელს შეუწყობს ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული მიმართულებებისა და შედეგების დაძლევას.

ეროვნულ პროგრამაზე დაფუძნებული სწავლებისას მნიშვნელოვანია, მასწავლებლებმა გააცნობიერონ, როგორ დაუკავშირონ ყოველდღიური სასწავლო პროცესი სტანდარტის მოთხოვნებს. გზამკვლევის შექმნის ამოცანაა, დახმარება გაუწიოს მასწავლებლებს სწავლების ყველა კომპონენტის - სტანდარტის შედეგების, სასწავლო მასალის, აქტივობებისა და მოსწავლეთა შეფასების ინტეგრირებაში მაღალი საგანმანათლებლო მიზნების მისაღწევად.

გზამკვლევი ხუთი თავისგან შედგება. შესავალ ნაწილში მოკლედ არის აღწერილი გზამკვლევის სტრუქტურა, ჩამოყალიბებულია მისი მიზნები და ამოცანები.

პირველ თავში საუბარია სწავლა-სწავლების ძირითად პრინციპებზე. აღნიშნულია, რომ შედეგზე ორიენტირებული სასწავლო პროცესის წარმართვა მოითხოვს სწავლა/სწავლების შემდეგი ძირითადი პრინციპების დაცვას:

1. ცოდნის კონსტრუირება;
2. გაღრმავებული სწავლება;
3. პოზიტიური სასწავლო გარემოს შექმნა;
4. მოტივაციის ამაღლება;
5. მოსწავლის ჩართულობა;
6. ინდივიდუალური მახასიათებლების გათვალისწინება;
7. ასაკობრივი თავისებურებების გათვალისწინება.

აქვე, აღწერილია თითოეული მათგანი.

მეორე თავში განხილულია მოსწავლეთა შეფასების სისტემა. ჩამოყალიბებულია გამსაზღვრელი და განმავითარებელი შეფასებების მიზნები, გაანალიზებულია მათი არსი; ამავე თავში აღწერილია I-VI კლასების მოსწავლეთა ასაკობრივი თავისებურებები და შემოთავაზებულია კონკრეტული მეთოდოლოგიური რჩევები.

მესამე თავი 2011-2016 წლების ეროვნული სასწავლო გეგმის უცხოური ენების დანყებითი საფეხურის სტანდარტების განხილვას ეთმობა. დანყებითი საფეხურის სტანდარტი დაყოფილია ენის ფლობის დონეების მიხედვით: დ.I; დ.II; დ.III; დ.IV; დ.V; დ.VI. თითოეული დონის შესატყვისი სტანდარტი ექვს/შვიდ მიმართულებას აერთიანებს (მოსმენა, კითხვა, წერა, ლაპარაკი, კულტურათა, დიალოგი, უცხოური ენის პრაქტიკული გამოყენება (მედიაცია), სწავლის სწავლა). სტანდარტის დონეებისა და მიმართულებების საფუძველზე გზამკვლევის მასალა ორგანიზებულია სამ ნაწილად.

- I ნაწილი - დანყებითი საფეხურის დონე - დ.I-II;
- II ნაწილი - დანყებითი საფეხურის დონე - დ.III-IV;
- III ნაწილი - დანყებითი საფეხურის დონე - დ.V-VI;

მოცემული ნაწილების განხილვა შემოთავაზებულია შემდეგი სტრუქტურის მიხედვით:

მიმართულება:

შედეგი:	
ინდიკატორები:	
აქტივობები	შენიშვნა

თითოეული ნაწილის სქემაში მოცემულია აქტივობათა ჩამონათვალი შესაბამისი დონის სტანდარტის შედეგებისა და ინდიკატორების მიხედვით.

ამავე თავში აღწერილია ის განსაკუთრებული მიდგომები, რომლებიც გასათვალისწინებელია ადრეულ ასაკში მოზარდთა კითხვის უნარის გასავითარებლად, ამასთანავე, განხილულია იმ აქტუალურ უნარებთან დაკავშირებული პრობლემები, რომლებიც მნიშვნელოვანია 5-6 წლის მოზარდთათვის კითხვის სწავლებისას. აქვე მოცემულია აღნიშნული უნარების შესატყვისი აქტივობების ჩამონათვალი.

ამავე თავში საუბარია მოსწავლეთა ფონოლოგიური ცნობიერების განვითარების მნიშვნელობასა და მის მჭიდრო კავშირზე კითხვის სწავლების პროცესთან. ნიმუშებად შემოთავაზებულია აქტივობათა რამდენიმე ნიმუში, რომელიც კონკრეტული ფონოლოგიური უნარების განვითარებას ემსახურება. ამავე თავში აღწერილია სასწავლო სტრატეგიების მნიშვნელობა და მათი სანიმუშო ვერსიები.

მეოთხე თავი შეიცავს თითოეულ ნაწილში მოცემული შედეგებისა და ინდიკატორების შესატყვისი აქტივობათა დეტალურ აღწერას შემდეგი სტრუქტურის მიხედვით:

შედეგი:
აქტივობის ინსტრუქცია/დასახელება
მიზანი/მიზნები
მასალა/რესურსები
კლასის ორგანიზება
აქტივობის მსვლელობა
განმავითარებელი/განმსაზღვრელი შეფასება
მეთოდური კომენტარები

სქემაში განსაზღვრულია თითოეული აქტივობის მიზანი/მიზნები, რეკომენდებული მასალების ჩამონათვალი, მითითებულია რესურსები, შემოთავაზებულია კონკრეტული აქტივობისთვის შესაფერისი კლასის ორგანიზების ფორმები და განმავითარებელი/განმსაზღვრელი შეფასებების გამოყენების ნიმუშები. მეთოდური კომენტარებში კი მოცემულია აქტივობის ანალიზი და რჩევები, რაც პედაგოგებს ამ აქტივობების განხორციელებასა და სტანდარტით გათვალისწინებული შედეგების დაძლევაში დაეხმარება. კომენტარებში აგრეთვე აღწერილია, როგორ შეიძლება ამა- თუ იმ აქტივობის გამოყენება სტანდარტის სხვა მიმართულებებისა და შედეგების მისაღწევად.

მეხუთე თავში განხილულია განმსაზღვრელი შეფასების გამოყენების კონკრეტული ნიმუშები.

თავი I სწავლა-სწავლების ძირითადი პრინციპები დაწყებით საფეხურზე

ეროვნული სასწავლო გეგმის ფუნდამენტური პრინციპია შედეგზე ორიენტირება, რაც გულისხმობს მოსწავლეთათვის ქმედითი, დინამიკური და ფუნქციური ცოდნის გადაცემას.

შედეგზე ორიენტირებული სასწავლო პროცესი მოითხოვს სწავლა-სწავლების შემდეგი ძირითადი პრინციპების დაცვას:

1. ცოდნის კონსტრუირება;
2. გაღრმავებული სწავლება;
3. პოზიტიური სასწავლო გარემოს შექმნა;
4. მოტივაციის ამაღლება;
5. მოსწავლის ჩართულობა;
6. ინდივიდუალური მახასიათებლების გათვალისწინება;
7. ასაკობრივი თავისებურებების გათვალისწინება.

მოკლედ მიმოვიხილოთ თითოეული მათგანი.

1. ცოდნის კონსტრუირების ხელშეწყობა

სწავლა არის ცოდნის აგების პროცესი, რომელშიც მოსწავლე აქტიურად უნდა იყოს ჩართული. მზა ცოდნის გადაცემა ხელს არ უწყობს გააზრებულ და ხარისხიან სწავლებას. მართალია, მასწავლებელმა უნდა მართოს სწავლა-სწავლების პროცესი, მაგრამ მოსწავლესაც უნდა მისცეს დამოუკიდებლად ფიქრის საშუალება იმ მიზნით, რომ მან საკუთარ ცოდნასა და გამოცდილებაზე დაფუძნებით აღმოაჩინოს და გადამუშაოს ახალი თემები. ამგვარი აქტიურობით ის უკეთესად გაიაზრებს და შეითვისებს ახლადშეძენილ ცოდნას. ცხადია, მოსწავლე შეცდომებსაც დაუშვებს და დაბრკოლებებსაც ნააწყდება, მაგრამ მასწავლებლის დახმარებით, მსჯელობითა და კონსტრუქციული თანამშრომლობით, ის პრობლემებსაც გაუმკლავდება, ხარვეზებსაც შეავსებს და შეცდომებსაც გამოასწორებს. სწავლებისას სასურველი შედეგის მისაღწევად დიდი მნიშვნელობა ენიჭება სწავლას აღმოჩენის გზით და სწავლას მართვადი აღმოჩენის გზით. პირველ შემთხვევაში, მიუხედავად იმისა, რომ პროცესს მასწავლებელი მართავს, მოზარდები, უმეტესწილად, დამოუკიდებლად მუშაობენ. მეორე შემთხვევაში კი, მასწავლებელი არ საუბრობს პრობლემის გადაჭრის გზებსა და ხერხებზე, იგი მოსწავლეებს მხოლოდ აუცილებელ მასალას აწვდის, მათ დაკვირვებისკენ უბიძგებს და აძლევს საკუთარი მოსაზრებების გამოთქმის საშუალებას. ამისათვის მოსწავლეებს სჭირდებათ ინტუიტიური და ანალიტიკური აზროვნების ამოქმედება. მასწავლებელს შეუძლია, დასვას მიმანიშნებელი კითხვები და დაეხმაროს მათ მოსაზრებათა არგუმენტირებასა და/ან უკუგდებაში. ამგვარი სამუშაოს ეტაპებია: შესავალი, ექსპერიმენტი, მსჯელობა (გააზრება), გამოყენება და შემოწმება.

ამგვარი მეთოდის გამოყენება მოსწავლეთა შემეცნებითი პროცესის განვითარე-

ბას უწყობს ხელს, რადგან სწავლებისას ისეთი მრავალფეროვანი ფორმების გამოყენებას საჭიროებს, როგორცაა, მაგალითად, დისკუსია, ლიტერატურის საკითხებზე მუშაობა, ემპირიული ინფორმაციის შეგროვება და სხვა. შედეგად, ძლიერდება მოსწავლის მოტივაცია, რადგან მოზარდები თვალნათლივ ხედავენ საკუთარი შრომის ნაყოფს და ხვდებიან, რომ ცოდნა არ ატარებს ფორმალურ ხასიათს. მყარდება კავშირი ცხოვრებისეულ გამოცდილებასთან. ჯგუფური მუშაობის დროს კი ვითარდება თანამშრომლობის უნარი. განსაკუთრებით ეფექტურია ამ ტიპის მუშაობის დაწყება მეხუთე-მეექვსე კლასებში.

2. გაღრმავებული სწავლება

შედეგზე ორიენტირება გულისხმობს მოსწავლისთვის მიწოდებული ინფორმაციის არა მხოლოდ დამახსოვრებას, არამედ ამ ინფორმაციის მყარ და ფუნქციურ ცოდნად გარდაქმნას. ამგვარი ცოდნის მიღება კი შესაძლებელია მხოლოდ გაღრმავებული სწავლებით, რაც გულისხმობს სასწავლო მასალის ეტაპობრივად და მრავალმხრივად დამუშავებას, ახალი საკითხების, ცნებების საფუძვლიანად და განსხვავებულ კონტექსტებში განხილვას, ათვისებული ცოდნის განმტკიცებას, საგანთაშორისი კავშირების გამოვლენასა და საერთო ასპექტების დამუშავებას.

3. პოზიტიური სასწავლო გარემოს შექმნა

სწავლა უნდა მიმდინარეობდეს მშვიდ და მონესრიგებულ გარემოში, სადაც განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება პოზიტიურ ურთიერთობებსა და ინტერაქციას, მოსწავლე დაფასებული, აღიარებულია და თავადაა პასუხისმგებელი სწავლის პროცესსა და თვითგანვითარებაზე.

4. მოტივაციის ამაღლება

მოტივაცია განმსაზღვრელ როლს თამაშობს სწავლა-სწავლების პროცესში. მოტივაციის ამაღლება წარმოშობს სასწავლო აქტივობაში ჩაბმის სურვილს, ზრდის მასში მონაწილეობის ხარისხს, რაც, თავის მხრივ, ქმედითუნარიანობას ჰმატებს მოსწავლეს. მოტივირებული მოსწავლე მიზანდასახულია და მზად არის პრობლემებისა და სირთულეების დასაძლევად. ამდენად, მოსწავლეთა მოტივაციის ამაღლება უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა პედაგოგისთვის.

მოტივაციური პროცესების მართვა შესაძლებელია, თუ სასწავლო გეგმის შედგენისას მასწავლებელი დაფიქრდება იმ საშუალებებზე, რომლებიც მოსწავლეებს სწავლის სურვილს აღუძრავს და წინასწარ განსაზღვრავს (სასწავლო გეგმის ფარგლებში), რისი გაკეთება შესაძლებელი მათი მოტივაციის ასამაღლებლად.

უპირველესად, მნიშვნელოვანია მოზარდებს გაუჩნდეთ წინსვლის განცდა. ამისათვის თითოეულ მოსწავლეს, მიუხედავად მისი აკადემიური მიღწევებისა, საკუთარ

შესაძლებლობებსა და ცოდნაზე დაყრდნობით უნდა ჰქონდეს ეტაპობრივი პროგრესირების საშუალება. ამდენად, აუცილებელია, თითოეული მათგანისთვის შესაფერისი დავალებების შერჩევა სირთულის დონის მიხედვით. თუ მოსწავლეს მივცემთ ზედმეტად რთულ, მისთვის დაუძლეველ დავალებებს, ის წინსვლის იმედს დაკარგავს. წარმატებული პედაგოგი უნდა ითვალისწინებდეს, რომ მოსწავლისთვის მთავარი „ასაკობრივი“ წარმატების მიღწევის მოტივია. საინტერესოა, რა აქვთ საერთო ალბინისტს, რომელიც მწვერვალს იპყრობს, ბავშვს, რომელიც გატაცებით თამაშობს კომპიუტერულ თამაშებს და მოსწავლეს, რომელიც ყოველთვის ცდილობს, უკეთესად ისწავლოს. თითოეულ მათგანს გაძლიერებული აქვს წარმატების მიღწევის მოტივი, რაც დაკავშირებულია პიროვნების სურვილთან თავი აარიდოს მარცხს. ასე რომ, აუცილებელია შექმნა ისეთი სასწავლო გარემო, რომელშიც ნებისმიერ მოსწავლეს ექნება წინსვლის განცდა.

თანამედროვე სკოლაში სწავლის მოტივაციის განვითარების ტექნოლოგია მოსწავლეთა მიღწევის მოთხოვნილების განვითარებაზე იგება. ეს ტექნოლოგია გულისხმობს ისეთი პროგრამების შემუშავებას, რომლებშიც ბევრი სხვადასხვა სირთულის დავალებაა.

მოსწავლის დასაინტერესებლად აუცილებელია ყველა სახის სასწავლო მასალის გამოყენება. ამავდროულად, მნიშვნელოვანია მოსწავლის ინტერესების გათვალისწინება. სასურველია, გაკვეთილის გეგმის მოსწავლეების ინტერესებთან შეთანხმებით დაგეგმვა. სასწავლო მასალა უნდა ჩავართოთ „სამყაროს სურათში“, დაუკავშიროთ ყოველდღიურ ცხოვრებისეულ გამოცდილებას. სასწავლო პროგრამების შესავსებად მასწავლებლისთვის მნიშვნელოვანია მოსწავლეთა ინტერესების გაცნობა. მოზარდის ინტერესების გამოსავლენად ყველაზე მარტივი ხერხი მოსწავლეთა პირდაპირი შეკითხვაა, მაგალითად, როგორ ატარებენ თავისუფალ დროს. მოსწავლეთა ინტერესების დადგენის შემდეგ, საჭიროა მათი გათვალისწინება სასწავლო პროცესში. გაკვეთილის მსვლელობისას შეიძლება გამოვიყენოთ ყველაფერი, რაც გაზრდის მოსწავლეთა ცნობისმოყვარეობას - ახალი და უჩვეულო ფაქტები, შეხედულებები მოვლენებზე, თვალსაჩინო დამხმარე სახელმძღვანელოები, თვითნაკეთი ნივთები და სხვა.

მასწავლებელი ყოველთვის უნდა ცდილობდეს, ნათლად დაანახოს მოსწავლეს ამა თუ იმ აქტივობის მიზანი, ხელი შეუწყოს შესასრულებელი დავალების გააზრებაში და გააგებინოს, რა სარგებელს მოუტანს პიროვნული თუ სოციალური თვალსაზრისით და რას შესძენს ისეთს, რაც მას სკოლის გარეთაც გამოადგება. წინააღმდეგ შემთხვევაში, მისი მოტივაცია მკვეთრად დაიკლებს და იგი აქტივობისთვის მინიმალურად ან სრულიად არ დაიხარჯება.

5. მოსწავლის ჩართულობა

თანამედროვე საგანმანათლებლო პროცესი მოსწავლეთა განსაკუთრებულ აქტიურობას მოითხოვს. აქ იგულისხმება მონაწილეობა არა მხოლოდ საკუთარ, არამედ თანატოლების სწავლის პროცესში. გაკვეთილზე ჯგუფური მუშაობისას, პროექტებში მონაწილეობისას, წარმოდგენების დაგეგმვისა თუ განხორციელებისას მოსწავლეები ერთმანეთს ეხმარებიან სხვადასხვა კონცეფციის უკეთ გაგებაში, უნარ-ჩვევების დაუფლება-განვითარებასა და დამოკიდებულებების ჩამოყალიბებაში. შესაბამისად,

გაკვეთილებზე მოსწავლეების დასწრების უზრუნველყოფა სკოლის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საზრუნავია.

6. ინდივიდუალური მახასიათებლების გათვალისწინება

ყველა მოსწავლე უნიკალური და განსხვავებულია თავისი ინდივიდუალური, ფიზიკური და ფსიქიკური მახასიათებლებით, ნიჭით, ემოციებით, ინტერესებით, პირადი გამოცდილებით, აკადემიური საჭიროებებით, აზროვნების მოდულობითა და სწავლის სტილით (აღქმის მოდულობებით). განვითარების თანაბარი შესაძლებლობის მისაცემად სკოლამ ყველა მოსწავლეს უნდა შესთავაზოს მრავალფეროვანი სასწავლო პროცესი, რაც გულისხმობს მრავალგვარი მეთოდის, მიდგომის, სტრატეგიის, პრობლემათა გადაჭრის გზების, აქტივობათა ტიპებისათუ შეფასების ხერხების გამოყენებას.

მესამე და მეოთხე თავებში შემოგთავაზებთ აქტივობათა და შეფასების ხერხების მრავალფეროვან სპექტრს. ყურადღებას შევაჩერებთ სწავლის სტილზე (ეარნინგ შტყლე) ანუ აღქმის მოდულობებზე.

თანამედროვე მკვლევარები მოსწავლეს ადარებენ ტელევიზორს, რომლის მსგავსად, მოსწავლესაც შეუძლია, სხვადასხვა არხით მიიღოს ინფორმაცია. როგორც წესი, ცალკეულ ინდივიდში რომელიმე ერთი არხი სხვებზე მეტადაა განვითარებული და, შესაბამისად, ისინი ინფორმაციის დამუშავებას ამ არხით ამჯობინებენ. სწორედ ეს არჩევანი განსაზღვრავს სასწავლო პროფილს. დადგენილია სამი ძირითადი სასწავლო პროფილი:

- ხედვითი (Visual- ვიზუალური);
- სმენითი (Auditory - აუდიტორული);
- კინესთეტიკური (Kinesthetic - კინესთეტიკური).

ზოგიერთი ადამიანი ინფორმაციას მხედველობით უკეთ აღიქვამს (ვიზუალური) და მასზე ამბობენ, "ფოტოაპარატით" სწავლობსო. მასზე, ვინც სმენით უფრო იოლად აღიქვამს ინფორმაციას (აუდიტორები), - "მაგნიტოფონით" სწავლობსო. მასზე, ვინც ინფორმაციის უკეთ დამახსოვრებას სხვადასხვა მანიპულაციით - ხელის შეხებით/კეთებით, ჟესტიკულაციით, მიმიკით, მოძრაობებით - ამჯობინებენ (კინესთეტიკოსები), ამბობენ „უთავოდ“ სწავლობსო.

მაშასადამე, ადამიანს გარედან მიღებული ინფორმაციის აღქმისა და დამახსოვრების ინდივიდუალური უნარები აქვს. ზოგი მხედველობით მიღებულ ინფორმაციას იმახსოვრებს უკეთ, ზოგი - სმენით აღქმულს, ზოგს კი მოქმედების შესრულებისას, კონკრეტული გარემოს შეგრძნება სჭირდება, რათა მიღებული ინფორმაცია დაიმახსოვროს. ეს უნარები, როგორც აღვნიშნეთ, ბავშვობიდანვე იჩენს თავს და, თუ ინფორმაციის მიწოდების ფორმა არ შეესაბამება ბავშვის აღქმის ინდივიდუალურ სისტემას, მას უჭირს ინფორმაციის გაგება. გაკვეთილი, რომლის 60-70% მასწავლებლის მონაყოლისგან შედგება, ხედვითი პროფილის მქონე მოსწავლეებისთვის ძნელად აღსაქმელია. მასწავლებელი დროდადრო ჩანაწერებს აკეთებს დაფაზე და ამგვარად უწყობს ხელს ვიზუალურ ინფორმაციის მიღებაში. ამ დროს კინესთეტიკოსები გაკვეთილიდან გამოთიშულნი არიან. თუ მათი

პროფილის შესაბამის აქტივობას არ ჩავრთავთ, ისინი მხოლოდ სპორტისა და ხელსაქმის გაკვეთილებზე შეძლებენ თავის წარმოჩენას. ამიტომ აუცილებელია, ასეთ მოსწავლეებს მათი ინდივიდუალური სტილის შესაბამისი აქტივობები შევთავაზოთ, მაგალითად, როლური თამაში, სიმულაციური აქტივობა, ნაკეთობის შექმნა, დაფასთან გამოსვლა და მასწავლებლისგან მიღებული ინფორმაციის რუკაზე/ცხრილზე ჩვენება, სქემის შედგენა, სცენის დახატვა, მაკეტის შექმნა და სხვა.

ზოგჯერ მასწავლებლები ცდილობენ ასეთი მოსწავლეების ჩამოცილებას მათთვის უინტერესო გაკვეთილებისგან, რათა სწავლებაში ხელი არ შეეშალოთ. ცხადია, ამას სასურველი შედეგი არ მოაქვს. სწავლებისა და განვითარების პროცესის უკეთ წარმართვისთვის აუცილებელია, მასწავლებელმა ყურადღება მიაქციოს თითოეული მოზარდის მიერ ინფორმაციის აღქმის ინდივიდუალურ სისტემას. სასურველია, მასწავლებელმა თავიდანვე ასწავლოს მოსწავლეს, თუ როგორ „მოარგოს“ ინფორმაცია მისთვის ხელსაყრელ აღქმის სისტემას. განსაკუთრებით ეს სჭირდებათ კინესთეტიკოსებს, რადგან სასკოლო სწავლების გარეშე უპირატესად აუდიო-ვიზუალურია. მართალია, დაწყებითი კლასების ბოლო ეტაპზე, სწრაფი კითხვის უნარის ჩამოყალიბებასთან ერთად, ვიზუალების და კინესთეტიკოსების პრობლემის სიმწვავეც იკლებს, მაგრამ სიტყვიერად მიწოდებული ახსნა-განმარტებების გაგება მაინც რთულია.

7. ასაკობრივი თავისებურებების გათვალისწინება

დაწყებითი კლასის მოსწავლის ფსიქიკა, ძირითადად, ვითარდება მისთვის წამყვანი საქმიანობის - სწავლის საფუძველზე. სასწავლო პროცესში ჩართვასთან ერთად, მოზარდი თანდათან ემორჩილება მის მოთხოვნებს, ხოლო ამ მოთხოვნების შესრულება, თავის მხრივ, გულისხმობს წარმოქმნას ფსიქიკის ახალი თავისებურებებისა, რომლებიც სკოლამდელს არ გააჩნიათ. სასწავლო პროცესის წარმატებით განხორციელებისთვის აუცილებელია ბავშვის კოგნიტური (შემეცნებითი) უნარების მზაობის გათვალისწინება ყოველ კონკრეტულ ასაკობრივ საფეხურზე. ამჯერად, მიმოვიხილავთ დაწყებითი კლასების მოსწავლეთა შემეცნებითი უნარების ასაკობრივ თავისებურებებს.

აღქმა - მოზარდთა ცალკეული ფსიქიკური პროცესის განვითარება უწყვეტად მიმდინარეობს სკოლის დაწყებით საფეხურზე. მართალია, სკოლაში წასვლისას მათ განვითარებული აქვთ აღქმის გარკვეული უნარები - კარგი მხედველობა, მახვილი სმენა, ერკვევიან ფორმებსა და ფერებში, მაგრამ სასწავლო პროცესში მათი აღქმა მხოლოდ ფერისა და ფორმის ცნობით და დასახელებით შემოიფარგლება. პირველკლასელებს არ შეუძლიათ აღქმული საგნების თვისებების სისტემური ანალიზი. ეს კარგად ჩანს ქვემოთ აღწერილ შემთხვევაში: პირველ კლასელებს დასახატად აძლევენ ფერად ქოთანს. ბავშვები ათვალიერებენ მას, მაშინვე ასახელებენ საგანს და იწყებენ ხატვას, მაგრამ ნიმუშისკენ აღარც იყურებიან. მათ ნახატებში ქოთნები სხვადასხვა ფორმისა და ფერისაა. ბავშვები ვერ აანალიზებენ ვერც ფორმას და ვერც ფერს - არ აინტერესებთ მათი კონკრეტული თვისებები (ელფერი, ფორმის ნიუანსები). ეს აღქმის დიფერენციაციის ნაკლია.

აღქმული საგნის ნიშან-თვისებების ანალიზისა და დიფერენცირების პროცესი

დაკავშირებულია მოქმედების უფრო რთულ სახეობასთან, ვიდრე შეგრძნება და საგნის რომელიმე თვისების აღქმაა. მოქმედების ამ სახეობას დაკვირვება ჰქვია, რომელიც განსაკუთრებით ინტენსიურად სასკოლო სწავლების პერიოდში ვითარდება. გაკვეთილზე მოსწავლის ყურადღებას მასწავლებელი წარმართავს, ხოლო შემდეგ იგი თვითონ აყალიბებს ამა თუ იმ საგნისა და მოვლენის შესახებ აღქმით მიღებულ ინფორმაციას. ამის წყალობით აღქმა ხდება მიზანმიმართული. მასწავლებელი რეგულარულად უჩვენებს მოსწავლეებს საგნების დათვალიერების და მოსმენის შედეგად მიღებულ მონაცემებს (მათი თვისებების გამოვლინებების რიგს, მოძრაობის მარშრუტებს და სხვა). ამის შემდეგ მოსწავლე შეძლებს აღქმის მიმართულების დამოუკიდებლად დაგეგმვას, მის მიზანდასახულად განახორციელებას, მიზნის შესაბამისად მთავარისა და მეორეხარისხოვანი ნიშნების გამოყოფას, აღქმული ნიშნების იერარქიის დადგენას, ზოგადის გამოყოფას და ა.შ. ასეთი აღქმა სინთეზირდება სხვა შემეცნებით პროცესებთან (ყურადღებასთან, აზროვნებასთან), იღებს მიზანდასახული, ნებისმიერი დაკვირვების ფორმას. კარგად განვითარებული დაკვირვების უნარი მოზარდის პიროვნულ თვისებად გადაიქცევა. კვლევებით დადგენილია, რომ დაწყებით კლასებში სწავლებას ამ მნიშვნელოვანი ფსიქიკური ფუნქციის განვითარება შეუძლია.

მეტყველება - თითოეული ადამიანი მშობლიურ ენას იყენებს საკუთარი აზრების გამოსახატავად და სხვის მიერ გამოთქმულის გასაგებად. შეიძლება ითქვას, რომ ბავშვს დაბადებიდანვე „მზად ხვდება“ ენა, მაგრამ ის არა მხოლოდ ითვისებს მშობლიური ენის სიტყვებს და გრამატიკულ ფორმებს, არამედ ძალიან ადრეულ ასაკში იღებს ამ სიტყვების მნიშვნელობებს. თუმცა განვითარების სხვადასხვა ეტაპზე სიტყვის შინაარსი განსხვავებულად აღიქმება.

სიტყვა ყოველთვის აღნიშნავს რაღაცას - რაიმე ფაქტს, მოვლენას, საგანს, ნიშან-თვისებას ან დამოკიდებულებებს. მათი ასახვის სიღრმე, მოცულობა და სისწორე იცვლება ბავშვის განვითარების პროცესში. ამიტომ როცა, მაგალითად, 2 წლის ბავშვი ამბობს სიტყვას - „დედა“, ეს მხოლოდ მის დედას ეხება, უფროსი სკოლამდელი ამ სიტყვაში იგულისხმებს, ვთქვათ, ლეკვის ან კნუტის დედასაც. მხოლოდ უფრო მოგვიანებით, სკოლის პერიოდში, მოსწავლეს შეუძლია, გაიგოს „მზე დედაა ჩემი, მთვარე - მამა ჩემი“.

შეიძლება ითქვას, რომ ენა ზოგადია, მეტყველება კი - ინდივიდუალური. ამიტომ ერთი შეხედვით, მეტყველება ენაზე ღარიბია, თუმცა იმავდროულად - მასზე მდიდარიც. რას ნიშნავს ეს პარადოქსი? ადამიანი სხვებთან ურთიერთობაში იყენებს მშობლიური ენის ლექსიკონისა და მრავალფეროვანი გრამატიკული სტრუქტურების მცირე ნაწილს. თუმცა მეტყველება მდიდარია იმით, რომ ადამიანი საუბრისას გამოხატავს დამოკიდებულებას იმ ობიექტებისადმი, იმ მოვლენებისადმი რაზეც ლაპარაკობს და ვისაც ელაპარაკება. მეტყველება იძენს ინტონაციურ გამომხატველობას, იცვლება ტემპი, რიტმი, ხასიათი. ამიტომ ადამიანს სხვებთან ურთიერთობისას შეუძლია თქვას იმაზე მეტი, ვიდრე ნიშნავს სიტყვები, რომლითაც იგი საუბრობს (ეს არის ქვეტექსტი). მაგრამ იმისთვის, რომ ადამიანმა ზუსტად გააგებინოს აზრი სხვას, იმოქმედოს სხვაზე, ანუ გაუგონ სწორად, მან კარგად უნდა იცოდეს მშობლიური ენა.

ბავშვის მიერ მეტყველების დაუფლება არის მშობლიური ენის დაუფლების პროცესი, ეს არის უნარი ენის გამოყენებისა საკუთარი თავისა და გარემოს შესაცნობად, სხვებთან ურთიერთობის დასამყარებლად.

მოზარდის მეტყველების განვითარების ერთ-ერთი და განსაკუთრებით ინტენსიური ეტაპი სკოლაში სწავლის პერიოდია. მასწავლებლის მიმართვა კლასისადმი, განმარტებები, მითითებები, შენიშვნები, კითხვები, შესწორებები და ა.შ. გამოხატულია მეტყველების ფორმით.

იმისათვის, რომ მოსწავლემ სწორად დაიჭიროს ფანქარი, რვეულში გაავლოს პირველი ხაზი, განსაზღვროს, საიდან დაიწყოს წერა ან/და რომელი დავალება შეასრულოს უპირველესად, მან უნდა მოუსმინოს მასწავლებელს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ მომდევნო სტადიაში მნიშვნელოვანია მოსმენის უნარის განვითარება.

მოსმენა პირველ და მეორე კლასებში მოსწავლეთა შემეცნებითი მოქმედების ერთ-ერთი ძირითადი სახეა. ამ ეტაპზე მოზარდები უსმენენ და ეჩვენებენ მასწავლებლის განმარტებებს, თვალყურს ადევნებენ მის მითითებებს და მოქმედებენ შესაბამისად. ამდენად, მეტად მნიშვნელოვანია მოსწავლეთა მოსმენის უნარის (ყურადღების კონცენტრაციის) განვითარებაზე ზრუნვა შესაბამისი აქტივობებით, მაგალითად, სიტყვების დაყოფა ნაწილებად/მარცვლებად, ბგერებად, მათგან სიტყვების შედგენა და სხვა.

მე-3/მე-4 კლასებში მოსწავლეთა ლექსიკური მარაგი მკვეთრად იზრდება. ლექსებისა და პროზის სისტემური მოსმენა ზრდის ზეპირ თუ წერიტ მეტყველებაში მხატვრული გამოთქმების გამოყენების შესაძლებლობას.

დანყებით საფეხურის პირველ ეტაპზე მეტად აქტუალურია წერა-კითხვის დაუფლება, რაც რთული პროცესია. ამისთვის აუცილებელია: 1) მოსმენილი ბგერების ერთმანეთისგან მკვეთრად განსხვავება, 2) ბგერის შესაბამისობის დადგენა წიგნში გარკვეულ ნიშანთან და ამ ნიშნის დამოუკიდებლად გამოსახვა ფურცელზე, 3) წაკითხული სიტყვის ყველა ასოს, როგორც ერთიან ბგერათა კომპლექსის წარმოთქმა, 4) ნაცნობი საგნის ნიშან-თვისების ან მოქმედების აღმნიშვნელი სიტყვის ბგერების კომბინაციის გაგება.

შემდგომ ეტაპზე, სიტყვების დაბოლოებებზე დაყრდნობითა და მაკავშირებელი სიტყვების დახმარებით, მოსწავლე იგებს სიტყვებს შორის კავშირის მნიშვნელობას და ეუფლება წინადადების შინაარსის განსაზღვრის უნარს.

დანყებით კლასებში მოსწავლის მეტყველების განვითარება და კავშირებულია კითხვის უნარ-ჩვევის გამომუშავებასთან, რაც ნიშნავს ასოების და მათი შეთანხმებების სწრაფ და სწორად აღქმას. ხმამაღალი კითხვისას მნიშვნელოვანი ყურადღება უნდა დაეთმოს სწორი ინტონაციის დაცვას. მოსწავლეებმა უნდა გაითვალისწინონ წინადადებაში გამოყენებული სასვენი ნიშნები (მაგალითად, წერტილი, კითხვის და ძახილის ნიშნები, მძიმე და ა.შ.).

საინტერესოა გრამატიკის და ორთოგრაფიის დაუფლების თავისებურებები დანყებით კლასებში. როდესაც მოსწავლეები სწავლობენ სიტყვის ანალიზს, მაგალითად, ეძებენ ერთნაირფუძიან სიტყვებს, მონათესავე სიტყვებს, ცვლიან მათ აზრს სხვადასხვა წინდებულობითა და სუფიქსით, მოსწავლეები ეუფლებიან მშობლიური ენის ლექსიკას, ახერხებენ, შეარჩიონ სიტყვები საკუთარი აზრების თუ კონკრეტული საგნების ნიშან-თვისებების ზუსტად გამოსახატად. წინადადების აგებისას, თხრობისას, თხზულების დანერგვისას ან მოთხრობის გეგმის შედგენისას მოსწავლეები ეუფლებიან გრამატიკულ წესებს. დანყებით კლასებიდანვე ასეთი სახის სამუშაო ეხმარება მოსწავლეებს მრავალფეროვან სამყაროში საგნებსა და მოვლენებს შორის ურთიერთკავშირის გააზრებაში, ახსნაში იმ დამოკიდებულებებისა, რომლებსაც ადამიანი ამყარებს ზოგჯერ საკუთარი სურვილით, ზოგჯერ - აუცილებლობით. მაგალითად, „მე წავალ“, „მე უნდა ნავიდე“ და ა.შ.

დანყებით საფეხურზე წერა-კითხვისა და მოსმენის უნარის დაუფლება მნიშვნელოვან

როლს ასრულებს მოსწავლეთა გაბმული მეტყველებისა და ზოგადი გონებრივი განვითარების საქმეში. ენობრივ მასალაზე აგებული სხვადასხვა ტიპის აქტივობებზე მუშაობა ავითარებს გაბმული მეტყველების უნარსა და ლოგიკურ აზროვნებას. ეს მიზანი მიიღწევა ასევე სხვადასხვა სასწავლო საგნის შესწავლის პროცესში მეცნიერული ცნებების აღქმისას, რომელიც ისეთ რთულ სააზროვნო ქმედებებს უკავშირდება, როგორიცაა, უპირველესად, ანალიზი, აბსტრაგირება, განზოგადება და სხვა. თითოეულ სასწავლო საგანს (მათემატიკა, ბუნებისმეტყველება, ხატვა, სპორტი, მუსიკა) აქვს თავისი შინაარსი და ტერმინოლოგია, რომელთა დაუფლება ამდიდრებს მოსწავლის ლექსიკასა და ენობრივ შესაძლებლობებს.

დანყებით საფეხურზე არსებობს მრავალი შესაძლებლობა მოსწავლეთა ლოგიკური თუ ხატოვანი მეტყველების განვითარებისთვის. თუ მოსწავლელი იმთავითვე განსაკუთრებულ ყურადღებას მიაქცევს აღნიშნულ საკითხს, ხელს შეუწყობს მომავალში მოსწავლეების მზაობას მხატვრული და სამეცნიერო ლიტერატურის აღსაქმელად.

რაც შეეხება უცხოურ ენას, მისი სასკოლო სწავლების თავისებურებები განსხვავდება ბუნებრივ სიტუაციაში ენის დაუფლებისგან. უცხოური ენის სწავლების სწორად წარმართვისთვის ამოსავალ წერტილად სწორედ ამ პროცესის კანონზომიერება უნდა გამოვიყენოთ. უცხოური ენის სწავლების სისტემის შექმნისას, უპირველესად, გასარკვევია, როგორ ეუფლება ადამიანი ენას ბუნებრივ პირობებში.

რა განაპირობებს იმას, რომ ბავშვი ასე ადვილად ეუფლება ენის ურთულეს სისტემას? ეს არის თანდაყოლილი თვისება, რომელსაც ენობრივ უნარ-ჩვევას უწოდებენ. ეს სპეციფიკური ადამიანური უნარია, რომელიც მხოლოდ მაშინ ამოქმედდება, თუ ბავშვი დაბადებისთანავე ადამიანთა საზოგადოებაში აღმოჩნდება.

ენობრივი უნარი უნივერსალური ხასიათისაა - ის არა ერთი რომელიმე ენის შესწავლის, არამედ, საერთოდ, ენის შესწავლის უნარია, რაც იმას ნიშნავს, რომ ორი (ან თუნდაც სამი) ენის შესწავლის საჭიროების და ამისთვის გარკვეული პირობების დაცვის შემთხვევაში მოზარდი წარმატებით და უმტკივნეულოდ დაეუფლება მათ.

უცხოური ენის შესწავლისას ენობრივი უნარი ყველაზე ეფექტურად ადამიანის სიცოცხლის პირველ წლებში მოქმედებს, შემდეგ მისი ეფექტურობა თანდათან იკლებს. უცხოური ენის შესწავლისთვის ყველაზე ხელსაყრელი 10-12 წლამდე ასაკია (ა. ალხაზიშვილი). ამ პერიოდს კრიტიკულ პერიოდს უწოდებენ, რადგან, თუ უცხოური ენის შესწავლის დრო აღნიშნულ პერიოდს გადასცდა, მისი დაუფლების შანსი მცირდება.

კრიტიკული პერიოდის ფარგლებშიც ენობრივი უნარი უფრო ეფექტური დასაწყისშია, ვიდრე ბოლოს. კრიტიკული პერიოდის პირველ ნახევარში (დაახლოებით, 6 წლამდე) ბავშვისთვის სასწავლო ქცევა ჯერ კიდევ უცხოა. ბავშვი ამ ასაკში ცოდნასა და ჩვევებს იძენს ე.წ. არასასწავლო ქცევაში, ვთქვათ, თამაშის დროს, სხვადასხვა საგნის მოხმარებისას და სხვ. ბავშვი ვერ აცნობიერებს იმ ფაქტს, რომ მშობლიურ ენას სწავლობს და ამიტომ სწორედ ამ ასაკში აქვს მას შესაძლებლობა იოლად და ისეთივე წარმატებით დაეუფლოს მეორე ენას.

რა ხდება კრიტიკული პერიოდის მეორე ნახევარში, როცა ბავშვი სასკოლო ასაკს მიაღწევს? ამ დროს ბავშვი თავს მოსწავლედ აღიქვამს და სწავლა მისთვის თანდათანობით ძირითად ქცევად გარდაიქმნება. ამიტომ ძნელდება ისეთი ბუნებრივი (არასასწავლო) სიტუაციების შექმნა, რომლებიც ხელსაყრელი იქნებოდა ენობრივი უნარის სრულყოფილად რეალიზაციისთვის (თამაში და სხვა).

აქედან გამომდინარე, ამ პერიოდში უცხოურ ენაზე ასამეცყველებლად საჭირო ხდება ენობრივი სისტემის ელემენტებზე წინასწარი გავარჯიშება. კერძოდ, მოსწავლემ ჯერ უნდა ივარჯიშოს ამა თუ იმ გრამატიკულ, ფონეტიკურ, გრაფიკულ, ლექსიკურ მასალაზე, შემდეგ ეტაპზე კი უნდა ივარჯიშოს მათ შერწყმულად გამოყენებაზე მთლიან ფრაზებში. პირველ ორ ეტაპზე სწავლება ხორციელდება სავარჯიშოებზე დაყრდნობით (ე.ი. ბავშვი სწავლობს და აღიქვამს ამას, როგორც სასწავლო პროცესს). ბოლოს კი, მოსწავლემ ეს მასალა ბუნებრივად უნდა გამოიყენოს სამეცყველო სიტუაციაში. მესამე ეტაპზე მასწავლებელი ქმნის ე.წ. “ბუნებრივ საურთიერთო სიტუაციებს”, მოსწავლე კი განახორციელებს ამ სიტუაციების შესატყვის სამეცყველო აქტებს უცხოურ ენაზე (ე.ი. ადამიანი აქაც სწავლობს, მაგრამ აღიქვამს ამას არა როგორც სწავლას, არამედ როგორც რეალურ ურთიერთობაში მონაწილეობას). ბუნებრივი საურთიერთო სიტუაცია, რომელიც სასწავლო ვითარებაში იქმნება, თითქოს, არაფრით განსხვავდება ნებისმიერი სხვა საურთიერთო სიტუაციისგან, რომელიც წარმოიშობა სასწავლო გარემოს მიღმა, მაგრამ სასწავლო პროცესში შექმნილ საურთიერთო სიტუაციას თავისი სპეციფიკა აქვს.

უცხოური ენის სწავლების პროცესში სასწავლო ამოცანის შესრულების დროს მოსწავლე შესასწავლი ენის გრამატიკული, ფონეტიკური და ლექსიკური სტრუქტურის დაუფლების გარდა, ამ ენაზე გარკვეულ ტექსტებსაც ქმნის. სასწავლო ამოცანის შესრულების პერიოდში მოსწავლეზე ვერ ვიტყვით, რომ ის მეორე ენაზე საუბრობს.

რეალური საურთიერთო პროცესი სავარჯიშოს სახით ვერ წარმართება. გარკვეული ტექსტის შექმნა რეალურ ურთიერთობაში მხოლოდ მონაწილეთა ქცევაში ჩართვის შემთხვევაშია გამოსადეგი, რათა დაკმაყოფილდეს მათი მოთხოვნილებები. ამგვარად, გარდა წმინდა სიტუაციებისა, რომლებიც მეორე ეტაპზე იქმნება, მასწავლებელმა ბუნებრივი საურთიერთო სიტუაციების შექმნაზეც (მესამე ეტაპზე) უნდა იზრუნოს, ანუ მან ხელი უნდა შეუწყოს ისეთი სიტუაციების შექმნას, როცა მოსწავლე უცხოურ ენაზე ილაპარაკებს არა იმიტომ, რომ დაავალეს, არამედ იმიტომ, რომ სხვაგვარად მისი მოთხოვნილებები ვერ დაკმაყოფილდება (მაგალითად, საჭირო ინფორმაციის მიღება მისთვის საინტერესო საკითხზე).

უცხოური ენის შემსწავლელი ლაპარაკს ვერ ისწავლის (თუნდაც მთლიან ფრაზებზე) მხოლოდ გავარჯიშების შედეგად. მან უნდა გააცნობიეროს, რომ იგი სხვა, არამშობლიურ ენაზე მოლაპარაკე ადამიანია. ეს კი მხოლოდ იმ სიტუაციაშია შესაძლებელი, როცა ის კი არ ეუფლება ლაპარაკის უნარს, არამედ რეალურად ლაპარაკობს.

სასწავლო აქტში მონაწილეობისას მოსწავლე ნაკლებადაა შეზღუდული დროში - მას შეუძლია გარკვეული დროის განმავლობაში დაფიქრდეს, სწორად იყენებს გრამატიკულ ან ლექსიკურ ფორმებს თუ არა, ლექსიკონი დაიხმაროს თუ არა და ა.შ. ბუნებრივ საურთიერთო სიტუაციაში ეს შესაძლებლობა მას არ აქვს - სათქმელი სწორედ მაშინ უნდა ითქვას, როდესაც ამის საჭიროება ჩნდება, რადგან შემდგომ უკვე გვიან იქნება (შესაძლოა, ურთიერთობა არ შედგეს, საჭირო ინფორმაცია არ გადაიცეს ან დარჩეს გაუგებარი). ბუნებრივ სამეცყველო სიტუაციებში, რომლებსაც მასწავლებელი მესამე ეტაპზე ქმნის, მოსწავლე სწორედ ამას ეჩვევა (სათქმელი ითქვას საჭირო დროს).

მეორე ენაზე ლაპარაკის სწავლებისას ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია იმ ენობრივი მასალის სწორად შერჩევა, რომელსაც ეს პროცესი უნდა ეყრდნობოდეს. კერძოდ, შერჩევას მოითხოვს მხოლოდ ლექსიკური და გრამატიკული ერთეულები. რაც შეეხება ფონეტიკურ სისტემას, იმის გამო, რომ ამა თუ იმ სიტყვაში შეიძლება გარკვეულმა ბგერამ

ან ბგერათმეცნიერებამ იჩინოს თავი, ძნელია რომელიმესთვის რაიმე უპირატესობის მინიჭება. ზოგ შემთხვევაში, გარკვეული ბგერების სწორად წარმოთქმისთვის შეიძლება საჭირო გახდეს საარტიკულაციო აპარატის მომზადება და ამისათვის რამდენიმე სავარჯიშოს შერჩევა. მნიშვნელოვანია, რომ თვითონ მასწავლებელს ჰქონდეს კარგი გამოთქმა. მოზარდი, როგორც წესი, მხოლოდ სმენითაც ახერხებს სწორი (ან არასწორი) წარმოთქმის ათვისებას.

ბევრი მასწავლებლის აზრით, მოსწავლე იმ შემთხვევაში დაეუფლება უცხოურ ენას წარმატებით, თუ მისთვის მიწოდებული ენობრივი მასალა რაც შეიძლება მეტ საზოგადოებრივ, საყოფაცხოვრებო და ბუნებრივ მოვლენას ეხება (მაგალითად კინო, ცირკი, სხვადასხვა სახის საგნები, მცენარეები და მრავალი სხვა). თუმცა ეს საკამათო საკითხია, რადგან ჩვენ ბუნებრივ პირობებში ერთდროულად არ ვსწავლობთ ერთი თემის ყველა სიტყვას. ამ სიტყვებს ადამიანი მშობლიურ ენაზეც თანდათანობით (საჭიროების მიხედვით) ითვისებს. გარდა ამისა, თემატურად შერჩეული სიტყვების უმრავლესობა არსებითი სახელებია. ბავშვების მეტყველებასთან დაკავშირებული გამოკვლევები კი ცხადყოფს, რომ თამაშის დროს ბავშვი ყველაზე ხშირად ზმნებს იყენებს, არსებით სახელებს კი - ზმნებზე სამჯერ ნაკლებად.

ადამიანის მეტყველება ყოველთვის გარკვეულ შინაარსზეა აგებული. ის ლაპარაკს მაშინ იწყებს, როდესაც სჭირდება გადასცეს ან მიიღოს ინფორმაცია. თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ ინფორმაციის გადაცემისა და მიღების აუცილებლობას ადამიანის მოთხოვნილება განაპირობებს (ახლის გაგების და გაგებინების, რომლის მიხედვითაც იგი გარკვეულ ქცევებს განახორციელებს), გასაგები გახდება, რომ ამ ინფორმაციის შინაარსიც იმ მომენტში არსებულ მოთხოვნილებებზეა დამოკიდებული. აქედან გამომდინარე, შემუშავდა პრინციპი „შინაარსიდან სიტყვებისკენ“ (და არა „სიტყვებიდან შინაარსისკენ“). ასეთი მიდგომა არ უარყოფს თემატურ პრინციპს, არამედ რაციონალურ საფუძველს უქმნის მას. მაგალითად, თუ რომელიმე თამაშში ან საურთიერთო სიტუაცია შეეხო, ვთქვათ, თემას „ოჯახი“ ან „ადამიანის გარეგნობა“ და სხვა, ამ მიდგომის მიხედვით მხოლოდ ის სიტყვები ჩაირთვება, რომლებიც ამ კონკრეტული თამაშის ან საურთიერთო სიტუაციის რეალიზაციას დასჭირდება. ამა თუ იმ სიტყვის შერჩევის კრიტერიუმი იქნება მხოლოდ ის, თუ რამდენად ეფექტურად ესადაგება ეს სიტყვა სასწავლო პროცესში შექმნილ საურთიერთო სიტუაციებს.

არსებითად, ამავე პრინციპით უნდა ირჩეოდეს გრამატიკული მასალაც: „შინაარსიდან - გრამატიკული ელემენტებისკენ.“ ამ პრინციპის რეალიზაცია გრამატიკული მასალის შერჩევისას არ გამოირიცხავს მის მკაცრ რეგულირებას (გრამატიკული მასალის ზუსტად შერჩევას, სწორი ფორმების ფიქსაციას, შეცდომების მინიმუმამდე დაყვანას).

ბავშვებისთვის უცხოური ენის სწავლების მთელი პროცესი აგებულია გარკვეულ თავისებურებაზე - მათ, ენის ზრდასრული შემსწავლელებისგან განსხვავებით, ინფორმაციის ფიქსაცია მხოლოდ დამახსოვრებით შეუძლიათ. ლექსიკური მარაგის გამდიდრებას ხელს უწყობს თვალსაჩინო მასალა, მაგრამ გრამატიკის სწავლებისას ეს მეთოდი ყოველთვის არ გამოდგება.

ამ პრინციპის მიხედვით, გრამატიკული სტრუქტურების შემოტანა შეიძლება 2 გზით: ეს არის გათვალისწინოება (დემონსტრირება, საჭირო მოქმედების შესრულება, ჟესტისა და მიმიკის გამოყენება) და ისეთი სიტუაციების შექმნა, რომლებშიც ესა თუ ის გრამატიკული სტრუქტურა გამოიყენება.

რაც შეეხება გრამატიკული სტრუქტურების გამოყენების განმტკიცებასა და გავარჯიშებას, აქაც შეიძლება გამოვიყენოთ გათვალისწინებისა და საკომუნიკაციო სიტუაციების შექმნის მეთოდები. მაგალითად, თამაში „პანტომიმა“ იმ მოქმედებების დასახელებისთვის, რომლებიც შეიძლება ვაჩვენოთ, როდესაც გვინდა გავაცნოთ დღის რეჟიმის მნიშვნელოვანი მომენტების აღმნიშვნელი რამდენიმე ზმნა და გამოვხატოთ ჟესტებით: ვიღვიძებ/გავიღვიძე (თვლებს ვახელ, ვიზმორები), ვდგები, ვიცვამ, ხელპირს ვიბან და ა.შ. სასურველია, ჟესტი, შეძლებისდაგვარად, ყველგან გამოვიყენოთ. ეს მნიშვნელოვნად გაუადვილებს ბავშვებს რისამე დამახსოვრებას და გაზრდის გავარჯიშების ეფექტს. შესაძლებელია ამ თამაშის რამდენიმე ვარიანტის შექნა (მარტივიდან რთულისკენ):

ა) მასწავლებელი ასახელებს მოქმედებას და მოსწავლეები ასრულებენ მას (მოსმენა და გაგება);

ბ) მასწავლებელი უჩვენებს რაიმეს ჟესტებით და მოსწავლეები ასახელებენ მოქმედებას (რეაგირება სტერეოტიპული ფრაზებით);

გ) ნამყვანის როლშია მოსწავლე - ის უჩვენებს რაიმე მოძრაობას და თანაკლასელები ასახელებენ მას;

დ) მოსწავლე თვითონ წარმოთქვამს ამა თუ იმ სიტყვას ან ფრაზას და სხვა თანატოლები ასრულებენ მოქმედებას.

იმ გრამატიკული სტრუქტურების გასავარჯიშებლად, რომელთა ჩვენებაც ჟესტით შეუძლებელია, გამოვიყენება სიტუაციების შექმნის მეთოდი. მაგალითისთვის წარმოგიდგენთ, როგორ შეიძლება მასწავლებელმა შემოიტანოს მეცადინეობაზე გრამატიკული სტრუქტურა „ეს არის...“. ის სთავაზობს მოსწავლეებს, წარმოიდგინონ, რომ მათთან სტუმრად მივიდნენ მეგობრები და სურთ საოჯახო ალბომის დათვალიერება. ისინი რიგრიგობით უხსნიან ერთმანეთს: „ეს არის...“. კითხვითი ფორმის „ეს ვინ არის?/ეს რა არის“ გავარჯიშებისთვის შეიძლება „სტუმრებმაც“ გვაჩვენონ თავისი ალბომი და მოსწავლეებმა დასვან კითხვები. არ არის სასურველი ერთ მეცადინეობაზე ორ ვარიანტზე მეტის შეთავაზება.

ამ თამაშის შინაარსი და ფორმა შეიცვლება სიტუაციის, სასწავლო მასალის, მოსწავლის ან მასწავლებლის ინტერესების გათვალისწინებით. მთავარია, კარგად გვესმოდეს თამაშების შერჩევის პრინციპი და არ დაგვაზიწყდეს, შეძლებისდაგვარად, თავი ავარიდოთ პირდაპირ თარგმანს და შევცვალოთ ის სხვა ვერბალური და არავერბალური ხერხებით.

აღსანიშნავია, რომ შესასწავლი მასალის თემატური ჩამონათვალი და თითოეული თემის მოცულობა დაკავშირებული უნდა იყოს მოზარდის ყოველდღიურ საქმიანობასთან - კვება, ტანსაცმლისა და სხვადასხვა ნივთის, სათამაშოს გამოყენება, გარემოში არსებული საგნები და მოვლენები (მაგალითად, მხოლოდ იმ საგნების სახელები, რომლებსაც ის იყენებს ხატვისას, ის ნივთები, რომლებიც ახლა ოთახშია და სხვა).

თემები ირჩევა ბავშვების ინტერესების გათვალისწინებით - რა მოსწონთ, რა ინწევს დადებით ემოციებს და სხვა. ამ პრინციპების მთავარი დანიშნულებაა, მოსწავლე არა პასიური მსმენელი იყოს, არამედ საკუთარი გამოცდილების გამოყენებით შეძლოს სათქმელის გადმოცემა. და ამისთვის საკუთარი გამოცდილება გამოიყენოს.

ყურადღება - 6 წლის ასაკიდან ბავშვის ძირითადი საქმიანობა სკოლაში სწავლაა, რასაც არსებითი ცვლილებები შეაქვს ფსიქიკური პროცესების მიმდინარეობაში. რა თქმა უნდა,

სასწავლო პროცესის განსხვავებული მოთხოვნების შესაბამისად, იცვლება ბავშვების (უკვე მოსწავლის) ყურადღების მობილიზაციის ხარისხიც. სკოლისთვის მოუმზადებლობა, უპირველესად, გამოიხატება იმაში, რომ მოსწავლეს არ აქვს მასწავლებლის მოთხოვნებზე, საკუთარ ქმედებებსა და საჭირო შინაარსებზე ყურადღების კონცენტრაციის უნარი. აღნიშნული უნარი, რომელიც აუცილებელია კლასში მუშაობისათვის, მხოლოდ ნაწილობრივ შეიძლება განვითარდეს საბავშვო ბაღში ან ოჯახში. იგი ყალიბდება უშუალოდ სასწავლო პროცესში. პირველკლასელს ჯერ კიდევ აქვს შემორჩენილი სკოლამდელისთვის დამახასიათებელი ნიშნები - ხანმოკლეა მათი ყურადღების მობილიზაციის უნარი; მათ არ შეუძლიათ ერთდროულად უსმინონ მასწავლებელს და ათვალიერონ ნახატები; შეიძლება სწრაფად გაუმკლავდნენ კონკრეტულ დავალებას, თუმცა ასევე მალე დაივიწყონ მისი შესრულებისთვის გამოყენებული მოქმედებები და ხერხები, რადგან ყოველთვის კონცენტრირებული არიან მათ წინაშე დასმულ საკითხზე. მათთვის მთავარია მხოლოდ სწორი პასუხის მიღება. დაწყებითი სწავლების პირველ ეტაპზე მოზარდები არ მიმართავენ ყურადღებას მთავარ საკითხებზე მოთხრობაში, ნახატსა თუ წინადადებაში. მაგალითად, თუ ამოცანაში მნიშვნელოვანია წითელი და ყვითელი ვარდების, მათზე მჯდარი პეპლების რაოდენობა, მოსწავლეები სწრაფად გადაინაცვლებენ რიცხვებიდან პეპლების ფერებზე, იხსენებენ, სად ნახეს ასეთი პეპლები და ვარდები. ასე ხდება მოთხრობის შემთხვევაშიც. ისინი ყურადღებას ამახვილებენ არა მთავარზე, არამედ დეტალებზე, რომლებიც მათში სხვადასხვა ასოციაციას აღძრავს. ამის მიზეზია ამ ასაკისთვის დამახასიათებელი მოვლენების სიტუაციური აღქმა. ისინი ვერ ხედავენ არსებით კავშირებს მოვლენებს შორის, ამიტომ ვერ ამჩნევენ მთავარს. ზოგჯერ მასწავლებელიც თავისდაუნებურად ხელს უწყობს ამ პროცესებს - ის ყურადღებას ამახვილებს უმნიშვნელო/მეორეხარისხოვან ელემენტზე. კომპლექსური აღქმისას, როცა აქცენტი რომელიმე კომპონენტზე კეთდება, ეს იწვევს მოსწავლეთა ყურადღების სრულ მობილიზაციას ამ ელემენტზე, როგორიც შეიძლება აღმოჩნდეს, მაგალითად, მოთხრობის ან ზღაპრის მეორეხარისხოვანი პერსონაჟი, მათი ცალკეული ქმედებები (დარბოდა, დაარტყა, იცინოდა, აგრეთვე გარეგნული ნიშნები: მაგალითად, „ჯაჭვი, რომელზეც ხმალი ეკიდა“, „კაბა, რომელიც ძალიან თეთრი იყო“ და სხვა). ამავე მიზეზით უკეთ და უფრო ხშირად იმახსოვრებენ კონკრეტულ მაგალითებს, რომლებიც მასწავლებელმა გაკვეთილზე მოიყვანა, ვიდრე წესს, რომლის გასაგებადაც ეს მაგალითები გამოიყენა.

ის ფაქტი, რომ დაწყებითი კლასის მოსწავლეებს ყურადღების მხოლოდ მოკლე დროით მობილიზების უნარი აქვთ და ერთდროულად არ შეუძლიათ რამდენიმე აქტივობაზე კონცენტრირება (მაგალითად, უყუროს დაფას, უსმინოს მასწავლებლის განმარტებებს), ზოგიერთი მასწავლებლისთვის გონებრივი გაფანტულობის მახასიათებელია, რაც არასწორია. მოსწავლეთა ყურადღების მობილიზებისთვის აუცილებელია სასწავლო პროცესის სწორად ორგანიზება, მაგალითად, გაკვეთილის მსვლელობისას სათანადო ტემპის დაცვა, მოსწავლეთათვის გასაგები განმარტებებისა და ინსტრუქციების მიცემა, მრავალფეროვანი აქტივობებისა და სამუშაო ფორმების გამოყენება და სხვა.

ყურადღების მობილიზების უნარი გულისხმობს ყურადღების ხანგრძლივად კონცენტრირებას საჭირო მოვლენაზე/ობიექტზე, რაც არსებითი ნიშანია ადამიანის ზოგადი მზაობისა ნებისმიერი საქმიანობისადმი.

მეხსიერება და ფანტაზია - მეხსიერების ფუნქცია მიღებული ინფორმაციის შენახვა-

აღდგენაა. თუმცა ადამიანი თავის საქმიანობაში არ იყენებს მხოლოდ ადრე აღქმულ ინფორმაციასა და გამოცდილებას. ყოველივე, რაც უნახავს და გაუგია, შეიძლება აღდგეს ახალი კავშირებითა და უჩვეულო კომბინაციებით. როდესაც ადამიანი ასახავს რეალობას კომბინირებული შთაბეჭდილებებით, ახალი რამ წარმოიქმნება. ეს არის ფანტაზია. რაც უფრო ორიგინალურია ეს კომბინაციები, მით მეტი მნიშვნელობა აქვს მას ადამიანის შემდგომი საქმიანობისთვის და მით უფრო მაღალია ადამიანის შემოქმედებითი ფანტაზიაც.

სასწავლო მოქმედება მოზარდისგან მოითხოვს საკუთარი მეხსიერების მართვას - საჭირო მასალის დამახსოვრებას და მის აღდგენას საჭირო დროს. ეს შეიძლება ეხებოდეს მისთვის არც თუ ისე საინტერესო, რთულ და საკმაოდ დიდი მოცულობის მასალას. შესასწავლი შინაარსების სპეციფიკა და მეხსიერებისადმი ახალ მოთხოვნები, რა თქმა უნდა, არსებით ცვლილებებს შეიტანს მის ფუნქციონირებაში. ცვლილებები გულისხმობს მეხსიერების მოცულობის და/ან „სიმძლავრის“ გაზრდას (მეოთხეკლასელი 2-3 ჯერ მეტს იმახსოვრებს, ვიდრე პირველი-მეორე კლასის მოსწავლე). დადგინდა, რომ დამახსოვრების სიმტკიცე და სისწრაფე განსაკუთრებით იზრდება მეორე-მეოთხე კლასებში, ხოლო მეხუთე-მეექვსე კლასებიდან მისი ზრდის პროცესი ნელდება. თუმცა ამ პერიოდში მატულობს დამახსოვრების სპეციფიკური ხერხების გამოყენება. ამ ხერხების დაუფლება ავითარებს ნებისმიერ მეხსიერებას (როცა მოზარდი მიზანდასახულად ცდილობს მასალის დამახსოვრებას). ამ პერიოდში შესაძლებელია რაციონალური ხერხების სწავლება. ბავშვებმა ხშირად არც იციან, რა უნდა ისწავლონ, დაიმახსოვრონ მინოდებული მასალიდან. ამიტომ დიდ დროს ხარჯავენ მასალის ბევრჯერ გამეორებაზე, თუმცა შედეგი მაინც არ არის ადეკვატური. ამ ასაკში თვისობრივ ცვლილებებს განიცდის ის, თუ რა და როგორ ინახება მეხსიერებაში. სკოლამდელები, პირველ რიგში, მასალას იმახსოვრებენ კონკრეტულად, ხატოვნად, რეალური საგნების ფორმით ან მათი გამოსახულებით. ასევე ხდება პირველ კლასში. მაგრამ სასწავლო მასალაში სიტყვიერი შინაარსების გაგება, ზოგიერთ შემთხვევაში, მოითხოვს დაუკონკრეტებელი მასალის დამახსოვრების უნარს. ხატოვანი მასალის დამახსოვრებას უპირატესობა მეოთხე კლასამდე ენიჭება. მხოლოდ მეოთხე კლასიდან და ზემოთ განყენებული მნიშვნელობის სიტყვების დამახსოვრება უფრო ნაყოფიერია. ეს შედეგად მოსდევს საწყის ეტაპზე აბსტრაქტული აზროვნების განვითარების პროცესს, როცა მოზარდი აღარ არის მიჯაჭვული კონკრეტულ შინაარსებზე. იგი ყალიბდება დაწყებით კლასებში თეორიული ცოდნის, განსაკუთრებით გრამატიკული, მათემატიკური და საბუნებისმეტყველო ცნებების დაუფლების პროცესში. არსებობს რაციონალური დასწავლის ხერხების კომპლექსი, რომელიც ეხმარება მოსწავლეს, დროის მოკლე მონაკვეთში მიიღოს სასურველი შედეგი, მაგალითად: 1) წაიკითხე დავალება, 2) ჩაწერე მოკლედ, 3) უპასუხე კითხვებს, დაასახელე საკვანძო კითხვა, 4) გაიაზრე და წარმოიდგინე, რას ეხება ტექსტის თემატიკა, 5) შეადგინე გეგმა, 6) ჩამოაყალიბე შინაარსი, 7) დასვი შეკითხვები და უპასუხე. არსებობს უფრო ზოგადი ხერხებიც: ტექსტის მიზნის განსაზღვრა, განვლილ მასალასთან კავშირის დადგენა, მთავარი აზრის გამოყოფა, მონაცემების დაჯგუფება, სათაურის შერჩევა, ტექსტის ნაწილებს შორის კავშირის პოვნა. თუმცა, თუ ბავშვებს აქვთ მატერიალური საყრდენი, პროდუქტულობა მატულობს. ამიტომ დამახსოვრების ხელშეწყობისთვის მისაღებია თვალსაჩინოების რაციონალური გამოყენება: ნახატები, სქემები, ნახაზები, რომლებიც შექმნილია სიტყვიერ საფუძველზე.

მეხსიერების განვითარების ერთ-ერთი ზოგადი ხერხია შესწავლილი მასალის გამეორების პროცესის ორგანიზება, კერძოდ: ა) მასალის გამეორება გარკვეული პერიოდის

განმავლობაში (მაგალითად, პირველ დღეს 5-ჯერ, მეორე დღეს-3-ჯერ და ა.შ.), ბ) მასალის გამოვლენისთვის განსხვავებული ხერხების გამოყენება (ინდივიდუალურად, ერთხმად, ჯაჭვისებურად, მასწავლებლის მოსმენით), გ) მოსწავლეთა თვითკონტროლის დაწესება შესწავლილი მასალის იმ ნაწილებზე, რომლებსაც სუსტად ფლობს ან არ იცის და ა.შ.

პედაგოგიური პრაქტიკა გვიჩვენებს, რომ რაციონალური დასწავლის ხერხების გამოყენებით შესაძლებელია მოსწავლის მეხსიერების გაუმჯობესება. ხოლო ვინაიდან მეხსიერება გონებრივი განვითარების ერთ-ერთი მხარეა, ხდება ზოგადინტელექტუალური განვითარების სრულყოფა.

მეხსიერების განვითარება გავლენას ახდენს ფანტაზიის განვითარებაზეც. საკუთარი ქმედებების წინასწარი წარმოდგენა ფანტაზიის განვითარების დასაწყისია. იგი ყალიბდება მიბაძვისა და ბავშვის აქტივობის საფუძველზე, დიფუზურიდან ხდება უფრო შემოქმედებითი და მდიდარი. ახალი სტრუქტურების შექმნა სიტყვებით, წინადადებებითა და ფიგურებით მოითხოვს ახალი სახეების შექმნას, ხოლო წიგნზე მუშაობას მოსწავლე მიჰყავს განზოგადებულ სახეებამდე (რაც ავტორების შემოქმედებითი ფანტაზიის ნაყოფია). მათი გაგება მკითხველის ფანტაზიის მონაწილეობის გარეშე წარმოუდგენელია.

მეხსიერების და ფანტაზიის მოქმედება იცვლება იმ მოტივების ცვლილებათა მიხედვით, რომლებიც მოსწავლისგან მოითხოვენ მიზანდასახულ დამახსოვრებასა და აღქმული მასალის გახსენებას, ახალი ნახატისა თუ თხზულების შექმნას. თამაშის მოტივები გარდაიქმნება სასწავლო მოტივებად, მიბაძვა და უნებლიე მოქმედება კი - შემოქმედებითად, რომლის მართვასაც ბავშვი თანდათან სწავლობს.

ნებისყოფა - სასწავლო საქმიანობას, რომელიც 5-6 წლიდან მთლიანად განსაზღვრავს ბავშვის ცხოვრების სტილს, რა თქმა უნდა, არსებითი ცვლილებები შეაქვს მისი ნებისყოფის განვითარებაშიც. რადგანაც სწავლა ძირითადი, აუცილებელი საქმიანობა ხდება, ბავშვისადმი წაყენებულია როგორც ზოგადი, ისე კონკრეტული მოთხოვნები. სწორედ ამ მოთხოვნებისადმი დამორჩილების აუცილებლობა იქცევა ბავშვის ნებისყოფის ჩამოყალიბების მნიშვნელოვან ფაქტორად. მაგალითად, აუცილებელია დილით დროულად ადგომა, სკოლაში მისვლა ზარის დარეკვამდე, დაჯდომა მხოლოდ იმ ერთ ადგილზე, რომელიც მასწავლებელმა მიუჩინა. საჭიროა ბევრი წესის დაცვა გაკვეთილზეც, მაგალითად, ადგეს, როდესაც პასუხობს ან სვამს შეკითხვას, აზრის გამოსათქმელად ითხოვოს ნებართვა ხელის აწევით და ა.შ. ყოველი ასეთი წესი მოზარდისაგან მოითხოვს საკუთარი ქცევის, აზრებისა და სურვილების დამორჩილებას.

მასწავლებლის შეფასებები კიდევ უფრო ააქტიურებს ამ წესების მნიშვნელობას. ასე იწრება პატარა მოსწავლეების ნებისყოფა, განსაკუთრებით - თავშეკავების უნარი.

მკვეთრად იცვლება მოტივებიც, რომლებიც უბიძგებენ ბავშვს ნებისყოფის დაძაბვისკენ. უკვე მეორე კლასში შესამჩნევად იზრდება საზოგადოებრივი აზრისა და დამოკიდებულებების როლი. თუ პირველკლასელს უფრო მასწავლებლის შეფასება აღელვებს, მეორე კლასიდან, უფრო მეტად კი მესამე და მეოთხე კლასებში, ისინი დაინტერესებული არიან საკუთარი ადგილის დამკვიდრებით თანატოლებს შორის, ამიტომაც მნიშვნელოვანია თანაკლასელთა პიროვნული დამოკიდებულებები მათ მიმართ.

ნებისყოფას დიდი მნიშვნელობა აქვს მოზარდის პიროვნების ჩამოყალიბების საქმეში. ეს პროცესი ვერ იქნება განცალკევებული მათი ინტერესებისგან, გარშემომყოფებთან ურთიერთობისგან, უფროსებთან, თანატოლებთან და საკუთარ თავთან

დამოკიდებულებებისგან. ნებისყოფის განვითარება წარმოუდგენელია ფანტაზიის, მეხსიერების, მორალური ცვლილებების გარეშე. მათი შესამჩნევი ცვლილებები სწორედ მოზარდობის საწყის ეტაპზე იწყება.

აზროვნება - დაწყებითი კლასების მოსწავლეების აზროვნების განვითარებაში ორი ძირითადი სტადია გამოიყოფა. პირველ სტადიაზე (დაახლოებით, პირველ-მეორე კლასებში) მათი სააზროვნო მოქმედება ჯერ კიდევ ჰგავს სკოლამდელის აზროვნებას. სასწავლო მასალის ანალიზი უფრო მეტად თვალსაჩინოებებსა და მოქმედებებს ეფუძნება, საყრდენი მოსწავლეთათვის რეალური საგნები ან მათი უშუალო შემცვლელები, გამოსახულებებია. ისინი საგნისა და სიტუაციის შესახებ მსჯელობენ ცალმხრივად, ყურადღებას აქცევენ ერთეულ, გარეგან ნიშანს. მათი დასკვნები ეყრდნობა თვალსაჩინო წინაპირობებს, რომლებიც აღქმაში ესახებათ, ხოლო დასკვნას ასაბუთებენ არა ლოგიკური არგუმენტებით, არამედ აღქმით მიღებული ცნობებით.

განზოგადებები, რომლებსაც ამ სტადიაზე აღწევენ ბავშვები, მიმდინარეობს საგანთა თვალშისაცემი ნიშნების „ზეწოლით“. ასეთი ნიშნებია უტილიტარული (გამოყენებითი) და ფუნქციური (რა ფუნქცია აქვს). მათი განზოგადებები აფიქსირებს მხოლოდ ზედაპირულ ნიშნებს.

ხშირია შემთხვევები, როცა სასწავლო საგნების ელემენტები, რომლებსაც მოსწავლეები ეუფლებიან სკოლაში, ისეთი სახით ეძლევათ, რომ განზოგადებები თითქმის სრულად ეყრდნობა რომელიმე კონკრეტულ სიტუაციაზე დაკვირვებას, მათი ფორმულირება ხდება დეტალური აღწერით. ასეთი მასალის შედარების საფუძველზე ისინი გამოყოფენ მსგავს გარეგნულ ნიშნებს და უსადაგებენ მათ შესაბამის სიტყვებს. ხოლო თუ ცოდნის შეფასების მთავარი კრიტერიუმი არის მოსწავლის უნარი, მოიყვანოს შესატყვისი კონკრეტული მაგალითი ან ილუსტრაცია, მოზარდის აზროვნების ეს თავისებურება იქცევა სწავლებაში თვალსაჩინოების გამოყენების ძირითად პირობად.

სისტემური სწავლების საფუძველზე მესამე კლასისთვის მოზარდების აზროვნების ხასიათი იცვლება. ამ ცვლილებასთან არის დაკავშირებული განვითარების მეორე სტადია. უკვე პირველ და მეორე კლასებში მასწავლებლის განსაკუთრებული ამოცანა მოსწავლეებისთვის ცალკეულ ელემენტებს შორის არსებული კავშირების ჩვენებაა, ყოველწლიურად იზრდება მოცულობა იმ დავალებათა, რომლებიც მოითხოვს ასეთ კავშირებსა და დამოკიდებულებებზე მითითებას. მესამე კლასში მოსწავლეები უკვე აღიქვამენ ცნებებს შორის განსხვავებებსა და დამოკიდებულებებს, ახერხებენ კლასიფიცირებას.

საგანთა და მოვლენათა კლასიფიცირების უნარის ჩამოყალიბებით სუსტდება მათი აღქმაზე მიჯაჭვულობა (იმის გააზრება, რომ ნებისმიერი საგანი თუ მოვლენა რომელიმე კლასის, ჯგუფის წარმომადგენელია და თითოეულ წევრთან აქვს საერთო თვისებები და ა.შ.), ე.ი. გრძელდება გონებრივი მუშაობა სასწავლო მასალაზე - ისინი ახალ სააზროვნო ხერხებსა და საშუალებებს იძენენ.

მე-2 სტადიის ბოლოსთვის მოსწავლეები ახერხებენ განზოგადებას (არ ოპერირებენ მხოლოდ ერთეული საგნებიდან გამომდინარე დასკვნით). იზრდება მსჯელობათა წილი, რომლის დროსაც თვალსაჩინო მომენტები მინიმუმამდე დადის და ობიექტები ხასიათდება სხვა საგნებთან/ობიექტებთან არსებითი კავშირებით.

აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ მასწავლებლები და მშობლები 7-8 წლის მოზარდებში უკვე ამჩნევენ უკმაყოფილებას საგანთა მხოლოდ უბრალო დათვალიერებით - მათ სურთ,

იცოდნენ, რატომ არიან ისინი ასე მოწყობილი, რატომ შეიქმნა საერთოდ? და ა.შ. კითხვა „რატომ“ ძალიან აქტუალურია სკოლამდელელებშიც, მაგრამ ისინი ნებისმიერი პასუხით კმაყოფილდებიან. სხვა მდგომარეობაა მოსწავლეებთან - უფროსებისგან, მასმედიიდან წამოსული ინფორმაციის კვალდაკვალ მოზარდებს აღარ აკმაყოფილებს შემთხვევითი, ზედაპირული პასუხები და ითხოვენ ისეთ განმარტებებს, რომლებიც შეესაბამება გარემოს შესახებ ფაქტებისა და წარმოდგენების სისტემას. რა თქმა უნდა, სკოლამ გვერდი არ უნდა აუაროს ამ გარემოებებს. მან უნდა წახალისოს და განავითაროს მათი თეორიული მსჯელობის ჩანასახი, მისცეს მათ საჭირო განმარტებები მიზეზების, შედეგებისა და საარსებო პირობების შესახებ.

ამგვარად, კონკრეტულ და ხატოვან აზროვნებასთან ერთად, თანდათანობით ისწავლება განყენებული აზროვნების მარტივი ხერხები პატარებისთვის, რომლებიც ეძებენ მიზეზებს, საგანთა და მოვლენათა არსს, ითხოვენ განმარტებას.

ფსიქო-სოციალური განვითარება - სასწავლო საქმიანობის დასაწყისშივე მოსწავლის ინტერესებში ხდება ცვლილებები, ჩნდება ახალი მიმართულებები. ცნობილია, რომ სკოლამდელი პერიოდის ბოლო ეტაპზე, ძირითადად, საბავშვო ბაღებში ჩატარებული მუშაობის შედეგად, მათ უჩნდებათ სწავლის მოთხოვნილება-ინტერესი სკოლისადმი, სწავლისადმი, ზოგადად, სასკოლო ცხოვრებისადმი.

მოზარდი ისწრაფვის მისთვის საინტერესო - მოსწავლის ადგილის დასაკავებლად: სურს დიდი ბავშვებით სკოლაში სიარული, ჩანთის ტარება, მერხთან ჯდომა, ჰქონდეს ნიგნები და ა.შ. თუმცა ეს სწრაფვა მოსწავლეობის გარეგანი მდგომარეობისადმი, როგორც ყველა მოთხოვნილება, დაკმაყოფილების შემთხვევაში ქრება. თუ პირველ ხანებში მოსწავლეები ძალიან კმაყოფილები არიან ახალი მდგომარეობით, გარკვეული პერიოდის შემდეგ ეს განცდები ნელ-ნელა უფერულდება. მოტივი - „მინდა, ვიყო მოსწავლე“ აქტუალური აღარ არის. თუმცა სკოლისადმი სწრაფვა პირველკლასელებთან თვითონ სწავლისადმი ინტერესშიც არის გამოხატული და თუ სასწავლო საქმიანობა რაციონალურადაა ორგანიზებული, ეს მოტივი არ გაქრება, პირიქით, შესაძლებელია გაძლიერდეს კიდევ.

დანყებითი სწავლების პირველ ეტაპზე მოსწავლეების ინტერესები, ძირითადად, შემდეგი თავისებურებებით ხასიათდება:

- მიმბაძელობა, რომელიც, ხშირად, შემთხვევით წარმოიქმნება;
- არამდგრადობა-ხანმოკლეობა, სწრაფი და უმიზეზო ცვლილებები ყოველგვარ საქმიანობაში;
- ინტერესთა გაფანტულობა, სხვადასხვა დაუკავშირებელი სფეროებისადმი ინტერესი. (სვამენ უამრავ კითხვას, რომელიც სრულებით არ ეხება სასწავლო მასალას);
- ზედაპირულობა (აინტერესებთ მხოლოდ ზედაპირული ფაქტები, განსაკუთრებით - მკვეთრი და უჩვეულო. სიღრმეში გარკვევა არ აინტერესებთ);
- განსაკუთრებული ინტერესი უახლოესი შედეგისადმი, რომელიც ემყარება საკუთარ ცხოვრებისეულ გამოცდილებას ან მოვლენის დროში სიახლოვეს (ძირითადი შეკითხვები, რომლებიც მათ ინტერესს გამოხატავს, მაგალითად, ასეთია: “შეასრულე დღეს დავალება? რამდენი შეცდომა გქონდა დღეს? რა გითხრა მასწავლებელმა?”).

- 4-6 კლასებში ეს ინტერესები იცვლება, რაც გარკვეულ პირობებთანაა დაკავშირებული. პირობები, რომელშიც ხელს უწყობს ამ ასაკში სწავლისადმი სტაბილური დამოკიდებულების ჩამოყალიბებას:

1) ახალი და უკვე ნაცნობი ინფორმაციის სწორი შეთანხმება მთავარი პირობაა მოზარდებში შემეცნებითი ინტერესების გასაჩენად. ის, რაც სრულიად უცნობია (ანუ წინმსწრები ცოდნის უქონლობა), არ იწვევს მათში ინტერესს, მაგალითად, ინფორმაცია ბუნების მოვლენებზე, სიტყვის შემადგენლობაზე, რიცხვებზე (განსაკუთრებით პირველ ეტაპზე). ასევე კარგად ნაცნობი რამაც უინტერესოა მათთვის. მასწავლებელმა უნდა მოახერხოს ძველსა და ნაცნობში ახალი შინაარსის ჩვენება: ნიშან-თვისებები, დამოკიდებულებები სხვა მოვლენებთან თუ ობიექტებთან და ა.შ.

2) შემოქმედებითი პროცესების მიმდინარეობისას აქტიურობის, ინიცირების შესაძლებლობა (მაგალითად, წინადადების, მაგალითის, გეგმის რეკონსტრუირება), რაც ზრდის მოსწავლის ინტერესს.

3) ინტერესი ჩნდება წარმატების მიღწევისას. მოსწავლის ინტერესი იზრდება მის მიერ წარმატებით შესრულებული დავალების კვალდაკვალ. 4) ინტერესის შემდგომ განმტკიცებაში დიდი მნიშვნელობა აქვს შესწავლილი მასალის პრაქტიკულ გამოყენებას, რაც, თავის მხრივ, აჩენს ახალ კითხვებს და ხელს უწყობს შემეცნებითი პროცესების განვითარებას.

ამგვარად, მოზარდის ფსიქოლოგიური მრავალმხრივობის განვითარების პროცესი ვერ აიხსნება და დახასიათდება ერთი რომელიმე სფეროს ცვლილებით. ეს არის რთული და მრავალმხრივი პროცესი, რომლის განვითარებისთვის პედაგოგიური პირობებიც განსხვავებული იქნება.

თაპი II შეფასება

მოსწავლის შეფასების მიზანი

მოსწავლის შეფასების მიზანია სწავლა-სწავლების ხარისხის მართვა, რაც გულისხმობს სწავლის ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვასა და კონტროლს.

მოსწავლის აკადემიური მიღწევა ხშირად და მრავალმხრივად უნდა შეფასდეს, რაც ხელს შეუწყობს მოსწავლეთა განვითარებას, მათი შესაძლებლობების გამოვლენასა და სხვადასხვა პოტენციალის მქონე მოსწავლეთათვის თანაბარი პირობების შექმნას.

განმსაზღვრელი და განმავითარებელი შეფასება

სკოლაში გამოიყენება ორი ტიპის შეფასება: განმსაზღვრელი და განმავითარებელი.

განმსაზღვრელი შეფასება აკონტროლებს სწავლის ხარისხს, ადგენს მოსწავლის მიღწევის დონეს ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრულ მიზნებთან მიმართებაში. განმსაზღვრელ შეფასებაში იწერება ქულა (ნიშანი).

განმავითარებელი შეფასება აკონტროლებს თითოეული მოსწავლის განვითარების დინამიკას და ხელს უწყობს სწავლის ხარისხის გაუმჯობესებას. განმავითარებელი შეფასებისას მასწავლებელი მოსწავლეთა საქმიანობას ამოწმებს არა მათი მიღწევის დონის განსასაზღვრად და ქულების დასაწერად, არამედ მათ დასახმარებლად. მასწავლებელი აკვირდება თითოეულ მოსწავლეს სწავლის პროცესში, სწავლობს მათ საჭიროებებს, რათა თითოეულ მათგანს მაქსიმალურად შეუწყოს ხელი წინსვლაში. ასეთ კონსტრუქციულ სასწავლო გარემოში მოსწავლეებს არ აფერხებთ მარცხის/წარუმატებლობის შიში და ნებისმიერ შემთხვევაში მასწავლებლის რჩევისა და მხარდაჭერის იმედი აქვთ. ცოდნის დონის მიუხედავად, მოსწავლეები იძენენ ახალ ცოდნას, ამდიდრებენ გამოცდილებას და იუმჯობესებენ უნარებს.

განმავითარებელი შეფასების პროცესში უნდა ჩაერთოს მასწავლებელიც და მოსწავლეებიც. მასწავლებლის დახმარებით, მოსწავლეები თავადაც უნდა ცდილობდნენ, საკუთარი მოთხოვნილებების დადგენას, ძლიერი და სუსტი მხარეების, შემაფერხებელი ფაქტორების გამოვლენას. ამგვარ პროცესებში მოსწავლეების ჩართვა თვითშეფასებისა და თვითგანვითარების უნარებს აყალიბებს და ზრდის მათ ქმედითუწარჩინობასა და პასუხისმგებლობას.

მნიშვნელოვანია, აღვნიშნოთ, რომ განმავითარებელი შეფასების შემთხვევაში, მოსწავლე ფასდება საკუთარ თავთან, საკუთარ მიღწევებთან მიმართებით, რაც მას საშუალებას აძლევს, იგრძნოს წინსვლა და ირწმუნოს, რომ შეუძლია სიძნელეთა ეტაპობრივად გადალახვა.

განმავითარებელი შეფასებისას გამოიყენება ისეთი საშუალებები, როგორიცაა სიტყვიერი კომენტარი, რჩევა-დარიგება, დაკვირვების ფურცელი, თვითშეფასებისა და ურთიერთშეფასების სქემა, ცოდნის ათვისების ან უნარის განვითარების ეტაპების აღმნიშვნელი დონეები (მაგალითად, ათვისებულია/ფლობს, ათვისების/დაუფლების პროცესშია, ასათვისებელია/დასაუფლებელია). ათვისების თუ ფლობის დონეებით შედგენილი

შეფასების ან თვითშეფასების სქემები მასწავლებელსა და მოსწავლესაც საშუალებას აძლევს კონკრეტული ცოდნი თუ უნარის ათვისების პროცესის დინამიკაში დანახვა.

განმავითარებელი და განსაზღვრელი შეფასებების სქემატური აღწერილობა

	განმავითარებელი	განსაზღვრელი
მიზანი	• სწავლის ხარისხის გაუმჯობესება; • მოსწავლის განვითარების ხელშეწყობა.	• სწავლის ხარისხის გაკონტროლება; • მოსწავლის მიღწევის დონის დადგენა ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრულ მიზნებთან მიმართებაში; • აკადემიური მოსწრების დონის განსაზღვრა.
შეფასების საგანი	• სწავლის პროცესი	• სწავლის შედეგი
შეფასების შედეგად მიღებული განწყვეტილება	• წინსვლის ხელშესაწყობად განსხვავებული აქტივობის შერჩევა, სწავლების სტრატეგიის შეცვლა, რჩევა-დარიგების მიცემა და სხვ.	• მომდევნო ეტაპზე (კლასში/საფეხურზე) დაშვება/არდაშვება
წარმართების კრიტერიუმების განსაზღვრა	• კონკრეტული მოსწავლის წინსვლის საფუძველზე (საკუთარ მიღწევებთან მიმართებით - რა დონეს ფლობდა, რა დონეს ფლობს)	• იმის საფუძველზე, თუ რამდენად მიაღწია სტანდარტით განსაზღვრულ შედეგებს (ყველასათვის საერთო, სტანდარტით დადგენილ ნორმასთან მიმართებაში)
შეფასების საშუალებები	• თვით/ურთიერთშეფასების რუბრიკა; • კითხვარი; • სიტყვიერი (ზეპირი/წერილობითი) კომენტარი; • უნარის განვითარების დონის აღწერა.	• ქულა

საგნის სემესტრული ქულის შემაჯავებელი ნაწილები (კომპონენტები)

სემესტრის მანძილზე მოსწავლეები ფასდებიან სამი კომპონენტის მიხედვით: ა) საშინაო დავალება; ბ) საკლასო დავალება; გ) შემაჯავებელი დავალება. სამივე კომპონენტს ერთნაირი წონა აქვს.

საშინაო და საკლასო დავალებათა კომპონენტებში გამოიყენება როგორც განმსაზღვრელი, ისე განმავითარებელი შეფასება. შემაჯავებელი დავალების კომპონენტში მხოლოდ განმსაზღვრელი შეფასება გამოიყენება.

შემაჯავებელი კომპონენტი აფასებს ერთი სასწავლო მონაკვეთის (თემა, თავი, პარაგრაფი) შესწავლა-დამუშავების შედეგად მიღწეულ შედეგებს სტანდარტის მოთხოვნებთან მიმართებით - კონკრეტული სასწავლო ერთეულის დასრულებისას მოსწავლემ უნდა შეძლოს სტანდარტით განსაზღვრული ცოდნისა და უნარების წარმოჩენა.

ასე რომ, შემაჯავებელი დავალებები უნდა აფასებდეს საგნის სტანდარტით განსაზღვრულ შედეგებს და აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

- დავალების თითოეულ ტიპს უნდა ახლდეს თავისი შეფასების ზოგადი რუბრიკა;
- ზოგადი რუბრიკა უნდა დაზუსტდეს კონკრეტული დავალების პირობისა და განვლილი მასალის გათვალისწინებით;
- 10 ქულა უნდა გადანაწილდეს რუბრიკაში შემავალ კრიტერიუმებზე;
- მითითებული უნდა იყოს საგნობრივი სტანდარტის ის შედეგები, რომელთა შეფასებასაც ემსახურება შემაჯავებელი დავალება.

სტანდარტის მოთხოვნათა დასაკმაყოფილებლად, აუცილებელია შემაჯავებელი დავალების მრავალგვარი ფორმის გამოყენება.

როგორც მოგეხსენებათ, ეროვნული სასწავლო გეგმა თითოეული საგნისთვის განსაზღვრავს სემესტრის განმავლობაში ჩასატარებელი შემაჯავებელი დავალებების სავალდებულო მინიმალურ რაოდენობას. საგანში, როგორც მეხუთე, ისე მეექვსე კლასში, შემაჯავებელ დავალებათა სავალდებულო მინიმალური რაოდენობა პირველსა და მეორე სემესტრებში ოთხ-ოთხია.

თითოეული შემაჯავებელი დავალება ფასდება კონკრეტული ნიშნით. მოსწავლე ვალდებულია, შეასრულოს კლასში ჩატარებული ყველა შემაჯავებელი დავალება. იმ შემთხვევაში, თუ მოსწავლე გაცდენის გამო ვერ შეასრულებს რომელიმე შემაჯავებელ სამუშაოს, სკოლა ვალდებულია, მისცეს მას გაცდენილი შემაჯავებელი დავალების აღდგენის საშუალება. შემაჯავებელი აღდგენითი სამუშაო უნდა დაინიშნოს სემესტრის მსვლელობისას. შემაჯავებელ დავალებათა აღდგენის წესი განისაზღვრება სასკოლო სასწავლო გეგმით.

სემესტრის მსვლელობისას ჩატარებული შემაჯავებელი შეფასებების შემდეგ რეკომენდებულია კომენტარების დანერა მათთვის, ვინც დადებითი სემესტრული შეფასების მისაღებად აუცილებლად უნდა გამოასწოროს საკუთარი შედეგი. ასევე, შეიძლება დაინეროს კომენტარი, თუ მოსწავლემ წინა შეფასებასთან შედარებით მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა თავისი მოსწრება. ამის აღნიშვნა მნიშვნელოვან სტიმულს მისცემს მოსწავლეს სემესტრის ბოლომდე სწავლის ხარისხის შესანარჩუნებლად.

განმსაზღვრელი შეფასება V-VI კლასებში

როგორც აღვნიშნეთ, განმავითარებელი შეფასება ხელს უწყობს, შექმნას პოზიტიური და კონსტრუქციული გარემო, რომელშიც თითოეულ მოსწავლეს ექნება იმის განცდა, რომ შეუძლია წინსვლა და დაბრკოლებების გადალახვა. მართლაც, განმავითარებელი შეფასება ზომავს კონკრეტული მოსწავლის პირად წინსვლას. V-VI კლასიდან განმავითარებელ შეფასებასთან ერთად შემოდის განმსაზღვრელი შეფასებაც. განმსაზღვრელი შეფასების შემოღება კონსტრუქციულ გარემოს გარკვეულ საფრთხეს უქმნის. მასწავლებელს დიდი სიფრთხილე მართებს, რომ მთავარი პრიორიტეტი - ცოდნის აგების პროცესში თითოეულმა მოსწავლემ იგრძნოს თანადგომა - არ გადაფაროს განსჯითა და მოკიდებულებამ და არ შეიქმნას გარემო, რომელშიც გამარჯვებულები და დამარცხებულები ჩნდებიან. მართლაც, განმსაზღვრელი შეფასება ყველას საერთო საზომით აფასებს საერთო ნორმასთან¹ მიმართებით. განმსაზღვრელ შეფასებაში წარმატების კრიტერიუმი ემყარება არა კონკრეტული მოსწავლის შესაძლებლობებს, არამედ საერთო ნორმის მოთხოვნებს. ამიტომ იკარგება იმ მოსწავლეთა ძალისხმევის კვალი, რომლებსაც წინსვლა აქვთ, მაგრამ ჯერ კიდევ დაშორებული არიან საერთო მოთხოვნებს. მათ, ფაქტობრივად, ცოდნის ეტაპობრივად კონსტრუირების საშუალება ერთმევათ. ბუნებრივია, ამ უკანასკნელთა სასკოლო მოტივაცია ეტაპობრივად კლებულობს, რაც, ცხადია, უარყოფითად აისახება სწავლის შედეგებზე. ისინი საკუთარ თავში ვეღარ პოულობენ სიძნელეთა დაძლევის რესურსებს, საკუთარი შესაძლებლობების რწმენას კარგავენ, ფიქრობენ, რომ ვერ შეცვლიან მოვლენათა კურსს, ვერ იმოქმედებენ მათი წარმატების განმზღვრელ ფაქტორებზე. მათი გონება დაკავებულია არა ახალი ცოდნის შეძენითა და უნარების განვითარებით, არამედ მხოლოდ და მხოლოდ არასასურველი შეფასებების აცდენაზე ფიქრით. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, მათი სტრატეგიები მიმართულია არა სწავლა-განვითარებისკენ, არამედ - თავდაცვისკენ. თუკი საკუთარ შესაძლებლობებში დარწმუნებული მოსწავლე იღებს ნებისმიერ გამოწვევას და მზად არის ამა თუ იმ სიძნელესთან შესაჭიდებლად, მოტივაცია დაქვეითებული მოსწავლე პირიქით - თავს არიდებს სასწავლო აქტივობებს, რომელთა შესრულება მის გაზრდა-განვითარებას შეუწყობდა ხელს.

ამ ყველაფრის გათვალისწინებით, V კლასიდან განმსაზღვრელი შეფასების შემოღების მიუხედავად, მასწავლებელმა პრიორიტეტულობა უნდა შეუნარჩუნოს განმავითარებელ შეფასებას, რომელიც თითოეული მოსწავლის წინსვლისა და განვითარების ხელშემწყობი ინსტრუმენტია.

¹ ცხადია, კონკრეტულ კლასში მიღებულ საერთო ნორმას განსაზღვრავს საგნის სტანდარტის მოთხოვნები.

შუასაუკუნის კომპონენტები უცხოურ ენებში

საშინაო და საკლასო დავალებათა კომპონენტები

შეიქმლება შუასაუკუნის შემდეგი ცოდნა და უნარ-ჩვევები

ენობრივი ცოდნა და უნარები

- ლექსიკური ცოდნა
- გრამატიკული ცოდნა
- ლექსიკური და გრამატიკული უნარ-ჩვევები (ცოდნის კონტექსტში გამოყენება)
- გამოთქმა
- მართლწერა

კომუნიკაციური უნარები

- კითხვა-გაგება
- ხმამაღალი კითხვა
- მოსმენა-გაგება
- ზეპირი კომუნიკაცია (ინტერაქცია, გაბმული ლაპარაკი, ზეპირი გამოსვლები)
- წერილი კომუნიკაცია

კულტურა

- შესწავლილი საკითხების ცოდნა
- კულტურული თავისებურებების ამოცნობა-გაანალიზება

სასიცოცხლო უნარ-ჩვევები

- შემოქმედებითობა
- თანამშრომლობა (მეწყვილესთან, ჯგუფის წევრებთან)
- სასწავლო სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება (კითხვის, წერის, მოსმენისა და ზეპირმეტყველების)
- სტრატეგიების გააზრებულად გამოყენება სასწავლო საქმიანობის ხელშეწყობის მიზნით
- სასწავლო აქტივობებში მონაწილეობის ხარისხი

უნარ-ჩვევები ფასდება შემდეგი დავალებებით

- სხვადასხვა ტიპის გრამატიკული და ლექსიკური სავარჯიშოებით (სწორი ფორმის ამოცნობა, ფორმის/კონსტრუქციის ტრანსფორმირება ნიმუშის მიხედვით, კონტექსტის მიხედვით სწორი ფორმის წარმოება, შეცდომების ამოცნობა-გასწორება, სინონიმებისა და ანტონიმების დაკავშირება/მოფიქრება, ნაკლებ ტექსტში სიტყვების ჩასმა და სხვა);
- სხვადასხვა ტიპის საკითხავი და მოსასმენი ამოცანის გადაჭრა (შემოხაზე სწორი ვარიანტი; მონიშნე, სწორია თუ არა; იპოვე სწორი თანმიმდევრობა, ამოიცანი

უცნობი სიტყვები კონტექსტის მიხედვით, შეაფასე შენი მეწყვილის/საკუთარი ნაწერი, შეაფასე გამომსვლელები და სხვა);

- სხვადასხვა ტიპის ზეპირი აქტივობის შესრულება დამოუკიდებლად, მეწყვილესთან ერთად თუ ჯგუფურად (გაინაწილეთ როლები და გაითამაშეთ მეწყვილესთან ერთად, ჩამოართვი ინტერვიუ თანაკლასელს, წარმოადგინე კლასის წინაშე შენი ჯგუფის ნამუშევარი, გადმოეცი შენი მოსაზრება და დაასაბუთე, იმსჯელე, დაახასიათე, მოყევი და სხვა);
- სხვადასხვა ტიპის ტექსტის შექმნა დამოუკიდებლად, მეწყვილესთან ერთად თუ ჯგუფურად (მისწერეთ წერილი მეგობარს ზაფხულის არდადეგების შესახებ, ჯგუფურად მოამზადეთ სტატია ცნობილი მსახიობის შესახებ, შეადგინეთ ბიოგრაფიული ცნობარი, დაასრულეთ ამბავი, დაიყავით ჯგუფებად და შეადგინეთ კინორეკლამა/ტურისტული გზამკვლევი; დაწერეთ თქვენი მოსაზრება ამ საკითხის შესახებ, დაასაბუთეთ და სხვა);
- პროექტის განხორციელება.

შენიშვნა: დაწყებით კლასებში განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა შემდეგ უნარ-ჩვევებს:

- ხმამაღალი კითხვა
- ჩუმი კითხვა (მარტივი საკითხავი ამოცანების დამოუკიდებლად გადაჭრა);
- გამონერა
- გადაწერა
- კარნახით წერა

შემაჯამებელი დავალებების კომპონენტი

შემაჯამებელი დავალების კომპონენტი უკავშირდება სწავლა-სწავლების შედეგს. ამ კომპონენტში უნდა შეფასდეს ერთი სასწავლო მონაკვეთის (თემა, თავი, პარაგრაფი, საკითხი) შესწავლა-დამუშავების შედეგად მიღწეული შედეგები. კონკრეტული სასწავლო ერთეულის დასრულებისას მოსწავლემ უნდა შეძლოს უცხოური ენების სტანდარტით განსაზღვრული ცოდნისა და უნარების წარმოჩენა. შესაბამისად, შემაჯამებელი დავალებები უნდა ამოწმებდეს უცხოური ენების სტანდარტებით განსაზღვრულ შედეგებს.

შემაჯამებელ დავალებათა ტიპები

სტანდარტის მოთხოვნათა დასაფარად, რეკომენდებულია შემაჯამებელ დავალებათა მრავალფეროვანი ფორმების გამოყენება. უცხოური ენების შემაჯამებელ დავალებათა ტიპები შეიძლება იყოს:

- მოსმენილი ან ზეპირი ტექსტის გაგება - გააზრება
- სტანდარტით განსაზღვრული სხვადასხვა სახის ტექსტების შედგენა
- როლურ თამაშებში, სიმულაციურ სიტუაციებში მონაწილეობა

- ინტერაქცია კონკრეტული საკითხის/თემის ირგვლივ
- საუბარი კონკრეტული თემის/საკითხის შესახებ
- ზეპირი მოხსენება
- განხორციელებული პროექტი
- და სხვა

მოთხოვნები, რომლებსაც უნდა აკმაყოფილებდეს შიდაჯამებელი დავალებები

- დავალების თითოეულ ტიპს უნდა ახლდეს თავისი შეფასების ზოგადი რუბრიკა (თუ რეცეფციული (კითხვა, მოსმენა) დავალებაა, მაშინ შეფასების სქემა უნდა ახლდეს თითოეულ ტესტურ კითხვას);
- ზოგადი რუბრიკა უნდა დაზუსტდეს კონკრეტული დავალების პირობისა და განვლილი მასალის გათვალისწინებით;
- 10 ქულა უნდა გადანაწილდეს რუბრიკაში შემავალ კრიტერიუმებზე;
- მითითებული უნდა იყოს სტანდარტის ის შედეგები, რომელთა შემოწმებასაც ემსახურება შემაჯამებელი დავალება.

თავი III. დაწყებითი საფასურის უსსოური ანაბის სტანდარტი და ბი პური აქტივობები

პირველი ნაწილი

დ. I-დ. II

მიმართულება: მოსმენა

შედეგი: უცხ.დ. I.2./უცხ.დ. II.2. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი ილუსტრირებული მინიდილოგების/მონოლოგების გაგება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ხმის ტემპრით ამოიცნობს პერსონაჟებს;
- რეპლიკებს აკავშირებს პერსონაჟებთან;
- ინტონაციით გამოხატულ ემოციებს უკავშირებს ილუსტრირებულ პერსონაჟთა გამომეტყველებას;
- ამოიცნობს ნასწავლ სიტყვებს და მათზე დაყრდნობით რეპლიკებსა და წინადადებებს აკავშირებს შესაბამის ილუსტრაციასთან.

აქტივობები

1. მოსმენილი რეპლიკის მიხედვით პერსონაჟის ამოცნობა და მისი განსახიერება არავერბალური საშუალებებით (მიმიკა, ჟესტიკულაცია...).
2. მოსმენის შედეგად პერსონაჟის ილუსტრაციის ამოცნობა, შემოხაზვა, მონიშვნა ან გაფერადება.
3. მოსმენის შედეგად სიტყვის/ რეპლიკის შესატყვისი ილუსტრაციის პოვნა.
4. მოსმენის შედეგად ემოციის/ინტონაციის დაკავშირება ილუსტრირებული პერსონაჟის გამომეტყველებასთან.

შედეგი: უცხ.დ. I.3./უცხ.დ. II.3. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი ილუსტრირებული აღწერითი/ნარატიული ხასიათის ტექსტების გაგება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ამოიცნობს აღწერილ პერსონაჟს, ცხოველს, საგანს და აკავშირებს მას შესაბამის ნახატთან/ჟესტიკულაციით განსახიერებს/ ხატავს/ მიუთითებს რეალურ საგანზე;
- ამოიცნობს პერსონაჟს, ცხოველს, საგანს აღწერილი ნიშან-თვისებების მიხედვით

- (მაგალითად, ნითელი, მრგვალი, დიდი, პატარა) და მიუთითებს/აფერადებს/შემოხაზავს მას;
- ამოიცნობს და მიუთითებს მათ ადგილმდებარეობას (მაგალითად., მაგიდაზე, რეუელზე, ჩანთაში, ყუთში);
 - ამოიცნობს კონკრეტულ მოქმედებებს და განსახიერებს ან მიუთითებს მათ სურათზე (მაგალითად, საუზმობს, ვარჯიშობს, კითხულობს, ცურავს და სხვა);
 - აკავშირებს მოქმედებებს პერსონაჟებთან;
 - ამოიცნობს მოქმედებათა თანამიმდევრობას.

აქტივობები

5. მოსმენილი ტექსტის შესაბამისი ილუსტრაციის პოვნა, შემოხაზვა, მონიშვნა ან მითითება.
6. ნაცნობი სიტყვის გაგონებისას ტაშის შემოკვრა/ფეხის დაბაკუნება.
7. მოსმენის შედეგად პერსონაჟის ამოცნობა (ხმით, ინტონაციით, რეპლიკით).
8. მოსმენის შედეგად პერსონაჟის განსახიერება.
9. მოსმენის შედეგად პერსონაჟის მიბაძვა (ხმით, მიმიკით, ჟესტიკულაციით...).
10. მოსმენილი ნაამბობის შედეგად ილუსტრაციების დალაგება თხრობის თანამიმდევრობით.

მიმართულება: კითხვა

შედეგი: უცხ.დ.1.5. მოსწავლეს შეუძლია ნაცნობი და ხშირად გამოყენებული სიტყვების ორთოგრაფიული ხატის პირდაპირი გზით (გაშიფრვის გარეშე) ამოცნობა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ამოიცნობს საკუთარ და თანაკლასელთა სახელებს;
- ამოიცნობს ზეპირმეტყველებაში შესწავლილ და ხშირად გამოყენებულ სიტყვებს;
- სიტყვათა ჩამონათვალში, ნასწავლ ტექსტში პოულობს წინასწარ მითითებულ ნაცნობ სიტყვებს;

აქტივობები

11. დაფაზე დაწერილი თანაკლასელების სახელების ამოცნობა.
12. ილუსტრირებული ბარათების (ცხოველები, ბუნება, ...) დაკავშირება (ხაზით/ ისრით) მათ ორთოგრაფიულ ხატთან.

13. სიტყვათა ლაბირინთში ნაცნობი სიტყვების ამოცნობა, შემოხაზვა ან გაფერადება.
14. მიკროტექსტში ერთნირი სიტყვების ამოცნობა, შემოხაზვა ან გაფერადება.
15. მასწავლებლის მიერ ნაჩვენები ილუსტრაციისთვის ორთოგრაფიული ბარათის მისადაგება.
16. ნაბეჭდი და ხელნაწერი ბარათების ილუსტრაციებისთვის მისადაგება.

შედეგი: უცხ.დ. I.6. / უცხ.დ. II.5. მოსწავლეს შეუძლია სიტყვების, წინადადებების გაშიფვრა-წაკითხვა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ასხვავებს ნაბეჭდ და ნაწერ ასოებს;
- ასხვავებს მთავრულ და არამთავრულ ნაბეჭდ ასოებს;
- აკავშირებს ნაბეჭდ ასოებს შესაბამის ნაწერ ასოებთან;
- დამახსოვრებულ სიტყვებში ამოიცნობს ასოებს/ასოთშენაერთებს და აკავშირებს მათ შესაბამის ბგერებთან;
- ადარებს ერთმანეთს სიტყვის შემადგენელი ასოებისა და ბგერების რაოდენობას და გამოაქვს სათანადო დასკვნა (მაგალითად, მეტი ასოა და ნაკლები ბგერა იმიტომ, რომ ერთი ასო არ იკითხება ან ორი ასო ერთ ბგერად გამოითქმის);
- დამახსოვრებულ სიტყვებზე დაყრდნობით აანალიზებს სხვა სიტყვებს, ამოიცნობს მათში ანალოგიურ ასოებს/ასოთშენაერთებს და აკავშირებს შესაბამის ბგერებთან;
- შიფრავს და ხმამაღლა კითხულობს სიტყვებს, მოკლე წინადადებებს;
- დამახსოვრებულ სიტყვებში ამოიცნობს ასოებს/ასოთშენაერთებს და აკავშირებს მათ შესაბამის ბგერებთან;
- შიფრავს სიტყვებს, მოკლე წინადადებებს.

აქტივობები

17. ილუსტრაციების შესაბამისი სიტყვების პოვნა და მათი დამარცვლით წაკითხვა.
18. ნასწავლი/ნაცნობი სიტყვის პოვნა/შემოხაზვა, ამოკითხვა ცხრილში ან სიტყვათა ჯაჭვში.
19. ჯგუფური თამაში "ჩამოხრჩობანა": მასწავლებლის მიერ ჩაფიქრებული სიტყვის გამოცნობა (სიტყვის პირველი და ბოლო ასოების ან სიტყვაში ასოების რაოდენობის მიხედვით, როდესაც საწყისი ასო მოცემულია).

20. ნაბეჭდი და ხელნაწერი ასოების პოვნა/შემოხაზვა/ერთმანეთთან დაკავშირება.
21. წინადადებაში/სიტყვათა ჯაჭვში სიტყვების გამოყოფა/განცალკევება.
22. რამდენიმე წინადადებიდან ილუსტრაციის შესაბამისი წინადადების პოვნა/შე-
მოხაზვა.
23. სიტყვათა ჯაჭვში განსხვავებული/ზედმეტი სიტყვის გადახაზვა/გაფერადება.
24. სიტყვებით წინადადების აწყობა.

შედეგი: უცხ.დ. II.6. მოსწავლეს შეუძლია მცირე ზომის ილუსტრირებული ტექსტების გაგება და მათში ინფორმაციის მოძიება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ნაცნობ სიტყვებსა და ილუსტრაციებზე დაყრდნობით ამოიცნობს ორ-სამ-
წინადადებიანი მიკროტექსტის შინაარსს;
- მოსმენისას დამუშავებულ ტექსტში მოიძიებს ნაცნობ სიტყვებს წინასწარ
მიცემული ინსტრუქციის მიხედვით (მაგალითად, ხილის, ცხოველების და
ა.შ. აღმნიშვნელ სიტყვებს);
- ტექსტში მოცემულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ასრულებს კონკრეტულ
ქმედებას (ასრულებს ნახატს, პოულობს შესატყვის ილუსტრაციას და სხვა).

აქტივობები

25. ილუსტრაციების მიხედვით ტექსტის სათაურის/შინაარსის განსაზღვრა.
26. ტექსტის სათაურის წაკითხვა და ილუსტრაციებზე დაკვირვებით მისი შინაარ-
სის შესახებ აზრის გამოთქმა.
27. ტექსტის წაკითხვა და გარკვეული ნაწილების მიხედვით მოცემულ კითხვებზე
(ვინ, სად, როდის და ა.შ.): ა) მართებული პასუხის არჩევა, მონიშვნა ან შემოხა-
ზვა; ბ) ზეპირად პასუხის გაცემა.
28. ტექსტზე მუშაობა: ა) ტექსტის აბზაცებად დაყოფა; ბ) აბზაცების ილუსტრა-
ციებთან დაკავშირება; გ) ილუსტრაციების დანომრვა; დ) ილუსტრაციებისთ-
ვის წარწერების მისადაგება.
29. ილუსტრაციის ან გეგმის მიხედვით ცალკეული მონაკვეთებისგან ტექსტის
აწყობა.
30. წაკითხული ტექსტის გეგმის შედგენა.
31. ტექსტისა და ილუსტრაციის შედარება და განსაზღვრული რაოდენობის (4,6...) შეცდომის პოვნა.
32. მოცემული წინადადების წაკითხვა, მისი პოვნა ტექსტში და შესაბამისი აბზა-
ცის მითითება.

მიმართულება: წერა

შედეგი: უცხ.დ.I.7./უცხ.დ.II.7. მოსწავლეს შეუძლია ასოების, სიტყვების, წინადადებების წერა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- აღწერს კონკრეტული ასოს ზედა/ქვედა/შუა ნაწილებს (მაგალითად, სად არის სწორი ხაზი, რგოლი, რკალი; საით მრგვალდება რკალი; რამდენი რკალია და ა.შ.);
- ხელის სწორი მოძრაობით გამოსახავს ნაცნობი ასოს ფორმას;
- ხელის სწორი მოძრაობით რვეულში გამოწერს ანბანის მთავრულ და არამთავრულ ასოებს;
- იცავს ბადეში ასოს ჩანერის წესებს (სტრიქონზე განლაგება, ზომა და მოხაზვის მიმართულება);
- ნაწერიდან ან ნაბეჭდი წყაროდან გადმოწერს იმ სიტყვებს, რომელთა ასო-ბგერების ურთიერთშესაბამისობაც შესწავლილი აქვს.
- ავსებს გაკვეთილების ცხრილს, დღის განრიგს, ანკეტას პირადი მონაცემებით;
- მოდელის მიხედვით წერს ღია ბარათს;
- ავსებს ნაკლულ ტექსტს საჭირო ინფორმაციით (გამოტოვებული სიტყვებით).
- ნაწერიდან ან ნაბეჭდი წყაროდან გადაიწერს სიტყვებს, მოკლე წინადადებებს.

აქტივობები

33. წერტილების შეერთებით ასოს მიღება.
34. ასოების გამოძერწვა პლასტილინით.
35. დაფიდან ნაცნობი ასოების/სიტყვის/წინადადებების გადანერა.
36. დაფიდან გადმოწერილი ნაცნობი სიტყვისთვის ილუსტრაციის მიხატვა.
37. საკუთარი სახელის დაწერა და გულსაბნევის/სამაგიდე ბარათის დამზადება.
38. ლოკოკინის მოძრაობის მსგავსად ხელით ასოს გამოხატვა.
39. ასოების დაჯგუფება (მუცლიანი, ხაზიანი, ფეხიანი ...).
40. სიტყვების/წინადადებების დაფიდან გადწერა ილუსტრაციის/ნახატის დასათაურების მიზნით.
41. ჯგუფური თამაში "ჩამოხრჩობანა": მასწავლებლის მიერ ჩაფიქრებული სიტყვის გამოცნობა (სიტყვის პირველი და ბოლო ასოების ან სიტყვაში ასოების რაოდენობის მიხედვით, როდესაც საწყისი ასო მოცემულია).

მიმართულება: ლაპარაკი

შედეგი: უცხ.დ.I.8./უცხ.დ.II.8. მოსწავლეს გამომუშავებული აქვს ელემენტარული ფონოლოგიური უნარ-ჩვევები.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- განარჩევს მსგავსი ჟღერადობის სიტყვებს, მარცვლებს;
- სიტყვას ჰყოფს მარცვლებად, მარცვლებს ამთლიანებს სიტყვებად;
- ამოიცნობს მარცვლების რაოდენობას და მათ წარმოადგენს შესაბამისი რაოდენობის სიმბოლოებით (*მაგალითად, ერთმარცვლიან სიტყვას - ერთი რკალით, ორმარცვლიანს - ორი რკალით და ა.შ.*);
- ამოიცნობს იმ სიტყვებს, რომლებშიც შედის წინასწარ მითითებული ბგერა/მარცვალი;
- ამოიცნობს სიტყვაში მითითებული მარცვლის ადგილმდებარეობას (დასაწყისში, შუაში, ბოლოში) და სიმბოლურად გამოსახავს მას (*მაგალითად, სამმარცვლიანი სიტყვის გამომხატველი სამი რკალიდან აფერადებს მითითებული მარცვლის შესაბამის რკალს*);
- სურათებით წარმოდგენილ ან მასწავლებლის მიერ ჩამოთვლილ სიტყვებში ამოიცნობს იმ სიტყვებს, რომლებიც იწყება/მთავრდება წინასწარ მითითებული ბგერით;
- სურათებით წარმოდგენილ ან მასწავლებლის მიერ ჩამოთვლილ სიტყვებს აჯგუფებს თავკიდურა ბგერის მიხედვით;
- სიტყვას შლის ბგერებად, ბგერებს ამთლიანებს სიტყვებად;
- მასწავლებლის მიერ ჩამოთვლილ სიტყვებში ამოიცნობს იმათ, რომლებიც შეიცავენ წინასწარ მითითებულ ბგერას;
- მოსმენილ მარტივ წინადადებაში გამოჰყოფს სიტყვებს და სიმბოლური ნიშნით აღნიშნავს მათ რაოდენობას (*მაგალითად, ბიჭი ბურთს თამაშობს - სამი ხაზი: -----*);
- სიმბოლურად გამოხატავს სიტყვებს და მათში შემავალი მარცვლების რაოდენობას (*მაგალითად, ორმარცვლიანი სიტყვა - ერთი ხაზი ორი რკალით : --- ◡◡*).

აქტივობები

42. ბგერების, მარცვლების, სიტყვების მოსმენა-გამეორება.
43. მასწავლებლის მაგალითზე სიტყვის/ფრაზის (ხმამალლა, ჩუმად, ემოციურად და ა.შ) გამეორება.
44. მითითებული ასო-ბგერის გაგონებისას ხელის აწევა, ფეხის დაბაკუნება ან ტაშის დაკვრა.

45. მასწავლებლის მიერ ნასროლი ბურთის დაჭერა; ბურთის სროლისას წარმოთქმული სიტყვის გამეორება და ბურთის უკან დაბრუნება მასწავლებლისთვის.
46. დასახელებული სიტყვის დამარცვლა და ჯგუფთან ერთად გამეორება.
47. მოსმენილი სიტყვის დამარცვლა და თითოეული მარცვლის დაფიქსირება ტაშის დაკვრით ან ფეხის ბაკუნით.
48. უცნობი ტექსტის მოსმენისას მითითებული სიტყვის ამოცნობა და მისი დათვლა (რამდენჯერ შეხვდა მითითებული სიტყვა).

შედეგი: უცხ. დ. I. 9. უცხ. დ. II. 9. მოსწავლეს შეუძლია უცხოური ენის ბგერების, ფლერადობის, ინტონაციის აღქმა, მიბაძვა-გამეორება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ზეპირად კითხულობს ლექსებს, გათვლებს, ასრულებს სიმღერებს;
- ლექსის/სიმღერის შინაარსს ადეკვატურად უსადაგებს არავერბალურ მეტყველებას (ინტონაციას, მიმიკას, ჟესტიკულაციას, რიტმულ მოძრაობებს);
- იმეორებს მასწავლებლის მიერ წარმოთქმულ ბგერებს, სიტყვებს, მოკლე ფრაზებს, ენის გასატეხებს;
- ტექსტების წარმოთქმისას იცავს შესაბამის ინტონაციას, მახვილებს, რიტმულ სეგმენტებს.

აქტივობები

49. არავერბალური ელემენტების თანხლებით (მიმიკა, ჟესტიკულაცია, რიტმული მოძრაობები) სიმღერის შესრულება.
50. ენის გასატეხის/გათვლის სწრაფად და გამართულად წარმოთქმაში თანაკლასელებთან/მეწყვილესთან შეჯიბრება.
51. სასკოლო ჩანთის ჩალაგება (ნივთების დასახელება თანმიმდევრობით): "ჩანთაში ჩავდე წიგნი, რვეული, ფანქარი...".
52. ემოციის განსახიერება: "გაბრაზებული", "მხიარული", "მონყენილი...".
53. მასწავლებლის მიბაძვით გათვლის, ლექსის ან სიმღერის გამეორება შესაბამისი ინტონაციით/ჟესტიკულაციით, რიტმული მოძრაობებით.
54. მასწავლებლის მიბაძვით ენის გასატეხის გამეორება გამოთქმის თავისებურებების, ინტონაციის დაცვით.

შედეგი: უცხ.დ.I.10./უცხ.დ.II.10. მოსწავლეს შეუძლია მარტივ ინტერაქციაში მონაწილეობა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- თითო სიტყვით პასუხობს მარტივ კითხვებს ან რეაგირებს მათზე არავერბალური საშუალებებით (*მაგალითად, ეს ბურთი რა ფერისაა? – წითელი; სად არის მანქანა? – მიუთითებს შესაბამის ნახატს*).
- მოკლედ პასუხობს კითხვებს მისთვის ნაცნობ თემატიკაზე ან რეაგირებს მათზე არავერბალური საშუალებებით (*საკუთარი თავის შესახებ - რა აქვს, რა ჰყავს, რა ჰქვია, რას აკეთებს, რომელი მოსწონს, რომელი უნდა - ასახელებს ან მიუთითებს შესაბამის ილუსტრაციას და სხვა*);
- მარტივი ნაკეთობების, თვალსაჩინოებების დამზადებისას იყენებს ცალკეულ სიტყვებს (*მომეცი, მინდა და სხვა*).

აქტივობები

- ილუსტრაციების მიხედვით პერსონაჟის მახასიათებლების (ფერი, ფორმის, ზომის და ა.შ.) დასახელება.
- თამაში „ცივა/ცხელა“ / „ზამთარი/ზაფხული“ (მასწავლებლის მიერ დამალული ნივთის პოვნა).
- ჩაფიქრებული სიტყვის/ნივთის/საგნის გუნდისთვის ან კლასისთვის ერთი სიტყვით ახსნა (თამაში „ასოციაციობანა“).
- მასწავლებლის/თანაკლასელის მიერ ნასროლი ბურთის დაჭერა და სიტყვების ჯაჭვის გაგრძელება (მაგალითად, ორშაბათი, სამშაბათი... - ოთხშაბათი; - კალამი, ფანქარი ..., - საშლელი და სხვა).
- ილუსტრაციებზე გამოსახული პერსონაჟების/ნივთების ამოცნობა/დასახელება.
- თანაკლასელის ჟესტების მიხედვით პერსონაჟის, ცხოველის ან საგნის ამოცნობა და დასახელება.
- საგნის/პერსონაჟის ერთი სიტყვით დახასიათება (დიდი, პატარა, ლამაზი, ...).
- სიტყვების დასაწყისის მოსმენა და მათი დასრულება.
- მასწავლებლის შეკითხვაზე მოკლე პასუხების გაცემა (ნაცნობი თემატიკის ირგვლივ).
- მეწყვილისთვის/თანაკლასელისთვის ინტერვიუს ჩამორთმევა (რა გქვია? რამდენი წლის ხარ? ...).
- საკუთარი თავის შესახებ მასწავლებლის მარტივ კითხვებზე პასუხის გაცემა (სახელი, გვარი, რა მოსწონს, რამდენი წლისაა...).

66. რა შეეშალა მხატვარს? ორ ილუსტრაციას შორის განსხვავებების დასახელება.
67. მითითებული ფერის მიხედვით თანაკლასელებისთვის გაცვლით ერთი და იმავე ფერის ბარათების შეგროვება ("მომეცი, გეთაყვა, ლურჯი", "აი, თეთრი ბარათი"...).

მიმართულება: კულტურათა დიალოგი

შედეგი: უცხ.დ. I.11. უცხ.დ. II.11. მოსწავლეს შეუძლია ინფორმაციის ამოცნობა კულტურის სფეროდან, უცხო და მშობლიური სოციოკულტურული გარემოს შედარება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- აკვირდება და ამოიცნობს სასწავლო მასალაში მოცემული კულტურის, სოციოკულტურის
- რეაქციებს (მაგალითად, ცნობილი პიროვნების ილუსტრაცია, ჩაცმულობა, ნუგბარის და სხვა);
- პოულობს სასწავლო მასალაში გამოვლენილ კონკრეტულ მსგავსებებსა და განსხვავებებს (მაგალითად, სადღესასწაულო მორთულობა, ტიპური საუზმე და სხვა).

აქტივობები

68. ილუსტრაციებზე დაკვირვებით ქართული და უცხოური ნუგბარის ამოცნობა და შესაბამის კალათებში ჩალაგება.
69. დღესასწაულებიათვის შესაბამისი მორთულობის დაკავშირება (მაგალითად, ნადვის ხე, აღდგომის კვერცხი და ა.შ.).
70. საახალწლო ნადვის ხეზე ნაცნობი ნივთების დაკიდება.
71. სააღდგომო კურდღლის ნაკვალევის მიხედვით მდებარე (ილუსტრაციაზე) და-მალული სააღდგომო კვერცხის პოვნა.
72. სააღდგომო კვერცხების შეერთებით მიღებული ილუსტრაციის ამოცნობა/და-სახელება.
73. ქართული და უცხოური ზღაპრის გმირების ამოცნობა/განსხვავება.
74. სამიზნე ქვეყნის დროშის ფერების დასახელება.
75. ილუსტრაციაზე გამოხატული დროშის, ნაციონალური კოსტუმის, ღირშესანიშ-ნაობის, დედაქალაქის დაკავშირება სამიზნე ქვეყანასთან.
76. ერთი და იმავე უცხოური ზღაპრის გმირების ამოცნობა (მაგალითად. ნითე-ლქუდა, ბებია, მგელი...) და ისრით/ხაზით შეერთება.

მეორე ნაწილი

დ. III-დ. IV

მიმართულება: მოსმენა

შედეგი: უცხ. დ. III.2. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი ილუსტრირებული მინი-დიალოგების/მონოლოგების გაგება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ხმის ტემპრით ამოიცნობს პერსონაჟებს;
- რეპლიკებს აკავშირებს პერსონაჟებთან;
- ამოკრებს დიალოგიდან კონკრეტულ დეტალებს (ვინ, სად, რამდენი, როგორი და სხვა);
- ინტონაციით გამოხატულ ემოციებს უკავშირებს ილუსტრირებულ პერსონაჟთა გამომეტყველებას;
- ამოიცნობს ნასწავლ სიტყვებს, გამოთქმებს, ენობრივ ფორმულებს და მათზე დაყრდნობით რეპლიკებსა და წინადადებებს აკავშირებს შესაბამის ილუსტრაციასთან.

აქტივობები

1. მოსმენილი მინიდილოგის საფუძველზე პერსონაჟის, საგნის, ნახატის, ფრაზის ან კომიქსის რეპლიკის აღმოჩენა და შემოხაზვა/მონიშვნა ილუსტრაციაზე.
2. მოსმენის შედეგად დიალოგის მონაწილისთვის/პერსონაჟისთვის ინტონაციის, ხმის ტემპრით გამოხატული ემოციის შესაბამისი ლიმილაკის მიხატვა.
3. ტექსტის მოსმენის შედეგად ილუსტრაციების ან კომიქსის "ბუშტების" შევსება ნაცნობი სიტყვებით, გამოთქმებით.
4. მოსმენილი ჩანაწერის მიხედვით ილუსტრაციაზე დეტალური ინფორმაციის მონიშვნა/გახაზვა (ვინ? სად? რა? როდის? რამდენი? როგორ?).
5. მოსმენილ ტექსტსა და ილუსტრაციაზე დაყრდნობით "სწორია/მცდარია" დავალების შესრულება იმის გასარკვევად, თუ რა გაიგო მოსწავლემ საგნის, ცხოველის ან პერსონაჟის შესახებ.
6. მოსმენილი ტექსტისა და ილუსტრაციის მიხედვით წინადადებების დასრულება.
7. მოსმენილი მინიდილოგის/მონოლოგის მიხედვით ციფრების მონიშვნა, ჩანწერა (მაგალითად, ტელეფონის ნომრებში გამოტოვებული ციფრების შევსება).

შედეგი: უცხ. დ.III.3. /უცხ. დ.IV.3. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი ილუსტრირებული აღწერიტი/ნარატიული ხასიათის ტექსტის გაგება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ამოიცნობს აღწერილ პერსონაჟს, ცხოველს, საგანს სხვადასხვა ნიშნის მიხედვით (*მაგალითად, ადგილმდებარეობა, ზომა, ფერი, ფორმა, რაოდენობა და სხვა*);
- ასახელებს პერსონაჟებს;
- ამოიცნობს მათ შეგრძნებებს, ემოციურ დამოკიდებულებებს (*მაგალითად, ეშინია, უხარია, სტკივა, სცივა*);
- ამოიცნობს პერსონაჟების მოქმედებებს (*ვინ რას აკეთებს*);
- ამოიცნობს მოსაუბრეს (*ვის ეკუთვნის ესა თუ ის ნათქვამი*);
- ამოიცნობს ამბის განვითარების ეტაპებს (*როგორ დაიწყო, რა მოხდა, როგორ დამთავრდა*);
- პერსონაჟთა საქციელიდან გამომდინარე, გამოაქვს დასკვნა მათი ხასიათის,
- თვისების შესახებ (*მაგალითად, კეთილია, ბოროტია, ძუნწია, გულადია, მშიშარაა, ზარმაცია*);
- მოვლენათა თანამიმდევრულობის მიხედვით განალაგებს/ნომრავს სურათებს;
- ტექსტის დამუშავების შემდეგ მასწავლებლის თხრობის კვალდაკვალ ახორციელებს ამბის ინსცენირებას.

აქტივობები

8. მოსმენილ ჩანაწერში ამოცნობილი საგნის, ცხოველის, პერსონაჟის, ილუსტრაციის გაფერადება მითითებული ფერით.
9. მოსმენილი აღწერილობის მიხედვით ილუსტრაციაზე პერსონაჟის ან საგნის პოვნა/მონიშვნა.
10. მოსმენილი ტექსტის მიხედვით ცხოველების, პერსონაჟების ან საგნების ადგილმდებარეობისა და მოქმედებების ამოცნობა და შესაბამისი ილუსტრაციებთან დაკავშირება.
11. მოსმენილი ტექსტის საფუძველზე არეულად მოცემული კომიქსის/ილუსტრაციების თანმიმდევრობით დანომრვა.
12. წინადადებების მრავალჯერადი მოსმენის შემდეგ იმ წინადადების შესაბამისი ილუსტრაციის პოვნა/ამოცნობა/მითითება, რომელიც გამოტოვა მთხრობელმა.
13. ტექსტის მოსმენის შედეგად ილუსტრაციაზე საგნების/პერსონაჟების პოვნა, დასახელება და აღწერა.

14. რა შეეშალა მხატვარს? ორ ილუსტრაციას შორის განსხვავებების დასახელება.
15. მითითებული ფერის მიხედვით თანაკლასელებისთვის გაცვლით ერთი და იმავე ფერის ბარათების შეგროვება ("მომეცი, გეთაყვა, ლურჯი", "აი, თეთრი ბარათი"...).
16. გარეგნობის აღწერის მოსმენის შედეგად პერსონაჟის დასახელება, მისი ილუსტრაციის ამოცნობა.
17. მოსმენილი ტექსტის მიხედვით ილუსტრირებული ლოტოს შევსება.
18. მოსმენილი ტექსტისა და ილუსტრაციის მიხედვით იმის ამოცნობა, თუ რა აწუხებს/უხარია პერსონაჟს და შესაბამისი ღიმილაკების მიხატვა.
19. მოსმენილი ტექსტის მიხედვით პერსონაჟის მოქმედების განსახიერება.
20. ტექსტის მოსმენის შემდეგ განსხვავებული მოქმედების პოვნა და გადახაზვა.
21. არეულად მოცემული წინადადებების დანომრვა/დალაგება მოსმენილი ტექსტის შინაარსის ან ქრონოლოგიური თანმიმდევრობის მიხედვით.
22. მოსმენილის მიხედვით ცხრილის ფაქტობრივი ინფორმაციით შევსება.

მიმართულება: კითხვა

შედეგი: უცხ.დ.III.6./უცხ.დ.IV.5. მოსწავლეს შეუძლია ილუსტრირებული ტექსტების გაგება და მათში ინფორმაციის მოძიება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ნაცნობ სიტყვებსა და ილუსტრაციებზე დაყრდნობით ამოიცნობს ორ-სამ-წინადადებიანი მიკროტექსტის შინაარსს;
- მოსმენისას დამუშავებულ ტექსტში მოიძიებს ნაცნობ სიტყვებს წინასწარ მიცემული ინსტრუქციის მიხედვით (*მაგალითად, პერსონაჟთა სახელებს, სათამაშოების ან ცხოველების აღმნიშვნელ სიტყვებს და ა.შ.*);
- ტექსტში პოულობს ილუსტრაციის შესაბამის მონაკვეთს;
- ტექსტში მოცემულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ასრულებს კონკრეტულ ქმედებას (*დაასრულებს ნახატს, პოულობს შესატყვის ილუსტრაციას და სხვა*);
- ტექსტში მოიძიებს კონკრეტულ ინფორმაციას (*მაგალითად, სად, როგორი, ვინ, ვისი*).

აქტივობები

23. ტექსტის წაკითხვის შედეგად შესაბამის ილუსტრაციაზე პერსონაჟების ამოცნობა, შემოხაზვა ან მათი სახელების გაფერადება ტექსტში, მაგალითად, წითლად, მათი მოქმედებისა კი - ლურჯად.
24. წაკითხული ტექსტის მიხედვით ილუსტრაციების დალაგება ტექსტში მოცემული ქრონოლოგიის მიხედვით.
25. საკითხავ ტექსტში მოცემული აღწერის მიხედვით რამდენიმე ნახატიდან ისეთის პოვნა/შემოხაზვა, რომელიც შეესაბამება/არ შეესაბამება ტექსტს.
26. კომიქსის წაკითხვა და რეპლიკის ილუსტრაციასთან დაკავშირება (ისრიტ/ხაზით).
27. წაკითხული ტექსტის შინაარსის ამოცნობა და შესაბამისი ნახატის დახატვა.
28. წაკითხული ტექსტიდან გამომდინარე, ნახატებში იმის მონახვა, რაც პერსონაჟს უყვარს/არ უყვარს.
29. ტექსტში ნაცნობი სიტყვების მოძებნა და ცხრილში მათი თემატურად დალაგება (მაგალითად, ცხოველები, სათამაშოები, სასკოლო ნივთები და სხვ.)
30. სიტყვის ნახატთან დაკავშირება.
31. ილუსტრაციაზე დაკვირვება და ტექსტის შესაბამის მონაკვეთთან მისი დაკავშირება.
32. ილუსტრირებული მოკლე ტექსტის/კომიქსის წაკითხვის შემდეგ "სწორია/მცდარია" დავალების შესრულება.

შედეგი: უცხ.დ.IV.6. მოსწავლეს გამომუშავებული აქვს ხმამაღალი კითხვის ელემენტარული უნარ-ჩვევა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- თავისუფლად კითხულობს მცირე ზომის ნაცნობ ტექსტს; ხმამაღლა, გამართულად უკითხავს თანაკლასელებს სასურველ/შერჩეულ ნაწყვეტს ნაცნობი ტექსტიდან;
- ცდილობს, დაიცვას შესაბამისი ინტონაცია სხვადასხვა მოდალობის წინადადების წარმოთქმის დროს;
- მონაწილეობს დიალოგის, სკეტიჩის გუნდურ კითხვაში.

აქტივობები

33. ტექსტში სასვენი ნიშნების დასმა.
34. სხვადასხვა ხასიათის ნაცნობი ტექსტის (ლექსის, ენის გასატეხის, პატარა

მოთბრობის, იგავის, ზღაპრების და ა.შ.) ხმამაღლა და მკაფიოდ წაკითხვა და სასვენი ნიშნებით გამოხატული პაუზების გაკეთება აღმავალი და დაღმავალი ინტონაციის გათვალისწინებით.

35. დიალოგის, ტექსტის, კომიქსის მეწყვილესთან ერთად როლებში წაკითხვა.
36. ტექსტის შინაარსის მიხედვით კომიქსის პერსონაჟების გახმოვანება.
37. ტექსტში იმ ხმოვნების/თანხმოვნების გახაზვა/მონიშნვა, რომლებიც არ იკითხება.
38. ენის გასატეხის წაკითხვა ჯერ ნელა და გარკვევით, სიტყვებზე დაკვირვებით, შემდეგ უფრო და უფრო სწრაფად.
39. წაკითხულის ჩანერა (აუდიოფირზე), მოსმენა და ხარვეზების გამოსწორებაზე მუშაობა.
40. კონკურსი ხმამაღლა კითხვაში (თანაკლასელებთან, გუნდის წევრებთან).

მიმართულება: წერა

შედეგი: უცხ.დ.IV.8. მოსწავლეს შეუძლია მცირე ზომის ტექსტების შედგენა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- მოცემულ ყალიბს ავსებს განსხვავებული შინაარსით;
- მოდელის მიხედვით წერს ღია ბარათს;
- ამატებს ტექსტში ნაკლულ ინფორმაციას;
- ავსებს გაკვეთილების ცხრილს, დღის განრიგს.

აქტივობები

41. ნიმუშის მიხედვით საკუთარი ოთახის აღწერა.
42. მოცემულ სიტყვებზე/ ილუსტრაციებზე/ სათაურზე დაყრდნობით ტექსტის შედგენა.
43. საკუთარი ჰობის, ინტერესების შესახებ ნიმუშის მიხედვით ტექსტის შედგენა.
44. ადამიანების, საგნების, მოვლენების წერილობით აღწერა.

მიმართულება: ლაპარაკი

შედეგი: უზც. დ. III.9. მოსწავლეს გამომუშავებული აქვს საბაზო ფონოლოგიური უნარ-ჩვევები.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- განარჩევს მსგავსი ჟღერადობის ბგერებს;
- სიტყვას ჰყოფს მარცვლებად, მარცვლებს ამთლიანებს სიტყვებად;
- ამოიცნობს მარცვლების რაოდენობას და შესაბამისი სიმბოლოებით წარმოადგენს მათ (*მაგალითად, ერთმარცვლიან სიტყვას ერთი რკალით, ორმარცვლიანს - ორი რკალით და ა.შ.*);
- ამოიცნობს სიტყვაში მარცვლის ადგილმდებარეობას (*დასაწყისში, შუაში, ბოლოში*) და სიმბოლურად გამოსახავს მას (*მაგალითად, სამმარცვლიანი სიტყვის გამომხატველი სამი რკალიდან აფერადებს მითითებული მარცვლის შესაბამის რკალს*);
- სიტყვებს აჯგუფებს თავკიდურა/ბოლოკიდურა ბგერის მიხედვით;
- სიტყვებს შლის ბგერებად და პირიქით - ბგერებს ამთლიანებს სიტყვებად;
- ერთსა და იმავე ბგერას ამოიცნობს სხვადასხვა სიტყვაში;
- სიმბოლურად გამოხატავს სიტყვებს და მათში შემავალი მარცვლების რაოდენობას (*მაგალითად, ორმარცვლიანი სიტყვა - ერთი ხაზი ორი რკალით (— —)*);
- სიტყვის შიგნით სათანადო მარცვალში პოულობს ბგერის ადგილმდებარეობას და გამოხატავს მას სიმბოლური კოდით (*მაგალითად, სიტყვას - ხაზით, მარცვალს - რკალით, ბგერას - წრით*).

აქტივობები

45. მოსმენილ სიტყვაში ხმოვნის ამოცნობა და შესაბამისი ასოს სურათზე მონიშვნა, გახაზვა ან გაფერადება.
46. მოსმენილ სიტყვაში გამოტოვებული მარცვლის პოვნა და სიტყვაში ჩასმა.
47. თამაში: მასწავლებელი ასახელებს ბგერას და უგდებს ბურთს მოსწავლეს, რომელიც ასახელებს ამ ბგერით დაწყებულ სიტყვას და უბრუნებს ბურთს მასწავლებელს; შემდეგ ის უგდებს ბურთს სხვა მოსწავლეს და ა.შ.
48. დამარცვლული სიტყვის გამოცნობა: ერთი მოსწავლე მარცვლავს ილუსტრირებულ ბარათზე გამოსახულ ნაცნობ სიტყვას, მეორე კი ამოიცნობს და ასახელებს მას მთლიანად.
49. სიტყვის დასახელება და მისი დამარცვლით წარმოთქმა, რიტმული ხმაურით/ტაპით მარცვლების რაოდენობის აღნიშვნა.

50. მოსმენის შედეგად ორმარცვლიანი სიტყვების გაფერადება/შემოხაზვა, მაგალითად, წითლად, სამმარცვლიანისა - ლურჯად და ა.შ.
51. წინადადებაში სიტყვების რაოდენობის აღნიშვნა ტაშით.
52. მასწავლებელთან ერთად ბგერების, მარცვლების, სიტყვების, ფრაზების გამეორება და სიტყვების დამარცვლა.
53. რამდენჯერმე მოსმენის შემდეგ დამოუკიდებლად, ჯგუფთან ერთად ან კარაოკეს თანხლებით გათვლის, ენის გასატეხის, სიმღერის ან ლექსის გამეორება შესაბამისი ჟესტიკულაციისა და მიმიკის გამოყენებით.

შედეგი: უცხ.დ.III.10. მოსწავლეს შეუძლია ტექსტების ზეპირად თქმა და ლექსიკური ცოდნის გამოვლენა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ზეპირად კითხულობს ლექსებს, გათვლებს, ასრულებს სიმღერებს;
- ზეპირად გაითამაშებს მარტივ დიალოგებსა და სცენებს;
- იმეორებს მასწავლებლის მიერ წარმოთქმულ ბგერებს, სიტყვებს, მოკლე ფრაზებს, ენის გასატეხებს;
- ტექსტების წარმოთქმისას იცავს შესაბამის ინტონაციას, მახვილებს, რიტმულ სეგმენტებს;
- ადეკვატურად უსადაგებს არავერბალურ მეტყველებას ტექსტის შინაარსს (ინტონაციას, მიმიკას, ჟესტიკულაციას, რიტმულ მოძრაობებს);
- ასახელებს ლექსიკურ ერთეულებს.

აქტივობები

54. დამუშავებული/მოსმენილი დიალოგის მიხედვით მარტივი სიმულაციური სიტუაციის თანაკლასელებთან ერთად გათამაშება.
55. თემატური სურათის აღწერა და აღწერის დროს მარტივი ზედსართავების გამოყენება (კარგია, ცუდია, ლამაზია, დიდია, პატარაა...).
56. რამდენჯერმე მოსმენის შემდეგ დამოუკიდებლად, კლასთან ერთად ან კარაოკეს თანხლებით გათვლის, ენის გასატეხის, სიმღერის, ლექსის გამეორება შესაბამისი ჟესტიკულაციის, მიმიკის გამოყენებით.
57. მასწავლებლის ან თანაკლასელის მიერ მითითებულ ილუსტრაციაზე გამოსახული პერსონაჟის, საგნის დასახელება.
58. ნივთების დახატვა, გამოჭრა, რვეულში/სამუშაო ფურცლებზე ჩაკვრა და დასახელება.

59. თამაში: წრიულად დალაგებულია სკამები. მასწავლებელი ასახელებს უცნობ სიტყვებს. სიტყვების ჯაჭვში ურევს ნაცნობ სიტყვებს, რომელთა გაგონებაზე წრეზე მოსიარულე მოსწავლეები სხდებიან სკამებზე. რომელი მოსწავლეც ვერ ასწრებს დაჯდომას, ეთიშება თამაშს.
60. ლექსის წაკითხვა მოწყენილი, მზიარული ან გაბრაზებული ადამიანის ინტონაციით; ნელი ან სწრაფი ტემპით შესაბამისი მიმიკებისა და ჟესტების გამოყენებით.
61. ლექსის, ზღაპრის ან მოთხრობის ზეპირად თქმა და მისი პერსონაჟების/ ალწერილი მოქმედებების განსახიერება.
62. გამოცანების, შარადების, ენის გასატეხების, გათვლების ზეპირად თქმა და გამოცნობა (შესაძლოა, მიეცეს კონკურსის სახე).

შედეგი: უცხ.დ.III.11. მოსწავლეს შეუძლია მარტივ ინტერაქციაში მონაწილეობა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- მოკლედ პასუხობს კითხვებს მისთვის ნაცნობ თემატიკაზე ან რეაგირებს მათზე არავერბალური საშუალებებით;
- პასუხობს კითხვებს კონკრეტულ საკლასო სიტუაციასთან დაკავშირებით (მაგალითად, დაამთავრე? დიახ/არა; სად არის ფანქარი? აქ, მაგიდაზე);
- პასუხობს ზეპირმეტყველებაში ნასწავლი ტექსტის შინაარსის გარშემო დასმულ მარტივ კითხვებზე (მაგალითად, რა ჰქვია, რა აქვს, როგორია, რას აკეთებს და სხვა).

აქტივობები

63. ილუსტრაციაზე დაკვირვება და მითითებული პერსონაჟის, ნივთის ან საგნის დასახელება.
64. საკუთარი თავის, პერსონაჟის ან გამოჩენილი ადამიანის წარდგენა/როლის გათამაშება.
65. მარტივი ენით თანაკლასელების/მეგობრების აღწერა.
66. ნივთის თვალახვეული ამოცნობა და დასახელება (ხელით მოსინჯვის შედეგად).
67. სქემატურ ნახატზე დაყრდნობით (მაგალითად, ჩემი ოჯახი, ჩემი ოთახი და ა.შ.) კითხვებზე მოკლე პასუხების გაცემა.
68. გუნდური თამაში: ერთი გუნდი ჩაიფიქრებს თანაკლასელს ან ცნობილ ადამიანს, მეორე კი გარკვეული რაოდენობის კითხვების საფუძველზე ამოიცნობს მას.

შედეგი: უცხ.დ.IV.12. მოსწავლეს შეუძლია ილუსტრაციების აღწერა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ასახელებს პერსონაჟს, ცხოველს, საგანს;
- აღწერს მათ სხვადასხვა ნიშნის მიხედვით (*მაგალითად, ადგილმდებარეობა, ზომა, რაოდებობა, ფერი და სხვა*);
- ასახელებს მოქმედებებს.

აქტივობები

69. კომიქსის/ილუსტრაციის მიხედვით პერსონაჟის მოქმედების აღწერა.
70. საკუთარი ოჯახის წევრების, ზღაპრის საყვარელი გმირის ან კომიქსის პერსონაჟის დახატვა და მარტივი ენით აღწერა.
71. წინდებულების გამოყენებით ილუსტრაციებზე დფაყრდნობით მარტივი წინადადებების შედგენა.
72. თამაში: სად იმალება კატა? კატის სამალავის (მაგალითად, კარადაში, კარადის თავზე და ა.შ.) დასახელება და აღწერა (შესაბამისი წინდებულების გამოყენებით).

მიმართულება: კულტურათა დიალოგი

შედეგი: უცხ.დ.III.12. მოსწავლეს შეუძლია ინფორმაციის ამოცნობა კულტურის სფეროდან, უცხო და მშობლიური სოციოკულტურული გარემოს ერთმანეთთან შედარება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- აკვირდება და ამოიცნობს სასწავლო მასალაში მოცემული კულტურის, სოციოკულტურის რეალიებს (*მაგალითად, სადღესასწაულო ზნე-ჩვეულება, კნინობითი ფორმები, ჟესტიკულაცია და სხვა*);
- პოულობს სოციოკულტურულ კონტექსტებში (*მაგალითად, დღესასწაულები, სკოლა, გართობა, ოჯახი და სხვა*) გამოვლენილ კონკრეტულ მსგავსებებსა და განსხვავებებს.

აქტივობები

73. უცხოელი თანატოლისა და საკუთარი საუზმის, სადილისა და ვახშმის შედარება.
74. სხვადასხვა ქვეყნის კერძების დალაგება-განცალკევებაში რესტორნის მზარეულისთვის დახმარების განევა.

75. უცხო ქვეყნისთვის დამახასიათებელი სუვენირების მოძიება/შექმნა.
76. ახალი წლის შეხვედრის უცხოური და ქართული წეს-ჩვეულებების, სადღესასწაულო სუფრის შედარება და მსგავსება-განსხვავებებზე საუბარი.
77. ქართული და უცხოური სახელებითა და გვარებით ცხრილის შევსება და მსგავსება-განსხვავებების აღმოჩენა (მაგალითად, იოანე, Jean, Johann, John, Иван).
78. ქართველი და უცხოელი მოსწავლის გაკვეთილების ცხრილის ერთმანეთთან შედარება.
79. ქართული და უცხოური ზღაპრის საყვარელი პერსონაჟის დახატვა.
80. ცნობილი ადამიანების, პერსონაჟების, ღირსშესანიშნაობების, საბავშვო გადაცემებისა თუ ზღაპრის გმირების დაჯგუფება ქვეყნების მიხედვით.
81. ცხოველების, ფრინველების, სასკოლო ნივთების, ხილის, ბოსტნეულისა და სხვ. დასახელებების შედარება ქართულ და უცხოურ ენაზე, მსგავსება - განსხვავებების აღმოჩენა ჟღერადობაში, წარმოთქმასა და დაწერილობაში.

შედეგი: უცხ.დ.IV.16. მოსწავლეს შეუძლია უცხოურ ენაზე სხვადასხვა ტიპის პროექტის

(მაგ., თანაკლასელების ნახატების/ნაკეთობების გამოფენის მოწყობა; სპექტაკლის დადგმა, უცხოური სამზარეულოს სხვებისთვის გაცნობა და სხვა) განხორციელება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- მასწავლებელთან ერთად აყალიბებს პროექტის წარმატებით განხორციელების კრიტერიუმებს;
- გუნდის წევრებთან და მასწავლებელთან ერთად გეგმავს პროექტის განხორციელების ეტაპებს;
- გუნდის წევრებისა და მასწავლებლის დახმარებით განსაზღვრავს და ინანილებს ფუნქციებს;
- გუნდის თითოეულ წევრთან ერთად ასრულებს მისთვის მიკუთვნებულ ფუნქციას;
- მასწავლებლის, მშობლის ან სხვა პირის დახმარებით მოიძიებს სათანადო რესურსებს;
- გუნდის წევრებისა და მასწავლებლის დახმარებით შეარჩევს და დაამუშავებს მოძიებულ მასალას;
- მასწავლებლის დახმარებით აუმჯობესებს და ასრულებს პროექტს.

აქტივობები

82. თოჯინების თეატრის სპექტაკლის დადგმა ნასწავლი ზღაპრების მიხედვით/ უცხოური ზღაპრის გმირების მონაწილეობით.
83. ქართულ - უცხოური პოეზიის სალამოს მონაცობა.
84. უცხოური კერძის რეცეპტისთვის შესაბამისი ქართული ინგრედიენტების მისაღება.
85. ცნობილი ადამიანების პორტრეტების, სამიზნე ქვეყნის ღირსშესანიშნაობების ნახატების ან ნაკეთობების შექმნა, მათი დასათაურება და გამოფენის მონაცობა.

მესამე ნაწილი

დ.V-დ.VI

მიმართულება: მოსმენა

შედეგი: უცხ.დ.V.1. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი მცირე ზომის დიალოგის გაგება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ამოიცნობს სასაუბრო თემას, კონტექსტს *(მაგალითად, დაბადების დღე, ახალი წელი, მაღაზიაში, ზოოპარკში);*
- ამოკრებს დიალოგიდან კონკრეტულ დეტალებს *(მაგალითად, ვინ, სად, რამდენი, როდის, როგორი და სხვა);*
- ამოიცნობს თანამოსაუბრეებს და მათ ემოციებს, დამოკიდებულებებს *(მაგალითად, რისი ეშინია/არ ეშინია; რა აინტერესებთ/არ აინტერესებთ; რა მოსწონთ/არ მოსწონთ და სხვა);*
- განარჩევს თანამოსაუბრეთა მიერ ინტონაციით გამოხატული ნათქვამის მოდალობას *(თხოვნა, მოთხოვნა, შეკითხვა, ბრძანება);*
- განარჩევს თავაზიან და ფამილარულ ფორმულებს.

აქტივობები

1. მოსმენილი დიალოგის მიხედვით სიტყვების წინასწარ მოცემულ ჩამონათვალში გამოტოვებული სიტყვის აღნიშვნა.
2. მოსმენილის მიხედვით ახალი წინადადების შედგენა (აზრის გაგრძელება).
3. ორი ფრაზის მოსმენა და შედარება (რა დავამატა/რა აკლია ერთ-ერთ მათგანს).
4. მოსმენილი დიალოგის შედეგად ამა თუ იმ პერსონაჟის რეპლიკების გაფერადება/ილუსტრაციებთან დაკავშირება (ხაზით, ისრით).
5. დიალოგის მოსმენა და მისი მოკლე შინაარსის გადმოცემა.
6. მოსმენილი დიალოგის მიხედვით შესაბამისი ილუსტრაციების დანომრვა ქრონოლოგიური თანმიმდევრობით.
7. მოსმენილი დიალოგის მიხედვით კითხვებზე პასუხის გაცემა: კი/არა.
8. მოსმენილი დიალოგის მიხედვით ცხრილის შევსება: ვინ მიდის არდადეგებზე დასასვენებლად? სად? როდის? რამდენი ხნით? და ა.შ.
9. მოსმენილი დიალოგის მიხედვით დასახელება: რა გამორჩა/რისი ყიდვა დაავიწყდა პერსონაჟს?

10. მოსმენილი დიალოგის მიხედვით ფამილარული და თავაზიანი რეგისტრის ამოცნობა (თანატოლს ესაუბრება პერსონაჟი თუ უფროს ადამიანს?).

შედეგი: უცხ.დ.V.2/ უცხ.დ.VI.3. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი თხრობითი ხასიათის ილუსტრირებული ტექსტის გაგება (მაგ., ადაპტირებული ზღაპარი, მოთხრობა, ამბავი).

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ასახელებს პერსონაჟებს;
- ამოიცნობს მათ ემოციურ დამოკიდებულებებს;
- ამოიცნობს პერსონაჟების მოქმედებებს (ვინ რას აკეთებს);
- ამოიცნობს მოსაუბრეს (ვის ეკუთვნის ესა თუ ის ნათქვამი);
- ამოიცნობს ამბის განვითარებას (როგორ დაიწყო, რა მოხდა, როგორ დამთავრდა);
- განსაზღვრავს მოქმედებათა დროსა და ადგილს (*მაგალითად, დილით, საღამოს, ზაფხულში, ტყეში, ცირკში*);
- ამოიცნობს პერსონაჟის დამახასიათებელ ნიშან-თვისებებს;
- პერსონაჟთა საქციელიდან გამომდინარე, გამოაქვს დასკვნა მათი ხასიათის, თვისების შესახებ (*მაგალითად, კეთილია, ბოროტია, ძუნწია, გულადია, მშიშარაა, ზარმაცია*);
- ტექსტის დამუშავების შემდეგ მასწავლებლის თხრობის კვალდაკვალ ახორციელებს ამბის ინსცენირებას;
- ქმნის ტექსტის ილუსტრაციებს.
- ადგენს მარტივ გეგმას, ამოიწერს საკვანძო სიტყვებს, ენობრივ კონსტრუქციებს და მათზე დაყრდნობით მარტივი ენობრივი საშუალებებით გადმოსცემს ტექსტის ძირითად შინაარსს.

აქტივობები

11. ტექსტის მოსმენის შედეგად იმ სიტყვების\სიტყვათშეთანხმებების ჩამოწერა, რომლებიც მიეკუთვნება შესასწავლ თემას.
12. სიტყვათშეთანხმებების დასაწყისის მოსმენა და მათი დასრულება.
13. ტექსტის მოსმენა და ხმაურის მიხედვით მოქმედების ადგილის ამოცნობა.
14. მოსმენილის მიხედვით მოქმედების განსახიერება.
15. სიმღერის, მოთხრობის ან ზღაპრის მოსმენის შედეგად გამოტოვებული ადგილების შევსება სავარჯიშოში.

16. ტექსტის მოსმენა და საკვანძო სიტყვების აღწერისთვის საჭირო სიტყვებისა და სიტყვათშეთანხმებების ჩამონერა.
17. ტექსტის თემატიკის დადგენა ტექსტიდან წინადადებების ან ფრაგმენტის მოსმენის შედეგად.
18. ტექსტის მოსმენა და მისი შინაარსის 2-3 წინადადებით გადმოცემა.
19. მოსმენილი ტექსტის მიხედვით ილუსტრაციის შექმნა, ჩანახატით შინაარსის გადმოცემა.
20. მოსმენილი ტექსტის მიხედვით პერსონაჟის მახასიათებელი ნიშან-თვისებების, მოქმედების აღწერა.
21. მოსმენილი ტექსტის მიხედვით ილუსტრაციების, ფრაგმენტების, ტექსტის ნაწილების თანმიმდევრულად განლაგება.
22. მოსმენილი ტექსტის მიხედვით რომელიმე პერსონაჟის ან სიტუაციის შესახებ საუბარი, ტექსტის ნაწყვეტის აღწერა.
23. რამდენიმე ილუსტრაციიდან ისეთის ამორჩევა, რომელიც ყველაზე მეტად ასახავს მოსმენილი ტექსტის შინაარსს.
24. გამოჩენილი ადამიანების აღწერილობის მოსმენა და მათი ილუსტრაციასთან დაკავშირება.
25. ტექსტის ან მისი ფრაგმენტის მოსმენა და კითხვებზე მართებული პასუხის არჩევა.

შედეგი: უცხ.დ.V3. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი ამინდის მარტივი პროგნოზის გაგება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ამოიცნობს მისთვის ნაცნობ გეოგრაფიულ დასახელებებს;
- ამოიცნობს ატმოსფერულ მოვლენებსა და ტემპერატურას.

აქტივობები

26. ტექსტის მოსმენის შედეგად „სწორია/მცდარია“ დავალების შესრულება.
27. ამინდის პროგნოზის მოსმენა და შესაბამისი ილუსტრაციის პოვნა (ავდარი, დარი, თოვა და სხვა).
28. ამინდის მოსმენილი პროგნოზის შესაბამისი ნახატის დახატვა (ავდარი, დარი, თოვა და სხვა).
29. მოსმენილი ტექსტის მიხედვით იმ ბუნებრივი მოვლენების ჩამოთვლა, რომლებზეც საუბარია ტექსტში.

30. მოსმენილი ტექსტის მიხედვით გეოგრაფიული დასახელებების რუკაზე დატანა: ამოჭრილი/დახატული სიმბოლოების (მზე, ღრუბელი, ფანტელი, 0 გრადუსი, - 15 გრადუსი, +27 გრადუსი...) ჩანებება ამა თუ იმ ქალაქთან/გეოგრაფიულ დასახელებასთან.
31. მოსწავლეთა 4 ჯგუფად დაყოფა - აღმოსავლეთი, დასავლეთი, ჩრდილოეთი, სამხრეთი და თითოეული გუნდის მიერ მოსმენილის მიხედვით ამინდის პროგნოზის ჩანიშვნა შესაბამის მხარეში.

შედეგი: უცხ.დ.VI.4. მოსწავლეს შეუძლია საბავშვო გადაცემათა ჩანაწერების ძირითადი შინაარსის გაგება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ამოიცნობს ნაცნობ სიტყვებს, ფორმულებს, ენობრივ კონსტრუქციებს და მათზე დაყრდნობით გამოაქვს დასკვნა ანიმაციური ფილმის შინაარსის შესახებ;
- უყურებს საბავშვო გასართობ-შემეცნებით გადაცემებს, „იჭერს“ ნაცნობ სიტყვებს, გამოთქმებს, ამოიცნობს კონკრეტულ ინფორმაციას *(მაგალითად, მონაწილე კონკურსანტის ინტერვიუ – ვინ არის, სად სწავლობს, რა გატაცებები აქვს და სხვა).*

აქტივობები

32. ტექსტის დასაწყისის მოსმენა და ვარაუდის გამოთქმა, რა მოხდა შემდგომ.
33. ტექსტის ფრაგმენტის მოსმენა და შინაარსზე დაყრდნობით თემის დასახელება.
34. მოცემული წინადადებებიდან ისეთის ამოცნობა, რომელიც არ შეესაბამება მოსმენილი ტექსტის თემას.
35. მოსმენილი ტექსტის ან მისი ნაწილების დასათაურება.
36. ტექსტის მოსმენა და გამოტოვებული სიტყვების ჩანერა.
37. ტექსტის ორ მოსმენილ ფრაგმენტს შორის განსხვავებების აღმოჩენა/დასახელება.
38. მოსმენილი ტექსტის მიხედვით „სწორია/მცდარია“ დავალების შესრულება.
39. მოსმენილი სატელევიზიო პროგრამის მიხედვით ცხრილის შევსება (საათი, გადაცემის ტიპი, ხანგრძლივობა...).
40. მოსმენილი ჩანაწერის მიხედვით სავარაუდო პასუხებიდან სწორის მონიშვნა (პერსონაჟების, მათი საქმიანობის, ადგილ-სამყოფელის, გემოვნების შესახებ და ა.შ.).

41. რადიო-გადაცემის მოსმენილი ჩანაწერის მიხედვით ინტერვიუს რესპონდენტის ან მთავარი გმირის მონაცემების ანკეტაში შეტანა.
42. ზღაპრიდან ნაწყვეტის მოსმენა: ა) მთავარი პერსონაჟების; ბ) მოქმედების ადგილის; გ) ზღაპრის სათაურის ამოცნობა/დასახელება.

მიმართულება: კითხვა

შედეგი: უცხ.დ.V.5. მოსწავლეს შეუძლია ღია ბარათის, პირადი წერილის (ელექტრონული) წაკითხვა და გაგება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ამოიცნობს ავტორს, ადრესატს (თანატოლს, უფროსს);
- ამოიცნობს კორესპონდენციის მიზანს (მაგალითად, მილოცვას, მოკითხვას, დაპატიჟებას);
- ამოიცნობს კონკრეტულ ინფორმაციას (სად, რამდენი, როდის და სხვა).

აქტივობები

43. ღია ბარათის/წერილის წაკითხვა და
- ა) კონკრეტული ინფორმაციის (მიზნის, ადრესატის, თარიღის და სხვა) ამოცნობა და სავარაუდო პასუხებიდან სწორის პოვნა, მონიშვნა ან შემოხაზვა;
 - ბ) კითხვებზე ზეპირი ან წერილობითი პასუხის გაცემა;
 - გ) „სწორია/მცდარია“ ტიპის დავალების შესრულება.
44. წერილის არეულად მოცემული ფრაგმენტების სწორი თანმიმდევრობით დალაგება.
45. ღია ბარათის/წერილის წაკითხვა და მისი ტიპის განსაზღვრა: მილოცვა, სამადლობელი, მიპატიჟება და სხვა.
46. რამდენიმე შესაძლო ვარიანტიდან ღია ბარათის საპასუხო ვერსიის პოვნა/მისადაგება.

შედეგი: უცხ.დ.V.6. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი ტექსტის წაკითხვა და გაგება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ტექსტში პოულობს რეპლიკებს და მათ ავტორებს;

- პოულობს მითითებულ ეპიზოდებს;
- აკავშირებს მასწავლებლის მიერ მიცემული გეგმის ცალკეულ პუნქტს სათა-
ნადო მონაკვეთებთან;
- მოიძიებს და ამოკრებს დამატებით დეტალებს (როგორი, სად, რამდენი და
სხვა), რომლებიც მოსმენისას გამოჩნა;
- გეგმაზე დაყრდნობით გადმოსცემს ზოგად შინაარს.

აქტივობები

47. ტექსტის ფრაგმენტის მოსმენა და საკითხავ ტექსტში მისი პოვნა.
48. პერსონაჟის დაკავშირება მოსმენილ რეპლიკასთან; შეკითხვებზე პასუხი: ვინ
თქვა...?
49. ტექსტის მოსმენა და ნაწყვეტების თანმიმდევრულად დაწყობა/დანომრვა.
50. ორ მსგავს ტექსტში განსხვავების, ზედმეტი სიტყვის, ფრაზის პოვნა, გახაზვა
ან მონიშვნა.

შედეგი: უცხ.დ.VI.6. მოსწავლეს შეუძლია ახსნა-განმარტებითი ხასიათის ტექ-
სტების, ინსტრუქციების წაკითხვა და გაგება (მაგ., თამაშის წესი, როგორ გავაკე-
ოთ ესა თუ ის ნაკეთობა და სხვა).

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- პირველ რიგში, აკვირდება ტექსტის კომპოზიციას, არასიტყვიერ და სიტყ-
ვიერ მათრგანიზებელ ელემენტებს (მაგალითად, სათაურებს, რუბრიკებს,
ილუსტრაციებს, სქემებს, ისრებს, ლოგოებს, წარწერებს, ძირითადი ტექ-
სტის განლაგებას, ტიპოგრაფიულ მახასიათებლებს და სხვა) და განსაზღვ-
რავს, ტექსტის რომელ ნაწილში უნდა ეძებოს ესა თუ ის ინფორმაცია;
- ამოიცნობს კონკრეტულ ინფორმაციას (მაგალითად, საჭირო მასალას, მის
მახასიათებლებს, რაოდენობას, მოქმედების ადგილს და სხვა);
- ამოიცნობს მითითებებს;
- ამოიცნობს მოქმედებათა თანმიმდევრობას.

აქტივობები

51. მოცემული ინსტრუქციის მიხედვით საახალწლო სათამაშოს ან სუვენირის
დამზადება.
52. თამაშის წესების წაკითხვა და როლების განაწილება.
53. სათამაშოს (მაგალითად, ბზრიალას) დამზადებისთვის საჭირო ინსტრუქციის
შედგენა: საჭირო იარაღები, მასალა, მოქმედებები და ა.შ.

54. ილუსტრაციების მიხედვით ინსტრუქციის (თამაშის წესის) თანმიმდევრობის აღდგენა.
55. ინსტრუქციაზე დაყრდნობით მოთამაშის ფინიშამდე მისაყვანი გეგმის შედგენა.
56. ფილმების/მულტიპლიკაციური ფილმების ანოტაციის წაკითხვის შედეგად მათი აფიშების ამოცნობა.
57. გამოცანების, რებუსების, თავსატეხების გამოცნობა.

შედეგი: უცხ.დ.V.7./უცხ.დ.VI.7. მოსწავლეს შეუძლია შემეცნებითი ხასიათისი-ლუსტრირებული ტექსტების წაკითხვა და გაგება (მაგ., ისტორიის, მითოლოგიის სფეროდან).

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ამოიცნობს, რომელ რუბრიკაში, ტექსტის რომელ ნაწილში უნდა ეძებოს ესა თუ ის ინფორმაცია;
- ტექსტში ეძებს და პოულობს კონკრეტულ ინფორმაციას;
- ამოიცნობს სხვადასხვა ინფორმაციას შორის არსებულ მარტივ ლოგიკურ კავშირებს.
- ამოიცნობს პერსონაჟებსა და მათ მოქმედებებს.
- ეძებს და პოულობს, რომელ რუბრიკას, ქვესათაურს უკავშირდება ილუსტრაცია, წარწერა;
- ამოიცნობს ტექსტის სხვადასხვა მონაკვეთს შორის არსებულ ლოგიკურ კავშირს;
- ექსპლიციტურ ინფორმაციაზე დაყრდნობით გამოაქვს დასკვნა.

აქტივობები

58. ილუსტრაციების მიხედვით ტექსტის სათაურის/შინაარსის განსაზღვრა.
59. ტექსტის სათაურის წაკითხვა და ილუსტრაციებზე დაკვირვებით მისი შინაარსის შესახებ აზრის გამოთქმა.
60. ტექსტის წაკითხვა და გარკვეული ნაწილების მიხედვით მოცემულ კითხვებზე (ვინ, სად, როდის და ა.შ.): ა) მართებული პასუხის არჩევა, მონიშვნა ან შემოხაზვა; ბ) ზეპირად პასუხის გაცემა.
61. ტექსტზე მუშაობა: ა) ტექსტის აბზაცებად დაყოფა; ბ) აბზაცების ილუსტრაციებთან დაკავშირება; გ) ილუსტრაციების დანომრვა; დ) ილუსტრაციებიან წარწერების მისადაგება.
62. ილუსტრაციის ან გეგმის მიხედვით ცალკეული მონაკვეთებისგან ტექსტის აწყობა.

63. ნაკითხული ტექსტის გეგმის შედგენა.
64. ტექსტისა და ილუსტრაციის შედარება და განსაზღვრული რაოდენობის (4,6...) შეცდომის პოვნა.
65. მოცემული წინადადების ნაკითხვა, მისი პოვნა ტექსტში და შესაბამისი აზრ-
ცის მითითება.

შედეგი: უცხ.დ.V.8./ უცხ.დ.VI.8. მოსწავლეს გამომუშავებული აქვს ხმამაღალი კითხვის ელემენტარული უნარ-ჩვევა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- თავისუფლად კითხულობს მცირე ზომის ნაცნობ ტექსტს;
- ხმამაღლა, გამართულად უკითხავს თანაკლასელებს სასურველ/შერჩეულ ნაწყვეტს ნაცნობი ტექსტიდან;
- ცდილობს, დაიცვას შესაბამისი ინტონაცია სხვადასხვა მოდალობის წინა-
დადების წარმოთქმის დროს;
- მონაწილეობს დიალოგის, სკეტჩის გუნდურ კითხვაში.

აქტივობები

66. ტექსტში სასვენი ნიშნების დასმა.
67. სხვადასხვა ხასიათის ნაცნობი ტექსტის (ლექსის, ენის გასატეხის, პატარა მოთხრობის, იგავის, ზღაპრების და ა.შ.) ხმამაღლა და მკაფიოდ წაკითხვა და სასვენი ნიშნებით გამოხატული პაუზების გაკეთება აღმავალი და დაღმავალი ინტონაციის გათვალისწინებით.
68. დიალოგის, ტექსტის, კომიქსის მეწყვილესთან ერთად როლებში წაკითხვა.
69. ტექსტის შინაარსის მიხედვით კომიქსის პერსონაჟების გახმოვანება.
70. ტექსტში იმ ხმოვნების/თანხმოვნების გახზვა/მონიშვნა, რომლებიც არ იკითხება.
71. ენის გასატეხის წაკითხვა ჯერ ნელა და გარკვევით, სიტყვებზე დაკვირვებით, შემდეგ უფრო და უფრო სწრაფად.
72. წაკითხულის ჩანერა (აუდიოფორზე), მოსმენა და ხარვეზების გამოსწორებაზე მუშაობა.
73. კონკურსი ხმამაღლა კითხვაში (თანაკლასელებთან, გუნდის წევრებთან).

მიმართულება: წერა

შედეგი: უცხ.დ.V.10./უცხ.დ.VI.11. მოსწავლეს შეუძლია ღია ბარათის, პირადი (ელექტრონული) წერილის მარტივი ენით დაწერა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- იცავს კორესპონდენციის ფორმალურ მხარეს;
- ადრესატის ვინაობის გათვალისწინებით არჩევს მიმართვისა და მისალმება-დამშვიდობების სათანადო ფორმულებს;
- აღწერს ადამიანებს, საგნებს;
- გამოხატავს საკუთარ დამოკიდებულებას;
- სასურველი ინფორმაციის მოსაპოვებლად სვამს შეკითხვებს (*მაგალითად, როგორი ამინდია? რომელ საათზე იძინებ?*).

აქტივობები

74. მეგობრისთვის, ახლობლისთვის, მასწავლებლისთვის განკუთვნილ ღია ბარათში წერილში გამოტოვებული ადგილების შევსება.
75. შეცდომებით მოცემული წერილის შესწორება.
76. ღია ბარათისთვის საჭირო რეგისტრის შერჩევა სხვადასხვა ადრესატის გათვალისწინებით (მასწავლებელი, კლასელი და სხვა).
77. ღია ბარათში მიმართვის და მისალმება-გამომშვიდობების ფორმების შესწორება სხვადასხვა ადრესატის გათვალისწინებით (თანატოლი, უფროსი...).
78. მეგობრისთვის დაბადების დღის მილოცვა ღია ბარათით მისი კომპოზიციის დეტალების ზუსტად განსაზღვრა და შესაბამისი მიმართვის ფორმების შერჩევა;
79. ყველა საჭირო ფორმალურობის დაცვით მოსაწვევის შედგენა მეგობრის წვეულებაზე დასაპატიჟებლად.
80. გატარებული არდადეგების შესახებ თანატოლისთვის წერილის მიწერა შესაბამისი ტექსტის სახეობისთვის ტიპობრივი ფორმულების მაქსიმალური დაცვით.

შედეგი: უცხ.დ.V.11. მოსწავლეს შეუძლია მცირე ზომის ტექსტის შექმნა.**შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:**

- მოცემულ ყალიბს ავსებს განსხვავებული შინაარსით;
- ასრულებს ამბავს ან ცვლის მოცემულ დასასრულს საკუთარი წარმოსახვით, ილუსტრაციაზე დაყრდნობით და სხვა;
- ადგენს წარწერებს ილუსტრაციებისთვის;

- ქმნის მარტივ კომიქსს, რომლითაც გადმოსცემს მომხდარ ან გამოგონილ ამბავს.

აქტივობები

81. ნაკითხული ტექსტის ილუსტრაციებზე შესაბამისი წარწერების გაკეთება.
82. ნიმუშების მიხედვით (მეგობრისთვის, ახლობლისთვის, მასწავლებლისთვის) ღია ბარათის/წერილის მიწერა.
83. საკუთარი ჰობის, ინტერესების შესახებ ნიმუშის მიხედვით ტექსტის შედგენა.
84. სახელმძღვანელოში მოცემული პერსონაჟის აღწერის მიხედვით საყვარელი პერსონაჟის, სპორტსმენის, მსახიობის, მომღერლის და ა.შ. აღწერა; მისი ფოტოს/სურათის მოძიება და წარმოდგენა.
85. ნიმუშის მიხედვით საკუთარი ოთახის აღწერა.
86. მოცემულ სიტყვებზე/ ილუსტრაციებზე/ სათაურზე დაყრდნობით ტექსტის შედგენა.

შედეგი: უცხ.დ.VI.12. მოსწავლეს შეუძლია ნიმუშის მიხედვით მცირე ზომის თხზულების შექმნა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- შეარჩევს თემას;
- აგროვებს, თავს უყრის ინფორმაციას;
- განსაზღვრავს რუბრიკებს (მაგალითად, ფიზიკური მონაცემები, საკვები, საცხოვრებელი ადგილი და სხვა);
- ქმნის მცირე მოცულობის ტექსტებს თითოეული რუბრიკისთვის;
- ქმნის ან მოიძიებს ილუსტრაციებს (ნახატს, ფოტოს, ცხრილს);
- წერს ტექსტის სრულ ვარიანტს, ყურადღებას აქცევს დიზაინს, ტექსტის კომპოზიციურ აგებულებას, სიტყვიერი და არასიტყვიერი ნაწილების განლაგებას.

აქტივობები

87. დღის განრიგის, გაკვეთილების ცხრილის, სკოლის ნივთების კატალოგის, ტელეპროგრამის შედგენა.
88. სურათის აღწერა.
89. ამბის მოფიქრება და მის მიხედვით რამდენიმე ილუსტრაციისგან შედგენილი კომიქსის შექმნა:

ა) კომიქსის ილუსტრაციებისთვის ტექსტის მიწერა;

ბ) კომიქსის ტექსტისა და ილუსტრაციების შედგენა.

90. ტექსტის/ამბის დასრულება ილუსტრაციებზე დაყრდნობით.

მიმართულება: ლაპარაკი

შედეგი: უცხ.დ.VI.15. მოსწავლეს შეუძლია მარტივ ინტერაქციაში მონაწილეობა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- სვამს/პასუხობს კითხვებს მისთვის ნაცნობი თემის გარშემო (მაგალითად, სტუმრად ქალაქში/სოფელში, ჩემი ეზო/სახლი, ოჯახი/მეგობრები, საყვარელი საქმიანობა/გართობა და სხვა);
- პასუხობს ნასწავლი ტექსტის შინაარსის გარშემო დასმულ კითხვებს;
- გამოთქვამს დამოკიდებულებას გარკვეულ საკითხთან დაკავშირებით, მოჰყავს მაგალითები პირადი გამოცდილებიდან;
- გამოხატავს ემოციას, განწყობას, სურვილს;
- მონაწილეობს სიმულაციურ სიტუაციაში (მაგალითად, ტელეფონით შეხვედრის დანიშვნა; კაფეში; მონშეების გამოკითხვა და სხვა).

აქტივობები

91. დამალული საგნის, ჩაფიქრებული სიტყვის გამოცნობა კითხვა-პასუხზე დაყრდნობით.

92. სიმულაციური სიტუაციების გათამაშება, მაგალითად, მაღაზიაში, კინოში, ინტერვიუს აღება, გზაბნეული მგზავრის დაკვლიანება და ა.შ.

93. ნაცნობი თემების გარშემო მარტივი შეკითხვების დასმა და შეკითხვებზე პასუხი.

შედეგი: უცხ.დ.V.16./ უცხ.დ.VI.16 მოსწავლეს შეუძლია გაბმულად მეტყველება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- აღწერს გარემოს (ოთახს, ქუჩას, სურათს);
- ყვება ამბავს ილუსტრაციებზე დაყრდნობით;
- ყვება ნანახ, თავს გადამხდარ პატარა ამბავს;
- საუბრობს მისთვის ნაცნობ თემებზე (მაგალითად, ოჯახში, ნათესავების/მეგობრების შესახებ, თავისუფალ დროს და სხვა).
- სურათებზე დაყრდნობით აგებს და ყვება მარტივ ამბავს;

- გეგმის მიხედვით ყვება მოსმენილი/ნაკითხული ტექსტის მოკლე შინაარსს.

აქტივობები

94. საკვანძო სიტყვებისა და ნაცნობი ლექსიკურ-გრამატიკული ერთეულების გამოყენებით შინაარსის გადმოცემა ან ილუსტრაციის აღწერა.
95. ორი მოსმენილი მოთხრობის მსგავსება-განსხვავებაზე საუბარი.
96. მოსმენილი ტექსტის ნაწყვეტის დასასრულის მოფიქრება და მოყოლა.
97. საცხოვრებლის, ქალაქის, ოჯახის და ა.შ. აღწერა ნახატების დახმარებით.
98. საუბარი რაიმე თავგადასავლის, დღის განრიგის, გატარებული შაბათ-კვირის, არდადეგების და ა.შ. შესახებ.
99. „ჯაჭვური თხრობა“: მოსმენილი ფრაზების გამეორება და ტექსტის გაგრძელება თითო წინადადებით (მოსწავლეთა ჯაჭვში).
100. სკოლისკენ ან სახლისკენ მიმავალი გზის აღწერა გეგმაზე დაყრდნობით.
101. ნანახი სპექტაკლის, ფილმის სიუჟეტის გადმოცემა.

შედეგი: უცხ.დ.V.17./ უცხ.დ.VI.17. მოსწავლეს გამომუშავებული აქვს ელემენტარული ენობრივი უნარ-ჩვევები და შეუძლია მათი გამოყენება.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ინტერაქციისას შეარჩევს საკომუნიკაციო სიტუაციის შესატყვის მიმართვის ფორმებს, გამოთქმებს, კლიშეებს, ენობრივ კონსტრუქციებს;
- მართებულად იყენებს მეტყველების თავაზიან და ფამილარულ ფორმებს;
- სათანადოდ იყენებს სხვადასხვა შინაარსის (თხრობითი, კითხვითი, ძახილის) მქონე წინადადებას;
- იცავს შესაბამის ინტონაციას სხვადასხვა მოდალობის წინადადებების წარმოთქმის დროს;
- იყენებს ადგილმდებარეობის გამომხატველ მარტივ ენობრივ საშუალებებს;
- იცავს ელემენტარულ სინტაქსურ მიმართებებს წინადადებების წევრებს შორის (ზმნის სათანადო პირსა და რიცხვს);
- სათანადოდ იყენებს ნასწავლ ლექსიკურ ერთეულებს.

აქტივობები

102. დიალოგში, ტექსტში მიმართვის თავაზიანი და ფამილარული ფორმების, სხვადასხვა შინაარსის მქონე წინადადებებისა და მათთვის დამახასიათებელი სასვენი ნიშნების მონიშვნა.
103. სიტუაციების გათამაშებისას თავაზიანი და ფამილარული ფორმების ან შესაბამისი ენობრივი კონსტრუქციების გამოყენება.
104. მადლობის გადახდის, მისალმების, დამშვიდობების ფორმულების მისადაგება აღწერილი სიტუაციებისთვის დიალოგების გათამაშებისას.
105. წაკითხული დიალოგიდან ტექსტიდან ენობრივი კონსტრუქციების ამოკრეფა და ცხრილში შეტანა.

მიმართულება: კულტურათა დიალოგი

შედეგი: უცხ.დ.V.19./ უცხ.დ.VI.19. მოსწავლე იჩენს ინტერესს კულტურული განსხვავებების მიმართ.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ავლებს პარალელურ უცხო და მშობლიური კულტურულ და სოციოკულტურულ კონტექსტებს შორის და პოულობს მსგავსება-განსხვავებებს (მაგალითად, ლეგენდა, კერძები, სასკოლო კალენდარი, სუვენირები, ვალუტა და სხვა);
- გამოთქვამს საკუთარ მოსაზრებებს, დამოკიდებულებებს;
- მოიძიებს დამატებით ცნობებს;
- პოულობს ნასწავლი ანდაზის ანალოგიურს მშობლიურ ენაში და ადარებს გამოხატვის ფორმებს.

აქტივობები

106. მშობლიურ ენაში შემოჭრილი უცხოური სიტყვების პოვნა და მათი ორთოგრაფიული ხატის შედარება უცხოურ ენაში არსებულ ხატთან.
107. უცხოენოვანი ზღაპრისთვის, ამოცანისთვის, ანდაზისთვის მსგავსება-განსხვავებების პოვნა მშობლიურ ენაში.
108. უცხოურენოვან ანდაზაში ფრაზეოლოგიზმის გამოყოფა, მისი ანალოგის მშობლიურ ენაში პოვნა და გამოხატვის ფორმების შედარება.
109. უცხო და მშობლიური ქვეყნისათვის ტიპური სასმელის, კერძის, სპორტის სახეობის, ტანსაცმლის, გართობის სახეობის, ღირსშესანიშნაობის, პერსონაჟის და ა.შ. დასახელება.

110. დროშების ქვეშ მოცემული ღირსშესანიშნაობების, სუვენირების, ეროვნული სიმბოლიკის, ფულადი ერთეულის გამოსახულების დაჯგუფება, შედარება და მსგავსება-განსხვავებების პოვნა.
111. მშობლიური და უცხოური სადღესასწაულო ტრადიციების, ჩაცმულობის, კერძების შედარება და მსგავსება-განსხვავებების პოვნა.
112. უცხოელი ტურისტისთვის რჩევების მიცემა საქართველოში ჩამოსვლის წინ.

მიმართულება: უცხოური ენის პრაქტიკული გამოყენება

შედეგი: უცხ.დ.V.20./უცხ.დ.VI.20. მოსწავლეს შეუძლია უცხოურ ენაზე სხვადასხვა ტიპის პროექტის განხორციელება (მაგ., ზეიმის მოწყობა, გენეალოგიური ხის შედგენა, ზღაპრის დადგმა და სხვა).

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- მასწავლებელთან ერთად აყალიბებს პროექტის წარმატებით განხორციელების კრიტერიუმებს;
- გუნდის წევრებთან, მასწავლებელთან ერთად გეგმავს პროექტის განხორციელების ეტაპებს;
- გუნდის წევრებთან ერთად, მასწავლებლის დახმარებით განსაზღვრავს და ინაწილებს ფუნქციებს;
- გუნდში ასრულებს მისთვის მიკუთვნებულ ფუნქციას;
- მასწავლებლის, მშობლის ან სხვა პირის დახმარებით მოიძიებს სათანადო რესურსებს;
- გუნდის წევრებთან ერთად, მასწავლებლის დახმარებით შეარჩევს და დაამუშავებს მოძიებულ მასალას;
- მასწავლებლის დახმარებით აუმჯობესებს და ასრულებს პროექტს.

აქტივობები

113. საკლასო ზეიმის/თემატური საღამოს ჩატარება (ახალი წელი, გაზაფხულის ზეიმი...).
114. ოჯახის გენეალოგიური ხის შედგენა.
115. ნასწავლი ზღაპრისთვის თოჯინური წარმოდგენის გამართვა.
116. კლასში დამუშავებული მოთხრობის (მაგალითად, ზღაპრის, ალბომის ...) ფოტოებით/ ილუსტრაციებით გაწყობა და პრეზენტაციის ჩატარება.

თაპი IV. ინგლისური ენის სწავლება

ფონოლოგიური უნარ-ჩვევები

კოგნიტურ ფსიქოლოგიაში ჩატარებულმა კვლევებმა დაადასტურა მჭიდრო კავშირი ფონოლოგიურ უნარ-ჩვევებსა და კითხვის სწავლებას შორის. მოსწავლე, რომელსაც განვითარებული აქვს ფონემური ცნობიერება, წარმატებულად ეუფლება კითხვას. ეს განპირობებულია შემდეგი მიზეზით: ანბანური სისტემის პრინციპის გასააზრებლად, მოსწავლემ პირველ რიგში უნდა გააცნობიეროს, რომ ასო გამოხატავს ბგერას. ამის აღსაქმელად კი მან უნდა გაიგოს, რა არის ბგერა. უფროსებს ხშირად ავინყდებათ, რომ ბავშვები ზეპირ ტექსტს აღიქვამენ, როგორც უწყვეტ სიტყვიერ ნაკადს. ისინი ვერ აცნობიერებენ, რომ ზეპირი ტექსტი შედგება წინადადებისგან, წინადადებები - სიტყვებისგან, სიტყვები - მარცვლებისგან, მარცვლები კი - უმცირესი ერთეულებისგან, ბგერებისგან. მოსწავლე, რომელმაც ბგერა არ იცის, ვერ გაიგებს ასოს არსს - ასო ხომ ბგერას გამოხატავს! ამდენად, კითხვის სწავლების დაწყებამდე ძალზე მნიშვნელოვანია, რომ მოსწავლეს აღმოვაჩინოთ და გავაცნობიერებინოთ სიტყვის შემადგენელი უმცირესი ერთეული - ბგერა, იგივე ფონემა, რომლის გამოხატულებაცაა ასო. ფონემური ცნობიერება სწორედ ფონემების გაცნობიერებას, მათზე დაფიქრებისა და მათი გამოყენების უნარს გულისხმობს. ფონემური ცნობიერების ფორმირება ფონოლოგიური უნარების განვითარების გზით ხდება.

ფონოლოგიური უნარების განვითარება ორ ძირითად ეტაპად იყოფა: პირველ ეტაპზე მოსწავლეს ვთავაზობთ აქტივობებს, რომლებიც ეხმარება მას სიტყვის შემადგენელი ზეპირი მარცვლების (და არა ბგერების) აღქმაში; მეორე ეტაპზე კი მოსწავლეს უკვე ბგერების აღქმაზე ვავარჯიშებთ. საბოლოოდ, მოსწავლემ თავისუფლად უნდა შეძლოს ზეპირი სიტყვების მარცვლებად და ბგერებად დაშლა, ანყობა თუ ტრანსფორმირება. მოსწავლეს, რომელიც თავისუფლად ამუშავებს სიტყვის ხმოვან, ანუ აკუსტიკურ ხატს, შემდეგ ერთიორად უადვილდება ნაწერი სიტყვის ანალიზი და სინთეზი - სიტყვაში მარცვლებისა თუ ასოების გამოყოფა, ასოების გამთლიანება მარცვლებად, მარცვლებისა - სიტყვებად და სხვა.

სიტყვების ფონოლოგიური ანალიზი გარკვეულ სიძნელეებს უქმნის 5-6 წლის მოზარდებს, რადგან მათი ყურადღება მთლიანად სიტყვის სემანტიკური ასპექტებისკენ არის მიმართული. აქედან გამომდინარე, ამ ასაკის მოზარდებს უჭირთ ფორმალური, აზრისგან დაცლილი ერთეულების - ზეპირი მარცვლებისა და ბგერების აღქმა და/ან ამ ერთეულებთან დაკავშირებული სავარჯიშოების შესრულება. ამიტომ ფონოლოგიურ უნარებზე მუშაობისას უნდა გამოვიყენოთ ისეთი სტრატეგიები, რომლებიც ხელს შეუწყობს მოსწავლეთა ყურადღების გადატანას სიტყვის მნიშვნელობიდან მისი (სიტყვის) ფონოლოგიური ანალიზისკენ. სტრატეგიების შერჩევისას გასათვალისწინებელია შემდეგი:

- ფონოლოგიურ სავარჯიშოებში აუცილებელია კარგად ნაცნობი სიტყვების გამოყენება. წინააღმდეგ შემთხვევაში, მოსწავლის ყურადღება და

ძალისხმევა, მისდა უნებურად, სიტყვის შინაარსობრივი ასპექტების წვდომისკენ იქნება მიმართული.

- აქტივობათა მექანიზმი უნდა იყოს მკაფიო და განმეორებადი, რათა მოსწავლე ჩანვდეს თითოეული მათგანის მიზანს. თუ მოსწავლეს შეუძლია განჭვრიტოს, რას ითხოვენ მისგან, მისი ჩართულობის ხარისხი მაღლდება.
- თითოეული მოსწავლის წარმატების უზრუნველსაყოფად, მათ უნდა შევთავაზოთ ისეთი ტიპის აქტივობები, რომლებიც ბიძგს მისცემს აზროვნების პროცესს და მოსწავლეებს სხვადასხვა სააზროვნო უნარს განუვითარებს (ასეთებია, მაგალითად, გარკვეული წესის მიხედვით სიტყვების კლასიფიცირება; აღმოჩენა იმ კანონზომიერებისა, რომლის მიხედვითაც სიტყვებია დაჯგუფებული; ფიქტიური მოსწავლის მიერ დაშვებული შეცდომების შესწორება; მსგავსი ფონოლოგიური პრინციპით შერჩეულ სიტყვებში განსხვავებულის აღმოჩენა და სხვა).

ქვემოთ გთავაზობთ ფონოლოგიურ აქტივობათა რამდენიმე წყებას, რომლებიც ეტაპობრივად მიიყვანს მოსწავლეს ყველაზე მარტივი ოპერაციიდან (მასწავლებლის მიერ დამარცვლით ნათქვამი სიტყვის ამოცნობა თვალსაჩინოებაზე დაყრდნობით) ყველაზე რთულ ოპერაციამდე (მარცვალში ბგერის ადგილის იდენტიფიცირება, ანუ განსაზღვრა იმისა, ბგერა მარცვლის თავშია, შუაში თუ ბოლოში). აღნიშნული ფონოლოგიური აქტივობების წყება კონკრეტული ფონოლოგიური უნარის განვითარებას ემსახურება. ეს უნარებია:

I ეტაპი - მარცვლებით ოპერირება	II ეტაპი - გბერებით ოპერირება
1. სიტყვის დამარცვლა; დამარცვლილი სიტყვის გამთლიანება სურათზე დაყრდნობით; საყრდენი სურათის გარეშე; მარცვლების დათვლა; 2. მარცვლების რაოდენობათა კოდირება; 3. მარცვლების იდენტიფიცირება, სიტყვაში ლოკალიზება და კოდირება; 4. სიტყვების ტრანსფორმირება/ გარდაქმნა მარცვლების ჩამოცილება-დამატებითა და განმეორებით;	1. ბგერების იდენტიფიცირება და ლოკალიზება (სიტყვის დასაწყისში, ბოლოში); 2. სიტყვების ტრანსფორმირება/ ბგერების ჩანაცვლება-დამატებით, ჩამოცილებით, განმეორებით; 3. სიტყვების შედარება და საერთო ბგერის პოვნა; 4. ერთ, ორ და მეტმარცვლიანი სიტყვების ბგერებად დაშლა და შეერთება ახალი სიტყვის მიღების მიზნით; 5. ბგერების ლოკალიზება სიტყვასა და მარცვალში; 6. ბგერების დათვლა სიტყვაში; 7. ბგერის მარცვალში ლოკალიზება.

კიდევ ერთხელ შეგახსენებთ, რომ ფონოლოგიურ უნარებზე მუშაობა უმნიშვნელოვანესია კითხვის წარმატებით დაწყებისთვის. განსაკუთრებით კი მაშინ, როცა საქმე ეხება 5-6 წლის მოსწავლეებს.

აქტივობები:

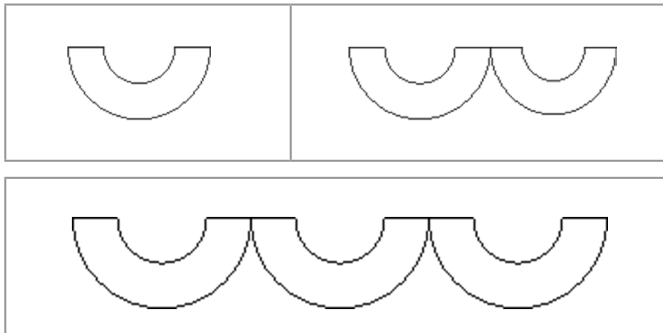
ბასავითარებული უნარები - სიტყვის დამარცვლა; დამარცვლილის გამთლიანება სურათზე დაყრდნობით და საყრდენი სურათის გარეშე; მარცვლების დათვლა

- 1. დამარცვლა** - სურათის ამოცნობა - მასწავლებელი აკრავს ოთხ-ხუთ სურათს. ერთ-ერთ სურათზე გამოსახული საგნის აღმნიშვნელ სიტყვას დამარცვლავს. მოსწავლეებმა უნდა ამოიცნონ, რომელი სიტყვა დამარცვლა მასწავლებელმა და გაამთლიანონ ის.
- 2. დამარცვლა სურათებზე დაყრდნობით** - მასწავლებელი ერთ-ერთ სურათზე გამოსახული საგნის აღმნიშვნელ სიტყვას დამარცვლავს და თითოეულ მარცვალზე ტაშს უკრავს, შემდეგ იმავეს აკეთებს მოსწავლეებთან ერთად.
- 3. დამარცვლილის გამთლიანება** - მასწავლებელი მარცვლავს მოსწავლის სახელებს, მოსწავლეები ამოიცნობენ, ვისი სახელი დამარცვლა მან.
- 4. საკუთარი სახელის დამარცვლა** - მოსწავლეები საკუთარ სახელებს მარცვლავენ.
- 5. მარცვლების დათვლა** - მოსწავლეები საკუთარ სახელებს მარცვლავენ ტაშის დაკვრით და ითვლიან. თუ დათვლა უჭირთ, იქმნება სამკაცრიანი ჯგუფები. ჯგუფის ერთი წევრი მარცვლავს, მეორე ტაშს უკრავს, მესამე ითვლის. (მხოლოდ 1-3 - მდე, იქამდე, სანამ თვლა სამამდე იციან, ითვლიან 1-3-მდე);
- 6. მოსწავლის გამოძახება ტაშით, თამაში "ვინ გამოვიძახე?"** - მასწავლებელი ჩაიფიქრებს ერთ-ერთ სახელს და იმდენჯერ დაუკრავს ტაშს, რამდენი მარცვალიც აქვს ჩაფიქრებულ სახელს. დაფასთან უნდა გავიდეს სამმარცვლიანი სახელის მქონე ყველა მოსწავლე.
- 7. მოსწავლის მიერ დამარცვლილი სიტყვის ამოცნობა** - თამაში "დაფარული ბარათი" - მოსწავლე სხვებისგან დაფარულად იღებს სურათიან ბარათს, სურათზე წარმოდგენილი საგნის აღმნიშვნელ სიტყვას ამბობს დამარცვლით. სხვებმა უნდა ამოიცნონ წარმოთქმული სიტყვა და გაამთლიანონ იგი.
- 8. გამთლიანება საყრდენი სურათის გარეშე** - მასწავლებელი დამარცვლით ამბობს ნაცნობ სიტყვებს, მოსწავლეები ამოიცნობენ და ამთლიანებენ მათ.
- 9. სიტყვაში მარცვალთა რაოდენობის დათვლა სურათზე დაყრდნობით** - მოსწავლეები სურათზე დაყრდნობით მარცვლავენ სიტყვას, ტაშს უკრავენ და ითვლიან (თუ დათვლა უჭირთ, იქმნება სამკაცრიანი ჯგუფები, ჯგუფის ერთი წევრი მარცვლავს, მეორე ტაშს უკრავს, მესამე ითვლის (მხოლოდ 1-3 - მდე, ვიდრე თვლა სამამდე იციან).

10. სიტყვაში **მარცვალთა რაოდენობის დათვლა** საყრდენის გარეშე - მასწავლებლის მიერ ნათქვამ სიტყვას მოსწავლეები მარცვლადენ საყრდენი სურათის გარეშე.

ბასავითარებული უნარები - მარცვლების რაოდენობათა კოდირება

11. **მარცვლებისა და რკალების დაკავშირება** - მასწავლებელი ამზადებს სამ ბარათს: პირველზე ერთი დიდი რკალია გამოსახული, მეორეზე - ორი გადამხული რკალი, მესამეზე - სამი (შემდეგ ოთხ-ხუთრკალიანებიც მომზადდება). მაგალითად,

კედელზე გაკრულია სხვადასხვა სურათი. სურათებზე გამოსახულია საგნები, რომელთა სახელები სხვადასხვა რაოდენობის მარცვლებისგან შედგება. პირველად მასწავლებელი მარცვლადენ და მოსწავლეებთან ერთად ითვლის მარცვლების რაოდენობას. თუ სიტყვა ორმარცვლიანია, მასწავლებელი იღებს ორრკალიან ბარათს და ადებს სათანადო სურათს. იმავეს იმეორებს ერთმარცვლიანი და სამმარცვლიანი სიტყვების შემთხვევაში - სათანადო სურათებს ადებს ერთ ან სამრკალიან ბარათებს. იმავეს იმეორებს ერთ და სამმარცვლიანი სიტყვების შემთხვევაში. მაგალითის ჩვენების შემდეგ, მოსწავლეები აკეთებენ იმავეს, კერძოდ: მასწავლებელი მიუთითებს კედელზე გაკრულ ერთ-ერთ სურათზე, ერთ-ერთი მოსწავლე მარცვლადენ სიტყვას, მეორე (ან იგივე მოსწავლე) იღებს ბარათს სათანადო რაოდენობის მქონე რკალების გამოსახულებით და ადებს შესაბამის სურათს.

12. **სურათების დაჯგუფება შესაბამის ყუთებში მარცვალთა რაოდენობის მიხედვით** - მომზადებულია სამი ყუთი. I ყუთი გამიზნულია ერთმარცვლიანი სიტყვებისთვის, II - ორმარცვლიანებისთვის, III - სამმარცვლიანებისთვის. ეს ყუთები მოინიშნება მოსწავლეებისთვის გასაგები სიმბოლიკით (მაგალითად, ციფრი 1, 2, 3, ან რკალების შესაბამისი რაოდენობა). მოსწავლეთა პატარა ჯგუფებს ურიგდება სურათები. მათ უნდა დამარცვლონ სიტყვები და მარცვალთა რაოდენობის მიხედვით ჩააწყონ სურათები შესაბამის ყუთებში. დასასრულ, ჩატარებული სამუშაოს შედეგები მონმდება მასწავლებელთან ერთად.

- 13. მარცვლების კოდირება** - მასწავლებელი ერთ-ერთი ყუთიდან იღებს სურათს და აჩვენებს მოსწავლეებს. ერთ-ერთი მოსწავლე ასახელებს სიტყვას, გამოდის დაფასთან, მარცვლავს და ყოველი მარცვლისთვის თითო რკალს ხაზავს (პირველად ამ აქტივობას მასწავლებელი ასრულებს). დაფაზე უნდა გამოისახოს იმდენი რკალი, რამდენი მარცვალიცაა დასახელებულ სიტყვაში.
- **ვარიანტი 1** - რკალები და თითები - ერთი მოსწავლე მარცვლავს სიტყვას. მეორე მოსწავლე, რომელიც დაფას არ უყურებს, თითებზე ითვლის მარცვლების რაოდენობას, მესამე მოსწავლე ხაზავს მარცვლების რაოდენობის გამომსახველ რკალებს. ბოლოს შემოწმდება, ემთხვევა თუ არა ერთმანეთს თითებით დათვლილი და რკალებით გამოსახული მარცვლების რაოდენობა.
 - **ვარიანტი 2** - გვარ-სახელების გამოსახვა რკალებით - ერთი მოსწავლე მარცვლავს ცალ-ცალკე საკუთარ სახელსა და გვარს, მეორე თითებზე ითვლის მარცვლებს, მესამე - დაფაზე შესაბამისი რაოდენობის რკალებს ხაზავს. დასასრულ, შედეგები მოწმდება მასწავლებელთან ერთად.
- 14. მარცვლების კოდირება რვეულში** - სურათების ქვეშ უნდა დასვან/დახაზონ იმდენი რკალი, რამდენი მარცვალიცაა ცალკეულ სურათზე გამოსახული საგნის აღმნიშვნელ სიტყვაში.
- 15. თამაში - „გამოიცანი, რომელია?“** - გაკრულია სურათები. ერთ-ერთ სურათზე გამოსახული საგნის აღმნიშვნელი სიტყვის მარცვალთა რაოდენობის შესატყვისად, მასწავლებელი უკრავს ტაშს. მოსწავლეები ითვლიან და ამოიცნობენ მასწავლებლის მიერ ჩაფიქრებულ სიტყვას/სურათს.

ბასპიტიარაბელი უნარები - მარცვლების იდენტიფიცირება, სიტყვაში ლოკალიზება და კოდირება

- 16. მარცვლის ამოცნობა მარცვალთა ჩამონათვალში** - მასწავლებელი ასახელებს სამოდელო მარცვალს. მაგალითად, *მა*-ს. ამეორებინებს მას მოსწავლეებს და ჟესტიკულაციით აგებინებს, რომ ეს მარცვალი უნდა დაიმახსოვრონ (ჟესტების ენით, „თავში უნდა ჩაიდონ“). შემდეგ ასახელებს *მა* -ს და უკრავს ტაშს, მერე კი - სხვა მარცვალს, მაგ., *კუ*-ს და არ უკრავს ტაშს. რამდენიმე მაგალითის ჩვენების შემდეგ, მოსწავლეები იგებენ, რომ მხოლოდ სამოდელო მარცვლის გაგონებისას უნდა დაუკრან ტაში.
- **პირველი ეტაპი** - მასწავლებელი ასახელებს *მა* - სგან ძალიან განსხვავებულ მარცვლებს. მაგ., *შო*, *კუ*, *ხო* და *სხვ*. გარკვეული პერიოდულობით, მასწავლებელი ხმამაღლა ჩამოთვლის მარცვლებს და მათი ჩამოთვლისას, გარკვეული პერიოდულობით, „ჩაურთავს“ მარცვალს (*მა*-ს);
 - **მეორე ეტაპი** - მასწავლებელი პერიოდულად ცვლის სამოდელო მარცვალს (*მაგალითად, შო, კუ და სხვ.*) და ყოველ ჯერზე იმავე ჟესტიკულაციის გამოყენებით აგებინებს მოსწავლეებს, რომ ახლა ეს მარცვალი

უნდა "ჩაიდონ თავში", რათა ამ უკანასკნელს შეადარონ სხვა ჩამოთვლილი მარცვლები. მოსწავლეებმა იმავე პრინციპით უნდა დაუკრან ტაში სამოდელო მარცვლის გაგონებისას;

- **მესამე ეტაპი** - როცა მოსწავლეები კარგად აულებენ ალღოს ამ აქტივობას, შეიძლება მისი გართულება სამოდელო მარცვლის ფონოლოგიურად მსგავსი მარცვლების ჩართვით (მაგალითად, კუ/ქუ, გუ; ჭი/ჯი, ჩი, ცი და სხვ.).

17. მარცვლის ამოცნობა სიტყვის დასაწყისში

- **პირველი ეტაპი** - მასწავლებელი ასახელებს სამოდელო მარცვალს და შესტიებით აგებინებს მოსწავლეებს, რომ ეს მარცვალი „თავში უნდა ჩაიდონ“ (იხ. აქტივობა 16). შემდეგ მასწავლებელი წარმოთქვამს სიტყვებს. სამოდელო მარცვალზე დაწყებული სიტყვის მოსმენისას მოსწავლეებმა ტაში უნდა დაუკრან. ამ აქტივობის პრინციპის უკეთ გაგების მიზნით მოსწავლეები თავდაპირველად მასწავლებელთან ერთად ასრულებენ მას.
- **მეორე ეტაპი** - მასწავლებელი პერიოდულად ცვლის სამოდელო მარცვალს და ყოველ ჯერზე შესტიებით იმავეს უხსნის მოსწავლეებს (ამჯერად ეს მარცვალი უნდა "ჩაიდონ თავში"), შემდეგ მასწავლებელი წარმოთქვამს სიტყვებს. იმავე პრინციპით, მოსწავლეები ტაშს უკრავენ სამოდელო მარცვლის გაგონებისას.
- **მესამე ეტაპი** - როცა მოსწავლეები კარგად აულებენ ალღოს ამ აქტივობას, შეიძლება მისი გართულება სამოდელო მარცვლის **ფონოლოგიურად მსგავს მარცვლებზე** დაწყებული სიტყვების გამოყენებით (*მაგალითად, კუ/კუდი, ქუდი, კურდღელი; პა/პატარა, ფაფა, პაპა, ფანჯარა და სხვა*).
- **ვარიანტი 1.** მოსწავლეებმა სამოდელო მარცვალი უნდა ამოიცნონ საკუთარ სახელებში. ამ მიზნით, მასწავლებელი ამახსოვრებინებს სამოდელო მარცვალს, შემდეგ ხმამღლა წარმოთქვამს სამ საკუთარ სახელს, სამოდელო მარცვლის გაგონებისას, მოსწავლეები ტაშს უკრავენ (*მაგალითად, სუ/სურმანი, შუშანიკი, სუსანა*);

18. მარცვლის ადგილის ლოკალიზება და კოდირება

- **რესურსის მომზადება** - მასწავლებელი ამზადებს სამ ბარათს.
- **ბარათი 1.** - გამოსახულია ორი გადაბმული რკალი. პირველი რკალი გაუფერადებულია (ან გაფერადებულია ნითლად,), მეორე რკალი კი შავადაა გაფერადებული).
- **ბარათი 2.** გამოსახულია ორი გადაბმული რკალი. მეორე რკალი გაუფერადებულია (ან გაფერადებულია ნითლად, პირველი რკალი კი შავადაა გაფერადებული).
- **ბარათი 3.** ამავე პრინციპით ამზადებს სამ სამრკალიან ბარათს სამი განსხვავებული ვარიანტით (ნითელი რკალი დასაწყისში, შუაში, ბოლოში).
- **პირველი ეტაპი** - ნითელი რკალი აღნიშნავს სამოდელო მარცვალს. ეს

რომ გააგებინოს მოსწავლეებს, მასწავლებელი ორსვეტიანი ცხრილის პირველ სვეტში წითელ რკალს ხატავს, მეორე სვეტში - ორ ცალ ორკალიანს. ერთს პირველი რკალი აქვს წითელი, მეორეს - მეორე რკალი. მასწავლებელი მიუთითებს მარცხენა სვეტის რკალზე და ამბობს: „ეს არის მარცვალა **დი**“. შემდეგ მოსწავლეები უნდა მიხვდნენ, მეორე სვეტში რომელი რკალები გამოხატავს იმავე მარცვალს (წითლად გაფერადებული);

- **მეორე ეტაპი** - მასწავლებელი ასახელებს სამოძებლო მარცვალს. ასახელებს სიტყვებს, რომლებიც სამოძებლო მარცვლით იწყება ან სრულდება. მოსწავლეებმა უნდა მიუსადაგონ შესაბამისი სურათი (მაგალითად, სამოძებლო მარცვალი **დი/დივანი, ქუდი, კუდი, ვარდი**).
- **მესამე ეტაპი** - მასწავლებელი ამზადებს იმავე ტიპის სამ ბარათს სამი რკალით (წითელი რკალით თავში, შუაში, ბოლოში), ასახელებს სამოძებლო მარცვალს და სიტყვებს, რომლებიც შეიცავს სამოძებლო მარცვალს თავში, შუაში ან ბოლოში (მაგალითად, **მა - მანქანა, ნვიმა, სურმანი**).

19. **თამაში "აფრინდა, აფრინდა"** - მოსწავლეები ხელებს მაღლა ასწვენენ, როცა ესმით მასწავლებლის მიერ ჩამოთვლილ სიტყვებში სამოძებლო მარცვალი.
20. **მოძებნე სათანადო სურათი** - გაკრულია სურათები. მასწავლებელი სამოძებლო მარცვალს წარმოთქვამს, მოსწავლეები სურათებს აკვირდებიან და ასახელებენ იმ სიტყვას, რომელიც სამოძებლო მარცვალს შეიცავს. შეიძლება მოსწავლეებს ვთხოვოთ დაზუსტება იმისა, თუ რომელ ადგილზეა მარცვალი დასახელებულ სიტყვაში (რკალიანი ბარათების გამოყენებით).
21. **სამოძებლომარცვლისშემცველსიტყვათადაჯგუფება** - მოსწავლეებს ეძლევათ/ურიგდებათ სურათები და სამოძებლო მარცვალი. მათ ყუთში უნდა ჩადონ მხოლოდ სამოძებლო მარცვლის შემცველი სიტყვების შესაბამისი სურათები.

გასაპირობებელი უნარები - სიტყვების ტრანსფორმირება/გარდაქმნა მარცვლების დამატება-გამოკლება-განმეორებით.

22. **ნესი 1. მარცვლის დამატება** - მოსწავლეებმა მიცემულ სიტყვებს ყოველ ჯერზე უნდა დაუმატონ ერთი და იგივე სამოძებლო მარცვალი (მაგალითად, *კუ/ ბანანიკუ, ვაშლიკუ, კუკუ, ქუდიკუ, მზეკუ და სხვა*).
 - **ვარიანტი 1.** იგივე აქტივობა ტარდება საკუთარ სახელებზე.
23. **წინადადების ყოველი სიტყვისთვის ერთი და იმავე მარცვლის დამატება** (მაგალითად, *ორი დიდი ბურთი - შო/ორიშო დიდიშო ბურთიშო*).
24. **თამაში "გამოიცანი, რომელი სიტყვაა გარდაქმნილი!"**
 - **პირველი ეტაპი** - მასწავლებელი სიტყვებს უმატებს მარცვალს, მოსწავლეებმა უნდა გამოიცნონ, რომელია საწყისი სიტყვა.
 - **მეორე ეტაპი** - მოსწავლე იღებს სურათიან ბარათს (სხვა მოსწავლეებს ამ ბარათს არ უჩვენებს); სურათზე გამოსახული საგნის აღმნიშვნელ სიტყ-

ვას უმატებს მარცვალს. სხვებმა უნდა გამოიცნონ, რომელი სიტყვაა (სწორი ფორმით).

25. წესი 2. ბოლო მარცვლის გამეორება - მასწავლებელი აწარმოებს სიტყვებს მათი ბოლო მარცვლის დამატებით/რედუქციებით. (*მაგალითად, ვა-შლიშლი, ქუდიდი, ფისოსო, ქოლგაგა და სხვა*). შემდეგ, ახალი სიტყვების გამოყენებით, იმავეს იმეორებს მოსწავლეებთან ერთად. ბოლოს კი მასწავლებელი ასახელებს სიტყვებს, მოსწავლეები იმავე წესის გამოყენებით (სიტყვის ბოლო მარცვლის გამეორებით) აწარმოებენ სიტყვებს.

26. თამაში "გამოიცანი, რომელი სიტყვაა!"

- **პირველი ეტაპი** - მასწავლებელი სიტყვების ბოლო მარცვალს იმეორებს, მოსწავლეებმა უნდა გამოიცნონ, რომელია საწყისი სიტყვა.
- **მეორე ეტაპი** - მოსწავლე იღებს სურათიან ბარათს (სხვა მოსწავლეებს ამ ბარათს არ უჩვენებს); სურათზე გამოსახული საგნის აღმნიშვნელ სიტყვას მიუმატებს ამ სიტყვის ბოლო მარცვალს (იხ. წესი 2. ბოლო მარცვლის გამეორება) და შემდეგ ხმამაღლა წარმოთქვამს მიღებულ სიტყვას. სხვებმა უნდა გამოიცნონ, რომელია საწყისი სიტყვა.

27. წესი 3. პირველი მარცვლის გაუქმება/ჩამოცილება

- **პირველი ეტაპი** - მასწავლებელს მოჰყავს მაგალითი: ასახელებს რომელიმე სიტყვას, შემდეგ ამბობს იმავე სიტყვას პირველი მარცვლის გარეშე (*მაგალითად, ზღარბი - რბი; ბიჭი - ჭი, დათო - თო, რეზო - ზო*). შემდეგ რამდენიმე მაგალითს მასწავლებელი და მოსწავლეები ერთად აკეთებენ.
- **მეორე ეტაპი** - მასწავლებელი ასახელებს სიტყვებს, რომლებიც იწყება ერთსა და იმავე მარცვალზე; მოსწავლეები ამ სიტყვებს "აჭრიან" პირველ მარცვალს (*მაგალითად, ბა/ბა-ნანი, ბა-ყაყი, ბა-ლი და სხვ.*).

28. თამაში "რომელი მარცვალი აკლია?" - მასწავლებელი ასახელებს სიტყვას, რომელსაც „ჩამოჭრილი“ აქვს პირველი მარცვალი. მოსწავლეები უნდა მიხვდნენ, რომელი მარცვალია ჩამოჭრილი (თუ ეს მათთვის ძნელი აღმოჩნდება, შეიძლება მოვიშველიოთ ამ სიტყვების შესატყვისი სურათები, რომლებიც მოსწავლეებს საყრდენებად გამოადგებათ).

29. წესი 4. ბოლო მარცვლის ჩამოცილება

- **პირველი ეტაპი** - მასწავლებელს მოჰყავს მაგალითი: ასახელებს სიტყვას, შემდეგ იმეორებს იმავე სიტყვას ბოლო მარცვლის გარეშე (*მაგალითად, ზღარბი - ზლა; ბიჭი - ბი, დათო - და, რეზო - რე*). შემდეგ რამდენიმე მაგალითს მასწავლებელი და მოსწავლეები ერთად აკეთებენ.
- **მეორე ეტაპი** - მასწავლებელი ასახელებს სიტყვებს, რომლებიც სრულდება ერთსა და იმავე მარცვალზე, მოსწავლეები "აჭრიან" ბოლო მარცვალს (*მაგალითად, თი/ბურ-თი, საა-თი, ერ-თი და სხვ.*).

30. საკუთარი სახელის ბოლო მარცვლის ჩამოჭრა - მოსწავლეები საკუთარ სახელებს ამბობენ ბოლო მარცვლის გარეშე.

31. წესი 5.მარცვალთა გადანაცვლება

- **პირველი ეტაპი** - მასწავლებელი იძლევა მაგალითს: ასახელებს ორ-მარცვლიან სიტყვას, შემდეგ ადგილებს შეუცვლის მათ (**მაგალითად, ზღარბი - რბიზლა; ბიჭი - ჭიბი, დათო - თოდა, რეზო - ზორე**). შემდეგ რამდენიმე მაგალითს ერთად აკეთებენ.
- **მეორე ეტაპი** - მასწავლებელი ასახელებს სიტყვებს, მოსწავლეები გადანაცვლებენ მარცვლებს.

32. მარცვლით სიტყვის გარდაქმნის წესის ამოცნობა - სიტყვათა გარდამქმნელი ყუთი (შენიშვნა - ეს აქტივობა რომ შესრულდეს, აუცილებელია, მასწავლებელი მოსწავლეთა მშოლიურ ენაზე ლაპარაკობდეს) - მოსწავლემ უნდა ამოიცნოს, რა წესის მიხედვით გარდაიქმნა სიტყვა. ამისთვის მოსწავლე ირჩევს სურათს, რომელსაც ყველას აჩვენებს. იქვე დგას ყუთი, რომელსაც ორი მხრიდან აქვს კარი. მოსწავლე ერთი კარიდან სიტყვას ჩასჩურჩულებს, მასწავლებელი მეორე კართან "უგდება ყურს" და შემდეგ ხმამაღლა იმეორებს ყუთის მიერ „გარდაქმნილ“ სიტყვას. იმავე წესით "გარდაიქმნება" 4-5 სიტყვა (აუცილებელია, მასწავლებელმა რამდენიმე მაგალითი მიაწოდოს მოსწავლეებს, რათა მათ შეძლონ წესის ამოცნობა). მოსწავლეებმა უნდა ამოიცნონ, რომელი წესი გამოიყენა ყუთმა სიტყვის საწარმოებლად (*მაგალითად, თავგი, თავგიგვი, სოკო-სოკოკო, ჟირაფი-ჟირაფიფი და ასე შემდეგ*);

33. წინადადებაში სიტყვის ამოცნობა - მასწავლებელი წარმოთქვამს წინადადებას. წინადადების ერთ რომელიმე სიტყვაში იგი ერთი სიტყვის მარცვლებს გადანაცვლებს (*მაგალითად, მაიმუნს უყვარს ნაწიბა*). მოსწავლემ უნდა ამოიცნოს, რომელია საწყისი სიტყვა.

ბასავითარებალი უნარები - ბგერების ინდენტიფიცირება და ლოკალიზება.

34. სურათების დახარისხება პირველი ბგერის (და არა მარცვლის) მიხედვით - მოსწავლეს ურიგდება სურათები და სამოდელო ბგერა, რომელზეც უნდა იწყებოდეს სიტყვა. სამოდელო ბგერაზე დაწყებული სიტყვის შესატყვისი სურათი მოსწავლემ უნდა ჩადოს ყუთში, რომელიც სპეციალურად ამ მიზნითაა დადგმული. აქტივობის პრინციპის უკეთ გასაგებად, თავდაპირველად მოსწავლეები მას მასწავლებელთან ერთად ასრულებენ.

35. სიტყვაში პირველი ბგერის ამოცნობა

- **პირველი ეტაპი** - მასწავლებელი ასახელებს სამოდელო ბგერას; შემდეგ შესტიებით აგებინებს მოსწავლეებს, რომ მათ ეს მარცვალი „თავში უნდა ჩაიდონ“ (შდრ. აქტივობები: 16, 17 და სხვ.). მოსწავლეებმა იმავე მარცვალზე დაწყებული სიტყვის მოსმენისას ტაში უნდა დაუკრან. აქტივობის პრინციპის უკეთ გასაგებად, თავდაპირველად მოსწავლეები მას მასწავლებელთან ერთად ასრულებენ (*მაგალითად, მ/მანქანა, მზე, კუ, მთა, მერცხალი, ტყე, მზე და სხვა*).

შენიშვნა: თუ მოსწავლეს უჭირს ბგერის გამორჩევა, 1) მასწავლებელმა განსაკუთრებულად უნდა გამოკვეთოს ბგერები სიტყვის წარმოთქმისას; 2) გაამეორებინოს მოსწავლეს სიტყვა პირველ მარცვალზე აქცენტირებით; 3) წარმოთქმის შემდეგ გაამეორებინეთ პირველი ბგერა.

- **მეორე ეტაპი** - მასწავლებელი პერიოდულად ცვლის სამოძებლო მარცვალს. ყოველ ჯერზე იმავე შესტიკულაციის გამოყენებით აგებინებს მოსწავლეებს, რომ ახლა თავში ეს მარცვალი უნდა „ჩაიდონ“, რათა მას შედარონ ჩამოთვლილი სიტყვების პირველი ბგერა. მასწავლებელი წარმოთქვამს სიტყვებს. მოსწავლეებმა ტაში უნდა დაუკრან სამოძებლო მარცვლის გაგონებისას.
- **მესამე ეტაპი** - როცა მოსწავლეები გაინთვინებიან ამ აქტივობაში, შეიძლება მისი გართულება სამოძებლო მარცვლის ფონოლოგიურად მსგავს მარცვლებზე დაწყებული სიტყვების გამოყენებით (*მაგალითად, კუ/კუდი, ქუდი, კურდღელი; პა/პატარა, ფაფა, პაპა, ფანჯარა, ფანქარი და სხვა*).
- **ვარიანტი 1** - მოსწავლეებმა სამოძებლო მარცვალი საკუთარ სახელებში უნდა ამოიცნონ. ამისათვის, მასწავლებელი ამახსოვრებინებს სამოძებლო მარცვალს, შემდეგ სამ საკუთარ სახელს ეუბნება, სამოძებლო მარცვლის გაგონებისას ტაშს უკრავენ (*მაგალითად, სუ/სურმანი, შუშანიკი, სუსანა*);
- 36. **„აფრინდა-აფრინდა“** - მოსწავლეებმა ხელები მაღლა უნდა ასწიონ მხოლოდ იმ სიტყვების მოსმენისას, რომლებიც იწყება სამოძებლო ბგერაზე.
- 37. **„რა აქვთ საერთო?“** - მასწავლებელი ამბობს 5-6 სიტყვას, რომლებიც ერთ ბგერაზე იწყება და მოსწავლეები პოულობენ, რა აქვთ მათ საერთო.
- 38. **სიტყვაში ბოლო ბგერის ამოცნობა** - მასწავლებელი ასახელებს სამოძებლო ბგერას. შესტებით აგებინებს მოსწავლეებს, რომ ეს მარცვალი მათ „თავში უნდა ჩაიდონ“. მოსწავლეებმა იმავე მარცვალზე დაწყებული სიტყვის მოსმენისას ტაში უნდა დაუკრან.
- 39. **სიტყვაში ბოლო/პირველი ბგერის ამოცნობა სურათზე დაყრდნობით** - მოსწავლეებს ურიგდებათ სურათები. მათ უნდა გამოარჩიონ ის სურათები, რომლებიც სამოძებლო ბგერაზე იწყება/მთავრდება და გვერდით მიუწყონ გაკრულ სურათს.
- 40. **აქტივობა „დავალაგოთ“** - გამოკრულია ორი მოძელი. მოსწავლეებმა მათ ქვემოთ უნდა მიუწყონ შესაბამისი სურათები (*მაგალითად, მარცხნივ - ო-ზე დამთავრებული სიტყვების შესატყვისი სურათები, მარჯვნივ - ა -ზე დამთავრებული სიტყვების შესატყვისი სურათები*):

ბარათი - სოკო	ბარათი - მანქანა
ფისო	წვიმა
გოგო	კატა
ყაყაჩო	ცა
	ჩანთა

41. „იპოვე შეცდომა“ - მოსწავლეებს ვაძლევთ ცხრილს, რომელიც შევსებულია ფიქტიური მოსწავლის მიერ და ვთხოვთ მათ ცხრილში დაშვებული შეცდომების პოვნას (ფიქტიური მოსწავლის მიერ შევსებულ ცხრილში ერთი-ორი სიტყვაა გადასანაცვლებელი ერთი სვეტიდან მეორეში). მასწავლებელი კარნახობს მოსწავლეებს შეცდომების პოვნის გზებს. (მოსწავლეებმა ჯერ უნდა შეამოწმონ ცხრილის პირველ სვეტში წარმოდგენილი სიტყვების შესაბამისობა პირველ წესთან, - ანუ მთავრდება თუ არა ისინი ო-ზე. შემდეგ უნდა შეამოწმონ ცხრილის მეორე სვეტში წარმოდგენილი სიტყვების შესატყვისობა მეორე წესთან - ანუ მთავრდება თუ არა ისინი ა-ზე. თუ აღნიშნული შესატყვისობა დარღვეულია, მოსწავლეები სიტყვებს შესაბამის სვეტში გადაანაცვლებენ). იმ შემთხვევაში, თუკი შეთავაზებული სიტყვები არ შესაბამეობა არც ერთს აღნიშნული წესებიდან, მოსწავლეები მოხსნიან და გვერდზე გადადებენ ამ სიტყვასთან დაკავშირებულ სურათს. მნიშვნელოვანია, მოსწავლეები დავაფიქროთ დაშვებულ შეცდომაზე და გავანალიზებინოთ იგი (სურათზე ასახული სიტყვა სხვა ეგონა, წესი დაავიწყდა და სხვ. მოსწავლეებისთვის ძალზე სასარგებლო იქნება, თუკი დავაფიქრებთ ცხრილში დაშვებულ შეცდომებზე. ამისთვის ვთხოვთ ფიქტიური მოსწავლის მიერ დაშვებული შეცდომის ანალიზი - მათი აზრით, რატომ დაუშვა ფიქტიურმა მოსწავლემ შეცდომები - ვერ დააკავშირა სურათი სიტყვასთან, წესი დაავიწყდა თუ აქვთ სხვა ვერსია).
42. სამ სიტყვაში სამოდლო სიტყვის შესატყვისის ამორჩევა (მაგალითად, ბიჭი / კატა, გემი, ბალი; ხბო/რუ, სოკო, მთა). მასწავლებელი მიუთითებს, რომელ მარცვალს მიაქციონ ყურადღება, პირველია თუ ბოლო.
43. რითმების შექმნა საკუთარი სახელით - მოსწავლეები ეძებენ სიტყვებს, რომლებიც ირითმება მათ სახელებთან (მაგალითად, მე ვარ ია, მაქვს ლამაზი ია).
44. იპოვე ზედმეტი - ჩამონათვალია საერთო კანონზომიერებით, ერთია განსხვავებული და უნდა მიაგნონ;

გასაპითარებელი უნარები - სიტყვების ტრანსფორმირება ბგერების ჩანაცვლება-დამატებით, ჩამოცილებით, განმეორებით

45. პირველი ბგერის ჩანაცვლება - მოსწავლეებმა უნდა ჩაანაცვლონ პირველი ბგერა სამოდლო ბგერით. მასწავლებელი ასახელებს სამოდლო ბგერას; ჟესტებით აგებინებს მოსწავლეებს, რომ ეს ბგერა „თავში უნდა ჩაიდონ“ და ამ ბგერით უნდა ჩაანაცვლონ მიცემული სიტყვის პირველი ბგერა. აქტივობის პრინციპის უკეთ გასაგებად, თავდაპირველად, მოსწავლეები მას მასწავლებელთან ერთად ასრულებენ (მაგალითად, კ / შოკოლადი - კოკოლადო, ბურთი - კურთი და ასე შემდეგ).
46. ბოლო ბგერის ჩანაცვლება - მოსწავლეებმა უნდა ჩაანაცვლონ შეთავაზე-

ბული სიტყვის ბოლო ბგერა სამოდელო ბგერით. მასწავლებელი ასახელებს სამოდელო ბგერას. ფესტიკულაციის გამოყენებით აგებინებს მოსწავლეებს, რომ მათ ეს ბგერა „თავში უნდა ჩაიდონ“, რადგან ამ ბგერით უნდა ჩაანაცვლონ მიცემული სიტყვის ბოლო ბგერა. აქტივობის პრინციპის უკეთ გასაგებად, თავდაპირველად, მოსწავლეები მას მასწავლებელთან ერთად ასრულებენ (*მაგალითად, ა / ქარი-ქარა, სოკო - სოკა და ასე შემდეგ*).

47. სიტყვის პირველი ბგერის ჩამოცილება

- **I ეტაპი** - მოსწავლემ სიტყვა უნდა წარმოთქვას პირველი ბგერის გარეშე. აქტივობის პრინციპის უკეთ გასაგებად, თავდაპირველად, მოსწავლეები მას მასწავლებელთან ერთად ასრულებენ. მასწავლებელს გამოჰყავს მოსწავლე, აძლევს ბარათს, მოსწავლე ასახელებს საგანს, რომელიც ბარათზეა გამოსახული. მასწავლებელი იმეორებს ამ სიტყვას პირველი ბგერის ჩამოცილებით (*მაგალითად, შოკოლადი -ოკოლადი, ვაშლი - აშლი და სხვ*). შემდეგ ამას მოსწავლეებთან ერთად აკეთებს.
- **II ეტაპი** - მასწავლებელი ასახელებს სიტყვას, მოსწავლეები პირველი ბგერის ჩამოცილებით წარმოთქვამენ იმავე სიტყვას. აღნიშნულ აქტივობას ასრულებენ სურათზე დაყრდნობით.
- **III ეტაპი** - აქტივობას ასრულებენ საყრდენი სურათის გარეშე.

48. პირველი ბგერის აღდგენა - მასწავლებელი სიტყვას ამბობს პირველი ბგერის ჩამოცილებით, მოსწავლეები ამოიცნობენ ბგერას, რომელიც აკლია და ასახელებენ სიტყვას სრულად. ეს აქტივობა ტარდება ჯერ სურათზე დაყრდნობით, შემდეგ სურათის გარეშე.

49. ბგერის დამატება სიტყვის დასაწყისში - მოსწავლეები სამოდელო ბგერას ამატებენ სიტყვის დასაწყისში (*მაგალითად, უ - უვაშლი, უ-შოკოლადი, უ-ბალი და სხვა*)

50. მოსწავლეთა სახელების წარმოთქმა პირველი ან ბოლო ბგერის ჩამოცილებით - მასწავლებელი წარმოთქვამს ერთ-ერთი წესით წარმოებულ სახელს. მოსწავლე, რომელიც თავის სახელს ამოიცნობს, ხელს აწევს.

51. ბგერის დამატება სიტყვის ბოლოში - მოსწავლეები სამოდელო ბგერას ამატებენ სიტყვის ბოლოში (*მაგალითად, ა - შოკოლოდია, ვაშლია, ბალია, ცაა და სხვა*).

52. ბგერების სიტყვის გარდაქმნის წესის პოვნა - მასწავლებელი ერთ-ერთი წესის გამოყენებით აწარმოებს 8-9 სიტყვას. მოსწავლეებმა უნდა აღმოაჩინონ წესი (ან ბგერის დამატება სიტყვის დასაწყისში/ბოლოში, ან ბგერის ჩამოცილება, ან ბგერის გამეორება სიტყვის ბოლოს). შემდეგ იმავე წესით თითოეულმა მოსწავლემ უნდა აწარმოოს სიტყვა. სხვა მოსწავლეებმა უნდა ამოიცნონ, რომელია საწყისი სიტყვა. ჩაფიქრებული სიტყვა უნდა შეესატყვისებოდეს კლასში არსებულ რომელიმე საგანს.

ბასავითარებული უნარები - სიტყვების შედარება და საერთო ბგერის პოვნა

- 53. სიტყვების შედარება და საერთო ბგერის პოვნა სიტყვის დასაწყისში ან ბოლოში -**
- I ეტაპი** - მასწავლებელი დაფაზე გამოაკრავს სურათს, რომელზეც გამოსახულია, მაგალითად, ბალი. სურათის ქვემოთ მოთავსდება სამი ბარათი, თითო ბარათზე წერია თითო სიტყვა, რომელთაგან მხოლოდ ერთ ინწყება ბგერაზე "ბ" (მაგალითად, კატა, ბუ, კუ). მოსწავლემ უნდა ამოიცნოს, რომელი სიტყვა ინწყება იმავე ბგერაზე.
- II ეტაპი** - მასწავლებელი გამოაკრავს ორ სვეტად სამოდელო და სამიზნე სიტყვებს და არ აზუსტებს, საერთო ბგერა დასაწყისშია თუ ბოლოში. *მაგალითად:*

სამოდელო სიტყვები	ფანქარი	გოგო
სამიზნე სიტყვები	ვაშლი პეპელა ფისო	სოკო ქოლგა კუდი

სიტყვების შედარება; საერთო ბგერის პოვნა სიტყვის დასაწყისში ან ბოლოში საყრდენის გარეშე - როდესაც მოსწავლეები კარგად დაეუფლებიან წინა სავარჯიშოს, შეიძლება გავართულოთ და იგივე სავარჯიშო შევასრულებინოთ საყრდენი სურათების გარეშე.

- 54. განსხვავებულის პოვნა** - მოსწავლეები აკვირდებიან სურათების მწკრივს და პოულობენ იმ ერთადერთს, რომელიც საერთო კანონზომიერებას არ შეესაბამება (მაგალითად, ბიჭი, ბალი, ქური, ბუ, ბურთი, ბანანი; / სოკო, დათო, დათვი, ფისო, ყაყაჩო); იმავე აქტივობის ჩატარება შეიძლება სიტყვის ბოლო ბგერის მიხედვით.
- 55. სიტყვების დომინო** - მასწავლებელი აკრავს დაფაზე ერთ სურათს და მაგიდაზე დებს რამდენიმე სურათს. მოსწავლეებმა უნდა დაადონ დაფაზე გაკრულ სურათს ის სურათები, რომლებიც ინწყება ან სრულდება იმავე ბგერაზე (მაგალითად, სოკო/ შეიძლება დავადოთ საათი, სამი - პირველი ბგერის მიხედვით და ასევე - გოგო, ყაყაჩო, ფისო, ბოლო ხმოვნის მიხედვით).

ბასავითარებული უნარები - ერთ და მეტმარცვლიანი სიტყვების ბგერებად დაშლა და აწყობა.

- 56. ბგერების სიტყვებად გაერთიანება სურათზე დაყრდნობით** - წავარჯიშების მიზნით, მასწავლებელი ცალ-ცალკე წარმოთქვამს ორ ბგერას და შემდეგ აერთიანებს მათ; იმავეს აკეთებინებს მოსწავლეებს. ამის შემდეგ მასწავლებელი გამოაკრავს ერთმარცვლიანი სიტყვების სურათებს და ცალ-ცალკე წარმოთქვამს სათანადო ბგერებს. მოსწავლეებმა უნდა ამოიცნონ, რომელი

სურათი შეესატყვისება წარმოთქმულ ბგერებს და სიტყვა გაამთლიანონ.

57. **ბგერების სიტყვებად გაერთიანება საყრდენი სურათის გარეშე** - მასწავლებელი დანაწევრებულად ასახელებს ერთმარცვლიანი სიტყვის ბგერებს და მოსწავლეები სიტყვად ამთლიანებენ მათ.
58. **ერთმარცვლიანი სიტყვების ბგერებად დაშლა** - იმავე სიტყვებს მოსწავლეები ბგერებად შლიან; შემდეგ მასწავლებელი მათ დასაშლელად აძლევს სხვა ერთმარცვლიან და ორმარცვლიან სიტყვებსაც.
59. **ორ და მეტმარცვლიანი სიტყვების ბგერებად დაშლა** - მოსწავლეები შლიან ორ და მეტმარცვლიან სიტყვებს.
60. **ბგერების სიტყვებად გაამთლიანება** - მასწავლებელი ბგერებად ანაწევრებს ორ და მეტმარცვლიან სიტყვებს, მოსწავლეები ამთლიანებენ მათ. ესაა უმნიშვნელოვანესი უნარი, რომელსაც შემდგომში მოსწავლე დაეყრდნობა სიტყვების წაკითხვისას – კითხვის დროს მოსწავლე ასოებს ახმოვანებს ბგერებად და ბგერებს ამთლიანებს სიტყვებად (სინთეზი). ამიტომ ამ უნარს განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს.

ბასავითარებული უნარები - ბგერების ლოკალიზება სიტყვასა და მარცვალში

61. **სამოდელო ბგერის ადგილის ამოცნობა სიტყვის თავსა და ბოლოში საყრდენი სურათის გარეშე** - მასწავლებელი ასახელებს სიტყვებს, რომელთაგან ზოგიერთს თავში აქვს მითითებული მარცვალი, ზოგიერთს - ბოლოში. ორივე ტიპის შესატყვისი სურათი გაკრულია დაფაზე ერთამენთის გვერდით. თუ ნათქვამი სიტყვა პირველ ტიპს განეკუთვნება, მოსწავლე მარჯვენა სვეტზე მიუთითებს, თუ მეორე ტიპს - მარცხენაზე.
62. **სამოდელო ბგერის ადგილის ამოცნობა სიტყვის თავში, შუაში და ბოლოში** - მოსწავლეებმა უნდა ამოიცნონ, სად არის სამოდელო ბგერა განთავსებული, რისთვისაც იყენებენ რკალების ბარათებს. მასწავლებელი ამბობს სამოდელო ბგერას და ასახელებს ორ-სამმარცვლიან სიტყვებს, რომლებშიც სამოდელო ბგერა სხვადასხვა პოზიციაზეა, ზოგჯერ კი ორ ადგილზეა წარმოდგენილი (*მაგალითად, ორი, ყაყაჩო, ფისო, ფოთოლი, ქოლგა*). მასწავლებელი ამზადებს მარცვლების რაოდენობათა შესაბამის რკალებიან ბარათებს და სიტყვების მიხედვით იმ რკალებს ასვამს წერტილს, რომლებშიც არის სამოდელო ბგერა. მაგალითად,

სიტყვის

"ორი"

კოდი

სიტყვა

ფისო

სიტყვის

„ფოთოლის“

კოდი

მოსწავლემ უნდა იპოვოს ნათქვამი სიტყვის შესაბამისი - ბარათებზე გამოსახული - კოდირება. მოსწავლელს ეხმარება მას, რამდენჯერმე იმეორებს სიტყვას, გამოკვეთს სიტყვაში ბგერას, დამარცვლისას დაფაზე ხაზავს ბგერებს კითხვის მიმართულებით - მარცხნიდან მარჯვნივ. მოსწავლეს მარცვლავს სიტყვას, ითვისებს მარცვლების რაოდენობას, პოულობს სამოძებლო ბგერას და ირჩევს შესაბამის კოდირებას.

ბასაპიტარაპალი უნარები - ბგერების დათვლა სიტყვაში

63. სიტყვების გადახარისხება ბგერების რაოდენობის მიხედვით - მოსწავლეებს ვაძლევთ ერთ და ორმარცვლიანი სიტყვების სურათებს. ვამზადებთ ოთხ ყუთს ორ, სამ, ოთხ და ხუთბგერიანი სიტყვებისთვის. მოსწავლეებმა უნდა დაანანევრონ სიტყვები ბგერებად, დაითვალონ ბგერების რაოდენობა და სურათები ჩადონ შესაბამის ყუთში (მაგალითად, ია, ლია, ვაშლი, ბალი, კუ, ბუ, ტყე, თავგი, მთა და სხვა).

ბასაპიტარაპალი უნარები - ბგერის მარცვალში ლოკალიზება

64. ბგერის ადგილის პოვნა მარცვალში - მოსწავლეებმა უნდა იპოვონ ერთმარცვლიანი სიტყვაში სამოძებლო ბგერის ადგილმდებარეობა და მიუთითონ შესაბამისი კოდირება. მაგალითად, სამოძებლო ბგერა მ - მთა, ძმა, მზე

65. სიტყვის

„მთა“

კოდი

66. სიტყვის „ძმა“ კოდი

კითხვის სწავლება 5-6 წლის ასაკის მოსწავლეთათვის

ადრეულ, 5 წლის ასაკში კითხვის სწავლება სპეციფიკურ მიდგომას მოითხოვს. აუცილებელია 5 წლის ასაკის მოსწავლეების ფსიქიკური განვითარების კანონზომიერებების გათვალისწინება, რათა მათ არ შევთავაზოთ შეუფერებელი აქტივობები, არ წავუყენოთ არაადეკვატური მოთხოვნები. ამ კანონზომიერებათა გაუთვალისწინებლობით მოსწავლეებში გამოვინვევთ ფსიქოლოგიურ სტრესსა და სხვა სერიოზულ დაბრკოლებებს.

კითხვის პროცესის სწორად წარსამართად, პირველ რიგში, უნდა განვასხვავოთ სწავლების ამ ეტაპისთვის აქტუალური რამდენიმე უნარი და გავიაზროთ ამ უნარების განვითარებასთან დაკავშირებული პრობლემატიკა. ეს უნარებია:

1. ასობგერითი მიმართებების ჩამოყალიბება;
2. სიტყვის გრაფიკულ და აკუსტიკურ ხატებს შორის არსებული მიმართების გაგება;
3. მთელ-მთელი სიტყვების კითხვა, ანუ სიტყვის ორთოგრაფიული ხატის დამახსოვრება-ამოცნობა;
4. სიტყვების გაშიფრა;
5. კითხვის მოქნილობა;
6. წაკითხვა-გაგება.

მოკლედ მიმოვიხილოთ თითოეული:

1. ასობგერითი მიმართებების ჩამოყალიბება - მოსწავლემ უნდა გაიგოს, რა კავშირია ბგერასა და ასოს შორის;

2. სიტყვის გრაფიკულ და აკუსტიკურ ხატებს შორის არსებული მიმართების გაგება - მოსწავლემ უნდა გააცნობიეროს, რომ ნათქვამი წინადადება შედგება სიტყვებისგან და ნაწერი სიტყვა ნათქვამი სიტყვის წერილობითი გამოხატულებაა.

3. მთელ-მთელი სიტყვების კითხვა, ანუ სიტყვის ორთოგრაფიული ხატის დამახსოვრება-ამოცნობა - მოსწავლე კითხვის მთლიანობით მეთოდის გამოყენებით ვიზუალურად იმახსოვრებს სიტყვის ორთოგრაფიულ ხატს და, ამდენად, იგი დანახვისთანავე აკავშირებს ამ ნაწერს სიტყვის მნიშვნელობასთან. ამგვარი ხერხით მას შეუძლია სიტყვის ამოცნობა მისი დანაწევრება-გამთლიანების გარეშე (იხ. ქვემოთ "გაშიფრა"), ე.წ. პირდაპირი გზით. აღნიშნული ხერხი კითხვის სწავლების ერთ-ერთი შემამზადებელი აქტივობაა, რომელიც განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს კითხვის სწავლებისას ადრეულ - 5 წლის ასაკში. კითხვის დაუფლებისას მოსწავლეებისთვის ყველაზე დიდ სიძნელეს წარმოადგენს თანამიმდევრულად აღქმული ასოების სიტყვებად გამთლიანება - სწორედ ეს არის კითხვის სწავლებისას მთავარი სირთულე. ეს აქტივობა მოსწავლის მხრიდან უზარმაზარ ძალისხმევასა და დროს მოითხოვს; არადა, მას აინტერესებს კოდირებული ში-

ნაარსის ამოცნობა. მთელ-მთელ სიტყვათა კითხვის მეთოდით კი იგი განსაკუთრებული ძალისხმევის გარეშე "აღმოაჩენს" სიტყვის მნიშვნელობას. ასეთი "აღმოჩენები" მას ახარებს და კითხვის პროცესს მისთვის სახალისოსა და მიმზიდველს ხდის, რაც, თავის მხრივ, მოსწავლეს დადებით დამოკიდებულებას უყალიბებს საკითხავ აქტივობათა მიმართ. მოტივაციის ამაღლების გარდა, გრაფიკული ხატების დამახსოვრებასთან დაკავშირებული ვარჯიშები (იხ. ქვემოთ) ხელს უწყობს ხედვითი აღქმის გაუმჯობესებას და მხედველობითი მეხსიერების განვითარება-გაფართოებას. მოსწავლე თანდათანობით გამოანაწევრებს ასოებს მთელი სიტყვიდან, რომელსაც დაუნაწევრებლად აღიქვამს.

4. სიტყვების გაშიფრა - გულისხმობს ნაწერი სიტყვის (ორთოგრაფიული ხატის) ხმოვან ხატად გარდაქმნას/კონვერტირებას. ეს არის მრავალსაფეხურიანი აქტივობა, რომელიც დიდ სიძნელეს უქმნის ახალბედა მკითხველს, მით უფრო - ხუთწლიანს. გაშიფრის დროს თვალი აღიქვამს ჯერ ერთ ასოს, აკავშირებს მას ბგერასთან, რომელსაც ვოკალური სიმები ახმოვანებს, იმახსოვრებს ბგერას, გადადის მომდევნო ასოზე, აკავშირებს მას კვლავ ბგერასთან და საბოლოოდ, დამახსოვრებულ ბგერებს ამთლიანებს სიტყვად (ამიტომ არის მნიშვნელოვანი წინმსწრებად ფონოლოგიურ უნარებზე, განსაკუთრებით კი ბგერების გამთლიანებაზე მუშაობა). ხშირად ისეც ხდება, რომ სანამ მოსწავლე სიტყვას ბოლომდე ამოიკითხავს, მისი ხანმოკლე მეხსიერება ვერ უძლებს დატვირთვას, ველარ იტევს მანამდე დამახსოვრებულს და წაკითხულს „შლის“ ცნობიერებიდან. ამიტომ არის, რომ ხშირად ახალბედა მკითხველი ვერ ამბობს, რა წაკითხა – მისი გონება მთლიანადაა დაკავებული ასოების ბგერებთან დაკავშირებითა და დამახსოვრებით, ანუ ნაწერის გახმოვანებით და ამდენად, მოსწავლე ვერ იაზრებს წაკითხულს. როგორც აღვნიშნეთ, , გაშიფრა ყველაზე რთული აქტივობაა ხუთ-ექვსწლიანებისთვის. მნიშვნელოვანია ნევროლოგიური ფაქტორის გათვალისწინებაც - ზოგიერთი მათგანი ჯერ კიდევ მოუმწიფებელია თვალის მოძრაობის დასამორჩილებლად და ამგვარი ამოცანების დასაძლევად. ამის გათვალისწინებით, გაშიფრაზე მუშაობას დიდი სიფრთხილით უნდა მოვეკიდოთ: ვინც ამგვარი აქტივობისთვის ჯერ კიდევ უმწიფარია, უნდა ვაცადოთ და მოგვიანებით შევთავაზოთ სისტემური ვარჯიში. ამდენად, მასწავლებელმა უნდა გაითვალისწინოს მოსწავლეთა ფიზიოლოგიური თავისებურებები და კითხვის სწავლებისას ყველას თანაბარი მოთხოვნები არ უნდა წაუყენოს. ამგვარი დიფერენცირებული მიდგომით თითოეულ მოსწავლეს მიეცემა კითხვის უნარის ბუნებრივი რიტმის მიხედვით განვითარების საშუალება.. ნაადრევი ძალდატანება და აჩქარება ძალიან ცუდ შედეგებს გამოიღებს - გამოიწვევს მოსწავლეთა ფსიქოლოგიურ დაბრკოლებას და შესაძლოა, კიდევ დიდი ხნის განმავლობაში ვერ წაიკითხონ გამართულად.

კითხვის მოქნილობა - გულისხმობს გაშიფრის უნარის ავტომატიზაციას, ავტომატურად დაუფლებას. როდესაც დეკოდირების, ანუ გაშიფრვის უნარი

ავტომატიზებულია, მოკლევადიანი/მუშა მეხსიერება აღარ არის დაკავებული ასოების ბგერებთან დაკავშირებით და მოსწავლე უკვე იყენებს კითხვას, როგორც ინფორმაციის მიღების საშუალებას. ამიტომაც ცდილობს ყველა, რაც შეიძლება სწრაფად აათვისებინოს მოსწავლეს ეს უნარი. კითხვის მოქნილობის დაუფლება ინტენსიურ და სისტემურ ვარჯიშს მოითხოვს. როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, წარუმატებლობა და მარცხის განცდა მოსწავლეში იმედგაცრუებას გამოიწვევს. ამდენად, ძალზე მნიშვნელოვანია ამგვარი ინტენსიური კურსის შესაფერის დროს შეთავაზება მოსწავლისთვის. გვახსოვს, რომ იაკობ გოგებაშვილის მიერ შემუშავებული სისტემური კითხვის კურსი 7-8 წლის მოსწავლეებისთვის იყო გამიზნული.

5. ნაკითხვა-გაგება - ეს მოქნილობისგან განსხვავებული უნარია. შესაძლებელია, მოსწავლემ ძალიან სწრაფად წაკითხოს პატარა ტექსტი, მაგრამ აზრი ვერ გამოიტანოს. საქმე ისაა, რომ მოქნილობაზე ვარჯიშისას ხმა მისდევს თვალების მოძრაობას, მოსწავლე კითხულობს იმას, რასაც ხედავს და არა იმას, რასაც იაზრებს. მოქნილობაზე მუშაობისას მას არ უვითარდება შინაარსის გაგება-წვდომისთვის აუცილებელი სააზროვნო უნარ-ჩვევები. **ამ ფაქტორის გათვალისწინებით**, აუცილებელია, გაიმიჯნოს ეს ორი უნარი და მოსწავლეს შევთავაზოთ გაგებაზე მიმართული საკითხავი ამოცანებიც, თუმცა ასეთ შემთხვევაში მას მოქნილად კითხვა არ უნდა მოვთხოვოთ. მოსწავლე კონკრეტული ამოცანით უნდა მივიდეს ტექსტთან და გააზრებულად, ჩუმი კითხვის ტექნიკის გამოყენებით ეცადოს დასმული ამოცანის გადაჭრას. ამგვარი აქტივობები ხელს უწყობს აქტიური მკითხველის ჩამოყალიბებას.

აქტივობები უნარების მიხედვით

ასობგერითი მიმართებების ჩამოყალიბება

1. ანბანის ხმამაღლა კითხვა - მასწავლებელი სისტემატურად კითხულობს კლასში გამოკრულ ანბანს შემდეგი წესით - აჩვენებს კედელზე გაკრული ანბანის ერთ ასოს და ახმოვანებს მას, ანუ ამბობს შესაბამის ბგერას. მოსწავლეებს არ მოეთხოვებათ ანბანის დამახსოვრება. ამ აქტივობის მიზანია, მოსწავლეებმა აღიქვან კავშირი ასოსა და ბგერას შორის, გააცნობიერონ, რომ კონკრეტული ასო კონკრეტულ ბგერას გამოხატავს.

სიტყვის გრაფიკულ და აკუსტიკურ ხატებს შორის არსებული მიმართების გაგება

1. სურათის ქვემოთ წარმოდგენილი წარწერის ნაკითხვა - მასწავლებელი გამოაკრავს ან გამოიყენებს სახელმძღვანელოს სურათებს შესაბამისი წარწერებით (მაგალითად, ხატია ბურთი, ნახატის ქვემოთ წერია „ბურთი“). მასწავლებელი მიუთითებს ერთ-ერთი სურათის ქვემოთ მოთავსებულ წარწერაზე და ხმამაღლა კითხულობს მას. შემდეგ გადადის

სხვა სურათებზე, ეკითხება მოსწავლეებს, რა არის გამოსახული სურათზე, მიუთითებს სურათების ქვემოთ წარმოდგენილ წარწერებზე და ეკითხება მოსწავლეებს: „აქ რა წერია?“. ჯერ სურათზე ეკითხება, რა არის, შემდეგ აჩვენებს წარწერებს და ეკითხება მოსწავლეებს - „აქ რა წერია?“ მოსწავლეები ხვდებიან, რომ წერია ის, რაც ხატია და, ამგვარად, სიტყვის ნაწერ ხატს აკავშირებენ ხმოვან ხატთან.

2. **წაწერა წინადადებაში სიტყვების დათვლა** - მასწავლებელი დაფაზე გამოაკრავს მოსწავლეთათვის ნაცნობ ტექსტს, ხმამაღლა წაიკითხავს მას და თან თითო მიადევნებს, რასაც კითხულობს. კარგია ასევე დაფაზე დაინეროს სამ-, ოთხ-, ხუთსიტყვიანი წინადადებები და ისინი იმავე მეთოდით წაუკითხოთ მოსწავლეებს. შემდეგ მოსწავლეები დაფასთან უნდა გამოვიყვანოთ, დავათვლივინოთ სიტყვები, წაუკითხოთ რომელიმე წინადადება, რომელსაც თვითონ მიადევნებს თითო. ასეთ შემთხვევაში ყოველი სიტყვის შემდეგ მცირე პაუზას ვაკეთებთ.

3. **მოსწავლის ნაკარნახევის დაფაზე დაწერა** - მოსწავლე კარნახობს მასწავლებელს სიტყვებს, მასწავლებელი წერს დაფაზე, შემდეგ კითხულობს ნაწერს და თან აჩვენებს იმ სიტყვას, რომელსაც კითხულობს.

4. **(მეორე ან უცხოური ენისათვის)** - მოსწავლე კარნახობს მასწავლებელს მარტივ წინადადებას „მე ვარ წინო“. მასწავლებელი წერს დაფაზე და შემდეგ კითხულობს თითოის მიდევნებით.

ბასავითარებალი უნარები - აქტივობები დამახსოვრების ხელშესაწყობად (გავარჯიშების ფაზა)

1. **დიდი ლოტო საყრდენი წარწერით:** მასწავლებელი გამოაკრავს რამდენიმე სურათს, რომლებსაც ქვემოთ ამხსნელი წარწერები ახლავს (**მაგალითად, ხატია მზე, სურათს ქვემოთ აწერია მზე**). იგი მოსწავლეებს აჩვენებს ბარათს, რომელზეც ერთ-ერთი სურათის წარწერაა მოცემული. მოსწავლემ ბარათი შესაბამის სურათთან უნდა მიიტანოს. დანარჩენი მოსწავლეები აზრს გამოთქვამენ : სწორად შესრულდა თუ არა დავალება.

2. **იპოვე და შემოხაზე** - მოსწავლემ ჩამონათვალში უნდა იპოვოს და შემოხაზოს სამოდელო სიტყვის ანალოგიური სიტყვა (მოსწავლეს საყრდენად აქვს სურათი და სანიმუშო სიტყვა).

მზე (ნახატი)	
მზე	ბურთი ხე მზე მანქანა

3. **გადახაზე განსხვავებული** - მოსწავლე კითხულობს, ადარებს და გადახაზავს განსხვავებულს (აქ საყდენად შეთავაზებულია მხოლოდ სამოდელო სიტყვა, ანუ აქტივობა ოდნავ გართულებულია)

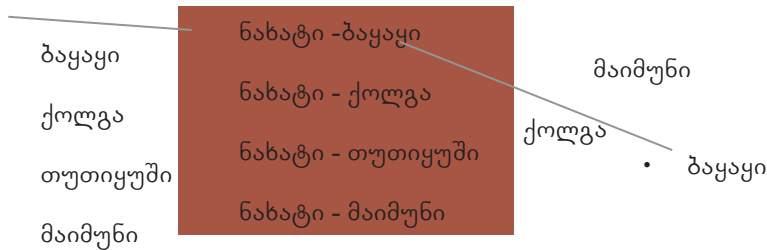
- ხე - ხე
- ხე - ია
- ხე - ხე
- ხე - ხე

4. **იპოვე, რამდენია** - სიტყვათა „გროვაში“ სამოდელო სიტყვის შემოხაზვა:

ქოლგა

ქოლგა ცა თუთიყუში ქოლგა ბანანი
ქუდი
ქოლგა ქოლგა ბაყაყი ჩიტი ქოლგა
მაიმუნი

5. **წაიკითხე და დააკავშირე:** შეერთება ორ მწკრივად წარმოდგენილ სიტყვებს შორის მოთავსებულ ნახატთან.

6. **კლასელთა სახელების წაკითხვა** - კლასში მუდმივად უნდა იყოს გამოკრული მოსწავლეთა სურათები შესაბამისი სახელებით და ცალკე მომზადებული ბარათები წარწერებით. ყოველდღიურად 2-3 წუთი შეიძლება დაეთმოს სახელების წაკითხვას.

7. **დღეს ვინ არ არის?** - მოსწავლეებს ვთხოვთ, ერთად დაალაგონ მათი სახელები, ვინც იმ დღეს არ ესწრება გაკვეთილს. ერთად დალაგებული სახელებიდან ვთხოვთ გოგონების სახელების ცალკე გამოყოფას.

8. **ეს ვისი სახელია?** - დაფაზე წეროთ დიდი ასოებით რომელიმე

მოსწავლის სახელს. მოსწავლეებმა უნდა შეადარონ თავიანთ სურათებთან გაკრულ ბარათებს და იპოვონ, ვისი სახელია.

9. ვინ ასრულებს ინსტრუქციას - მასწავლებელი დაფაზე წერს კონკრეტული მოსწავლის სახელს და იძლევა ინსტრუქციას (*მაგალითად, გამოდი დაფასთან!*). მოსწავლემ უნდა ამოიცნოს თავისი სახელი და ინსტრუქცია შეასრულოს.

10. წაიკითხე და დააკავშირე - მოსწავლე ნახატის გარეშე აერთებს ერთნაირ სიტყვებს

• გია	●	ბუ
• ხე	●	მანქანა
• მზე	●	ხე
• ბუ	●	გია
• მანქანა	●	მზე

11. ფოტოგრაფიული კითხვა - ბარათებზე წერია ის სიტყვები, რომელთა ორთოგრაფიული ხატის დამახსოვრებაზე მოსწავლეები მუშაობენ. მასწავლებელი მოსწავლეებს სწრაფ-სწრაფად აჩვენებს ბარათებს, მათ უნდა ამოიცნონ სიტყვები.

აქტივობები განმტკიცების ფაზისთვის

- 1. დიდი ლოტო საყრდენი წარწერის გარეშე** - სრულდება იგივე აქტივობა, ოღონდ სურათებს ქვემოთ აღარ აქვთ წარწერები. მოსწავლემ სურათს უნდა შეუსაბამოს წარწერა. ეს გამოიყენება განმტკიცების ფაზაში, როცა მოსწავლეებს მეტ-ნაკლებად უკვე დამახსოვრებული აქვთ სიტყვის ორთოგრაფიული ხატი.
- 2. დააკავშირე ნახატთან** - მასწავლებელი ხატავს საგანს და გვერდით წერს სამ სიტყვას, რომელთაგან მხოლოდ ერთი შეესაბამება ნახატს. მოსწავლემ უნდა ამოიცნოს მართებული ვარიანტი.
- 3. დაფიქრება კითხვის პროცედურაზე** - მოსწავლეს ვაძლევთ სიტყვების სიას და ვთხოვთ ერთ-ერთი სიტყვის ამოცნობას და შემდგომ განმარტებას, როგორ და რა ნიშნით ამოიცნო იგი. შეცდომის დაშვების შემთხვევაში, მოსწავლე უნდა დავაფიქროთ და დავეხმაროთ შეცდომის თავად აღმოჩენაში.
- 4. ტექსტში სიტყვების ამოცნობა** - მოსწავლეებს ვთხოვთ პოვნა და გამოყოფა (ხაზის გასმით) ისეთი სიტყვებისა, რომელთა ამოცნობაზეც უკვე უვარჯიშიათ. (მაგალითად, იპოვეთ და ხაზი გაუსვით შემდეგ სიტყვებს: სპილო, დათვი, მაიმუნი).

5. **უცნობი სიტყვის გადახაზვა** - მასწავლებელი დამახსოვრებული სიტყვების გათვალისწინებით წერს ნაცნობ სიტყვებს და შეუჩერებს ისეთებს, რომლის ნაკითხვაც მოსწავლეებმა ჯერ არ იციან. მოსწავლემ უნდა იპოვოს და გადახაზოს მისთვის უცნობი სიტყვები (ცხადია, სიტყვის მთლიანობითი ნაკითხვის მეთოდით).
6. **მოსწავლემ ტაში უნდა დაუკრას სათანადო სიტყვის ამოცნობისას** - მასწავლებელი მოსწავლეებს გააცნობს აქტივობის პირობას, მაგალითად, მე დავწერ სიტყვებს, თქვენ კი ტაში უნდა დაუკრათ, თუ წაიკითხავთ ხილის სახელს. ამის შემდეგ მასწავლებელი დაფაზე წერს სიტყვებს, რომელთაგან ზოგიერთი ხილის სახელია, ზოგი - არა.
7. **ნაცნობი სიტყვები ტექსტში** - მასწავლებელი ამზადებს ტექსტს, რომელიც შეიცავს მოსწავლეებისთვის ნაცნობ სიტყვებს და გამოაკრავს დაფაზე. (სასურველია, რომ ასოების სიდიდე იყოს 8 სმ). შემდეგ კონკრეტული ინსტრუქციით აძებნიან ნაცნობ სიტყვებს („წაიკითხე მესამე სტრიქონის მეორე სიტყვა“; ან „მოძებნე სიტყვა “ვაშლი” მეორე სტრიქონზე“).
8. **„თევზაობა“.** მიმდინარეობს: თამაშობს ორი ან ოთხი მოსწავლე სიტყვების ბანქოთი. თითოეულს აქვს 6 ბარათი. ერთი დადებს მაგიდის ცენტრში ბანქოს რაიმე სიტყვით და ამბობს, რა სიტყვაა (კითხულობს). შემდეგი მოთამაშე იღებს თავის ბარათს, თუ მასზე იგივე სიტყვაა დაწერილი და დაუდებს გვერდით პირველ ბარათს. თუ არა ქვს ასეთი ბარათი, მიდის „სათევზაოდ“ და იღებს ახალ ბარათს. თუ იქაც არ არის ეს სიტყვა, სვლა გადადის შემდეგ მოთამაშესთან, რომელმაც უნდა დადოს ბარათი იმავე სიტყვით და წარმოთქვას ეს სიტყვა ხმამაღლა. თუ ვერ ამბობს, ბარათები მიაქვს იმას, ვინც იტყვის. მოგებულია ის, ვისაც ყველაზე მეტი ბარათი აქვს. ე.ი. თითოეულმა მოთამაშემ უნდა შეადგინოს 2X2 ან 4X4 ერთნაირსიტყვიანი კომპლექტი. იხ. სქემა 7.

სქემა 7.

სირბილი	მაღალი	ბურთი	ფანქარი	ლამაზი	ცურვა
---------	--------	-------	---------	--------	-------

9. **„პასიანსი“.** ბარათების მთელი ნაკრები უნდა გადმოვატრიალოთ და დავაწყოთ 5-6 რიგად. თითოეული მოთამაშე იღებს ორ ბარათს, დაანახებს სხვა მოთამაშეებს მათ და თუ ერთნაირი არ იქნება, ისევ უკან დებს. მასწავლებელი: “თამაშის მიზანია, დაიმახსოვრო, რომელი სიტყვა სად დევს და ამოიღო შენი ჯერის მოსვლისას. , ორი ერთნაირი ბარათის პოვნის შემთხვევაში, ბარათებიც და შემდეგი სვლაც შენია. ყველა გადმოტრიალებული ბარათი ხმამაღლა უნდა წაიკითხო”. **მასალა:** ნაკრები ბანქოს ზომის ბარათებისა, რომლებზეც ცალკეული სიტყვები წერია.

შნარი - სიტყვის ორთოგრაფიული ხატის ანალიზი

1. **ასოს ამოცნობა სხვა სიტყვებში** - მოსწავლეს ვთხოვთ ამოცნობილ სიტყვაში ერთ-ერთი ასოს, ვთქვათ, წითლად გაფერადებას. შემდეგ სხვა სიტყვებში უნდა მოძებნოს იგივე ასო და იმავე ფერად (წითლად) გააფერადოს შერჩეული ასოს შემცველი სხვა სიტყვები.
2. **სიტყვების შედარება** - დაფაზე იწერება სიტყვები, რომელთა ხატის დამახსოვრებაზეც მოსწავლეებს უკვე უმუშავიათ. მოსწავლეები ერთმანეთს ადარებენ სიტყვებს, მასწავლებლის დახმარებით პოულობენ მსგავსებებს (საერთო ასო, მარცვალი, მათი მდებარეობა).
3. **სიტყვის გაფერადება შემადგენელი ასოს გათვალისწინებით** - მასწავლებელი გამოაკრავს დაფაზე ორ ასოს და თითოეულს შეუსაბამებს რაიმე ფერს. მაგალითად, ხ - წითელი ფერისაა, ვ - მწვანე. შემდეგ მასწავლებელი მოსწავლეებს შესთავაზებს ცხრილში ჩასმულ ნაცნობ სიტყვათა ჩამონათვალს. ხ-ს შემცველი სიტყვები მოსწავლეებმა წითლად უნდა გააფერადონ, ხოლო ვ-ს შემცველი სიტყვები - მწვანედ. *მაგალითად:*

ზღარბი	ზღვა	წვიმა
ბიჭი	ღრუბელი	ბურთი
თაგვი	თევზი	ყვავილი
ყვავი	ვარდი	ბაყაყი

4. **ასოზე ნადირობა** – ანბანში ავირჩევთ ერთ-ერთ ნაცნობ ასოს, მოსწავლეებს მივცემთ რაიმე წიგნს და ვთხოვთ, იპოვონ ეს ასო გარკვეული რაოდენობით (ვინც ხალისით ეკიდება ასეთი ტიპის აქტივობებს, იმას მეტ რაოდენობას განვუსაზღვრავთ, ვისაც უჭირს - ნაკლებს. სიაზეც იგივე ითქმის – შესაძლებლობების და მიდრეკილებების მიხედვით, მოსწავლეებს ამოსაცნობ სიტყვათა სიაში სხვადასხვა რაოდენობისა და სირთულის სიტყვებს შევთავაზებთ).
5. **ასოს დაკავშირება შესაბამის სურათთან** (ასო უნდა გამოხატავდეს ნახატზე გამოსახული საგნის პირველ ასოს).
6. **დიდ სიტყვაში პატარა სიტყვის პოვნა** (*მაგალითად, მახე*).
7. **„აფრინდა, აფრინდა“** - მასწავლებელი დაფაზე წერს სიტყვებს, მოსწავლეები ხელს ასწვენ მხოლოდ მაშინ, როცა მასწავლებელი წინასწარ მითითებულ ასოს დაწერს.
8. **სიტყვაში მარცვლის იდენტიფიცირება** - მასწავლებელი მოსწავლეებს აძლევს სამ სვეტში გადანაწილებულ სამ მარცვალს (*მაგალითად: გა, ტი.*

გო) და ისეთ სიტყვათა ჩამონათვალს, რომლებიც ამ მარცვლებიდან ერთ-ერთს მაინც შეიცავს. მოსწავლეებმა უნდა იპოვონ სიტყვებში ეს მარცვლები და სათანადო სვეტში გადაანაწილონ ისინი.

- **ვარიანტი** - შეიძლება იმავე ტიპის სავარჯიშო გაკეთდეს ასოების (და არა მარცვლების) გათვალისწინებით.
- 9. **სიტყვაში ასოების იდენტიფიცირება. თამაში - "ქურდს უნდა . . . "** - მოსწავლეებს ვაძლევთ ტექსტს ან სიტყვათა ჩამონათვალს და ვეუბნებით, რომ ქურდს სურს მოპარვა სიტყვებისა, რომლებშიც არის ესა თუ ის ასო/ასოები. მასწავლებელი მოსწავლეებს სთავაზობს: „იპოვეთ და ხაზი გაუსვით ამ სიტყვებს და ქურდი მათ ვერ წაიღებს“.

უნარი - სიტყვების, მოკლე წინადადებების გაშიფვრა, ანუ გამთლიანება, სიტყვის ორთოგრაფიული ხატის სინთეზი და ანალიზი, კითხვის მოქნილობა

1. **ხმამალალი კითხვა;**
2. **სიტყვის აწყობა მოძრავი ანბანით** - მოსწავლე სიტყვის აკუსტიკურ, ანუ ხმოვან ხატს ბგერებად დაშლის (ანალიზი); დაადგენს, რა ასოები დასჭირდება მას ამ სიტყვის ასაწყობად, შემდეგ სიტყვის ბგერით თანმიმდევრობას გადაიტანს ასოების თანმიმდევრობაში (სინთეზი) და წაიკითხავს სიტყვას.
3. **სიტყვის აწყობა** - მასწავლებელი მოსწავლეთა ჯგუფებს დაურიგებს ერთი რომელიმე სიტყვის შესაბამის ასოებს. თვითონ კი ყველას დასანახად ხელში უჭირავს ბარათი, რომელზეც ეს სიტყვაა დაწერილი. მოსწავლეებმა დარიგებული ასოები ისე უნდა განალაგონ, რომ საჭირო სიტყვა გამოვიდეს (ამ დროს შეიძლება რამდენიმე ჯგუფმა იმუშაოს პარალელურად).
4. **სიტყვის შეცვლა ერთი ასოს ჩანაცვლებით** - მოსწავლეებს ვთავაზობთ სიტყვებს, რომლებიც ერთი ასოს ჩანაცვლებით იცვლიან მნიშვნელობას (მაგალითად, ხარი-ბარი; ქარი-კარი). მივუთითებთ მათ ჩასანაცვლებელ ასოზე და ვთხოვთ, რომ მის ნაცვლად „ჩასვან“ ისეთი ასო, რომ სხვა სიტყვა მივიღოთ.
5. **არეული თანამიმდევრობით ასოების მიცემა.**
6. **რეზუსების ამოცნობა.**
7. **ახალი სიტყვების შედგენა მოცემული სიტყვის ასოებით ან მოცემული ასოებით** - ვარიანტი - რამდენიმე წუთში იპოვონ განსაზღვრული რაოდენობის ორ/სამმარცვლიანი სიტყვები.
8. **ზედმეტი სიტყვის პოვნა** - დახატულია საგნები, ნაცნობი პერსონაჟები. სურათის ქვემოთ წერია ყველა შესაბამისი სიტყვა +ერთი ზედმეტი - მოსწავლემ ზედმეტი სიტყვა უნდა იპოვოს.

9. სიტყვების ჩამონათვალს აკლია მარცვალი - მოსწავლეებმა უნდა გადაინერონ სიტყვები და ჩაამატონ საჭირო მარცვალი.

აკლია მარცვალი	ნაკული სიტყვა თავიდან დაწერე სრულად
თუ. . . ყუში	თუთიყუში
ყვა ლი	

- **ვარიანტი** - გაადვილების მიზნით, შეიძლება მოსწავლეს შევთავაზოთ ნაკული მარცვლებიც. მაგალითად:
მაიმუნს ძალიან უყვარ . . . ნანი
ანას უნდა ნა . . . ნი.
პირობა - შეაფასე სიტყვები შემდეგი მარცვლების გამოყენებით: ბა, ყი
შენიშვნა - იგივე აქტივობა ტარდება ასოზე (და არა მარცვალზე).
10. **არეული მარცვლების დაკავშირება ცხრილში არეულადაა მოცემული სიტყვის მარცვლები** - მოსწავლემ უნდა ამოიცნოს სიტყვა და გადაინეროს იგი.

თი	ში
ყუ	თუ

11. **არეული მარცვლებით სიტყვის შედგენა** - მასწავლებელი მოსწავლეებს შემდეგ ინსტრუქციას აძლევს: „დააღაგე მარცვლები ისეთი თანმიმდევრობით, რომ გამოვიდეს სიტყვა; მიღებული სიტყვა გადაინერე“.
12. **მარცვლების პოვნა სიტყვებში** - მასწავლებელი მოსწავლეებს აძლევს სამ განსხვავებულ მარცვალს, განანილებულს სამ სვეტში (მაგალითად: გა, ტი. გო), აგრეთვე ჩამონათვალს იმ სიტყვებისა, რომლებიც ამ სამი მარცვლიდან ერთ-ერთს მაინც შეიცავს. მოსწავლეებმა უნდა იპოვონ სიტყვებში ეს მარცვალი/მარცვლები და გაანანილონ სიტყვები სათანადო სვეტებში.
13. **სიტყვების ანბანური რიგით დაწყობა** - მოსწავლეებმა სიტყვათა ჩამონათვალში მოცემული სიტყვები უნდა განალაგონ ანბანური რიგით (ანბანი ხელმისაწვდომი უნდა იყოს).
14. **მოცემული მარცვლებით სიტყვების შედგენა** (ან რაც შეიძლება მეტი სიტყვის შედგენა).
15. **მარცვლების გამოთლიანება და სიტყვის გადანერა** - ცხრილში „გახლეჩილად“ მოცემული მარცვლები (უმჯობესია, ორმარცვლიანი სიტყვების შერჩევა)

მოსწავლეებმა უნდა გაამთლიანონ და გადაიწერონ სიტყვები (**უფრო რთული ვარიანტი** - „გახლეჩილი“ მარცლები მოცემულია არეულად, თანამიმდევრობის დარღვევით).

პირველი ვარიანტი

		გაამთლიანე სიტყვები და დაწერე (I და II კლასები)
ვა	შლი	ვაშლი
ბურ	თი	

მეორე ვარიანტი

		გაამთლიანე სიტყვები და დაწერე (I და II კლასები)
ბა	ტი	ვაშლი
ბუშ	გა	
ქოლ	ლი	

16. **სიტყვების გადაწერა სიგრიძის მიხედვით** - მოსწავლეებს ეძლევათ სხვადასხვა სიგრიძის სიტყვები. მათ უნდა განალაგონ და გადაიწერონ სიტყვები მათი შემადგენელი ასოების რაოდენობის მიხედვით მზარდი ან კლებადი სახით.
17. **საერთო ასოს პოვნა** - მოსწავლეს ვაძლევთ სიტყვათა ჩამონათვალს და ვთხოვთ, იპოვოს და შემოხაზოს ის ასო, რომელიც საერთოა ყველა სიტყვისთვის.
18. **შესაბამისი სიტყვის პოვნა და გადაწერა** - მოსწავლეებს ვაძლევთ ხუთ სვეტიან ცხრილს. პირველ სვეტში მოთავსებულია სურათი. მის გასწვრივ, ამავე მწკრივის 4 უჯრაში წერია სიტყვები, რომელთაგან მხოლოდ ერთი შეესაბამება სურათს. მოსწავლემ უნდა იპოვოს, რომელია შესაბამისი სიტყვა და გადაიწეროს იგი.

დათვი (ნახატი)	დათო	დალი	დათვი	ბალი
ბუშტი ა (ნახატი)	ბურთი	კუდი	ქუდი	ბუშტი
ჟირაფი (ნახატი)				

(ქართულ/მშობლიურისთვის) - მოსწავლეებს ვაძლევთ ზმნისწინებს და ზმნათა ჩამონათვალს. მათ ამ ზმნისწინებით უნდა აწარმოონ ახალი ზმნები (**მაგალითად, გადა, წამო, გა — სვლა, ხტომა, ტარება და სხვა**).

19. **სიტყვების გარკვეული ნიშნით გადანერა** - მოსწავლეებმა ტექსტიდან უნდა გადმოიწერონ სიტყვები გარკვეული ინსტრუქციის მიხედვით. **პირობა:** გადაინერე სიტყვები, რომლებიც იწყება „ბ“ ასოზე; გადაინერე სიტყვები, რომლებსაც დეფისი აქვთ; გადაინერე ოთხასოიანი სიტყვები და სხვა.
20. **მცდარი სიტყვები** - მასწავლებელი დაფაზე ხატავს ნახატების ერთ წყებას და ქვემოთ მიუწერს სათანადო სახელს, ზოგიერთს მიუწერს მცდარად. **პირობა:** გადაინერე მხოლოდ იმ ნახატების სიტყვები, რომლებიც ნახატს შეესაბამება.
21. **შინაარსობრივი წყვილები** - მოსწავლემ უნდა დააწყვილოს სიტყვები, რომლებიც შინაარსობრივად უკავშირდება ერთმანეთს. **მაგალითად,** ცხრილის მარცხენა სვეტში წერია - მეპურე, მეყვავილე, მეხორცი და ა.შ. მეორე სვეტში არეულადაა მოცემული ხელობის აღმნიშვნელი ამ სახელებთან დაკავშირებული სიტყვები: პური, ხორცი და სხვ. მოსწავლემ უნდა დააკავშიროს პური მეპურესთან, ხორცი მეხორცისთან და ა.შ.
22. **შესაბამისობების ცხრილი** - დაწყვილება სუბიექტების შესაბამის მოქმედებებთან (**მაგალითად, კატა - კნავის; მერცხალი დაფრინავს და ა. შ.**). **ცხრილის პირველ ვერტიკალურ სვეტში სუბიექტებია მოცემული (მაგალითად, ცხოველები);** ზედა ჰორიზონტალურ სვეტში - შესაბამისი მოქმედებები. მოსწავლემ უნდა მონიშნოს შესაბამისი უჯრა. შეიძლება ერთი და იგივე მოქმედება რამდენიმე სუბიექტს უკავშირდებოდეს. შესაბამისად, ერთ სვეტში შეიძლება რამდენიმე უჯრა მონიშნოს. (ინტერაქციაში - უცხოური ან მეორე ენის გაკვეთილზე, მოსწავლეები ცხრილზე დაყრდნობით ისაუბრებენ. მშობლიური ენის გაკვეთილზე კი მოსწავლეებმა აგრეთვე უნდა განმარტონ, რატომ მონიშნეს ესა თუ ის უჯრა. განსხვავებული აზრის გამოთქმის შემთხვევაში კი დაასაბუთონ საკუთარი თვალსაზრისი).
23. **სიტყვის ტრანსფორმირება ინსტრუქციის მიხედვით** - მოსწავლეს ვაძლევთ ოთხ-ხუთ სიტყვას და ინსტრუქციას, რომლის მიხედვითაც ზოგ სიტყვას ვუმატებთ ასოს, ზოგს ვაკლებთ, ზოგს კი ვუცვლით (**მაგალითად, სიტყვა ვაშლი - სიტყვის ბოლოს დაუმატე ასო "ა" და ისე დანერე**).
24. **დიდ სიტყვაში პატარა სიტყვის პოვნა** - მასწავლებელი ჩამოწერს სიტყვებს, რომელთა წაკითხვაზეც მოსწავლეებს უვარჯიშიათ. შემდეგ მათ აძლევს მცირე ზომის სიტყვებს. ინსტრუქცია: „იპოვე დიდ სიტყვებში პატარა სიტყვები და ხაზი გაუსვი“ (**მაგალითად: ხე ალი და ია კი თუ არ – მახე; თვალი; დათვის; გალია; ზოოპარკი; არწივი; თუთიყუში და სხვა**).
25. **სიტყვების მოძებნა და გადანერა ინსტრუქციის მიხედვით** - მოსწავლეებმა ტექსტიდან უნდა გადმოიწერონ სიტყვები გარკვეული ინსტრუქციის მიხედვით. **ინსტრუქცია:** „გადაინერე სიტყვები, რომლებიც იწყება “ბ” ასოზე“; „გა-

დაინერე სიტყვები, რომლებსაც აქვს დეფისი“; „ გადაინერე ოთხასოიანი სიტყვები“ და სხვა.

- 26. სიტყვების გადანერა და ნაკარნახევი სიტყვების მათთან დანყვილება** - მოსწავლეები გადაინერენ 5-6 სიტყვას დაფიდან. შემდეგ მასწავლებელი ამ 6 სიტყვიდან კარნახობს ორს ან სამს. მოსწავლემ ნაკარნახევი სიტყვები უნდა მიუწეროს სათანადო სიტყვას.
- 27. იდუმალი სიტყვა** - სიტყვათა ჩამონათვალიდან მოსწავლეებმა უნდა ამოიცნონ და გადმოიწერონ იდუმალი სიტყვა. **ინსტრუქცია:** „იდუმალი სიტყვა იწყება “თ” ასოთი და სრულდება ასო “ა”-თი“; ან „იწყება “ს” ასოთი და აღნიშნავს ცხოველს“ და სხვა.
- 28. ნაკითხული წინადადების შესაბამისის პოვნა სამი ვარიანტიდან** - მოსწავლე კითხულობს ერთ წინადადებას. შემდეგ მას სთავაზობენ ამ წინადადების სამ ვარიანტს. მოსწავლემ უნდა ამოიცნოს, რომელია მის მიერ მანამდე ნაკითხული ვარიანტი.

29. “პიცა”

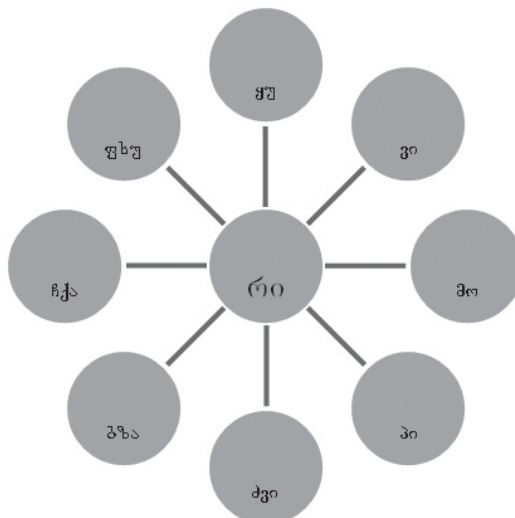
მიზანი: მარცვლების გამთლიანება სიტყვებად

მასალა: ერთჯერადი თეფში, ბარათები, სამაგრები.

მიმდინარეობა: ერთჯერადი თეფშის შუაში დავაკრათ სიტყვის ძირი, თავსართი ან ბოლოსართი. ცალკე ბარათებზე წერია სხვადასხვა დაბოლოება. მოსწავლემ უნდა იპოვოს შესაბამისი ბარათი და სამაგრით მიამაგროს იგი თეფშს (იხ. დიაგრამა 1.).

კავშირი სტანდარტთან - შედეგი: ქართ. I.6; ქართ. I.7; უცხ.დ. 01.5

დიაგრამა 1.

გაგება - ამოცნობა

1. **ნახატის შესაბამისი წინადადების არჩევა** - მოცემულია ნახატი, რომლის გასწვრივ წერია ნახატის შესაძლო სათაურის სამი-ოთხი ვარიანტი. ამ ვარიანტებიდან მხოლოდ ერთი შეესატყვისება ნახატს. მოსწავლეებს ვთხოვთ, იპოვონ ნახატის შესატყვისი ვარიანტი და გადაინერონ იგი. (**შენიშვნა** - შერჩეული სურათი შესწავლილ მასალას უნდა ეფუძნებოდეს).

ფეხბურთის ბურთი (ნახატი)	1. დიდი მოედანი 2. ფეხბურთის ბურთი 3. ფეხბურთის თამაში 4. ტენისის ბურთი
თეთრი დათვი (ნახატი)	1. დიდი სპილო 2. მურა დათვი 3. თეთრი დათვი 4. პატარა ცხოველი 5. საშიში ძაღლი
და ასე შემდეგ	

2. **I-II კლასები - სწორია თუ მცდარი** - განვიხილოთ მასალაზე დაყრდნობით მასწავლებელი დაფაზე წერს წინადადებას, რომელთაგან ზოგი სწორია, ზოგი კი - მცდარი. მოსწავლემ უნდა მონიშნოს სწორი ვერსია.
3. **I კლასი - ინსტრუქციის წაკითხვა** - მასწავლებელი დაფაზე წერს ინსტრუქციას (რაიმე სახის დავალებას/თხოვნას), რომელიც გამიზნულია კონკრეტული მოსწავლისთვის. მაგალითად, „გააღე კარი, კოკა!“ - კოკამ ხელი უნდა ასწიოს და დავალება შეასრულოს; „წიგნი ჩანთაში ჩადე, მანანა!“ - „ფანჯარა გააღე, გია!“ ან მთელი კლასისთვის - „ყველანი ფეხზე ადექით“ და სხვ.

I-II კლასები - ინსტრუქციის კითხვა - მოსწავლემ ინსტრუქციის მიხედვით უნდა შეარჩიოს და გადაინეროს წარმოდგენილი სიტყვები. მაგალითად, **მოცემულია შემდეგი სიტყვები** - თუთიყუში, დათვი, მერცხალი, ბანანი, ბალი, ძაღლი, ვაშლი, ჩაქურჩი.

- იქვე მოცემულია შემდეგი ინსტრუქციები:
 - ამ ხაზზე გადაინერე ხილის სახელები: -----.
 - ამ ხაზზე გადაინერე ცხოველების სახელები-----.
 - და სხვა.

შენიშვნა - წარმატებული მოსწავლეებისთვის აქტივობა შეიძლება გართულდეს შემდეგნაირად:

- ამ ხაზზე გადაინერე ერთი ცხოველისა და ერთი იარაღის სახელი.
- ამ ხაზზე გადაინერე ავეჯის სახელი (ანუ დავავალებთ იმ სახელებსაც, რომლებიც სიაში არ არის წარმოდგენილი).

4. **ადრეულად I-II კლასები - გადაადგილე პირობის მიხედვით** - ცხრილში ხატია მოსწავლეთათვის ნაცნობი პერსონაჟები, რომლებიც მოსწავლემ უნდა გადაადგილოს ისრის გამოყენებით პირობის მიხედვით. მაგალითად:

	თევზი (ნახატი)		
		კუ (ნახატი)	
		თუთიყუში (ნახატი)	
	ძაღვი (ნახატი)		

- თევზი „მიდის“ მარჯვენა უჯრედში.
- კუ „ადის“ ზედა ჯრედში.
- თუთიყუში „ჩადის“ ქვედა უჯრედში.
- ძაღვი „ჩადის“ თუთიყუმის მარჯვენა უჯრედში

5. **I-II კლასები - ორი ტექსტის შედარება მესამესთან, „გამქრალი“ ან დამატებული სიტყვების გადანერა.** მოსწავლეს მიენოდება ნასწავლი მოკლე ტექსტის ორი ვარიანტი. ერთი ვარიანტი ზუსტად იმეორებს ნასწავლ ტექსტს, მეორეში ზოგიერთი სიტყვა გამოტოვებული, ზოგი - დამატებული, ზოგი კი შეცვლილია. მოსწავლე ასრულებს შემდეგ ინსტრუქციას:

- გადაინერე ის სიტყვები, რომლებიც „გამქრალია“ მეორე ტექსტში;
- გადაინერე ის სიტყვები, რომლებიც დამატებულია მეორე ტექსტში;
- გადაინერე ის სიტყვები, რომლებიც შეცვლილია;

6. **I-II კლასები - გამოცანის წაკითხვა და ამოცნობა, საკითხავი გამოცანა -** მასწავლებელი დაფაზე წერს რამდენიმე ფრაზას, რომლებიც აღწერს/ახასიათებს საგანს, პერსონაჟს (*მაგალითად, ვინ არის? მას აქვს . . . , ის ატარებს. . . ; ის არის . . . - -----/*). მოსწავლემ უნდა ამოიცნოს, ვინ/რა არის და პასუხი რვეულში ჩაწეროს (მშობლიურ ენაში ამ აქტივობას უნდა მოჰყვეს მსჯელობა - მოსწავლეებმა უნდა დაასაბუთონ საკუთარი პასუხები. რატომ იფიქრეს ასე, მოსწავლეებმა უნდა დაასაბუთონ თავიანთი პასუხი). *მაგალითად, ვინ ვარ? მაქვს ბენვი, ვცხოვრობ ბუნაგში, მიყვარს თაფლი . . . მე ვარ -----*).
7. **I-II კლასები - ასოციაციური თამაში -** მოსწავლემ ნასწავლი ტექსტიდან უნდა ამოკრიფოს და გადაიწეროს კონკრეტულ თემასთან დაკავშირებული ლექსიკა (მასწავლებელი თემას შეარჩევს ტექსტის შინაარსიდან გამომდინარე. ეს შეიძლება იყოს არდადეგები, სიცხე, სიცივე, ქალაქი, სოფელი და სხვა).
8. **ტექსტში სიტყვების მოძებნა ინსტრუქციის მიხედვით -** კითხვის ერთი მონაკვეთის დასრულებისას, შესაძლოა მოსწავლეებისთვის ასეთი თამაშის შეთავაზება: ვეუბნებით, რომ ისინი არიან მაძიებლები და შინაარსზე დაყრდნობით უნდა იპოვონ ზოგიერთი სიტყვა. **პირობა:** ამა და ამ გვერდზე იპოვე სიტყვა, რომელიც აღნიშნავს ამას და ამას.
 - **სხვა ვარიანტი:** ამა და ამ გვერდზე იპოვე ორი ყვავილის (ან სამი ცხოველის და სხვ.) სახელი;
 - **სხვა ვარიანტი:** რამდენი ცხოველის სახელია ამა და ამ გვერდზე? გადმოიწერე.
9. **ერთი სემანტიკური ველის სიტყვების მოძებნა -** მოსწავლეებს ურიგდებათ შესწავლილი ტექსტის ქსეროასლი, მათ ხაზი უნდა გაუსვან ერთი სემანტიკური ველის სიტყვებს (პერსონაჟები, ცხოველები, ტანსაცმელი და სხვა). **პირობა:** ხაზი გაუსვით ამინდის აღმნიშვნელ სიტყვებს.
10. **ნახატთან შესაბამისი სიტყვების მოძებნა -** მასწავლებელი დაფაზე ხატავს ნახატების ერთ წყებას და მათ ქვემოთ სათანადო, ზოგან კი მცდარ სახელებს მიუწერს. **პირობა:** „გადაიწერე მხოლოდ იმ ნახატების სიტყვები, რომლებიც ნახატს ესადაგება“.
11. **ტექსტთან შესაბამისი ნახატის პოვნა -** მასწავლებელი ამზადებს რამდენიმე მსგავს ნახატს. მოსწავლეებს დაურიგებს წერილობით აღწერას, რომელიც მხოლოდ ერთ ნახატს შეესაბამება. **პირობა:** „იპოვე, რომელი ნახატია აღწერილი და გააფერადე“ (*მაგალითად, სახლს წითელი სახურავი აქვს. სახლის წინ მაღალი ხეა. სახლის გვერდით ბაღია*).
12. **აბზაცის მოძებნა და მისი შინაარსის შესაბამისი ნახატის დახატვა -** მასწავლებელი წაკითხული ტექსტიდან შეარჩევს აბზაცს, რომელიც ნახატების

შექმნის შესაძლებლობას იძლევა. **პირობა:** „ამა და ამ გვერდზე წაიკითხე აბზაცი, რომელიც იწყება ასე:“. . . “. „დახატე, რას მოგვითხრობს ეს აბზაცი/ ნაწყვეტი“.

13. **ორი ტექსტის მესამესთან დაკავშირება** - მასწავლებელი მოსწავლეებს შესთავაზებს წაკითხული ტექსტის ორ ვარიანტს. ერთ-ერთში მცირე ცვლილებებია შეტანილი. **პირობა:** „გადაინერე, რომელი სიტყვებია აკლია ტექსტში“; „გადაინერე, რომელი სიტყვებია დამატებული ტექსტში“.
14. **შეპარული წინადადებება** - კლასში წაკითხულ ტექსტს მასწავლებელი გადანერს და შიგადაშიგ შეაპარებს სხვა წინადადებებს. **ინსტრუქცია:** „გახაზე წინადადებები, რომლებიც წაკითხულ შინაარსს არ შეესაბამება“.

სასწავლო სტრატეგიები

70-იან წლებში, როცა მოსწავლეზე ორიენტირებულ სწავლებასთან დაკავშირებით დიდაქტიკაში გაჩნდა ახალი მიმდინარეობები და მიდგომები, დიდი დაინტერესება გამოიწვია სასწავლო სტრატეგიებმა. რა მიზეზები განაპირობებს წარმატებას თუ წარუმატებლობას სწავლაში; როგორ და რატომ ხდება, რომ ერთნი ბევრს ითვისებენ, მეორენი - ცოტას, მესამენი კი - ვერაფერს. აი, საკითხები, რომელთა კვლევა-ძიებაც წამოიწიეს დიდაქტიკოსებმა. პირველი იყო სტერნი, რომელიც შეეცადა წარმატებული მოსწავლის პროფილის შედგენას, ანუ დაედგინა ის თვისებები, ქცევები, რომლებიც სწავლაში წარმატებულის საწინდარია. მისმა გამოკვლევებმა ბოძი მისცა ახალ ტალღას კვლევა-ძიებისა, რომელთა საგანი სასწავლო სტრატეგიები გახდა.

მრავალწლიანი დაკვირვებისა და ექსპერიმენტული გამოკვლევების შედეგად, დიდაქტიკამ დაადგინა, რომ წარმატებული სწავლის გარანტი არის სტრატეგიული კომპეტენცია, უნარი სასწავლო სტრატეგიების გამოყენებისა. სწორედ ეს არის წარმატებული და წარუმატებელი მოსწავლის განმასხვავებელი მახასიათებელი. მასწავლებელს შეუძლია დიდი წვლილის შეტანა მოსწავლეთა სასწავლო უნარების განვითარებაში. ამისთვის მას მოუწევს მოსწავლეთა აზროვნებასთან დაკავშირებულ პროცესებზე დაკვირვება, რათა განსაზღვროს და შემდეგ განიხილოს მათი დამოკიდებულებები, მიდგომები სპეციფიკური დავალების მიმართ (*მაგალითად, დამახსოვრების, სიახლის აღქმის და სხვა ხერხები*). განხილვის მიზანია მოსწავლეებისთვის სასწავლო სტრატეგიების მრავალფეროვანი სპექტრის გაცნობა და მათი პრაქტიკული გამოყენება, რადგან წარმატება სწავლების განსხვავებული სტრატეგიების ფლობითა და კონკრეტულ შემთხვევაში მისთვის ყველაზე ეფექტურის არჩევით განისაზღვრება.

უცხოური ენების საგნობრივ სტანდარტებში მნიშვნელოვანი ადგილი ეთმობა მოსწავლეთა კომუნიკაციური უნარების განვითარებისთვის საჭირო სასწავლო სტრატეგიულ კომპეტენციებს. წინამდებარე გზამკვლევი გთავაზობთ მოკლე აღწერას იმ სასწავლო სტრატეგიებისა, რომლებიც აქტიურად გამოიყენება დაწყებითი საფეხურის სხვადასხვა დონეზე.

მოსწავლეს შეუძლია შინაარსის გასაგებად სათანადო სტრატეგიების გამოყენება.

უცხ.დ.I.4.; უცხ.დ.II.4; დ.III.4; დ.IV.4; დ.V.4; დ.VI.

ვარაუდის გამოთქმა

ვარაუდის გამოთქმა გარკვეულ ცხოვრებისეულ გამოცდილებას უკავშირდება. მოცემულ საფეხურზე მოზარდთა მოკრძალებული გამოცდილება, რომელიც, ძირითადად, სათამაშოებით, ილუსტრირებული საბავშვო წიგნებით, ფილმებით და ა.შ. შემოიფარგლება, სწავლების პროცესში მნიშვნელოვან საყრდენს წარმოადგენს მასწავლებლისთვის.

სანიმუშო აქტივობა: დაფიქრდი და გამოიცანი

მასწავლებელი ათავსებს დაფაზე პოსტერს მოურთავი ნაძვის ხის ილუსტრაციით (ან დემონსტრირებისთვის იყენებს პატარა ნაძვის ხეს), შემდეგ მაგიდაზე დგამს ყუთს წინასწარ მომზადებული რეალიებით/ნახატი-ბარათებით (ნაძვის ხის მოსართავი სათამაშო ფიგურებით, მაგალითად, ფიფქები, ბურთები, თოჯინები და ა.შ.).

- ა) პირველ ეტაპზე მოზარდებს ევალუბათ გაკვეთილის თემატიკის გამოცნობა (აღნიშნულ შემთხვევაში - ახალი წელი);
- ბ) მათი მომდევნო დავალებაა, გამოიცნონ, საახალწლო ნაძვის ხის რა მოსართავი ატრიბუტებია მოთავსებული ყუთში. ყველა მოსწავლე, რომელიც სწორ ვარაუდს გამოთქვამს, თავად ამოიღებს სათამაშოს ყუთიდან და მიამაგრებს პოსტერს ან ჩამოკიდებს ნაძვის ხეზე.
- გ) მესამე ეტაპზე მოსწავლეები ისმენენ ტექსტს მათ მიერ ამოცნობილ თემატიკაზე, რომელიც წინასწარ გამეორებულ და განხილულ ლექსიკასა და ენობრივ სტრუქტურებს შეიცავს.
- დ) შემდეგი ეტაპი, შესაძლოა, შედგებოდეს ტრადიციული სავარჯიშოებიდან, რომლებიც მოსმენილი ტექსტის გაგებას ამოწმებს.

კომენტარი:

ვარაუდის გამოთქმა თემატიკის ან ტექსტის შინაარსის შესახებ ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სტრატეგიაა, რომელიც მოსწავლეს განაწყობს დასახელებულ თემაზე საფიქრელად. ეს მეტაკოგნიტური პროცესია, რომლის დროსაც მოზარდი უკავშირებს საკუთარ ცოდნასა და გამოცდილებას სათაურს თუ ილუსტრაციაზე ასახულ თემას. ამ ტიპის ცოდნისა და გამოცდილების გააქტიურება საგრძნობლად ამარტივებს მოსწავლისთვის აქტივობის მიზნის მიღწევას, ანუ მოსმენილი ტექსტის შინაარსის გაგებას, შესაბამისად, ამალღებს მათ მოტივაციას.

მოსწავლეს შეუძლია საკომპენსაციო საშუალებების გამოყენება.

უცხ.დ.IV.13; დ.V.18; დ.VI.18.

საკომპენსაციო საშუალებების გამოყენება

სწავლების სანყის საფეხურზე ისეთი არავერბალური საშუალებების გამოყენება, როგორიცაა, მაგალითად, სიტყვის განსახიერება სხეულის ენით ან სხვა სახის მინიშნებებით, ემოციებისა და სათქმელის გადმოცემაში ეხმარება მოსწავლეს.

სანიმუშო აქტივობები: განასახიერე (სიტყვა, წინადადება) და გამოიცანი

1. დაფასთან ზურგით მდგომი მოსწავლის დავალებაა მოსწავლეების მიერ სხეულის ენით განსახიერებული სიტყვა/წინადადების გამოცნობა, რომელიც მასწავლებელმა დაფაზე დაწერა.

2. მასწავლებელი აწვდის მოსწავლეებს კალათს წინასწარ მომზადებული სიტყვა- ბარათებით. მოსწავლეებს ინდივიდუალურად ევალებათ ყუთიდან ამოღებულ ბარათზე აღნიშნული სიტყვის განსახიერება. 2-3 ჯგუფად გაყოფილი მოზარდები შეეცდებიან თანაკლასელების მიერ წარმოდგენილი დავალებების გამოცნობას.

შენიშვნა: ა) მოსწავლეთა წასახალისებლად, აქტივობას შეიძლება მიეცეს ჯგუფებს შორის შეჯიბრის ფორმა; ბ) სასურველია, მასწავლებელმა შეარჩიოს ისეთი ლექსიკა, რომლის განსახიერება მოსწავლეებს არ გაუჭირდებათ.

კომენტარი:

მოზარდებს სისტემატურად უხდებათ ირგვლივ მყოფი ადამიანების მიერ სხვადასხვა ნიშნებით გამოხატული ემოციების/სურვილის ამოცნობა და ასეთივე გზით საკუთარს გამოხატვა. ამ აქტივობების მიზანია მოსწავლეთათვის ნათელი გახდეს, რომ უცხოური ენის შესწავლისას ამგვარი სტრატეგიის გამოყენება დახმარებას გაუწევს მათ ენობრივი დეფიციტის დაძლევაში და სწავლების საწყის ეტაპზე ელემენტარული კომუნიკაციის დამყარების საშუალებას მისცემს.

მოსწავლეს შეუძლია სხვადასხვა ხერხის გამოყენება ლექსიკური მასალის ასათვისებლად. უცხ.დ.IV.21; უცხ.დ.V.25; უცხ.დ.VI.22;

სტრატეგიები ლექსიკის შესასწავლად

ლექსიკური მასალის ათვისება უცხოური ენის სწავლების უმნიშვნელოვანესი ნაწილია. მოსწავლეები დიდ დროს ანდომებენ სიტყვების გაცნობასა და დამახსოვრებას განსხვავებული სწავლების სტრატეგიებისა და ხერხების გამოყენება და-აჩქარებს და შედეგიანს გახდის ამ პროცესს.

სანიმუშო აქტივობა:

მოსწავლეები კითხულობენ ნაწყვეტს უცნობი ტექსტიდან, ასრულებენ ლექსიკურ სავარჯიშოებს. მასწავლებელი ამოწმებს მათ მიერ ახალი სიტყვების დაუფლების ხარისხს. მომდევნო ეტაპზე მოსწავლეები წყვილებში, ჯგუფებში და შემდეგ კლასში ხმამაღალი ფიქრის, განხილვის სტრატეგიის გამოყენებით ერთმანეთს უზიარებენ საკუთარ გამოცდილებას იმის შესახებ, თუ რომელი ხერხია მათთვის ხელსაყრელი ახალი სიტყვების შესწავლისას. მასწავლებელი აჯამებს შედეგებს, მოჰყავს დამატებითი მაგალითები და მომდევნო გაკვეთილებზე შესაძლებლობას აძლევს მოსწავლეებს, გამოსცადონ ისინი სხვადასხვა აქტივობაში.

კომენტარი:

ენის სწავლა-სწავლების მეთოდოლოგიაში არ არსებობს ახალი ლექსიკის დაუფლების ერთი უნივერსალური სტრატეგია, ამიტომ ის გვთავაზობს განსხვავებულ მოდელებს. მაგ.:

სიტყვის მრვალგზის გამეორება, სპეციალურ აქტივობათა სერია (სიტყვებით თამაში), თარგმნა, განმარტება, ილუსტრაცია, ლექსიკონის გამოყენება, სიტყვის

განსხვავებულ კონტექსტში გამოყენება, სიტყვის ავთენტურ კონტექსტში წაკითხვა, დაკავშირება ნასწავლ ლექსიკასთან, სინონიმებისა და ანტონიმების მოშველიება, რაიმე საგანთან ასოცირება, საუბრების/სიმღერების მოსმენა, ფონოლოგიური ანალიზი და სხვა. მოსწავლეთათვის სტრატეგიების გაცნობა მიზნად ისახავს, დააფიქროს ისინი სწავლის პროცესის ორგანიზების მნიშვნელობაზე.

ლექსიკის გამდიდრებაზე ზრუნვა მჭიდროდ უკავშირდება შინაარსიან კონტექსტზე დაფუძნებული სწავლების პრინციპებს, კერძოდ - კითხვის უნარების განვითარებას. სხვადასხვა ტიპის ტექსტების კითხვა ამდიდრებს მოსწავლეთა ლექსიკურ მარაგს, ეს კი, თავის მხრივ, კითხვისას აიოლებს ინფორმაციის აღქმის პროცესს. შესაბამისად, ლექსიკის შესასწავლი სტრატეგიების გამოყენება მნიშვნელოვანია და დიდ ყურადღებას საჭიროებს.

მოსწავლეს შეუძლია კითხვის სტრატეგიების გამოყენება.

უცხ.დ.IV.7; უცხ.დ.V.9; უცხ.დ.V.10;

კატეგორიზაცია:

კატეგორიზაცია გულისხმობს საგანთა გარკვეული ჯგუფების შექმნას მათი საერთო თვისებების მიხედვით. ამ სტრატეგიის გამოყენება ენის შესწავლისას ინფორმაციის აღქმის, დამახსოვრების და დახარისხების საუკეთესო საშუალებაა. იმის მიხედვით, თუ რა მიზანს ისახავს მასწავლებელი, მოსწავლეებს შეიძლება დაევალოთ სხვადასხვა ტიპის შინაარსობრივი ჯგუფების შედგენა. ინფორმაციის დახარისხება შესაძლებელია მოხდეს შინაარსის, გრამატიკული კატეგორიების, სიტყვიერი და არასიტყვიერი მათარგანიზებელი ელემენტების და ა.შ. მიხედვით.

სანიმუშო აქტივობა: მოძებნე და დაახარისხე

მასწავლებელი კალათიდან მაგიდაზე/იატაკზე ყრის სიტყვა ბარათებს/სურათებს შესწავლილი/ახალი თემებიდან. მაგალითად:

- ა) საკვები, ტანსაცმელი, სასწავლო ნივთები;
- ბ) მოძრაობის, საგნის, საგანთა თვისების და ა.შ. აღმნიშვნელი სიტყვები;
- გ) სასვებნი ნიშნები - წერტილი, ტირე, ორი წერტილი და ა.შ.;
- დ) ფრაგმენტები სხვადასხვა ტიპის ტექსტიდან (წერილი, რეკლამა, სტატია და ა.შ.) და სხვა.

დავალების მოთხოვნაა, მოსწავლეებმა დააჯგუფონ ისინი გარკვეული კატეგორიების მიხედვით.

კომენტარი:

აღწერილ აქტივობაში ჩამოთვლილი ელემენტების დასაჯგუფებლად კატეგორიზაციის სტრატეგიის გამოყენება ხელს უწყობს კითხვის სტრატეგიების განვითარებას, ტექსტზე მუშაობის ელემენტარული უნარების დაუფლებას.

მოსწავლეს შეუძლია გრამატიკულ მოვლენებში გასარკვევად სათანადო სტრატეგიების გამოყენება. უცხ.დ.V.26. უცხ.დ.V.23.

გრამატიკის სწავლება ინდუქციური მეთოდის გამოყენებით

მოსწავლეთა გრამატიკულ მოვლენებში გასარკვევად ორი მეთოდი გამოიყენება: დედუქციური, რომლის დროსაც მასწავლებელი განმარტავს გრამატიკულ წესს, და ინდუქციური, როცა მოსწავლეები მოდელზე დაყრდნობით თავად აყალიბებენ მას.

სანიმუშო აქტივობა:

მოსწავლეები ჯგუფებად მოშაობისას განიხილავენ რომელიმე გრამატიკულ კატეგორიას რომელიმე ენობრივი სტრუქტურის მაგალითზე და წარუდგენენ კლასს საკუთარ მოსაზრებებს. მათი განხილვისას მასწავლებელი განმარტავს/დამატებით განმარტავს საკითხს. დასაშვებია ტექსტის გამოყენება შედეგის შესამოწმებლად.

კომენტარი:

ინდუქციური მეთოდით გრამატიკული მოვლენების განხილვისას შეიმჩნევა მოსწავლეთა განსაკუთრებული დაინტერესება სასწავლო პროცესით. მაღალია მათი მოტივაციის დონე, რაც იწვევს ყურადღების სრულ კონცენტრირებას და მუშაობაში აქტიურად ჩართვას. შედეგად, მოსწავლე უკეთ ერკვევა ენის სისტემაში და ამ უნარებს იშველიებს დაშვებული შეცდომების გასააზრებლად.

იფიქრე ხმამაღლა

ხმამაღლა იფიქრის სტრატეგია ენის სწავლების მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია, რადგან მისი საშუალებით შესაძლებელია მოსწავლეთა აზროვნების პროცესზე დაკვირვება. მეთოდი შედეგიანია თითოეული მოსწავლის მიერ საკუთარი სწავლის სტრატეგიების აღწერისას და წარმატებულად გამოიყენება ახალი სიტყვების ამოცნობის, გრამატიკული მოვლენების ან სხვა საზოგადო პროცესებზე დაკვირვებისას (იხ. სტრატეგიები ლექსიკის შესასწავლად).

ჩანაწერების/ჩანიშვნების გაკეთება

ჩანაწერების სტრატეგია გულისხმობს ინფორმაციის მოსმენისას საკვანძო სიტყვების, მნიშვნელოვანი ინფორმაციის, ძირითადი კონცეფციების ჩანიშვნას გრაფიკულად ან ციფრების სახით, რომლის გამოყენება შესაძლებელია სხვადასხვა მიზნით.

სანიმუშო აქტივობა:

დავალების პირობა მოითხოვს, მოსმენილი/წაკითხული თხრობითი ტექსტის შინაარსზე დაყრდნობით მოსწავლემ შეადგინოს მინიტექსტი. მოსმენის/კითხვის დროს მოსწავლე აკეთებს მოკლე ჩანაწერებს გარკვეული სისტემით (მაგალითად,

ქრონოლოგიის დაცვით, მოვლენების/საკვანძო სიტყვების/თარიღების მონიშვნით, და ა.შ.). შემდეგ ახდენს საჭირო ლექსიკის და ენობრივი სტრუქტურების მობილიზებას და თხზავს მინიტექსტს.

კომენტარი:

ჩანაწერების მომზადება მოსმენის/წაკითხვის პარალელურად მნიშვნელოვან რესურსს წარმოადგენს შემდეგი დავალების შესასრულებლად. ის ხელს უწყობს მოსწავლეს მიღებული ინფორმაციის დამახსოვრებასა და ორგანიზებაში. მოსმენილი ან წაკითხული ტექსტიდან მთვარი ინფორმაციის ამოკრეფა თუ საკვანძო სიტყვების ამოცნობა რთული პროცესია. ამ სტრატეგიის დაუფლებას ხანგრძლივი ვარჯიში ესაჭიროება მასწავლებლის კონტროლის ქვეშ. სისტემატური ვარჯიშის შემთხვევაში სასურველია, მოსწავლემ მასწავლებლის მეთვალყურეობით, წერიტი ნამუშევრის დახვეწაზე იზრუნოს, შესაბამისად, უპირველესად, შავი ვარიანტი უნდა შედგეს, , საკუთარ ჩანაწერებზე და სხვა რესურსებზე დაყრდნობით ნაწერი უნდა შემოწმდეს. შესწორდეს და გადათეთრდეს. (უცხ.დ.III.15-IV.15.).

პირველი ნაწილი დონე დ. I-II სანიშნო აქტივობები

მიმართულება - მოსმენა

უცხ.დ.1.2. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი ილუსტრირებული მინიდილოგების / მონოლოგების გაგება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Who's speaking?
Objectives	• Improve listening skills; • Identify the speakers in a dialogue
Materials/Resources	A dialogue, CD player, character flashcards.
Grouping pupils	Whole class
Procedure	Step 1. Demonstrate the character flashcards, elicit and drill the names (e.g. Tom, Mary, Fluffy); Step 2. Play/read the dialogue (See the appendix); Take out one character flashcard each time you hear the relevant character speaking. (e.g. each time you hear Mary speaking, take out the Mary flashcard); Step 3. Play/read the dialogue again and ask the pupils to do the same; Step 4. Play/read again and repeat the procedure with another character (e.g. Fluffy); Step 5. Pupils repeat the Procedure; Step 6. Do the same with the third character; Step 7. Play the recording or read the dialogue once more and this time pupils use all three character flashcards and hold them up each time they hear the relevant character speaking.
Appendix <i>Sample dialogue:</i> <i>Tom: Hi Mary, Hi Fluffy!</i> <i>Mary: Hello Tom!</i> <i>Fluffy: Wouf, wouf!</i> <i>Tom: Where are you going?</i>	

Mary: Oh, to the vet!

Fluffy: To the VET??? Oh no!

Tom: Ok, see you later. Good luck Fluffy!

Fluffy: Wouf, wouf!

Mary: See you!

განმავითარებელი
შეფასება

Formative
Assessment

- განმავითარებელი შეფასება სწავლება/სწავლის პროცესის მნიშვნელოვანი ნაწილია, რომლის მიზანი მოსწავლეთა წინსვლისთვის ზრუნვაა.
- მოცემული დავალების ფორმატი ამარტივებს შეფასების პროცესს. დიალოგის ყოველ მოქმედ პირთან სწორად ან არასწორად შესიტყვებული სურათი-ბარათის ჩვენება თვალნათელს ხდის რეალურ შედეგს.
- უკეთესი შედეგის მისაღწევად სასურველია, მასწავლებელმა დამატებითი დრო დაუთმოს მასალის მოსმენას და დაიცვას ინტერვალები დიალოგის ფრაზებს შორის.
- მნიშვნელოვანია, მასწავლებელმა ნახალისების ფორმების გამოყენებით, სამიზნე ჯგუფის წევრები აქტიურად ჩააბას ალტერნატიული დავალების შესრულებაში. მაგალითად, ყოველ მოსწავლეს მიანიჭოს თითოეული გმირის როლი. მოსწავლე A - Tom, მოსწავლე B- Mary, მოსწავლე C - Fluffy. შესაბამისად, ისინი წამოადგებიან ყოველ ჯერზე, როცა მათი გმირები ლაპარაკობენ.
- მნიშვნელოვანია, არც ერთი მოსწავლე დარჩეს მასწავლებლის ყურადღების მიღმა, საჭიროების შემთხვევაში, აუცილებელია მოსწავლესთან ინდივიდუალური მუშაობის ჩატარება.

მეთოდოლოგიური
კომენტარები

Methodological
Comments

- ამ ტიპის აქტივობა ხელს უწყობს მოსმენის უნარის განვითარებას.
- მნიშვნელოვანია, სანყის ეტაპზე მასწავლებელმა თავად შეასრულოს დავალების ერთი პუნქტი, რათა მისი შინაარსი უფრო ნათელი და ადვილად გასაგები გახდეს მოსწავლეთათვის.
- ნახატი-ბარათების დაკავშირება დიალოგის მოქმედ პირებთან და მათი მიზნობრივად დემონსტრირება მოსწავლეთათვის საყრდენს წარმოადგენს ტექსტის შინაარსის გასაგებად. ამიტომ, ისინი უფრო დიდი ყურადღებით ისმენენ ტექსტს, რაც მიზნის წარმატებით მიღწევის ერთ-ერთი საწინდარია.
- მოსწავლეთა აქტიური ჩართვა პროცესში იწვევს აქტივობით დაინტერესებას და ხელს უწყობს დავალების ინსტრუქციაზე სწრაფ რეაგირებას.

	• თუ მასწავლებელს არ მოეპოვება შესაბამისი ნახტი-ბარათები, შესაძლებელია მოსწავლეებმა თავად დახატონ ისინი ან მოამზადონ სიტყვა-ბარათები პერსონაჟების სახელებით (Mary, Tom, Fluffy). სიტყვებს ისინი გადაიხატავენ/გადანერენ ბარათებზე მასწავლებლის მიერ წინასწარ მომზადებული პოსტერიდან ან დაფიდან.
--	--

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	Puppet Show
Objectives	• Introduce the new language or revise the learned one; • Practice listening and comprehension skills; • Develop phonological awareness; • Communicate through minimal interaction.
Materials/Resources	A Puppet/ A toy.
Grouping pupils	Whole class/individual
Procedure	Step 1. Bring in a toy. Introduce it as your friend e.g. “Charles”; Step 2. Role-play the dialogue with “Charles”. Try to imitate different voices and intonation (See the appendix); Step 5. Change roles. Class repeats “Charles” lines; Step 6. Pupils role-play the dialogue with each other. (Alternatively, pupils may have their own friend - toys and they may imitate those voices).
Appendix Sample dialogue: <i>T: Hallo, Charles</i> <i>Ch: Hi, (... your name...)</i> <i>T: How are you today?</i> <i>Ch: I'm fine and you?</i> <i>T: I'm Ok, What a lovely day, isn't?</i> <i>Ch: Yeeeeh, Nice day to go fishing!.....etc</i> Step 3. Tell pupils now they have to talk to “Charles”. Drill the phrases as many times as needed as a whole class and individually; Step 4. Class role-play the dialogue with “ Charles” For example: <i>P: Hallo, Charles</i> <i>Ch: Hi, (... your name...)</i> <i>P: How are you today?</i> <i>Ch: I'm fine and you?....etc</i>	

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• წარმოდგენილ აქტივობაში შეფასების საგანი მოსწავლეთა ფონოლოგიური შესაძლებლობებია. ჩვეულებრივ, მოზარდებს უჭირთ უცხოური ბგერების/ფრაზების გამოთქმა, ამიტომ მოცემულ ეტაპზე აღნიშნული უნარების სწორად განვითარებას დიდი ყურადღება და დრო უნდა დაეთმოს. • ახალ ლექსიკურ მასალას მასწავლებელი, უპირველესად, ამუშავებს ყველა მოსწავლესთან ინდივიდუალურად, მხოლოდ შემდეგაა შესაძლებელი ჯგუფური ვარჯიშის ფორმების გამოყენება. • მნიშვნელოვანია, მოსწავლეები გრძნობდნენ მასწავლებლის თანადგომას და არ ჰქონდეთ შიშისა და სირცხვილის განცდა არასწორად წარმოთქმული ბგერების/სიტყვების გამო.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• თოჯინებით/სათამაშოებით თამაში, მათთან ურთიერთობა და კომუნიკაცია 5-6 წლის მოზარდების ყოფის ბუნებრივი ნაწილია, ამიტომ უცხოური ენის სწავლები-სას მათ გამოყენებას მასწავლებელმა მიზნობრივი დატვირთვა შეიძლება შესძინოს. მოსმენისა და ლაპარაკის უნარ-ჩვევის განვითარების პროცესში „გაცოცხლებული“ თოჯინა/სათამაშო საუკეთესო მოდელია ინგლისურ ენაზე დიალოგის წარმართვისთვის. • თოჯინას/სათამაშოს, ზოგადად, შეიძლება დაეკისროს მასწავლებლის თანაშემწის ფუნქცია. მისი დახმარებით (მათთან დიალოგის სიმულირებით) ბევრად იოლია დავალებისა და ინსტრუქციის დემონსტრირება. ამასთანავე, მინიმუმამდეა დაყვანილი მშობლიური ენის გამოყენების აუცილებლობა ახალი მასალის ახსნის პროცესში. • სიმულაციური სიტუაციების ინსცენირება თოჯინის/სათამაშოს დახმარებით მოსწავლეებს კომუნიკაციაში ჩართვის ბუნებრივ პირობებს უქმნის. • ასეთი ტიპის აქტივობა მოხერხებული და მოქნილია, რადგან მასწავლებელს აძლევს საშუალებას, დიალოგი ან მონოლოგი ნებისმიერ შესაფერის თემატიკას დაუკავშიროს.

	- ერთი და იმავე სათამაშოს გამოყენება შესაძლებელია სისტემატურად, განსხვავებული ენობრივი ამოცანების გადასაჭრელად. მაგ. შესაძლოა, მასწავლებელმა თოჯინა/ სათამაშო წარმატებულად გამოყენოს მოსწავლეთა ფონოლოგიური უნარების გასავითარებლად, თუ ის მოდელირებული დიალოგის პროცესში მოსწავლეთა ყურადღებას უშუალოდ სწორ გამოთქმასა და ინტონაციას მიაპყრობს (უცხ.დ.I.8./ უცხ.დ.II.8.). - ზოგჯერ სათამაშოს ნაცვლად შეიძლება ხელის გამოყენება, რომელსაც, მაგალითად, დაარქმევთ სახელს და წარადგენთ თქვენს მეგობრად. ასევე მოიქცევიან მოსწავლეები. ეს მათ ერთობ გაახალისებს.
--	---

აქტივობა #3

Title/instruction of the activity	Listen, Mime, Order
Objectives	- Improve listening skills; - Revise action verbs.
Materials/Resources	A CD player, a relevant picture story.
Grouping pupils	Individual/pair/group work
Procedure	Step 1. Play the recording (see the appendix) or read the text and mime the actions to demonstrate the activity to the class. (e.g. Mary wakes up – mime the action; Mary has breakfast – mime the action; etc.); Step 2. Play the recording again and encourage students to mime the actions; Step 3. Play the recording again and ask the pupils to put the small pictures in the right order. (see the appendix); Step 4. Ask the pupils to compare the order in pairs. Monitor and help as necessary; Step 5. Pupils listen again and check their order finally.

Appendix

Sample tapescript/text:

Mary's Monday

On Monday Mary wakes up at 8 o'clock. She gets dressed and then she has breakfast; she eats a biscuit and an apple. After breakfast Mary goes to school. In the evening she watches TV and she goes to bed at 10. Mary likes to sleep with Lilly – her doll.

განმავითარებელი
შეფასებაFormative
Assessment

- მოსწავლეთა მონიტორინგი დავალების შესრულების პროცესში განმავითარებელი შეფასების მნიშვნელოვანი ნაწილია.
- მასწავლებელი ყურადღებით ადევნებს თვალს აქტივობის მესამე ეტაპზე დავალების შესრულების პროცესს, როცა მოსწავლეებს მოქმედებების აღმნიშვნელი ილუსტრაციების განლაგება ევალებათ მოსმენილი ტექსტის მიხედვით და შეუძლია შემდეგი სტრატეგიების გამოყენება:
 - ა) მაგ.: შესრულებული დავალების შესამოწმებლად ისეთ წყვილებს შეარჩევს, რომელთაგან ერთ-ერთს უშეცდომოდ აქვს დავალება შესრულებული და დაეხმარება მეწყვილეს სწორი ვერსიის განხილვაში;
 - ბ) ჯგუფური მუშაობის დროს მასწავლებელი შეეცდება ჯგუფის წევრების აზროვნება შეკითხვების ან რაიმე მინიშნებების გამოყენებით სწორი ვერსიისკენ წარმართოს.

მეთოდოლოგიური
კომენტარებიMethodological
Comments

- ამ ტიპის აქტივობა ხელს უწყობს მოსმენილი ნარატიული/აღწერითი ტექსტის გაგებას, ახალი ლექსიკური მასალის სწავლებასა თუ გამეორებას.
- უცხოური ენის სწავლების საწყის ეტაპზე მასწავლებლის მიერ არავერბალური ელემენტების გამოყენება მოსმენილი მასალის სწორად აღქმისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს. მიმიკისა და ფესტიკულაციის ენით სიტყვების მნიშვნელობათა მინიშნება ისეთივე საყრდენს წარმოადგენს მოსწავლეთათვის, როგორც ილუსტრაციები.
- მასწავლებლის ფესტიკულაციის თანხლებით ტექსტის რამდენჯერმე მოსმენის შემდეგ მოსწავლე უფრო იოლად ახერხებს სიტყვების დამახსოვრებას და მომდევნო ეტაპზე მათ ადეკვატურ, ილუსტრირებულ ეპიზოდებთან დაკავშირებას.
- არავერბალური ელემენტების დემონსტრირება განსაკუთრებით ეფექტიანია მოქმედების აღმნიშვნელი სიტყვების სწავლებისა თუ გამეორებისას.

	მოსწავლეთა აქტიური ჩართვა სასწავლო პროცესში, მათ მიერ სხეულის ენის გამოყენება (მოქმედებების იმიტირება) ახალი მასალის შესწავლის განსხვავებულ გამოცდილებას შესძენს მოსწავლეებს. აღნიშნული სტრატეგია სწავლის გარკვეულ პერიოდში ელემენტარული კომუნიკაციის დამყარებისას დიდ დახმარებას გაუწევს მათ.
--	--

აქტივობა #4

Title/instruction of the activity	Story Time
Objectives	- Focus on listening comprehension; - Practice structures: <i>Is there....? Are there?... Yes, there is; No, there isn't etc.</i>
Materials/Resources	Image flashcard sets
Grouping pupils	Pair work, whole class
Procedure	Step 1. Distribute the cards with relevant images on them; Step 2. Elicit ideas what the story could be about or ask them to identify familiar character names. Try to involve the whole class; Step 3. Tell pupils that they have to cross out/circle the image or the character they hear and recognize; Step 4. Read the story twice; Step 5. Pupils check in pairs; Step 6. Check as a whole class by asking Yes/No questions e.g. Is there Mary in the picture? Are there Mary's friends? etc.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	- შეკითხვების დასმა, როგორც სწავლების მნიშვნელოვანი სტრატეგია, განმავითარებელი შეფასების ერთ-ერთი ფორმაა. - შინაარსიან კონტექსტზე დაფუძნებული სწავლებისას მიზნობრივი შეკითხვების დასმა ეხმარება მასწავლებელს მოსწავლეთა სუსტი მხარეების გამოვლენაში, შესაბამისად, მას ექნება საშუალება, დასახოს შედეგის მიღწევის კონკრეტული გეგმა. - მოცემულ აქტივობაში მასწავლებელი იყენებს შეკითხვებს, რომლებიც მოსწავლეთა აზროვნებას წარმართავს სასურველი თემატიკისკენ (Step 2, Elicit ideas...) .

	მოცემულ ეტაპზე მასწავლებელმა შეიძლება თავად გამოიყენოს ის შეკითხვები (Is there. . .?, Are there. . .?), რომლის სწავლებას ემსახურება მოცემული აქტივობა და ასე დაეხმაროს მოსწავლეებს მომდევნო დავალების შესრულებაში.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	- შინაარსიან კონტექსტზე დაყრდნობით ახალი მასალის აღქმა უფრო მარტივია. მოთხრობა, მოცემულ შემთხვევაში, საინტერესო და მოქნილი სასწავლო რესურსია. გაკვეთილის თემატიკის შესატყვისად შერჩეული მოთხრობის გამოყენება შედეგადაა ახალი ლექსიკის წარდგენის/განმტკიცებისას. ამავდროულად, მოთხრობა წარმოადგენს ენობრივი სტრუქტურების სწავლების ბუნებრივ წყაროს (მოცემულ შემთხვევაში - „there is/there are“). - აქტივობაში შემოთავაზებული სწავლის სტრატეგია - ვარაუდის გამოთქმა ილუსტრაციებზე დაყრდნობით (Step 2), მოსწავლეს წარმოსახვის უნარს უნვითარებს და საშუალებას აძლევს მას თავისი გამოცდილება კონკრეტული გაკვეთილის თემას დაუკავშიროს. - მოცემული აქტივობა შეიძლება განვითარდეს შემდეგნაირად: მოსწავლეები წყვილებად მუშაობისას წარმართვენ დიალოგს და იყენებენ კონსტრუქციებს: Is there....? Are there...? Yes, there is; No, there isn't etc. ასეთი დავალების მიზანი მოსწავლის მარტივ ინტერაქციაში მონაწილეობაა, რომელიც უცხ.დ. II.10. შედეგს შეესაბამება. - შერჩეული მოთხრობის ილუსტრაციებზე შეიძლება სახელმძღვანელოში წარმოდგენილი თვალსაჩინო მასალის გამოყენება.

აქტივობა #5

Title/instruction of the activity	Mime the Action
Objectives	- Understand simple instructions; - Understand particular lexical/grammatical constructions.
Materials/Resources	None
Grouping pupils	Whole class

Procedure	Step 1. Show the class how to mime each action, e.g. run on the spot; jump on the spot; climb; lifting arms and legs; fall; raising arms and leaning sideways; Step 2. Ask the class to stand up; Step 3. Tell the pupils that they should follow Teacher's instructions: e.g. mime climbing when you say "Start climbing!" and stop immediately when you say "Don't climb!" Those who fail to follow the instructions sit down; Step 4. Start giving instructions; Step 5. The last pupil remaining standing is the winner;
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მასწავლებელი მოვალეა, ყურადღებით დააკვირდეს პროცესს და დაზუსტოს, რომელ მოსწავლეებს აქვთ მოსმენილი მითითებების გაგების პრობლემა, რათა მომავალი სავარჯიშოს შესრულებისას ძირითადი ყურადღება მათკენ მიმართოს. • მასწავლებლის მითითებების და სავარჯიშოს ინსტრუქციების მოსმენა მოსწავლეებს ყოველ გაკვეთილზე უნევთ, ამიტომ მასწავლებლის მოვალეობაა, სწავლების ხანგრძლივი პროცესის განმავლობაში დააკვირდეს თითოეული მოსწავლის აღქმის ხარისხს, განსაკუთრებით - "დუმის" (მოსმენის) პერიოდში, სანამ მოსწავლეს შეეძლება ენის აქტიური გამოყენება. გამარჯვებული მოსწავლისთვის სიმბოლური პრიზი/ჯილდოს გადაცემა მოსწავლეთა მოტივაციას მეტად აამაღლებს. • წარმატებული მოსწავლის შექება, მისთვის სიმბოლური პრიზის/ჯილდოს გადაცემა მოსწავლის მოტივაციის ამაღლების საწინდარია.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• მოცემული ასაკის მოსწავლეებს განვითარებული აქვთ ტაქტილურ/კინესთეტიკური არხი, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ მათი აღქმის უნარი მოძრაობებთან მჭიდროდ არის დაკავშირებული. აღწერილი აქტივობა სანიმუშო მოდელია იმისა, თუ როგორ შეიძლება მასწავლებლის მითითებებზე მოსწავლეთა ფიზიკური რეაგირების გამოყენება ინგლისური ენის სწავლის უნარების გასავითარებლად. • აქტივობაში მასწავლებლის მიერ დემონსტრირებული მოქმედებების დაკავშირება ცალკეულ მითითებასთან (მაგალითად, run on the spot; jump on the spot, etc.) მარტივად გასაგებს ხდის მოსმენილი ფრაზების მნიშვნელობას და რეგულარულად გამეორების შემთხვევაში, ხელს უწყობს მათ

	დამახსოვრებას. ამავე დროს, მოსწავლეებს უვითარებს მოსმენილი მითითებებისა და სავარჯიშოების ინსტრუქციების გაგების უნარს; • აქტივობაში გამოყენებული მეთოდი (TPR-Total Physical Responses) - მასწავლებლის მითითებებზე ფიზიკური რეაგირება, უშუალოდ მოცემული შედეგის მოთხოვნებს აკმაყოფილებს და განსაკუთრებით ეფექტურია კინესთეტიკური სწავლის სტილის მქონე მოსწავლეებისთვის. • ასეთი სახის აქტივობა გადაჭარბებულ ხმაურს იწვევს, ამიტომ მის ჩასატარებლად, სასურველია, გაკვეთილის შესაფერისი დროის შერჩევა. • შეჯიბრის ელემენტების შეტანა აქტივობაში სახალისო ელფერს აძლევს მსვლელობას. გამარჯვებული მოსწავლის გამოვლენის პროცესი მოზარდების უმრავლესობას პირველობის სურვილს უღვივებს. ეს სწავლება/სწავლის დადებითი ფაქტორია.
--	--

მიმართულება - კითხვა

უცხ. დ.1.5. მოსწავლეს შეუძლია ნაცნობი და ხშირად გამოყენებული სიტყვების ორთოგრაფიული ხატის პირდაპირი გზით (გაშიფვრის გარეშე) ამოცნობა.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Choose and match the words to the relevant images.
Objectives	• Recognize and identify the written script of the familiar word; • Vocabulary revision.
Materials/Resources	Image flashcards, word cards, www.kids-pages.com
Grouping pupils	Individual, pair work
Procedure	Step 1. Demonstrate the image flashcards (e.g. cat, dog, train, doll etc) elicit and drill the words. (If there are 6 words to recognize, display 12 image flashcards); Step 2. Show the word cards one by one. Help pupils to recognize the script by showing them the matching image flashcard, if they cannot recognize the word;

	Step 3. Demonstrate the matching activity by organizing the image flashcards and the word cards in two lines on the board; Step 4. Choose the matching pair and fix the cards together on the board; Step 5. Distribute the image flashcards and relevant word cards. (Alternatively, pupils may have this type of activity in their text books); Step 6. Pupils work individually and do the matching; Step 7. Pupils work in pairs and compare their answers. Go round and observe the process; Step 8. As a feedback, rearrange the image flashcards and word cards in the right pairs on the board. Make sure the pupils check their own answers; Step 9. To check whether pupils managed to rearrange the cards correctly, do the same matching activity orally by showing the word card and eliciting the word.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	● განმავითარებელი შეფასება ითვალისწინებს მოსწავლეთა ჩართვას შეფასების პროცესში თანაკლასელების და/ან თვითშეფასების ფორმების გამოყენებით, რაც მასწავლებლის კონტროლის ქვეშ ხორციელდება (შტეპ 5). შესაძლებლობების ფარგლებში, „შემფასებლის“ ფუნქცია საშუალებას აძლევს მათ, დაუკვირდნენ საკუთარ მოქმედებასა და შეცდომებს. ● შეცდომის აღმოჩენის შემთხვევაში, მოსწავლეთათვის შეფასების პროცესი უმტკივნეულო და შეუმჩნეველი უნდა იყოს. ● მონიტორინგის დროს მასწავლებელი განსაზღვრავს, რომელ მოსწავლეს რა სახის სირთულე ჰქონდა დავალების შესრულებისას, რათა შემდეგ მათთან მუშაობისას განსხვავებული სტრატეგიები გამოიყენოს პრობლემათა დასაძლევად.
მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	● აქტივობაში შემოთავაზებულია მთლიანობითი კითხვის მეთოდი, რომლის გამოყენებისას მოსწავლე სიტყვის ჟღერადობას/ვიზუალურ და ორთოგრაფიულ ხატს ერთმანეთს უკავშირებს და ლექსიკურ ერთეულს აღიქვამს არა როგორც ცალკეულ ასოთა ნაკრებს, არამედ როგორც ერთ მთლიანს. ● მოცემული სავარჯიშოს მიზანია აღწერილი მეთოდის გამოყენება აღნიშნული შედეგის მისაღწევად - სიტყვის ორთოგრაფიული ხატის, ანუ ერთი ლექსიკური ერთეულის გამიჯვნის, ცალკეული ასოს ამოკითხვის გარეშე ამოცნობა.

უცხ. დ.1.6. უცხ. დ.11.5. მოსწავლეს შეუძლია სიტყვების, წინადადებების გაშიფვრა-წაკითხვა.

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	Tick the right sentence!	
Objectives	Read/identify the sentence; Revise colours.	
Materials/Resources	Coloured pictures of three objects.	
Grouping pupils	Individual/whole class.	
Procedure	Step 1. Ask the pupils to look at the pictures of the objects. (See the appendix). Ask questions to revise colours/adjectives: e.g. Is the ball green? Is the ball hard? Elicit yes/no answers; Step 2. Pupils read the sentences and tick the correct sentence for each object; Step 3. Pupils compare in pairs; Step 4. Check with the whole class.	
Appendix. Look at the pictures. Read the sentences. Tick the correct sentence.		
 (red) My ball is quite big, it's new and shiny, it's colour is green. My ball is pink, it is big and quite hard. My ball is yellow, it is made of rubber, it is a beach ball.	 (yellow and orange) My bag is black and white, it's really huge. My bag is red and blue with green straps, it's quite small. By bag is yellow and orange, it has two side pockets.	 (bright yellow) My umbrella is really shiny – it is bright yellow. My umbrella is red with some green stripes. My umbrella is brown and it has a red handle.

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	დავალების შედეგების შემოწმების შემდეგ მასწავლებელმა მოსწავლეთა გარკვეულ ჯგუფს სავარჯიშოს შესრულებისას შეიძლება, შესთავაზოს გამორიცხვის მეთოდის გამოყენება (სწორი პასუხის მისაღებად კითხულობს არა სრულ ტექსტს, არამედ ანაწევრებს და ანალიზებს თითოეულ წინადადებას). მასწავლებელი განმარტავს მეთოდის არსს და აძლევს მოსწავლეებს მისი პრაქტიკულად გამოყენების შესაძლებლობას. სწავლის ამ ტექნიკის გამოყენება საჭიროებს დეტალურ განხილვას როგორც პროცესში, ისე მისი დასრულების შემდეგ.
მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	- წინადადების გაშიფვრა/წაკითხვა ავითარებს კითხვის ელემენტარულ უნარს და ამზადებს მოსწავლეებს მომდევნო ეტაპზე უფრო რთული დავალებების შესასრულებლად; - ამ ტიპის აქტივობის შესრულების დროს მნიშვნელოვანია, მოსწავლემ შეძლოს მარტივი ტექსტიდან, ილუსტრაციის დახმარებით მისთვის საჭირო, ინფორმაციის ამოცნობა, რაც კითხვის ელემენტარული უნარების განვითარების საწყისი საფეხურია; - ამ აქტივობის შესასრულებლად დასაშვებია, მოსწავლეებისთვის შეზღუდული დროის მიცემა. ამ შემთხვევაში მოსწავლე მიზანმიმართულად შეეცდება დროის ლიმიტის დაცვას და წინადადებების გაშიფრვისას მისთვის უცნობი სიტყვების ამოცნობას.

მიმართულება - წერა

უცხ. დ.1.7. მოსწავლეს შეუძლია ასოების, სიტყვების წერა.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Find and copy
Objectives	- Improve pre-writing skills/primary writing skills; - Revise vocabulary.
Materials/Resources	Word cards. Relevant images (in the textbook.) Image flashcards.
Grouping pupils	Individual/whole class

Procedure	Step 1. Put up several word cards on the board; Step 2. Elicit the words. Help by showing the relevant image flashcard if necessary. (For further challenge it is possible to show two different image flashcards for each word card and ask the pupils to guess which one is the matching flashcard); Step 3. Ask the pupils to find relevant images of the words in their textbooks and write the word under/next to the image; Step 4. Monitor and help as necessary.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მოცემულ საფეხურზე არ ფასდება მოსწავლის მიერ შესრულებული წერიტი სამუშაო, მონმდება, რამდენად ზუსტად ახერხებს მოზარდი სიტყვის წერას ფურეცელზე. • ნასწავლი სიტყვის გახსენება, მისი ორთოგრაფიული ხატის მოძებნა, მასთან დაკავშირება და წერა ზოგადად, ამ ასაკის მოზარდთათვის დასაძლევია, მაგრამ რთული კოგნიტური ამოცანაა. შესაბამისად, მასწავლებელი აკვირდება მოსწავლეებს დავალების შესრულებისას და: ა) ყურადღებას ამახვილებს ლექსიკის ცოდნაზე, შესაბამისად, მეტ დროს უთმობს მასზე ვარჯიშს; ბ) აკონტროლებს სიტყვების წერის პროცესს და ინდივიდუალურად ეხმარება ყველა მოსწავლეს სათანადო რჩევებით.
მეთოდოკური კომენტარები Methodological Comments	• წერა ყველაზე რთული ლინგვისტური უნარია დაუფლების თვალსაზრისით, ამიტომ მის სისტემურ სწავლებას წინ უძღვის მზადების ხანგრძლივი პერიოდი. • აქტივობის მსვლელობა რამდენიმე ამოცანისგან შედგება. მოსწავლე ცდილობს, გაიხსენოს სიტყვა, იპოვოს მისი შესაბამისი ნახატი და სწორედ იმ ნახატს მიუსადაგოს სიტყვა, რომლის წერა ევალება მას მომდევნო საფეხურზე. ამგვარად, მის მიერ შესრულებული მოქმედება თანმიმდევრული, მიზანმიმართული და სწორედ შედეგის მოთხოვნაზეა ორიენტირებული. • თუ სახელმძღვანელო არ გვთავაზობს ამ ტიპის აქტივობის განხორციელებისთვის საჭირო რესურსებს, შესაძლებელია, მასწავლებელმა გამოიყენოს მის ხელთ არსებული ნებისმიერი თვალსაჩინო მასალა. • ამ აქტივობის ერთ-ერთი ვარიაცია ასეთია: სიტყვების ამოცნობის შემდეგ სთხოვეთ მოსწავლეებს შესაბამისი საგნის დახატვა და ნახატის ქვეშ სიტყვის მიწერა. ეს რეცეფციული უნარების განვითარების აქტიური ეტაპია.

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	Word Ladder
Objectives	- Vocabulary revision; - Write letters to make a word; - Distinguish between capital and small letters; - Distinguish between vowel and consonant sounds.
Materials/Resources	Coloured crayons
Grouping pupils	Individual
Procedure	Step 1. Write several letters on the board (e.g. a, l, o, g, d, e, b, t, r, s, etc.); Step 2. Ask pupils make a word ladder with these letters – every new word begins with the last letter of the previous word. e.g. Leg Goal Log God Doll Letter Role Easter, etc. Step 3. Ask pupils to underline capital letters with yellow crayons and small letters with brown ones; Step 4. Ask pupils to underline the vowel sounds with the red crayon, consonant sounds with the blue ones; Step 5. The winner is the one who makes the longest ladder.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	თუ მოსწავლეებზე დაკვირვებამ გამოავლინა, რომ მოცემული ფორმატით დავალება რთული შესასრულებელია, მის გასამარტივებლად მასწავლებელს მომზადებული უნდა ჰქონდეს სათადარიგო გეგმა (Plan B), მაგალითად, წინასწარ გაფორმებული სიტყვა-ბარათების ნაკრები. ამ შემთხვევაში საჭირო იქნება მხოლოდ სიტყვების სწორად შერჩევა „სიტყვების კიბის“ შესადგენად.
მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	აქტივობა ემსახურება წერის და კითხვის ელემენტარული უნარ-ჩვევების განვითარებას: სიტყვებით თამაში სახალისოა და ამარტივებს სიტყვების დამახსოვრებას;

	• თამაში, როგორც სწავლების ერთ-ერთი ფორმა, ხელს უწყობს მოსწავლეს, დაიმასხროს მთავრული ასოების გამოყენების შემთხვევები, გაიაზროს განსხვავება მთავრულ და არამთავრულ ასოებს შორის. ამ ამოცანის გადაჭრაში თამაშის ვიზუალურ მხარეს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს (Word ladder); • იმისათვის, რომ ეს აქტივობა უფრო სახალისო და თვალსაჩინო გახდეს, შესაძლებელია მოსწავლეებმა განსხვავებული ასოები განსხვავებული ფერებით აღნიშნონ/დანერონ; • მოცემულ აქტივობაში შეჯიბრის ფორმის გამოყენება აამაღლებს მოსწავლეთა მოტივაციას. გამარჯვებულს შეიძლება გადაეცეს სიმბოლური ჯილდო; • ასეთი დავალების შესასრულებლად შესწავლილი ლექსიკის გამოყენებაა რეკომენდებული; • დავალების განვითარების მომდევნო ეტაპზე სასურველია ისეთი დავალების შეთავაზება, სადაც მოსწავლე: ა) დააწყვილებს მთავრულ და არამთავრულ ასოებს, ბ) თავად გადაწყვეტს, რა შემთხვევაში შეიძლება გამოიყენოს ერთი ან მეორე.
--	---

მიმართულება - ლაპარაკი

უცხ.დ.I.8. უცხ.დ.II.8. მოსწავლეს გამომუშავებული აქვს ელემენტარული ფონოლოგიური უნარ-ჩვევები.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Rhyme Time
Objectives	• Develop basic phonological skills; • Focus on intonation/stress.
Materials/Resources	Realia (top, bag, cap)
Grouping pupils	Whole class/groupwork

Procedure	Step 1. Drill the rhyme line by line and encourage the pupils to imitate the movements; Step 2. Say the first line and the class chants, then the second line, etc.; Step 3. Divide the class into two groups A and B; Step 4. Group A starts the rhyme, and group B chants; Step 5. Groups change roles; Step 6. Say the rhyme with the whole class (See the appendix).
Appendix <i>Sample rhyme:</i> <i>This is my top,</i> <i>I hop, hop, hop.</i> <i>This is my bag,</i> <i>I bang, bang, bang.</i> <i>This is my cap,</i> <i>I clap, clap, clap.</i>	
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მოცემულ აქტივობაში, ლექსის ფრაზებად (ზეპირად) წაკითხვის პროცესში, მასწავლებელი განმავითარებელი შეფასების ფორმატში ყურადღებით აკვირდება თითოეული მოსწავლის გამოთქმას და აქტივობის მსვლელობისას მთავარ აქცენტებს აკეთებს კონკრეტული ფრაზების ინტონაციისა და მახვილის დამუშავებაზე. • სწავლის საფეხურზე ფონოლოგიური უნარების განვითარებას მნიშვნელოვანი ყურადღება ეთმობა, რაც მოსწავლესთან მხოლოდ ინდივიდუალური მუშაობის შედეგად მიიღწევა.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• უცხოური ენის სწავლებისას დიდი მნიშვნელობა აქვს მოზარდის საბაზისო ფონოლოგიური ჩვევების ფორმირებას, რადგან ის უშუალოდ უკავშირდება ისეთი უნარების განვითარებას, როგორიცაა მშობლიური ენისგან განსხვავებული ბგერების სწორად წარმოთქმა, სიტყვასა და წინადადებაში მახვილის მართებულად დასმა და სხვადასხვა მოდალობის გამოხატვა სათანადო ინტონაციით. • ლექსებისა და ენის გასატეხების გამოყენება ახალი ლექსიკის სწავლებისა და ფონოლოგიური უნარების განვითარების ერთ-ერთი საუკეთესო საშუალებაა.

	• მოცემულ აქტივობაში მთავარი მიზანი სათანადო ინტონაციისა და მახვილის დახვეწაზე ზრუნვაა. დასაწყისში მოზარდი გაუაზრებლად იმეორებს მოსმენილ სიტყვებსა და ფრაზებს და ასეთი სახით სრულიად ძალდაუტანებლად იმახსოვრებს მათ. ამდენად, ძალიან მნიშვნელოვანია მასწავლებლის მიერ წაკითხული მოსასმენი ტექსტი თუ ჩანაწერი, სრულად შეესაბამებოდეს ფონოლოგიურ ნორმებს. • მიმიკისა და მოძრაობების შესიტყვებას მასალის შინაარსთან (hop, clap, bang) სხვადასხვა დატვირთვა აქვს: ა) მოსწავლეებისთვის ადვილად გასაგებია და შესაბამისად, ადვილად დასამახსოვრებელია მოსმენილი მასალა. ბ) მასწავლებელს საშუალება ეძლევა, მოსწავლეთა ფიზიკური ენერგია სასწავლო პროცესის სასარგებლოდ მიმართოს და ის უფრო ხალისიანი გახადოს. • ძალიან მნიშვნელოვანია, მოსასმენი მასალა შესრულებული იყოს ფონოლოგიურ ნორმების დაცვით.
--	---

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	Word Chain – A memory game.
Objectives	Focus on pronunciation.
Materials/Resources	A bag, appropriate realias or flashcards
Grouping pupils	Whole class
Procedure	Step 1. Show a bag full of realia/flashcards (e.g. toys: <i>a ball, a doll, a teddy-bear, yoyo, etc.</i>); Step 2. Take the realia/flashcards one-by one and say: <i>In my bag I've got a ball</i>, and the class repeats chorally; Step 3. Take another toy and say: <i>In my bag I have got a doll</i>. Continue until the bag is empty; Step 4. Put the realia/flashcards back into the bag; Step 5. A pupil stands up and names the first toy/flashcard the teacher takes from the bag: <i>In my bag I've got a doll</i>;

	Step 6. Take another toy (e.g. <i>a ball</i>), and the next pupil repeats the previous one adding the name of the second toy. E.g. <i>In my bag I 've got a doll and a ball</i>; Step 7. The game continues until the bag is empty; Step 8. Help the pupil who fails to pronounce the word or the phrase correctly, and ask him to go to the end of the line, so that he can have another chance to pronounce the word/words.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მოცემულ აქტივობაში მოსალოდნელი სირთულეები შეიძლება უკავშირდებოდეს სიტყვების/ფრაზების სწორად წარმოთქმას და მათ დამახსოვრებას. განმავითარებელი შეფასების პრინციპის გათვალისწინებით ამ პრობლემის დაძლევა შესაძლებელია მასწავლებელმა ახალი ლექსიკის სწავლებისას განსხვავებული სტრატეგიების დემონსტრირებით შეძლოს (მაგალითად, სიტყვის მრავალგზის სწორად წარმოთქმა, სიტყვის მარტივ წინადადებაში გამოყენება, სიტყვის სხეულით განსახიერება და სხვა). მისივე გადაწყვეტილებით, სასურველია, ყველაზე ეფექტური გზის შერჩევა სწავლის სხვადასხვა სტილის მქონე კონკრეტული მოსწავლეებისთვის. • მასწავლებელი თამაშის ისეთ ორგანიზაციულ ფორმას მიმართავს, რომელიც ერთი აქტივობის ფარგლებში კონკრეტული სამიზნე მასალის მრავალჯერ გამეორების საშუალებას მისცემს მოსწავლეებს. • ნახალისების ფორმების გამოყენება, როგორც შეფასების მნიშვნელოვანი ელემენტი, ხელს შეუწყობს მოსწავლეთა მოტივაციის გაზრდას. სასურველია, სიმბოლური ქულების მინიჭება ვარსკვლავების/ლიმილების სახით.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• აქტივობის მათვარი მიზანი ელემენტარული ფონოლოგიური უნარ-ჩვევის განვითარებაა. • ის ეფექტურია ახალი ლექსიკური ერთეულების წარდგენის, ნასწავლის გამეორება/განმტკიცებისას და მეხსიერების განვითარების ხელშეწყობისთვის. ახალი ლექსიკისა და ფრაზების მრავალჯერ მოსმენასა და გამეორებას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს მათი სწორად წარმოთქმისა და დამახსოვრებისთვის. • შედეგის უკეთ მისაღწევად მასწავლებელმა ყოველი მე-4 ან მე-5 სიტყვის შემდეგ ახალი ჯაჭვი უნდა წამოიწყოს პროცესში ყველა მოსწავლის აქტიურად ჩართვის მიზნით. დასაშვებია იგივე ნივთების/ბარათების ახალი თანმიმდევრობით წარმოდგენა.

	- ეს აქტივობა რეკომენდებულია მცირერიცხოვანი კლასებისთვის (არა უმეტეს 15 მოსწავლისა). სასურველია, მოსწავლეების წრეზე მონაცობა, თუ საკლასო ოთახი ამის შესაძლებლობას იძლევა. - სასურველია, მასწავლებელმა შეიმუშავოს თამაშის წარმართვის საკუთარი წესი ზედმეტი ხმაურის/ქაოსის თავიდან ასარიდებლად.
--	--

აქტივობა #3

Title/instruction of the activity	Cup or Cups?
Objectives	- Practice pronunciation of sounds; - Focus on identifying and pronouncing s-ending - Plural nouns.
Materials/Resources	Flashcards, paper, crayons
Grouping pupils	Individual, in teams.
Procedure	Step 1. Give each pupil a blank piece of paper and crayons; Step 2. Ask different pupils to draw different things individually, e.g. two pupils draw a cup, three pupils draw a cat, four pupils draw an apple, five pupils draw a ball, etc.; Step 3. Display the pictures around the room. Arrange pictures of the same things together on the walls (e.g. 1/2 cup(s), 1/2 cat(s), 1/3 apple(s), 1/4 ball(s), etc.); Step 4. Emphasize the difference between singular and plural nouns by showing the relevant picture and modeling the pronunciation; Step 5. Drill the pronunciation of the words with the whole class; Step 6. Divide the class into teams. Select the first members of each team. Say: <i>Touch the apple/apples, point to the cat/cats, etc.</i>; Step 7. Pupils run to touch the right picture. The first one to do so wins a point for his or her team; Step 8. Select the next pupils. Say: <i>touch the cat/cats, and the pupils do so</i>; Step 9. Continue the procedure by naming the things from the pictures.

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	შემოთავაზებული აქტივობის მსვლელობისას მნიშვნელოვანია, მასწავლებელი დააკვირდეს და შემდგომ დაადგინოს მოსწავლეთა მიერ დაშვებული შეცდომების მიზეზი. თუ მოსწავლემ ვერ გაიგო დავალების არსი და სიტყვის დაბოლოება (ნ+შ) საგანთა სიმრავლეს ვერ დაუკავშირა, საჭირო იქნება უფრო მკაფიო განმარტების მიცემა ილუსტრაციებზე თუ სხვა, რეალურ მაგალითებზე დაყრდნობით.
მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	- მოცემული აქტივობის მთავარი მიზანია, მოსწავლეებმა გრამატიკული კატეგორიების ახსნის გარეშე, მოსმენისას ამოიცნონ განსხვავება ერთი და იმავე არსებითი სახელის ორ ფორმას შორის (noun - noun+s). ამ მიზნით მოსწავლეთა ყურადღება გადატანილია ფონოლოგიურ მახასიათებლებზე (ბგერა -S არსებითი სახელის ბოლოს). - საკითხის ასეთი სახით წარდგენა საშუალებას აძლევს მოსწავლეს, ძალდაუტანებლად ამოიცნოს და დაიმახსოვროს განსხვავება მხოლობითი და მრავლობითი რიცხვის სახელებს შორის (მხოლოდ წესიერი ფორმები); - ეს აქტივობა ნაწილობრივ პასუხობს სტანდარტის უცხ. დ. II.9. შედეგსაც; შესაძლებელია მისი გათვალისწინება მაგ. მასწავლებელმა წარმოთქვას სიტყვები სხვადასხვა კომბინაციებში (e.g. one cat and three balls, or two cups, five balls and an apple), სთხოვოს მოსწავლეებს ნახატების შესაბამისი კომბინაციებით დალაგება და მასწავლებლის მიზანმიმართული გამოვლენა. - მოსწავლეთა ასაკის შესაბამისად, ეს აქტივობაც წარმოდგენილია თამაშის სახით. ის პასუხობს სხვადასხვა სწავლის სტილის მქონე მოსწავლეების შესაძლებლობებს (ვიზუალური - ნახატები, სმენითი - მასწავლებლის მიერ წარმოთქმული სიტყვების აღქმა, კინესთეზურ-ტაქტილური - ხატვის პროცესი).

უცხ. დ.I.10./ უცხ. დ.II.10. მოსწავლეს შეუძლია მარტივ ინტერაქციაში მონაწილეობის მიღება

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	What's on my head?
Objectives	- Communicate through minimal interaction; - Revise vocabulary/adjectives.
Materials/Resources	Flashcards
Grouping pupils	Individual/whole class/team work
Procedure	Step 1. Call out a pupil in front of a class or ask volunteers to come up; Step 2. Hold an image flashcard on top of the pupil's head, so that everyone can see the flashcard except the pupil Step 3. Encourage the class to help the pupil guess the word. They mustn't say the word itself but give some clues. (e.g. If the flashcard shows a train, the clues could be: red, black, big, choo-choo or miming.); If the pupil fails to guess the word, show the flashcard. Ask the class to say the word in case the pupil doesn't remember the word; Step 4. Repeat the activity with other pupils and different flashcards; Alternatively: Step 1. Divide the class into two teams; Step 2. Pupils from each team take turns to come up and guess the word. (Only their team members are giving them the clues); Step 3. Write up the score. (e.g. one point for one guess). The team with the most points is the winner;
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	- აქტივობის მსვლელობა შეიცავს განმავითარებელი შეფასებების ფაზებს (Step 3). მოსწავლეთა წახალისება წარუმატებლობის შემთხვევაში, მათი დახმარება და ამ პროცესში თანატოლების ჩართვა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს შედეგის მისაღწევად. - გაუგებრობის თავიდან აცილების მიზნით, ამ აქტივობის მსვლელობისას მასწავლებელი ყურადღებას აქცევს, რამდენად ზუსტია მინიშნებები და/ან მიმიკა, რომლითაც მოსწავლეები საგანს ახასიათებენ.

	• მასწავლებელი იყენებს ნახალისების განსხვავებულ ფორმებს წარმატებით შესრულებული დავალებისთვის.
მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	• მარტივი კომუნიკაციის წარმართვისთვის, სასურველია. მასწავლებელმა მოსწავლეს შეუქმნას თანატოლებთან ურთიერთობის ბუნებრივი პირობები. მოცემული აქტივობის ფორმა საშუალებას აძლევს მოსწავლეებს, სწორედ ასეთ პირობებში აწარმოონ მარტივი ინტერაქცია ინგლისურ ენაზე ვერბალური და არავერბალური ელემენტების გამოყენებით. • არავერბალური ელემენტების (მიმიკა, ჟესტიკულაცია) გამოყენება მნიშვნელოვანია, რადგან მეტყველების დეფიციტის პირობებში საკომპენსაციო ფუნქციას ასრულებს და საშუალებას აძლევს მოსწავლეს, დამოუკიდებლად მოახერხოს კომუნიკაციაში ჩართვა. • პროცესის თამაშის ფორმით წარმართვა დადებით მუხტს მატებს სწავლების პროცესს. • ინტერაქციის დამოუკიდებლად წარმართვისთვის მოსწავლეს ესაჭიროება გარკვეული საყრდენი ილუსტრაციის, შეკითხვების თუ რაიმე სხვა ფორმით. მოცემულ შემთხვევაში ასეთ ფუნქციას ასრულებს ნახატი-ბარათები და მინიშნებები საგნის ფერის, ზომის ან სხვა თვისების შესახებ (მაგ.: a train- red, black, big, choo-choo). • ალტერნატიული ვერსია, ანუ კლასის კონკურენტ ჯგუფებად დაყოფა აქტივობას შეჯიბრის ფორმას აძლევს, იწვევს მოსწავლეთა განსაკუთრებულ დაინტერესებას და მასში მთელი კლასის მიზნობრივად ჩართვას.

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	Find Someone Who...
Objectives	• Take part in a simple interaction; • Ask and answer simple questions.
Materials/Resources	Picture cards /photos
Grouping pupils	Whole class

Procedure	Step 1. Pupils stand in a circle holding the cards/photos of celebrities so that two pupils have the same picture; Step 2. Pupils should look at their cards but they should not see each other's photos; Step 3. Pupils have to find their partners (the person with the same card) by asking simple questions: <i>Are you slim? Yes/No, Have you got long hair? Yes/No, etc.;</i> Step 4. When partners are found, The pair leave the circle and stand aside; Step 5. Redistribute the photoss and repeat the procedure.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• აქტივობის მსვლელობისას მოსწავლეებზე დაკვირვების პროცესში მასწავლებლის მიზანია გარკვევა, რომელ მოსწავლეს აქვს სირთულე თანატოლების გამოკითხვისას, შეკითხვებზე პასუხის გაცემისას. • ის ქმნის მუშაობის სისტემას ინდივიდუალურ მოსწავლესთან და მოსწავლთა ჯგუფთან რაც საბოლოოდ დაეხმარება მათ სტანდარტის შედეგის მოთხოვნათა განხორციელებაში.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• აქტივობის მსვლელობა მოსწავლეს აძლევს სამეტყველო ფუნქციების მარტივ ინტერაქციაში გამოყენების შესაძლებლობას და მათებს თვითდაჯერებულობას კითხვის დასმის და მარტივ კითხვაზე პასუხის გაცემისას, რადგან ის ყველა მოსწავლესთან თანაბარ ვითარებაში გრძნობს თავს და არ უფრთხის დაშვებულ შეცდომებს. • მსვლელობის შესაბამისად, მოსწავლეები მრავალჯერ იმეორებენ ერთსა და იმავე ენობრივ სტრუქტურას, ვიდრე შესაბამის მენწყვილეს იპოვნიან, რაც ხელს უწყობს ამ სტრუქტურების დამახსოვრებასა და რეალურ ინტერაქციაში გამოყენებას. • მასწავლებელს საკუთარი შეხედულებისამებრ შეუძლია ნებისმიერი სახის შინაარსის აქტივობას მისცეს ასეთი სახე.

უცხ. დ. II.9. მოსწავლეს შეუძლია უცხოური ენის ბგერების, ჟღერადობის, ინტონაციის აღქმა, მიბაძვა-გამეორება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Rhyme Time
Objectives	- Recognize, copy and repeat foreign sound and intonation; - Repeat familiar vocabulary; - Practice question forms: <i>Where's...?</i>
Materials/Resources	Image flashcards
Grouping pupils	Whole class, in teams
Procedure	Step 1. Read the rhyme, try to use the rising intonation and mime surprised face or falling intonation to show question, and use plenty of hand gestures to make it more clear what you mean (See the appendix); Step 2. Read the rhyme line by line and drill each line with the whole class as many times as needed; Step 3. Divide the class into two teams: A and B and role-play the rhyme; Step 4. Each team repeats relevant lines after the teacher. Encourage the right intonation gesturing the rising and falling intonation at the end of the questions; Step 5. Ask a volunteer to say the rhyme.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	- უცხოური ენის ბგერების, ჟღერადობის, ინტონაციის აღქმა, მიბაძვა-გამეორება რთული ამოცანაა მოზარდთათვის და ის მოსწავლეებთან მხოლოდ ინდივიდუალური მუშაობის შედეგად მიიღწევა. - საწყის ეტაპზე მოსწავლეთათვის რთულია აღმავალი და დაღმავალი ინტონაციის გამოყენების პრინციპის დამახსოვრება, ამიტომ მნიშვნელოვანია, მასწავლებელმა ყოველ ჯერზე ხელის მოძრაობით უკარნახოს მათ, რომელია მართებული. - ლექსის ფრაზებად წაკითხვის (ზეპირად) პროცესში მასწავლებელი, განმავითარებელი შეფასების ფორმატში, ყურადღებით აკვირდება თითოეული მოსწავლის გამოთქმას და აქტივობის მსვლელობისას მთავარ აქცენტებს აკეთებს კონკრეტული ფრაზების ინტონაციისა და მახვილის დამუშავებაზე.

მეთოდოლოგიური კომენტარები	- ამ საფეხურზე ლექსის შესწავლა სახალისო და საინტერესოა, განსაკუთრებით კი მაშინ, თუ ის ფიზიკური აქტივობის ელემენტებსაც შეიცავს, ანუ მასწავლებელი/მოსწავლე განასახიერებს იმ მოქმედებას, რომელსაც წარმოთქვამს. წარმოთქმა მოძრაობის თანხლებით ლექსიკის აღქმას/დამახსოვრებას უწყობს ხელს. - რადგან აქტივობის მიზანი უცხოური ენის ბგერების, ჟღერადობის, ინტონაციის აღქმა, მიბაძვა-გამეორებაა, მასწავლებელი უნდა შეეცადოს, გასაგები ინტონაციითა და ზუსტი ფესტიკულაციით გამოხატოს ლექსის ცალკეული ნაწილი. - დასახული მიზნის მიღწევა მრავალჯერადი, მექანიკური გამეორებისა და შესწორებების ფაზას საჭიროებს, ამიტომ მრავალჯეროვნებისთვის, შესაძლოა, სურათების ან შესაბამისი რეალიების გამოყენება. აგრეთვე, შესაძლებელია - სიმულაციური სიტუაციის შექმნა და ინსცენირებულ დიალოგში მონაწილის სახით თოჯინის ან სათამაშოს შემოტანა. - მოცემული აქტივობა, რომელშიც ცალკეული მოსწავლე ან ჯგუფი მონაწილეობს ძალდაუტანებელი ფორმით, ინტერაქციის სახეს იღებს.
------------------------------	--

Appendix

Sample rhyme

A: A cat in the kitchen.

B: A cat in the kitchen? (Surprising intonation)

ALL: Where's the kitten? (Falling intonation)

A: A dog in the bedroom alone.

B: A dog in the bedroom alone?

ALL: Where is the bone?

A: A snake in the bathroom.

B: A snake in the bathroom?

ALL: BUBBLY-BUBBLY-BOOM!!!

მიმართულება - კულტურათა დიალოგი

უცხ. დ.ი.11. მოსწავლეს შეუძლია ინფორმაციის ამოცნობა კულტურის სფეროდან, უცხო და მშობლიური სოციო-კულტურული გარემოს შედარება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Merry Christmas!
Objectives	- Learn Christmas related vocabulary e.g. Merry Christmas; - Christmas Tree; Christmas stocking; Snow Man; Flakes; Star; - Get familiar with English culture; - Revise the structures (What's this? What colour is it? It's...) and colours.
Materials/Resources	Colour papers, pencil sets, scissors and glue
Grouping pupils	Individual
Procedure	Step 1. Write: Merry Christmas on the board Step 2. Explain the meaning; highlight the pronunciation of the phrase and drill. Step 3. Demonstrate how to make a card. Ask students to copy Merry Christmas onto the card. Ask: What's this? What colour is it? Highlight the pronunciation of new words and drill. Step 4. Pupils cut out small Christmas items (Christmas Tree, Christmas stocking, Snow Man, Flakes, Star) and stick them on the card. Monitor and help Step 5. Ask: What's this? What colour is it?
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	- შეფასება იმისა, თუ როგორ დაეუფლენ მოსწავლეები საშობაო თემასთან დაკავშირებულ ლექსიკას, შესაძლებელია - შეკითხვების საშუალებით (Step 5). - გამოკითხვისას მასწავლებელი იკვლევს დაშვებული შეცდომების/ უზუსტობების სიხშირეს. - გავარჯიშება/განმტკიცების ფაზაში მრავალფეროვნებისთვის, მასწავლებელს შეკითხვების ისე წარმართვა შეუძლია, რომ მოსწავლეს ერთ შემთხვევაში მარტივ ინტერაქციაში მონაწილეობის საშუალება მიეცეს, სხვა შემთხვევაში კი - საკუთარი ნამუშევრის აღწერისა.

მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	● აქტივობის პირველ საფეხურზე ახალ ლექსიკაზე სავარჯიშოდ ყველაზე ფართოდ გავრცელებული ხერხი გამოიყენება - სიტყვების ხშირი გამეორება (drilling). ● მოსწავლის მიერ ნამუშევრის შექმნა კეთებით სწავლის (Learning by Doing) ეფექტიანი საშუალებაა. მოცემული აქტივობა, რომელიც საშობაო ბარათის გაფორმებას გულისხმობს, ამ სტრატეგიის გამოყენებას გვთავაზობს ახალი ლექსიკის სწავლებისთვის. ● საშობაო სიმბოლოების დახატვის, გამოჭრისა და დანებებისას მოსწავლეები სიტყვების ორთოგრაფიულ ხატს მცნებასთან უფრო იოლად აკავშირებენ და შესაბამისად, სწავლება უფრო შედეგიანია. ● ასეთი ტიპის აქტივობა იწვევს მოსწავლეთა დაინტერესებას იმ ქვეყნით/კულტურით, რომლის ენასაც სწავლობენ. ასევე, მათ უჩნდება შესაძლებლობა საკუთარი კულტურული თავისებურებების უცხო კულტურასთან დაკავშირებისა და ერთმანეთთან შედარებისა.
--	---

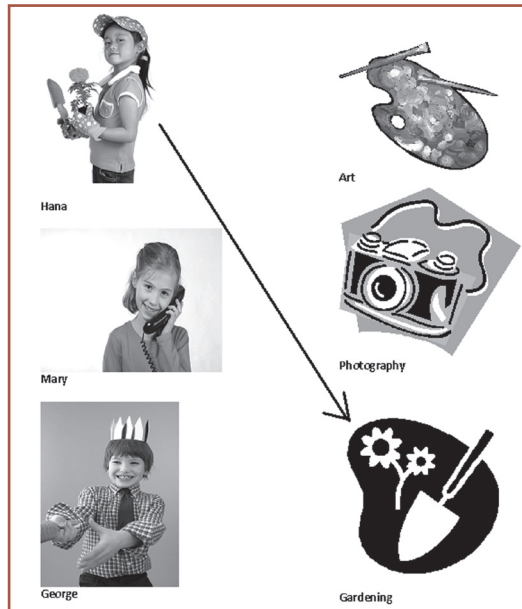
მეორე ნაწილი დონე დ. III-IV სანიმუშო აქტივობები

მიმართულება - მოსმენა

უცხ. დ. III.2. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი ილუსტრირებული მინიდილოგების /მონოლოგის გაგება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Listen and match!
Objectives	- Listen to and understand short monologues; - Revise vocabulary.
Materials/Resources	CD player, illustration
Grouping pupils	Individual/pair work
Procedure	Step 1. Play the recording, or read the text. (See the appendix for sample tapescript). Pupils listen and match the characters to appropriate hobbies by drawing a line; Step 2. Play the recording or read again to allow double-checking; Step 3. Pupils compare their answers in pairs; Step 4. Check with the whole class.
Appendix Task A. Listen to Hana, Mary and Geogre. What are their hobbies? Draw a line! Sample tapescript: Hana: Hello, my name's Hana! I'm 9 years old. In my free time I like listening to music and reading books. My hobby is gardening. Mary: Hello, my name's Mary. I'm 10 years old. In my free time I talk to friends on the phone, or watch TV. I also paint a lot, my hobby is art. George: Hi, I'm George. I'm 8. I love playing computer games, I also like sport. My hobby is photography, I take a lot of photos!	

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მოსწავლეთა შეფასებისას მასწავლებლის მიზანია: ა) დააკვირდეს რომელ მოსწავლეს აქვს მოსმენილი მასალის აღქმის პრობლემა; ბ) საჭიროების შემთხვევაში, განმეორებით განმარტოს და ლოგიკური თანმიმდევრობით წარმოადგინოს მოსასმენი დავალების შესრულების ეტაპები, მოსწავლეთა ყურადღება მიაპყროს სამიზნე სიტყვებს და პარალელურად მიუთითოს მათ ამსახველ ნახატებზე. გაიმეოროს მოსასმენი ტექსტი, მისცეს მოსწავლეებს საშუალება საკუთარი ნამუშევრების შემოწმება-შესწორებისა; • აღნიშნული ეტაპების სისტემური და რეგულარული დემონსტრირება დაეხმარება განსხვავებული შესაძლებლობების მქონე მოსწავლეებს არა მხოლოდ მოცემული აქტივობის, არამედ, ზოგადად, - მოსმენის უნარის განვითარებაში.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• Listen and match! ტიპური აქტივობაა მოსმენილი მასალის აღქმის შესამოწმებლად, რომლის განსხვავებული სირთულის ვერსიების გამოყენება სწავლების ნებისმიერ საფეხურსა და დონეზე შეიძლება;

	• მოცემულ ეტაპზე ტექსტის პერსონაჟებისა და მათი საყვარელი საქმიანობის ამსახველი სურათების დაკავშირება ერთმანეთთან მოსმენილი მასალის საფუძველზე მოზარდის ყურადღების სერიოზულ დაძაბვას საჭიროებს. ამ დროს მოსწავლე კი არ მიუთითებს უშუალოდ დასახელებულ საგანზე, არამედ გაიაზრებს, რომელი ნახატი ესადაგება სიმბოლურად პერსონაჟის მიერ აღწერილ საყვარელ საქმიანობას; • აქტივობის წარდგენამდე საჭიროა მოსწავლეთა წინასწარი მომზადება თემისათვის. მასწავლებელი განსაკუთრებულ აქცენტს აკეთებს თემასთან დაკავშირებულ ლექსიკაზე და მათგან დამოუკიდებლად, ნახატების თემატიკაზე; • სასურველია, დავალების თემატიკის განხილვისა და ლექსიკაზე ვარჯიშისას სხვადასხვა ხერხის გამოყენება (მაგალითად, მოსწავლეთა გამოკითხვა მათი საყვარელი საქმიანობის შესახებ, მოსასმენ ტექსტში არსებული ლექსიკის გააქტიურება მათი სხვა კონტექსტში გამოყენებით და ა.შ.); • თუ მოსწავლეთა უმრავლესობამ დავალება წარმატებით შეასრულა, აქტივობას შეიძლება ჰქონდეს შემდეგი გაგრძელება: მოსწავლეთა წყვილები ერთმანეთთან საუბრობენ ტექსტის პერსონაჟების შესახებ. ამ შემთხვევაში აქტივობის მიზანი სხვა შედეგს დაუკავშირდება (უცხ.დ.III.11. (უცხ.დ.III.11. IV.12.- მოსწავლეს შეუძლია მარტივ ინტერაქციაში მონაწილეობა.).
--	--

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	Whose present?
Objectives	• Practice understanding a simple monologue/dialogue; • Match information to the pictures.
Materials/Resources	Santa-Puppet/Toy; worksheet with children's pictures on the left and toy pictures on the right. http://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/practise-listening/whose-present
Grouping pupils	Individual

Procedure	Step 1. Introduce Santa-puppet. Tell pupils that Santa has got a bag of presents for children, but he needs help to choose the right presents. Step 2. Distribute the worksheets to pupils; Step 3. Ask them to listen to what Santa says and choose the best presents for each child. (See appendix - Santa's speech); Step 4. Start speaking with the help of Santa-puppet; Step 5. Pupils listen and match the children to their presents on the worksheet; Step 6. Go around and check whether pupils have done the activity correctly.
Appendix. Santa's Speech Sample tapescript: <i>Kyle likes reading stories, and he likes playing with cars too.</i> <i>Lily likes skateboarding, but it's dangerous. So we'll give her a helmet too.</i> <i>George likes taking photos. And he'll need a photo album too.</i> <i>Alisha likes listening to music, and she likes playing music too.</i> <i>Harry plays in a football team, so he will need a pair of boots and a new ball too.</i> <i>Emily likes drawing and painting. Let's give her some nice paints and some crayons.</i>	
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მოსწავლეთა შეფასებისას მასწავლებლის მოვალეობაა თითოეული მოსწავლის მიერ შესრულებული დავალების გაკონტროლება პრობლემური შემთხვევების გამოსავლენად; • ამასთანავე, მასწავლებელი განსაზღვრავს შეცდომების მიზეზებს, რათა დასახოს მოსწავლეთა დახმარების გზები. მაგალითად, თუ მოსწავლეთა შეცდომები ლექსიკის ცუდად ცოდნას უკავშირდება, საჭიროა, დავალების წინა მოსამზადებელ პერიოდში, მეტი დრო დაუთმოს მასზე მუშაობას; თუ მოსწავლეთა უმრავლესობისთვის მიზეზი დავალების შესასრულებლად გამოყოფილი დროის სიმცირეა, სასურველია, მისი სწორად განსაზღვრა. თუ მოსწავლეს უჭირს მარტივი დიალოგის წარმართვა მასწავლებელთან ან თანატოლებთან, წახალისების ფორმების გამოყენებით უნდა ჩავრთოთ ისინი ამ პროცესში და სხვა.

მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	- ამ აქტივობის მოძიება შესაძლებელია მითითებულ ვებ-გვერდზე; - სასურველია უცვლელი სახით აქტივობის საშობაო დღესასწაულის თემასთან დაკავშირება. ის დეტალი, რომ სანტას დახმარება ესაჭიროება საჩუქრების შერჩევისას, ძალიან მნიშვნელოვანია ამ ასაკის მოზარდების მოტივაციის ასამაღლებლად; - სანტას თოჯინის გამოყენება კომუნიკაციური სიტუაციის შექმნისა და წარმართვის ეფექტური საშუალებაა, ამავე დროს, ის მობილიზაციის საუცხოო გზაა, რაც დავალების წარმატებით შესრულების აუცილებელი პირობაა; - აღწერილი აქტივობის რეალურ სიტუაციასთან დაახლოება მარტივად შესაძლებელი. ასეთ შემთხვევაში კარგი იქნება ნეიტრალური თოჯინის გამოყენება. მაშინ სავარჯიშომ შეიძლება მიიღეო ასეთი სახე: მოსწავლეები წინასწარ ჩაწერენ/დახატავენ ბარათებზე სასურველ საჩუქარს. მასწავლებელი მონოლოგის ფორმით გააცნობს მათ ყველა მოსწავლის სურვილს (მოსწავლეები ისმენენ და იგებენ მონოლოგს). შემდეგ, მათთან მარტივი კომუნიკაციის საშუალებით (კითხვა-პასუხი) დაადგენს, როგორ გაიგეს და დაიმახსოვრეს მოზარდებმა მოსმენილი ტექსტი; - თოჯინასთან „გასაუბრების“ შემდეგ შეიძლება აქტივობის მასწავლებელსა და მოსწავლეებს შორის მინიდიאלოგის სახით წარმოდგენა. მაგ.: Teacher: What present would you like to get from me, Nick? Nick: I like reading stories, and I like playing with cars too. Teacher: Here's a book for you, and a toy car. Nick: Thank you. - ერთი აქტივობის ფარგლებში მოსასმენი ტექსტის განსხვავებული ფორმატის გამოყენება (მონოლოგი, დიალოგი), უფრო საინტერესოს ხდის აქტივობის მსვლელობას და ამარტივებს მოსმენილი ტექსტის აღქმას.
--	---

უცხ. დ. III.3. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი ილუსტრირებული აღწერიტი/ნარატიული ხასიათის ტექსტის გაგება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Listen and Draw
Objectives	- Listen to and understand a descriptive text; - Revise/introduce descriptive vocabulary; - Revise/introduce structures: Is there...? Are there....? and short answers; - Develop basic communicative skills.
Materials/Resources	Coloured crayons, paper.
Grouping pupils	Individual/pair work/whole class
Procedure	Step 1. Draw a plan e.g. bedroom on the board (or any other room) and elicit ideas which object pupils can find in a bedroom. Draw the objects they name; Step 2. Play /read out a recording describing a bedroom; Step 3. Ask pupils to draw the objects they hear; Step 4. Play/read out the recording again to let them check their answers or add more objects they have missed (It is not necessary for pupils to draw all the objects); Step 5. Pupils compare their answers; Step 6. Check by asking Yes/No questions e.g. Is there a bed in the room? Are there any chairs? etc.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	- დავალების წარმატებით შესრულება ლექსიკის ცოდნაზე დამოკიდებული, ამიტომ, მოსწავლეთა პრობლემებიც ამ საკითხთან იქნება დაკავშირებული. ლექსიკაზე სავარჯიშოდ მასწავლებელმა, სასურველია, გამოიყენოს შემდეგი სტრატეგიები: მაგ., -სურათის ან კონტექსტის შეთავაზება სიტყვის ამოსაცნობად, სიტყვის მარტივი განმარტება, სიტყვის განსახიერება, ასოციაციური კავშირების გამოყენება და სხვა; - დავალების გამარტივებისთვის მოსწავლეებს თავდაპირველად დასახელებულ თემაზე ილუსტრაციების შექმნა საკუთარი შეხედულებისამებრ შეუძლიათ (კონკრეტულ აქტივობაში - საძინებელი ოთახის), შემდეგ კი უპასუხონ მასწავლებლის ან თანაკლასელების მიერ დასმულ შეკითხვებს (Step 6).

მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	● მოსწავლეთა წინასწარი მომზადება (Pre-listening) აუცილებელი საფეხურია მოსასმენი დავალების შესასრულებლად. აღწერილი აქტივობისთვის ეს ეტაპი ლექსიკაზე (ახალი/შესწავლილი) ვარჯიშს შეიცავს; ● მნიშვნელოვანია, მოსწავლეებმა ტექსტის მოსმენამდე იცოდნენ შესასრულებელი დავალების შინაარსი, რათა მოსმენისას ყურადღება გაამახვილონ სწორედ იმ სიტყვებზე, რომელთა დახატვაც ევალებათ; ● ხატვის პროცესი მოზარდთათვის სამყაროს აღქმის ერთ-ერთი საშუალებაა, ამიტომ მას სოლიდური ადგილი ეთმობა უცხოური ენის სწავლებისას. მოსმენილი ტექსტის საფუძველზე ნახატის შექმნა, სიტყვების ჟღერადობის მის ვიზუალურ ხატთან დაკავშირება ლექსიკის დამახსოვრების საუკეთესო საშუალებაა; ● მოსწავლეთა წყვილების მიერ ერთმანეთის ნამუშევრების შედარება/შეფასება მათ მარტივ ინტერაქციაში მონაწილეობის ბუნებრივ მოთხოვნილებას უჩენს. სწორედ ამიტომ, წინასწარ დაგეგმილი კომუნიკაციის წარმატებით წარმართვისთვის საჭირო ენობრივი სტრუქტურების (Is there...? Are there....? short answers) გამოყენება აქტივობის ერთ-ერთ მიზანია; ● ამ ტიპის დავალება შეიძლება ნებისმიერ თემატიკას დაუკავშირდეს. მომდევნო ეტაპზე მოსწავლეებმა შეიძლება მოსასმენ ტექსტში (რომელიც წინასწარ დაურიგდებათ) გახაზონ ან მონიშნონ მათ მიერ შექმნილი ნახატების ლექსიკური შესატყვისები. ამ გზით ისინი სიტყვის ორთოგრაფიულ ხატს მის ვიზუალურ ხატს დაუკავშირებენ; ● აგრეთვე შესაძლებელია, მოსწავლეებმა აღწერონ მათივე შექმნილი ილუსტრაცია, რაც სხვა შედეგის მოთხოვნას პასუხობს (უცხ.დ.IV.12. მოსწავლეს შეუძლია ილუსტრაციების აღწერა).
---	---

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	A drawing dictation
Objectives	• Provide practice in listening comprehension; • Draw illustrations for the listening text; • Practice prepositions of place and construction there was/there were.
Materials/Resources	Paper, crayons
Grouping pupils	Individual, pairs
Procedure	Step 1. Tell pupils that you are going to read/tell them a story; Step 2. Ask them to draw what they hear as you read: e.g. There was a man/ a little boy, etc. They draw a man/a boy; Step 3. Continue with the story: Stop after each sentence to give pupils time to draw; Step 4. Repeat each sentence several times while they are drawing. Help if required; Step 5. After finishing the story, ask pupils to work in pairs and tell each other the story according to their drawings.
Appendix. <i>A sample story:</i> <i>The man/the boy had a big house. The house had a door and two windows. There was a garden in front of the house. There were flowers/trees in the garden. The man/boy had a dog/cat. It liked playing in the garden, etc.</i>	
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• პრობლემურ სიტუაციაში, მონიტორინგის შედეგების შესაბამისად, მასწავლებელი დავალებას ჰყოფს ეტაპებად და ცალკეული ეტაპის დამუშავებას უთმობს სჭირო დროს. მაგ., ა) პირველ ეტაპზე მოსწავლეები ახდენენ მოთხრობის არა სრული სიუჟეტის ილუსტრირებას, არამედ მხოლოდ პერსონაჟების და საგნებისა; ბ) მომდევნო ეტაპზე მოსწავლეები ადგენენ ცალკეულ წინადადებას სურათის მიხედვით; გ) ბოლო ეტაპზე შეიძლება, მოახერხონ სიუჟეტის ასახვა ილუსტრაციით.

მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	• კარნახი ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული და ნაცადი ხერხია მოსმენის უნარის გასავითარებლად; • მოსმენის პარალელურად, ხატვის ელემენტის შეტანა დავალებაში ხელს უწყობს მოსწავლის შემოქმედებითი უნარების გააქტიურებას მოსმენის პროცესში, ნარატიული ტექსტის სიუჟეტის უკეთ გაგებასა და შესაბამისად, მოთხრობის შესატყვისი ილუსტრაციის შექმნას; • ხატვის პროცესში მონიტორინგის დროს მასწავლებელს საშუალება აქვს, მყისიერად დააფიქსიროს, რამდენად სწორად გაიგეს მოსწავლეებმა მოსმენილი ტექსტი; • აქტივობა ესადაგება განსხვავებული სწავლის სტილის მქონე (მხედველობითი, სმენითი, კინესთეტიური) მოსწავლეების შესაძლებლობებს, საჭიროებებს/მოთხოვნებს; • ამგვარი აქტივობა შესაძლებელია მიესადაგოს ნებისმიერი თემატიკის აღწერითი თუ ნარატიული ხასიათის ტექსტის შინაარსს, აქტივობის მიზნის გათვალისწინებით; • შესაძლებელია მისი გავრცობა: ა) წერით აქტივობად - მოსწავლეები მათ მიერ დახატულ ნაცნობ საგნებს მიუწერენ შესაბამის სიტყვებს; ბ) სამეტყველო აქტივობად - მოსწავლეები აღწერენ შექმნილ სურათს. აღწერისას, აქტივობის მიზნიდან გამომდინარე, მათი ყურადღება ორიენტირებულია ადგილის წინდებულებისა და სტრუქტურების სწორად გამოყენებაზე.
--	--

უცხ. დ. IV.3. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი მცირე ზომის აღწერითი/ნარატიული ხასიათის ილუსტრირებული ტექსტის გაგება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	My Best Friend
Objectives	• Listen to and understand a short descriptive text; • Revise/introduce adjectives for describing appearance
Materials/Resources	CD player, pictures.
Grouping pupils	Individual/pair work/whole class

Procedure	Step 1. Play the recording and ask the pupils to match the speakers with the pictures. (See the sample tapescript and the sample activity in the appendix); Step 2. Play the recording again to let the pupils double-check their answers; Step 3. Ask the pupils to compare their answers in pairs. To prove their answers they take turns to describe the appearance of each girl in the picture; Step 4. Check the answers with the whole class.	
Appendix. Look at the pictures. Listen to 3 speakers and match the speakers with the pictures. Sampe tapescript: <i>Speaker 1. My best friend Julia is 10 years old. She has long curly hair, she is blonde. She has got brown eyes and a big mouth. She often smiles.</i> <i>Speaker 2. My best friend is called Jane, she is 9. She has a round face and blue eyes. She has fair hair, her hair is short and straight.</i> <i>Speaker 3. My best friend Miu-Miu is 8 years old. She is not very tall. She has dark skin and dark, straight hair.</i> <i>Speaker 1 – Picture ...</i> <i>Speaker 2 – Picture ...</i> <i>Speaker 3 – Picture ...</i>		
A	B	C
		

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	● დავალების შესრულებისას წარუმატებლობა, სავარაუდოდ, ლექსიკის, კონკრეტულად ადამიანის აღწერისთვის საჭირო ზედსართავი სახელების არცოდნას დაუკავშირდება. შედეგი უფრო ეფექტური იქნება, თუ მოსწავლე სამიზნე ლექსიკის შესწავლას საკუთარი გარეგნობის აღწერით დაიწყებს. სასწავლო მასალის/პროცესის დაკავშირება მოზარდის პირად გამოცდილებასა და გარემოცვასთან (პერსონალიზაციის სტრატეგია) შედეგიანია ენის სწავლებისას ნებისმიერ ფაზაში.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	● მოსასმენი ტექსტის პერსონაჟების დაკავშირება სურათებთან მათი აღწერილობის მიხედვით ტიპური აქტივობაა მოსმენის უნარის გასავითარებლად; ● აქტივობის მიზნიდან გამომდინარე, შესაძლოა, აქტივობამ მოსმენის უნარის განვითარება/განმტკიცებასთან ერთად, განსხვავებული ფუნქციებიც იტვირთოს - მაგალითად, ენობრივ სტრუქტურებზე, სხვადასხვა თემატურ ლექსიკაზე ვარჯიში და ა.შ.; ● ამ ტიპის აქტივობა, გარკვეულწილად, ავითარებს მოსმენისას კონკრეტული ინფორმაციის მოძიების უნარს, როგორც მოსმენის ერთ-ერთ სტრატეგიას. დავალების წარმატებულად შესრულების მთავარი გასაღები ზედსართავი სახელების ცოდნაა; ● ასეთი დავალება, როგორც წესი, განვლილ ლექსიკურ მასალას ეფუძნება, თუმცა, სასურველია, ტექსტის მოსმენამდე მასწავლებელმა გადაამოწმოს მოსწავლეთა ლექსიკური კომპეტენცია; ● აქტივობა მოსწავლეთათვის უფრო საინტერესო სახეს მიიღებს, თუ მათ დაევალებათ თანაკლასელების/ მეგობრების გარეგნობის აღწერა. ასეთი დავალება არ გამოირიცხავს იუმორისტულ გადახვევებს, რაც მოსწავლეთათვის უფრო სახალისოს და დასამახსოვრებელს გახდის მთელ პროცესს.

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	Picture to Story
Objectives	- Practice listening skills; - Predict the contents of the story; - Arrange the illustrations of the story in a chronological order.
Materials/Resources	One sheet of the full illustration of the story, 3-4 sets of cut up illustration cards, the text and recording of the story.
Grouping pupils	Whole class, small groups.
Procedure	Step 1. Show one of the cut up illustration pictures to the pupils; Step 2. Ask questions to let the pupils predict what the story is going to be about. The questions might be the following: Who is the man? How old is the man? Where does he live? Who is he talking to? What is he talking about? What is he saying? How does he feel? Why is he looking worried? What will happen to him? Step 3. Divide the pupils into groups of 4. Distribute the cut up illustration cards – 1 set for each group; Step 4. Ask them to listen carefully to the recording or to your reading, and arrange the illustrations in chronological order; Step 5. Give them the full illustration (in the right order) and ask them to compare with what they have done; Step 6. Ask questions to check the comprehension and to compare their predictions to the real story. E.g. Is it right that the man was worried because he lost his dog? Does he really live in the village or in the city? etc.
განმავითარებელი შეფასება	- ჯგუფურ მუშაობაზე დაკვირვებისას მნიშვნელოვანი ფაქტორია, თითოეული მოსწავლე გრძნობდეს მასწავლებლის მხარდაჭერას საკუთარ შესაძლებლობაში დასარწმუნებლად. ამავე დროს, მასწავლებელი უნდა მოუწოდებდეს მოზარდებს სიმშვიდის, ერთმანეთისადმი პატივისცემისა და თანამშრომლობისკენ; - ვარაუდის გამოთქმა შემოქმედებითი პროცესია და მასში უკლებლივ ყველა მოსწავლის ჩართვა დიდწილად დამოკიდებული მასწავლებლის მიერ გამოყენებული სწავლების მეთოდებზე. სათანადო ინფორმაციის მოსაპოვებლად, მოცემული ასაკის მოზარდებთან ყველაზე შედეგიანია შეკითხვების დასმის სტრატეგია, რომელიც ისეთ მიზანმიმართულ, მაორიენტირებელ კითხვებს გულისხმობს, რომლებიც გააქტიურებს მოსწავლეთა აზროვნებას და სწორი/სასურველი პასუხის მიღებაში დაეხმარება (Elicit).
Formative Assessment	

მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• აქტივობა, ძირითადად, ორიენტირებულია მოსმენის უნარ-ჩვევის განვითარებაზე. პარალელურად მასში გათვალისწინებულია დავალებები: ა) ილუსტრაციებზე დაყრდნობით, ტექსტის შინაარსის შესახებ ვარაუდის გამოთქმა, ბ) მოსმენილი ტექსტის მიხედვით ილუსტრაციების ქრონოლოგიური, თანმიმდევრული განლაგება, მოსწავლეს უვითარებს წარმოსახვისა და შემოქმედებითი აზროვნების უნარს; • ჯგუფური ორგანიზება ხელს უწყობს მოსაზრებების გაზიარების და ერთმანეთის მოსმენის ელემენტარული უნარის გამომუშავებას, თუმცა სასურველია, მუშაობის ეს ფორმა მასწავლებლის მკაცრი კონტროლის ქვეშ მიმდინარეობდეს, რადგან მოცემულ ასაკში მოსწავლეებს ჯგუფური მუშაობის დამოუკიდებელად მართვის გამოცდილება არ გააჩნიათ; • აქტივობის შესასრულებლად ნებისმიერი ილუსტრირებული ტექსტის გამოყენებაა შესაძლებელი, თუ მას მასწავლებელი გაახმოვანებს;
---	---

მიმართულება - კითხვა

უცხ.დ.III.6. მოსწავლეს შეუძლია მცირე ზომის ტექსტების გაშიფვრა-წაკითხვა.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Listen, Read and Complete the Chart
Objectives	• Check listening and reading comprehension; • Revise the vocabulary of the lesson using a Spiral Method (Vocabulary practice).
Materials/Resources	A text/conversation; recording
Grouping pupils	Individual, pairs
Procedure	Step 1. Tell pupils they are going to listen to the conversation; Step 2. Draw on the board the Chart with names of the participants in horizontal boxes and topical information e.g. (city, village, garden, flat etc.) in vertical boxes (See Appendix A); Step 3. Ask pupils to draw the chart from the board in their notebooks;

	Step 4. Ask pupils to put ticks and crosses based on the information they hear; Step 5. Play the recording/read aloud the text; Step 6. Pupils mark the information appropriately; Step 7. Give the texts to the pupils. Ask them to read and check their answers in pairs; Step 8. Check answers with the whole class.																		
Appendix A <table><tr><td></td><td>Tata</td><td>Nika</td></tr><tr><td>town</td><td>x</td><td>√</td></tr><tr><td>village</td><td>√</td><td>x</td></tr><tr><td>garden</td><td>√</td><td>x</td></tr><tr><td>flat</td><td>x</td><td>√</td></tr><tr><td>house</td><td>√</td><td>x</td></tr></table>		Tata	Nika	town	x	√	village	√	x	garden	√	x	flat	x	√	house	√	x	Appendix B Sample text: <i>Hello, Nika!</i> <i>- Hello, Tata!</i> <i>- Where did you go last weekend?</i> <i>- I went to Sighnaghi, a very beautiful town in Kakheti.</i> <i>-Did you stay in a house or a flat?</i> <i>- I stayed in a flat with my uncle. He works in Sighnaghi. And where did you go, Tata?</i> <i>- I went to Saguramo. It's a nice village not far from Tbilisi. I stayed in my grandma's house with a beautiful garden.</i> <i>-Did you enjoy your weekend?</i> <i>- Yes, it was great!</i>
	Tata	Nika																	
town	x	√																	
village	√	x																	
garden	√	x																	
flat	x	√																	
house	√	x																	
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მოსწავლეთა ჩართვა შეფასების პროცესში განმავითარებელი შეფასების ერთ-ერთი ფორმაა. მისი შედეგების განხილვა მოსწავლეთა გამოცდილების გაზიარების საშუალებაა, რაც მათ ცოდნასა და უნარების დაუფლებაზე დადებითად მოქმედებს.																		
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• მოსმენილი და წაკითხული ტექსტის გაგება (ზოგადი/დეტალური ინფორმაციის ამოცნობა) მსგავსი სტრატეგიების გამოყენებით შეიძლება, რადგან ორივე შემთხვევა რეცეფციული უნარების განვითარებაზეა ორიენტირებული. ამდენად, თუ მოსწავლე ფლობს მოსმენილი ტექსტის გაგების უნარს, მას ასეთივე წარმატებით შეუძლია მისი გამოყენება წაკითხული ტექსტის გასაგებად და პირიქით.																		

	• მისი გამოყენება წაკითხული ტექსტის გასაგებად და პირიქით. • მოცემული აქტივობა კომბინირებული ხასიათისაა. ის თანაბრად ავითარებს/ამოწმებს მოსწავლეთა მოსმენისა და კითხვის უნარებს. ამავე დროს, ის მიმართულია ლექსიკური მასალის გამეორებასა და განმტკიცებაზე. • ცხრილების ან რაიმე სხვა სახის გრაფიკული მოდელების გამოყენება ასეთი ტიპის აქტივობებში ინფორმაციის ორგანიზებაში ეხმარება მოზარდებს. ამ სახის მასალა განსაკუთრებით საინტერესოა მხედველობითი სწავლის სტილის მქონე მოსწავლეთათვის. • საბაზისო ლექსიკის სწავლება მნიშვნელოვანია ყველა საფეხურზე, რისთვისაც მასწავლებელმა განსხვავებული სტრატეგიები უნდა გამოიყენოს. ერთ-ერთი ეფექტური საშუალება ამისთვის სპირალური მეთოდის გამოყენებაა (Spiral Method - teach and re-teach later in greater depth), რომლის მიზანია მოსწავლის მიერ ნასწავლი სიტყვების განსხვავებულ, თავისუფალ კონტექსტში გამოყენება.
--	--

უცხ.დ.III.6. უცხ.დ.IV.5. მოსწავლეს შეუძლია ილუსტრირებული ტექსტების გაგება და მათში ინფორმაციის მოძიება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Animal Farm
Objectives	• Improve reading skills; • Identify familiar words and group them; • Develop basic interactive skills.
Materials/Resources	Illustration of a farm
Grouping pupils	Individual/whole class
Procedure	Step 1. Ask pupils to read the text and answer the question in Task A (See the appendix); Step 2. Check the answer as a whole class; Step 3. Pupils fill in the table with relevant animals and birds in the right column (Task B);le.

	Step 4. Pupils check with their partner; Step 5. Draw a similar Table as in Activity B on the board; Step 6. Elicit answers and put them in the right column in the table (Task 3). Let Pupils check their answers; Step 7. Elicit more words and add those to the tab				
Appendix. Sample activities Task A. Read the short text about Babe the piglet. Answer the question: Why does Babe live in a sheep farm? Babe The Higgins have a sheep farm near a village. One day there is a party in the village, and Mrs. Higgins wins a piglet! She is happy and calls the piglet Babe. She takes Babe to her sheep farm. Sheep are not very glad to see Babe in their farm, but Fly the sheepdog likes Babe and helps her to learn different things. Babe likes the farm. She has never seen so many animals and birds around: ducks, cows, horses, geese, chicken, and a little mouse, whose name is Steward. Babe and Steward become the best friends. Everyone loves Babe. But sheep do not. Task B. Fill in the table with the animals and birds that live in the sheep farm. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>animals</td><td>birds</td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> </table> Task C. Work in pairs. How many more animals and birds can you name?	animals	birds			განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment - აქტივობის შესრულებისას ზოგიერთი მოსწავლისთვის შეიძლება რთული აღმოჩნდეს ერთ, კონცეპტუალურ შეკითხვაზე პასუხის გაცემა, რადგან ტექსტიდან მთავარი აზრის ამოცნობის უნარი მათ ჯერ კარგად განვითარებული არ აქვთ. ასეთ შემთხვევაში, შედეგის მისაღწევად მართებულია დეტალური შეკითხვის (Elicit) გამოყენება; - თითოეული მოსწავლის შესაძლებლობების გათვალისწინებით, აქტივობის გამარტივების მიზნით, შესაძლებელია, პირველ ეტაპზე მოკლე, მოთელვის საგრძნობი შესრულება თემის გასაცნობად (ეად-ინ). ამ დავალების შედეგები იმთავითვე გახდის ნათელს, რომელი ეტაპის დამუშავება მოითხოვს მეტ ყურადღებას.
animals	birds				

მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	• შინაარსიან კონტექსტზე დაფუძნებული დავალება მოზარდთათვის უფრო მარტივად გასაგები და დასაძლევია. მოთხრობა საუკეთესო რესურსია ასეთი დავალებების შესასრულებლად, რადგან ის მათთვის ნაცნობ სამყაროს ასახავს და ბუნებრივ გარემოს ქმნის ახალი ლექსიკური ერთეულების და ენობრივი სტრუქტურების შესასწავლად; • თხრობითი ხასიათის ტექსტის გამოყენება სხვადასხვა მიზნის მისაღწევად შესაძლებელია. მოცემულ აქტივობაში ძირითადი ყურადღება მცირე ზომის ტექსტში სიტყვებისა და წინადადებების გაშიფვრაზეა ორიენტირებული, რაც უშუალოდ უკავშირდება კითხვის საბაზისო უნარების განვითარებას; • ამ კუთხით პირველი დავალება (Task A) მნიშვნელოვან დეტალს შეიცავს. ტექსტის წაკითხვის წინ დასმული შეკითხვა (Answer the question) სრულიად ძალდაუტანებლად ახდენს მოსწავლეთა ყურადღების მობილიზებას ტექსტის შინაარსზე. მოსწავლეები მონდომებით და ყურადღებით კითხულობენ, რათა უშეცდომოდ უპასუხონ შეკითხვას; • შინაარსიანი კონტექსტი საუკეთესო შესაძლებლობას იძლევა მასში არსებული ინფორმაციის მოსაძიებლად (Task B), რაც კითხვის სტრატეგიის განვითარების საწყისი საფეხურია; • აქტივობის დასასრულს მოსწავლეებს პრაქტიკული ცოდნის აქტივობის თემასთან დაკავშირების და მარტივი კომუნიკაციის საშუალებით თანატოლებისთვის გაზიარების შესაძლებლობა აქვთ. (Task C).
---	---

მიმართულება - წერა

უცხ.დ.1.9. მოსწავლეს შეუძლია მარტივი წერითი კომუნიკაციის განხორციელება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Draw and Label
Objectives	• Write names of the familiar words to the things.
Materials/Resources	Paper, crayons, flashcards (if needed)
Grouping pupils	Individual/groupwork

Procedure	Step 1. Distribute sheets of paper and crayons to the pupils (If you decide to make it a group work, give them a large sheet of paper); Step 2. Ask the pupils to draw their room/the classroom; Step 3. Ask to label the things they have drawn; Step 4. Help them with the words to write – you may provide some flashcards with pictures and words, or write the words on the board; Step 5. Display the drawings on the walls. Ask pupils/groups to present their drawings.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მოცემულ საფეხურზე მოსწავლეებს ესაჭიროება დახმარება წერითი უნარების განსამტკიცებლად. მნიშვნელოვანია, ყველა დეტალი, რომელიც სიტყვების მართლწერის სწავლებას და წინადადებების წერას ეხება. ამიტომ, თითოეული მოსწავლის საქმიანობა უნდა მიმდინარეობდეს მასწავლებლის კონტროლის ქვეშ. • განსაკუთრებულ შემთხვევაში, მასწავლებელი წარწერიან სურათებს გამოიყენებს ან დაფაზე წარმოდგენილ ნახატებს მიუწერს შესატყვის სიტყვებს.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• მოცემულ საფეხურზე წერითი უნარების განვითარებისთვის მოთხოვნა მინიმალურია. მოსწავლეებს ელემენტარული საკომუნიკაციო უნარების გამოვლენა ევალებათ. აქტივობა, რომელიც შესრულებულ ნახატებთან წარწერების მისადაგებას მოითხოვს, ამ მიზანს ემსახურება. აღნიშნული ეტაპი წერითი საკომუნიკაციო უნარების განვითარების წინაპირობაა; • ჯგუფური მუშაობის ფორმა დავალებას უფრო საინტერესოს ხდის. ბუნებრივად ჩნდება კონკურენტული გარემო. გამარჯვების დიდი სურვილი ჯგუფის წევრების სრულ მობილეებას შეუწყობს ხელს; • მნიშვნელოვანია ინდივიდუალური/ჯგუფური ნამუშევრის წარდგენის პროცესი. მიუხედავად მწირი სამეცხველო რესურსებისა, ეს ეტაპი ძალიან ეფექტური საშუალებაა ელემენტარული სამეცხველო უნარების განვითარების საქმეში. • ცხადია, ნამუშევრების წარდგენა სიმბოლური პროცედურაა და ელემენტარულ მოთხოვნებს უყენებს მოსწავლეებს. ისინი იყენებენ მარტივ, მათთვის ნაცნობ კონსტრუქციებს, როგორიცაა, მაგალითად - This is my room, It is small and light, . . . I like my room etc. აქტივობის მოცემული ფორმა მომავალში პრეზენტაციის უნარების განვითარებას შეუწყობს ხელს.

მიმართულება - ლაპარაკი

უცხ. დ. III.3. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი ილუსტრირებული აღწერითი/ნარატიული ხასიათის ტექსტის გაგება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	One, Two or Three						
Objectives	- Identify number of syllables in the words; - Improve pronunciation; - Focus on stresses in the words.						
Materials/Resources	None						
Grouping pupils	Individual/whole class						
Procedure	Step 1. Draw up a table and put three words with different syllable numbers on the board e.g. dog, notebook, telephone. <table><tr><td>•</td><td>• •</td><td>• • •</td></tr><tr><td>dog</td><td>Note-book</td><td>Te-le-phone</td></tr></table> Step 2. Help pupils to count the number of syllables in each word by clapping and write the words in the table; Step 3. Provide a list of words with different number of syllables; Step 4. Pupils identify the number of syllables in the words and put them in the table; Step 4. Pupils compare their answers in pairs; Step 5. Choose the words randomly, ask pupils to identify the number of syllables and put them in the right column in the table. Step 6. Pupils check their answers.	•	• •	• • •	dog	Note-book	Te-le-phone
•	• •	• • •					
dog	Note-book	Te-le-phone					
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	მოსწავლეებზე დაკვირვების დროს ადვილად შესამჩნევია, რომელი მოსწავლისთვისაა რთული ინგლისური ენისათვის დამახასიათებელი ზგერების გამოთქმა. ეს საკითხი სერიოზულ ყურადღებას მოითხოვს მასწავლებლის მხრიდან, რადგან მოსწავლეთა რეალური დახმარება მხოლოდ საწყის ეტაპზეა შესაძლებელი. უყურადღებობის შემთხვევაში, მეტყველების ხარვეზი შესაძლოა, გამოუსწორებელ პრობლემად იქცეს;						

	• მასწავლებელი დარწმუნებული უნდა იყოს, რომ სიტყვების მარცვლებად დაშლის პრინციპი მოსწავლეთათვის გასაგებია (არა თეორიული განმარტებების, არამედ მოსმენის დონეზე), წინააღმდეგ შემთხვევაში, მას დასჭირდება დამატებითი ფონოლოგიური სავარჯიშოების მოშვება.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• ფონოლოგიური უნარ-ჩვევების გამომუშავებაზე ზრუნვა სწავლების სანყის ეტაპზე უნდა დაიწყოს, რადგან ის ხელს უწყობს მოსწავლეთა ფონოლოგიური ცნობიერების განვითარებას და ამზადებს ნიადაგს კითხვის უნარების დაუფლებისთვის; • მოსწავლეთა მართებული გამოთქმის გამომუშავებისთვის, მოცემულ საფეხურზე ძალიან მნიშვნელოვანია სანიმუშო მოდელის მეტყველების (ჩანაწერი იქნება ეს თუ მასწავლებელი), ფონოლოგიურ ნორმებთან შესაბამისობა; ბოდეს; • სიტყვის მარცვლებზე მუშაობისას ვიზუალური მოდელების (ცხრილები, ტაბულები) ან/და რაიმე ხმაურიანი მოქმედების (ტაში, ფეხის ბაკუნი, კაკუნი და სხვა) თანხლება თვალსაჩინოს და ხალისიანს ხდის სიტყვის ფონოლოგიური ანალიზის პროცესს და ხელს უწყობს მათ გააზრებას.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Draw and Say
Objectives	• Pronounce the words with similar sounds; • Drill the sounds.
Materials/Resources	Paper, crayons/markers; For tongue-twisters see: http://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/tongue-twisters
Grouping pupils	Small groups/whole class
Procedure	Step 1. Draw a picture of a boy or a girl on the Board; give it a name (e.g. Frank/Fanny); Step 2. Say 'Frank', emphasizing the sound [f];

Procedure	Step 3. Drill the sound chorally with the whole class; Step 4. Divide the class into small groups and ask each group to draw as many objects as they can, beginning with this sound (e.g. flag, friend, family, fish, foot, etc.); Step 5. Elicit the names of the things the pupils drew in each group. Step 6. Drill each word with the whole class; The winner is the group which has drawn the most things beginning with the sound [f]; Step 7. Introduce the tongue-twister(s) on the same sound. e.g. <i>“Friendly fleas and fireflies.” “Fresh fried fish, fish fresh fried, fried fish fresh, fish fried fresh.”</i>; Step 8. Say the tongue-twister, slowly pronouncing each word, clearly emphasizing the particular sound; Step 9. Get Pupils repeat it chorally, then individually, choosing pupils randomly; Step 10. Repeat the same tongue-twister saying it faster; Step 11. Encourage individual students repeat it at the same speed (saying faster); Step 12. Get Pupils repeat it chorally.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მოსწავლეთა დახმარება ფონოლოგიური უნარების გასავითარებლად მხოლოდ მათთან ინდივიდუალური მუშაობითაა შესაძლებელი; • ენის გასატეხის გამოყენება მნიშვნელოვანი სტრატეგიაა ფონოლოგიური უნარების განსამტკიცებლად. ის ერთ-ერთი ეფექტური ინსტრუმენტია ხმოვან და თანხმოვან ბგერებზე სავარჯიშოდ ყველა მოსწავლისთვის; • ზოგადად, სამიზნე ენის ბგერების წარმოთქმაზე ვარჯიშისას შედეგიანია პარალელურად გაკეთება მშობლიურ ენაში არსებულ ანალოგებთან.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• ინგლისური ენის სწავლების პროცესში განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს მოსწავლეთა ფონოლოგიური უნარების განვითარებას. აღწერილი აქტივობა ნიშნავს იმისა, თუ როგორ შეიძლება ამ ენისთვის დამახასიათებელი ცალკეული ბგერის წარმოთქმაზე ვარჯიში; • განვიხილოთ მასალაში შესწავლილი ლექსიკის ორგანიზება სამიზნე ბგერის მიხედვით სიტყვის ფონოლოგიური ანალიზის მარტივი ფორმით, რომლის დაუფლება, ამავე დროს, მოსწავლეთა აზროვნების უნარს ავითარებს;

	- ენის გასატეხი სავარჯიშოების გამოყენება საუკეთესო ფორმაა ბგერების წარმოთქმაზე სავარჯიშოდ. ასეთი სავარჯიშოები ენაცვლება გამეორების დაუსრულებელ და მოსაწყენ (drilling) პროცესს, სახალისოა და ინვესტს მოსწავლეთა ინტერესს ფონოლოგიური თვალსაზრისით; - ენის გასატეხის მიზნობრივი გამოყენება მასწავლებელს უადვილებს ბუნებრივად და სრულიად ძალდაუტანებლად სასურველი შედეგის მიღწევას- ბგერების სწორად წარმოთქმას. მისი გამოყენება შეჯიბრის ფორმატით უფრო მეტად დააინტერესებს მოზარდებს; - მასწავლებელს შეუძლია ენის გასატეხების გამარტივება ან გართულება კლასის დონის გათვალისწინებით. მაგალითად, “Friendly fleas and fireflies.” შეიძლება თავდაპირველად გასავარჯიშებლად მიეცეთ „fleas and fireflies“; შემდეგ - „Friendly fleas“; ამ ეტაპის წარმატებით დაძლევის შემდეგ შეიძლება მთლიანი ფრაზის მიცემა.
--	---

უცხ.დ.III.11. მოსწავლეს შეუძლია მარტივ ინტერაქციაში მონაწილეობა.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	I spy with my little eyes...
Objectives	- Practice simple interaction skills; - Practice structure: <i>is it...?</i> - Practice giving short answers.
Materials/Resources	None
Grouping pupils	Whole class
Procedure	Step 1. Tell the pupils you are going to play a game ‘I Spy’. Explain that spy here means; see; Step 2. Demonstrate the game by starting, say: <i>I spy with my little eyes something beginning with e.g. B.</i> (If the word is Board.) Note: this game can be played by using the objects which everyone in the classroom can actually see; Step 3. Explain that pupils have to ask you some questions to guess the word. But you can only give <i>yes/no</i> answers. Elicit questions like; <i>Is it big? Is it one in the classroom? Is it black... etc.</i> The first pupil who guesses the word continues the game; Step 4. Continue in the same manner. Provide help and guidance as necessary.

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	აქტივობაში მონაწილე მოსწავლეებს შესაძლოა ორგვარი პრობლემა ჰქონდეთ. ა) არასწორად აგებდნენ ენობრივ სტრუქტურებს; ბ) ვერ ბედავდნენ კლასის წინაშე საუბარში მონაწილეობას. შესაბამისად, ერთ შემთხვევაში საჭიროა სტრუქტურებზე ვარჯიში სხვადასხვა სამეცნიერო აქტივობის ჩართვით; მეორე შემთხვევაში, რომელიც წინას არ გამოირიცხავს, მეტი მხარდაჭერა და ნახალისებაა საჭირო როგორც მასწავლებლის, ისე თანაკლასელების მხრიდან.
მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	- ინტერაქციაში მონაწილეობა სწავლების კომუნიკაციური მეთოდის შემადგენელი ნაწილია და ავითარებს ლაპარაკის უნარს; - თამაში კი მარტივი ინტერაქციის წარმართვის ერთ-ერთი მიღებული ფორმაა უცხოური ენის სწავლებისას; - წარმოდგენილი თამაში საყოველთაოდ ცნობილია და ხშირად გამოიყენება სხვადასხვა ენობრივ სტრუქტურებზე სავარჯიშოდ (კონკრეტულ შემთხვევაში - მარტივი კითხვა-პასუხის სტრუქტურა); - თამაშის წესებს მასწავლებელი შეხედულებისამებრ ცვლის - ან ამარტივებს, ან ართულებს მათ (იგულისხმება რთულ და მარტივ ენობრივ სტრუქტურებზე ვარჯიში). დავალების სირთულე აისახება იმაზე, თუ რამდენად ადვილია საგნის გამოცნობა. (აბსტრაქტული საგანია გამოსაცნობი თუ კონკრეტული); - თამაშის მიზანია, მოსწავლეებმა მაქსიმალურად გამოიყენონ სამიზნე ენა; გასცენ პასუხი დასმულ შეკითხვებს და ამ სახით ჩაერთონ მარტივ ინტერაქციაში. - თამაშის თემატიკა უნდა იყოს მოსწავლეთათვის ნაცნობი, არ უნდა შეიცავდეს მათთვის უცხო ლექსიკას.

უცხ.დ.III.10. მოსწავლეს შეუძლია ტექსტების ზეპირად თქმა და ლექსიკური ცოდნის გამოვლენა.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Saying Rhymes
Objectives	- Practice reciting rhymes; - Focus on pronunciation and intonation; - Revise vocabulary.
Materials/Resources	Pictures or real objects, if necessary
Grouping pupils	Individual/whole class
Procedure	Step 1. Say the rhyme slowly, dramatizing it, supporting the meaning with actions, pictures or real objects (See appendix); Step 2. If there are no set actions, invent simple actions (physical involvement helps memorization and the movement creates a 'feel good' factor); Step 3. Stress the important words and rhyming words and, where necessary, whisper a translation; Step 4. Once a new rhyme becomes well known, pupils are ready to take turns: you say a line, pupils repeat chorally; Step 5. After repeating several times, encourage pupils to say a rhyme by heart individually.
Appendix <i>Sample rhyme:</i> <i>Jeremiah, blow the fire, (teacher blows),</i> <i>Puff, puff, puff (teacher puffs),</i> <i>First you blow it gently... (teacher puffs gently),</i> <i>Then you blow it rough. (teacher puffs roughly).</i>	
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	მასწავლებლის მიერ ლექსის წარდგენის მეთოდზე დიდწილად დამოკიდებული, დაეხმარება თუ არა ის მოსწავლეს ლექსიკური ცოდნის გამოვლენასა და ტექსტის ზეპირად წაკითხვაში, რაც თავისთავად ფონოლოგიური უნარების განვითარებას მოიაზრებს. აღნიშნული შედეგის მიღწევა შესაძლებელია ხანგრძლივი ვარჯიშისა და სწავლების სათანადო სტრატეგიების გამოყენებით.

მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	• დანებებით საფეხურზე ლექსები ენის სწავლების ეფექტური ინსტრუმენტია. შინაარსის, სისხარტის, ემოციური და ხალისიანი მუხტის გამო ისინი მოსწავლეთა ასაკის ადეკვატურია, ამიტომ იოლად ისწავლება და უფრო ხანგრძლივად რჩება მათ მეხსიერებაში; • ლექსები მელოდიურია, შეიცავს გარითმულ სიტყვებს, ერთნაირი ჟღერადობის ბგერებს, მყარ შესიტყვებებსა და ფრაზებს, რაც მოსწავლეს აძლევს ენობრივი ერთეულების მთლიანობაში აღქმის საშუალებას, შესაბამისად, მნიშვნელოვანია ფონოლოგიური თვალსაზრისითაც; • ლექსის სტრუქტურა (მსგავსი ფრაზების მრავალჯერ გამეორება) ქვეშეცნეულად, ბუნებრივად ეხმარება მოსწავლეს მართებული გამოთქმის ჩამოყალიბებაში; • მსგავსი ფრაზების ხშირად გამეორება მონაცვლეობით (მასწავლებელი - მოსწავლე) ხელს უწყობს აგრეთვე, მოსმენის უნარ-ჩვევების განვითარებას; • მასწავლებლის მიერ ლექსის წარდგენის მეთოდმა შეიძლება ლექსის სწავლებას კომუნიკაციური ფუნქცია შესძინოს, განსაკუთრებით იმ შემთხვევაში, თუ ლექსი ხელების/თითების ან სხვა სახის მოძრაობების (სხეულის ენით) თანხლებით წაიკითება. ამ დროს მოსწავლე არა მხოლოდ აქტიური მსმენელია, არამედ კომუნიკაციური სიტუაციის მონაწილეც; • ის ფაქტი, რომ მოზარდებს შეუძლიათ გარკვეული მონაკვეთის/სტროფის შეუფერხებლად წარმოთქმა, მეტ თავდაჯერებულობას ჰმატებს მათ და ძალიან კარგ სამოტივაციო ფაქტორს წარმოადგენს ენის შესწავლისთვის.
--	---

უცხ.დ.IV. მოსწავლეს შეუძლია ილუსტრაციების აღწერა.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Find the differences
Objectives	• Describe pictures; • Revise vocabulary and prepositions of place.
Materials/Resources	Two situational pictures with some differences
Grouping pupils	Groupwork
Procedure	Step 1. Divide the pupils into groups; Step 2. Distribute two similar pictures to each group;

Procedure	Step 3. Ask the pupils to work in groups to find the differences; Step 4. Go around and monitor. Provide support if required; Step 5. Get the whole class feedback asking the questions, e.g. <i>Where's the book in picture 1? Is the cat on the table or under the table in picture 2? etc.</i>; Step 6. The winner is the team which finds more differences.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• თუ მონიტორინგის შედეგების შესაბამისად აღმოჩნდა, რომ მოსწავლეებს რეალურ სიტუაციაში ენის გამოყენების პრობლემები აქვთ, მასწავლებელი მოვალეა, მეტი დრო დაუთმოს რეცეფციული უნარების განვითარების ფაზას (მაგალითად, ცალკეული სურათის აღწერას, წინადადების უარყოფითი ფორმების გამოყენებას, რაც შემდეგ შედარებისას დაეხმარებათ. In this picture I see/ I don't see. . . ; ...there is/there is not. . .).
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• მეტყველება მოცემულ საფეხურზე , ძირითადად, მასწავლებლის მიერ კონტროლირებული აქტივობების საშუალებით ვითარდება (ლექსები, სიმღერები და ა.შ.). კონკრეტული აქტივობა მომდევნო ეტაპისთვისაა რეკომენდებული, როცა მოსწავლეები შეძლებენ სწავლების ენის შედარებით თავისუფლად გამოყენებას იმ სამეტყველო რესურსებით, რომლებიც თითოეულ მათგანს გააჩნია (ჯგუფური სამუშაოს დროს, სურათების შედარებისას); • დავალების შესრულებისას მთავარი საყრდენი შინაარსის შემცველი ილუსტრაციები და თემასთან დაკავშირებული ლექსიკის მაორგანიზებელი ფაქტორია; • ილუსტრაციების ერთმანეთთან შედარება აძლიერებს მოსწავლეთა აზროვნების პროცესს და ააქტიურებს მათ სამეტყველო რესურსებს; • ასეთი ტიპის აქტივობის მსვლელობისას მეტად მნიშვნელოვანია ჯგუფურ მუშაობაზე დაკვირვების შედეგები, რაც მიუთითებს მოსწავლეთა რეალურ ხარვეზებსა თუ პრობლემებზე. მოსწავლეთა დასახმარებლად მასწავლებელმა შეიძლება დაფაზე ჩამოწეროს ის სამეტყველო ფუნქციები და ლექსიკა, რომელიც დასჭირდება მოსწავლეებს აქტივობის ინგლისურ ენაზე წარმართვისთვის.

მიმართულება - კულტურათა დიალოგი

უცხ.დ.III.12. მოსწავლეს შეუძლია ინფორმაციის ამოცნობა კულტურის სფეროდან, უცხო და მშობლიური სოციოკულტურული გარემოს ერთმანეთთან შედარება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	When in Rome...
Objectives	• Get familiar with new culture; • Focus on reading skills for general and specific information; • Focus on basic interaction; • Revise/introduce WH-questions (what, which, where, when, why).
Materials/Resources	None
Grouping pupils	Individual/whole class
Procedure	Step 1. Pupils work in pairs and make a list of popular sports in Georgia. (Go round and help as needed); Step 2 Pupils read the paragraphs (Task A); Step 3. Check the answers as a whole class; Step 4. Pupils work individually and match the countries to the paragraphs (Task B); Step 5. Pupils compare their answers; Step 6. Check as a whole class. To check understanding, ask Wh questions e.g. What's the national sport of the USA? How many players play football? Etc.
Appendix <i>Sample activities:</i> Task A. Work in pairs and answer the question: Which sports are popular in Georgia? Make a list. <i>Read the paragraphs about popular sports in three different countries. Are they similar to your list?</i> 1. _____ <i>Cricket is a popular sport in _____ and it's also a national sport of Australia, India and Pakistan.</i>	

It's a bat-and- ball game. Two teams play against each other on an oval-shaped field. There are 11 players in each team.

2. _____
Basketball is a national sport of _____. This sport is also popular in many other countries such as Spain, France, Argentina. Basketball is a team sport. There are 5 players in each team. They gain scores by throwing or "shooting" a ball through top of a basketball hoop.

3. _____
Football is the most popular sport in _____. The national football team of _____ has won the FIFA World Cup Championship 5 times. Football is a team sport. There are 11 players in each team. Players can't use their hands, they can use their feet to kick the ball. Only goal keepers can use hands to catch the ball.

Task B. Read the paragraphs again. Match the countries to the sports and fill in the gaps in A.

a. Brazil b. The UK c. The USA

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მოსწავლეებზე დაკვირვებისას პრობლემები შეიძლება დაკავშირებული იყოს კითხვის ხერხების გამოყენებასა და ელემენტარული კომუნიკაციის დამყარებასთან. აღნიშნული უნარების განვითარება მოსწავლეთა დახმარებით ხანგრძლივი ვარჯიშისა და სწავლების სათანადო სტრატეგიების გამოყენებითაა შესაძლებელი. მასწავლებელი კი მოვალეა, ფლობდეს ინფორმაციას თითოეული მოსწავლის წარმატებისა თუ წარუმატებლობის შესახებ მათი დროულად დახმარების მიზნით.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• უცხო და მშობლიური სოციოკულტურული გარემოს შედარება მოზარდთათვის სამყაროს შეცნობის საუკეთესო საშუალებაა; • უცხო კულტურის თემატიკა საინტერესო შინაარსიან კონტენტს ქმნის ლინგვისტური უნარების გასავითარებლად. კონკრეტული დავალება ორიენტირებულია კითხვის სტრატეგიებისა (კითხვა ზოგადი და დეტალური ინფორმაციის მოსაძიებლად) და იმ ენობრივი სტრუქტურების/ლექსიკის გამოყენებაზე, რომლებიც მოცემულ თემაზე ელემენტარული კომუნიკაციის დამყარებისთვისაა მნიშვნელოვანი;

	• დავალების საწყისი ეტაპი (Step 1, Task A) ეთმობა მოსწავლეთა მომზადებას აქტივობის ძირითადი თემისთვის, რათა ამ მიმართულებით მათ სრულად შეძლონ ყურადღების მობილიზება. ქართული სპორტის ფაქტორი მათთვის „ხარაჩოს“ ფუნქციას ასრულებს და აიოლებს მოძიებული ინფორმაციის შედარების პროცესს; • მოსწავლეებს შეიძლება არ ჰქონდეთ სათანადო ინფორმაცია მეორე დავალების (Task B) უშეცდომოდ შესასრულებლად, მაგრამ ისინი მიიღებენ სწორ პასუხებს შემომგების პროცესში (მარტივი ინტერაქცია მასწავლებლის დახმარებით), რომელშიც მთელი კლასი უნდა იყოს ჩართული, რაც გაცილებით მნიშვნელოვანია მთავარი მიზნის მისაღწევად.
--	--

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	My Timetable
Objectives	• Write the names of the school subjects; • Compare British and Georgian school timetable.
Materials/Resources	A standard timetable of an English school
Grouping pupils	Individual
Procedure	Step 1. Draw a blank timetable (without subjects) on the board; Step 2. Ask pupils to draw it in their notebooks; Step 3. Ask pupils to write the subjects they are studying in it; Step 4. Distribute a standard timetable of an English school; Step 5. Ask pupils to compare them and colour/circle the subjects which are different; Step 6. Get a whole class feedback.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მასწავლებლის დახმარება მოსწავლეებს ენობრივი ამოცანების გადაჭრაში დასჭირდება, რომლისთვისაც საჭიროების მიხედვით, შესაბამისი სწავლების სტრატეგიები რეკომენდებული (საკუთარი მოსაზრებების გამოთქმა ინგლისურ ენაზე), თუმცა ასეთ თემებზე მსჯელობის დასაშვებია მშობლიური ენის გამოყენება, რადგან მოსწავლეთა სამეტყველო უნარები მოცემულ ეტაპზე შეზღუდულია.

მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• უცხო და მშობლიური სოციოკულტურული გარემოს შედარება გაცილებით ადვილი აღსაქმელია, თუ ის მოზარდის გამოცდილებას უშუალოდ უკავშირდება. აქტივობის თემატიკა მოწვევას პირადი ცხოვრების ნაწილია, ამიტომ მათი ცნობისმოყვარეობიდან გამომდინარე, საუკეთესო შესაძლებლობაა კულტურული ცნობიერების გასავითარებლად. სასურველია, მასწავლებელმა მოზარდებს მისცეს დამატებითი ინფორმაცია (მშობლიურ ენაზე) ბრიტანელი თანატოლების ცხოვრების წესისა და სასკოლო განათლების შესახებ. ამავე დროს ის უნდა ფლობდეს თემასთან დაკავშირებულ დამატებით ინფორმაციას ყველა მოულოდნელ შეკითხვაზე პასუხის გასაცემად. • ენობრივი თვალსაზრისით პრაგმატული შინაარსის ტექსტების გაცნობა აქტუალურია საკუმუნიკაციო უნარების განვითარებისთვის.
--	---

უცხ.დ. IV.16. მოსწავლეს შეუძლია უცხოურ ენაზე სხვადასხვა ტიპის პროექტის (მაგალითად, თანაკლასელების ნახატების/ ნაკეთობების გამოფენის მოწყობა; სპექტაკლის დადგმა; უცხოური სამზარეულოს სხვებისთვის გაცნობა და სხვა) განხორციელება.

აქტივობა #3

Title/instruction of the activity	Project work
Objectives	• Design a poster.
Materials/Resources	Two large sheets of paper, scissors, glue, crayons, cuts out of places/sights (3-5) from tourist leaflets/brochures

Grouping pupils	Groupwork
Procedure	Step 1. Divide the pupils into two groups; Step 2. Tell pupils that one group is going to make a poster about Georgia and the other – about The UK; Step 3. Elicit from pupils what they know about the sights of Georgia and Great Britain, and their capitals; Step 4. Help with the material and language if required; Step 5. Ask pupils to paste the cut out pictures on the map and write names on it; Step 6. Display the posters and ask the groups to talk about the places.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	პროექტების მომზადება ლიმიტირებული ლინგვისტური შესაძლებლობებით დიდ ძალისხმევას მოითხოვს ყველა მოსწავლისგან, ამიტომ მასწავლებელი მზად უნდა იყოს დახმარებისთვის ყველა საჭირო შემთხვევაში. (ენობრივი თუ ტექნიკური ხასიათის).
მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	- ამ ტიპის აქტივობის მიზანია მოსწავლეებისთვის უცხო კულტურის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება. ამ თვალსაზრისით, მოთხოვნა მოსწავლეების მიმართ მინიმალურია; - დავალების ფორმატი (პროექტის განხორციელება) მნიშვნელოვანია ჯგუფური მუშაობის უნარების გასავითარებლად; - მოცემულ საფეხურზე მასწავლებელი აქტიურად ეხმარება მოსწავლეებს დავალების ყველა ეტაპზე. მოსწავლეებს სჭირდება დახმარება მუშაობის ორგანიზებაში, მაგალითად - ჯგუფის წევრებს შორის ფუნქციების განაწილება, შესრულებული ნამუშევრის წარდგენა და ა.შ.; - მასწავლებელმა უნდა უზრუნველყოს მოსწავლეები საჭირო მასალით ლექსიკური ამოცანების გადასაჭრელად (ქვეყნების, ღირსშესანიშნაობათა სახელწოდებები); - ამ ტიპის პოსტერი შეიძლება დამზადდეს სხვადასხვა თემაზე განსხვავებული მასშტაბებით.

მესამე ნაწილი დონე დ. V-VI სანიმუშო აქტივობები

მიმართულება - მოსმენა

უცხ.დ.V.1. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი მცირე ზომის დიალოგის გაგება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Listen and complete the chart
Objectives	• Improve listening comprehension skills; • Practice the skill of listening for general idea; • Practice the skill of listening for specific information; • Focus on future forms.
Materials/Resources	CD player.
Grouping pupils	Whole class/pair work/individual
Procedure	Step 1. Play the recording. (See the sample script and the sample activity in the appendix.) Ask the pupils to listen and answer the questions in Task A; Step 2. Elicit the answers as a whole class; Step 3. Play the recording again. This time pupils fill in the chart in B. If necessary play the recording twice; Step 4. Ask the pupils to compare their answers in pairs; Step 5. Check the answers with the whole class. This can be done on the board or by asking individual pupils to report their answers.
Appendix. <i>Sample tapescript:</i> Anna: Oh, it's Friday at last! So what are your plans for the weekend Mark? Mark: Well, on Saturday I'm going to visit my grandma and for Saturday... I have the cinema tickets! Joe: Really? Which film? Mark: Pirates of the Caribbean 4! Joe: I'm going there too! It's on at 6 I think. Mark: That's right. See you there on Sunday then. And what about you Anna? What are you doing at the weekend? Anna: I'll stay at home and revise for the History exam on Saturday, and on Sunday my mum	

and I are going shopping, can't wait!

Joe: *I also have to study on Saturday but in the evening I'm going to a birthday party!*

Mark: *That's great! So which chapters do we have in History?...*

Sample activities:

- Listen to the conversation and answer the questions:
 1. How many people are speaking?
 2. What is their possible relationship?
 3. What are they talking about?
- Listen to the conversation again and fill in the chart, write their plans for Saturday and Sunday.

Names:	Saturday	Sunday
Anna		
Mark		
Joe		

განმავითარებელი
შეფასება

Formative
Assessment

- შექმნილი პრობლემების დასაძლევად რეკომენდებულია, მოსწავლეს ჰქონდეს ტექსტის რამდენჯერმე მოსმენის საშუალება.
- აქტივობაში დასახული მიზნების მისაღწევად განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მოსასმენი მასალის (ჩანაწერის ან მასწავლებლის მიერ წაკითხული ტექსტის) ხარისხს.

მეთოდური
კომენტარები

Methodological
Comments

- ყოველდღიურ ყოფასთან დაკავშირებული მცირე ზომის ტექსტების მოსმენა მოზარდებს რეალურ სიტუაციაში ავთენტური ენის გამოყენების უნარს უწვდომს. დიალოგი წარმოადგენს სასაუბრო ენის ტიპურ მოდელს, რომელიც მდიდარია ლინგვისტური მრავალფეროვნების მაგალითებით (ენობრივი სტრუქტურები, გამოთქმები, განსხვავებული აქცენტი და ა.შ.);
- მოცემული აქტივობა მოსასმენი სავარჯიშოს ერთ-ერთი გავრცელებული ფორმაა, რომელიც მოსმენის განსხვავებული სტრატეგიების დაუფლებაზეა ორიენტირებული: მოსმენა ზოგადი ინფორმაციის და მოსმენა კონკრეტული ინფორმაციის ამოსაცნობად;
- აქტივობის ორი ძირითადი დავალება - მოსასმენი ტექსტიდან ზოგადი და დეტალური ინფორმაციის ამოცნობა - დამატებით გულისხმობს მოსწავლეთა ყურადღების მობილიზებას ტექსტის ენობრივ მახასიათებლებზე - არაფორმალური მეტყველების ნიმუშებზე (რეგისტრი),

	წინადადებების თავისებურ სტრუქტურაზე, სპეციალურ გამოთქმებზე, მომავალი დროის გამოყენების შესაძლებლობებზე (e.g. Well; Which film?; . . .can't wait; So which chapters do we have in History?... I'm going; I'll stay, etc.). ამ შემთხვევაში აქტივობის მიზანი მოსმენილი მასალის გაგებით არ შემოიფარგლება. მომავალში მოსწავლეებმა თვისუფალ მეტყველებაში მათი მართებულად გამოყენება უნდა შეძლონ (უცხ.დ.III.17- IV. 16).
--	---

უცხ.დ.V.2-VI.3. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი თხრობითი ხასიათის ილუსტრირებული ტექსტის გაგება (მაგალითად, ადაპტირებული ზღაპარი, მოთხრობა, ამბავი).

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Listen and identify true and false sentences
Objectives	• Develop the skill of listening for general idea; • Develop the skill of listening for specific information; • Revise/Focus on Present Perfect.
Materials/Resources	None
Grouping pupils	Individual, whole class
Procedure	Step 1. Play/read out the recording.(See sample tapescript and activities below); Step 2. Ask the pupils the question in A. Elicit answers as a whole class; Step 3. Play/read out the recording again; Step 4. Pupils focus on details and decide whether the statements are true or false; Step 5. Encourage pupils to take notes on their answers; Step 6. Check by asking one by one at random. Encourage pupils to provide proofs for their answers; Step 7. If you see pupils could not manage to do the activity properly let them listen to the recording again. This time stop the recording / reading every time you need to elicit correct answer.
Appendix. <i>Sample tapescript:</i>	

Karen Cook has always been interested in the sea and the creatures in it. When she was ten her mother bought her an aquarium and she has had collections of tropical fish ever since then. For the last twenty years, she has lived in a big house in Auckland where she has an aquarium. Last year she opened the aquarium to the public. Thousands of people have already visited her collection.

Her collection includes several sharks which swim around looking dangerous. "People don't understand sharks," she says. "I have never had problems with my sharks because I know how to behave. Sharks only attack humans in certain situations. Once, a great white shark tried to attack me but I hit it on the nose with my camera"

Sample Activities

- Listen to the story. Who is Karen Cook?
 - Listen to the story again. Write T (true) or F (false)
1. Karen bought an aquarium when she was a student.
 2. She has collection of different gold fish.
 3. She knows how to behave with sharks.
 4. Sharks have always been friendly to her.

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	საჭიროების შემთხვევაში, მოსწავლეთა დასახმარებლად რეკომენდებულია ტექსტის განმეორებით მოსმენა და საკვანძო ეტაპების განხილვა.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	- მოსმენის უნარის გასავითარებლად შედეგიანია ნარატიული ხასიათის ტექსტების გამოყენება. შინაარსიანი კონტექსტი ინვესტს მოსწავლეთა დაინტერესებას, რაც ამარტივებს აღქმის პროცესს. - მოსასმენ აქტივობებში დავალებათა თანმიმდევრობა მსგავსია: პირველ ეტაპზე მიზანი ტექსტში ზოგადი ინფორმაციის მოძიებაა, ხოლო შემდეგ - ცალკეული დეტალის ამოცნობა. მნიშვნელოვანია ყურადღების გამახვილება შემდეგ საკითხებზე: ა) მოსწავლემ წინასწარ უნდა იცოდეს მიზანი, ანუ რატომ უნდა მოუსმინოს ტექსტს (მაგალითად, უნდა უპასუხოს ერთ კონცეპტუალურ შეკითხვას - Task A). ბ) მოსწავლემ უნდა შეძლოს მის მიერ გაკეთებული არჩევანის/პასუხის დასაბუთება.

უცხ.დ.VI.2. მოსწავლეს შეუძლია მოსმენილი ამინდის მარტივი პროგნოზის გაგება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	What's the weather like?
Objectives	- Improve listening skills for specific information; - Learn weather related vocabulary.
Materials/Resources	CD player.
Grouping pupils	Whole class/individual/pairwork
Procedure	Step 1. Focus the pupils' attention on the pre-listening task. (See the appendix) Tell them to read the vocabulary definitions and then test each-other in pairs; Step 2. Play the recording and ask the pupils to mark the statements with T or F. (See the sample script and the activity in the appendix); Step 3. Play the recording again to allow the pupils to check their own answers; Step 4. Ask the pupils to compare their answers in pairs; Step 5. Check the answers with the whole class. This can be done on the board or by asking individual pupils to report their own answers.
Appendix. Read the words with their definitions. Test your partner on the words. Shower (n.) – a light rain Expect (v) – think or believe something will happen Gust (v) – blow strongly Rise (v) – move up	

- Listen to a radio weather report for the United Kingdom and mark the statements with T/F. Sample tapescript:

Good morning! And here is our latest weather report for the UK. If you are in the northern part of the UK and if you are planning a long walk, don't forget the umbrella! Periods of shower are expected throughout the Scotland with strong winds gusting past, high temperature reaching only 16C. England will be mostly drier and warmer, with times of clouds and sunshine, with temperatures from 15C to 18C. Times of clouds and sun in Northern Ireland, temperatures rising over 15C for most of the territory. That's all for now. Have a nice day!

1. Most of the Scotland is dry and sunny.
2. It might be about 15C in Scotland.
3. The sky will be clear in England.
4. Some rain is expected in Norther Ireland.

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• ხშირად, მოსმენისას მოსწავლეთა პრობლემები გამოწვეულია მწირი ლექსიკური მარაგით, ამიტომ მოსმენამდე გარკვეული დრო უნდა დაეთმოს ახალ ლექსიკაზე ვარჯიშს. • სასურველია, ტექსტის განმეორებით მოსმენა და საკვანძო ეტაპების განხილვა.
მეთოდოკური კომენტარები Methodological Comments	• ამინდის პროგნოზი ავთენტური ტექსტის ერთ-ერთი ნიმუშია, რომელიც მოსწავლეებისთვის რეალურ სიტუაციაში ენის აღქმის და გამოყენების საუკეთესო მაგალითია; თუ აქტივობა ითვალისწინებს ახალი თემის წარდგენას, მოსასმენ სავარჯიშოს წინ უნდა უძღვოდეს სამიზნე ლექსიკის სწავლება (Pre-teach vocabulary). ჩვეულებრივ, მასწავლებელი თავად განსაზღვრავს, რომელი სიტყვები შეიძლება აღმოჩნდეს დამაბრკოლებელი ტექსტის გასაგებად; • კონკრეტული აქტივობის პირველი (Task A) დავალება ერთ-ერთი მაგალითია, თუ როგორი სტრატეგია შეიძლება გამოიყენოს მასწავლებელმა ახალი ლექსიკის გასაცნობად ტექსტის მოსმენის წინ; • მეორე დავალების შესრულებისას (Task B) მნიშვნელოვანია, მოსწავლეებმა შეძლონ არჩევანის დასაბუთება. აქტივობის გავრცობის შემთხვევაში, მათ შეიძლება წინადადებები შევთავაზოთ.

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	The world weather
Objectives	• Improve listening skills; • Practice weather related vocabulary.
Materials/Resources	weather flashcards, flashcards with flags of six countries of the world weather report texts. http://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/practise-listening/whats-the-weather
Grouping pupils	Individual, pairs, whole class
Procedure	Step 1. Tell the pupils that you are going to role-play the World Weather Game; Step 2. Arrange the weather flashcards horizontally at the bottom of the board; Step 3. Point to the weather flashcards (<i>weather symbols with corresponding words</i>) one by one (<i>Rainy, Cloudy, Snowy, Stormy, Foggy, Sunny, etc</i>) and practice them in a sentence: e.g. It's cloudy, etc.; Step 4. Arrange flashcards with flags of different countries vertically on the right side of the board. Write the names of the countries under each flag; Step 5. A pupil – 'Reporter' reads the text (See Appendix); Step 6. The other pupil matches Weather Flashcards to the Flag-flashcards on the board as the 'Reporter' reads it. Pupils take turns; Step 7. Once all the weather cards are matched to the countries, teacher can ask the whole group to answer the questions: <i>What's the weather like in China? It's sunny. Is it snowing in Italy? etc.</i>
Appendix. Sample weather forecast Teacher: <i>Now it's time for the world weather with Michael. Hello Michael.</i> Michael: <i>Hello. There's a lot of different weather around the world today. In England it is snowing. In Portugal it is sunny. In Italy it will be cloudy. In Spain there will be snow, etc.</i>	

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• შექმნილი პრობლემების დასაძლევად რეკომენდებულია, მოსწავლეებს ჰქონდეთ ტექსტის რამდენჯერმე მოსმენის საშუალება. • საჭიროების შემხვევაში, მასწავლებელი მიმართავს მოსწავლეებთან ინდივიდუალური მუშაობის ფორმებს.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• აქტივობა კომპლექსურად მოიცავს ოთხივე ლინგვისტური უნარ-ჩვევის განვითარებისთვის საჭირო ელემენტებს. ამავდროულად, შინაარსობრივად დაკავშირებულია კულტურათა დიალოგის თემასთან. • თამაშის ფორმით წარმოდგენილი აქტივობა საინტერესო და მხიარულ გარემოს ქმნის, რაც ამარტივებს მასალის განმტკიცების მოსაწყენ პროცედურას.

უცხ.დ.VI.4. მოსწავლეს შეუძლია საბავშვო გადაცემათა ჩანაწერების ძირითადი შინაარსის გაგება.

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	Listen and find factual mistakes
Objectives	Develop the skill of listening for general idea; Develop the skill of listening for specific information; Practice reading skills.
Materials/Resources	None
Grouping pupils	Individual/ pair work/whole class
Procedure	Step 1. Play/read out the recording. (See sample tapescript and activities below); Step 2. Ask the pupils to answer the question in A. Elicit answers as a whole class. Step 3. Pupils read the text; Step 4. Play/read out the recording again; Step 5. Pupils focus on and underline four mistakes in the reading text; Step 6. Play the recording once more. This time pupils check mistakes; Step 7. Check by asking one by one at random. (Do not make them read the text aloud for the whole class);

- Step 8. Pupils read the text again and do the activity C. They work individually and underline the proofs for their answers. Go round and observe the process;
- Step 9. Pupils work in pairs and compare their answers;
- Step 10. Check by asking one by one at random.

Appendix.

Sample tapescript

*Some animals like dolphins or bees have ways of communicating, but only humans like using languages for fun. Some **chimpanzees** have learnt sign language but they can only copy language – they don't really communicate.*

*Human languages probably started 40, 000 and **50,000** years ago when people started to live and **hunt** together. However, those people didn't speak very well – they could only use their **voices** like small babies.*

Today, we know about 4,000 – 5,000 languages in the world. But there are probably more that we haven't discovered yet.

Sample Activities

- Listen to the radio programme about ways of communicating. Can Animals communicate as humans do?
- Listen again. Find and underline 4 factual mistakes in the text.

Some animals like dolphins or bees have ways of communicating, but only humans like using languages for fun. Some dolphins have learnt sign language but they can only copy language – they don't really communicate.

Human languages probably started 40, 000 and 15, 000 years ago when people started to live and have fun together. However, those people didn't speak very well – they could only use their gestures like small babies.

Today, we know about 4,000 – 5,000 languages in the world. But there are probably more that we haven't discovered yet.

- Now answer these questions about the text.
1. Give two examples of animals that can communicate with each other.
 2. Why are humans different?
 3. How do chimpanzees use language?
 4. When did language begin?

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	მოსწავლეებზე დაკვირვების დროს გამოკვეთილი ზოგადი სახის სირთულეები კლასში განხილვის თემად უნდა იქცეს კონკრეტულ მაგალითებზე დაყრდნობით. ცალკეული პრობლემის გადანწყვეტა შესაძლებელია მხოლოდ ინდივიდუალური მუშაობის ფორმების გამოყენებით.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	- მოცემული აქტივობა წარმოადგენს ინტეგრირებული უნარების განმავითარებელი (მოსასმენი და საკითხავი) დავალების ნიმუშს. - მოსმენის უნარების განვითარების ერთ-ერთი აუცილებელი პირობაა სასწავლო მასალა ეყრდნობოდეს განსხვავებული შინაარსის შემცველ, სხვადასხვა სტრუქტურის მქონე ტექსტებს (დიალოგებს, ზღაპრებს, საბავშვო გადაცემების ჩანაწერებს, მულტფილმებს, შემეცნებით გადაცემებს და ა.შ.). - აღწერილი აქტივობა შემეცნებითი ტექსტის გამოყენებით კომპლექსურ მიზნებს ისახავს. - მოსმენის დროს მოსწავლეები სიტყვის ჟღერადობას ლექსიკურ ერთეულს უკავშირებენ და იოლად იმახსოვრებენ. ასეთი სავარჯიშო მნიშვნელოვანია ფონოლოგიური თვალსაზრისითაც. საკითხავ ტექსტზე მობილიზებული მოსწავლე უფრო მარტივად ეუფლება ცალკეული სიტყვის მართებულად წარმოთქმის უნარს.

მიმართულება - კითხვა

უცხ.დ.V.8.-VI.8. მოსწავლეს გამომუშავებული აქვს ხმამაღალი კითხვის ელემენტარული უნარ-ჩვევა.

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	Reciting/Dramatizing a Poem
Objectives	- Read out a poem with correct stress and intonation; - Rehearse and perform a poem.
Materials/Resources	Re-wording (optional), text of the poem http://www.teachingenglish.org.uk/try/activities/poems-future
Grouping pupils	Individual, whole class

Procedure	Step 1. Distribute the text of the poem to the whole class (See Appendix A); Step 2. Read the poem to pupils or play a recording. Pupils listen; Step 3. Read again and ask pupils to follow the text while you read, identify the stresses and pauses, and mark appropriately on their sheets (you can pre-teach what symbols to use – e.g. a vertical line - - to indicate a pause, and - ‘ for a stress); Step 4. Take a chunk (usually a line, sometimes two) at a time, ask one half of the class to clap out to the rhythm, and the other half - to beat in time. Then they swap over; Step 5. Recite while the pupils mumble rhythmically; as their confidence grows they could chant in whisper, read out aloud chorally together with a teacher; Step 6. Ask volunteers to perform a poem (showing a range of emotion) before the class.
Appendix A White Snow by Helen H. Moore The 'snow is 'white and 'clean It 'makes a 'lovely 'scene It 'covers 'cars, and 'trees, and 'streets, and 'makes the 'world go "'hush." It 'looks so 'very 'pretty— un'til it' turns to 'slush!	Appendix B My / The future is... (write a colour) It tastes like... (write food) It smells like... (write a flower) It sounds like... (write an instrument) It feels like... (write an animal) It looks like... (write the season)
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	აქტივობის მსვლელობა თავად ავალებს მასწავლებელს მთელი პროცესი მისი კონტროლის ქვეშ მიმდინარეობდეს. რაც შეეხება მოზარდთა შემოქმედებითი აზროვნების გამოვლინების საკითხს, აქ მასწავლებელს სიფრთხილე მართებს, რომ რომელიმე მომენტი რომელიმე მოსწავლისათვის მტკივნეული არ აღმოჩნდეს.
მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	ხმამაღალი კითხვის უნარ-ჩვევა უშუალოდ უკავშირდება ფონოლოგიური უნარების განვითარებას. ლექსის ხმამაღალი კითხვა დამატებით, გრძნობებისა და ემოციური განწყობილების სწორ გამოხატვას მოითხოვს. შესაბამისად, სათანადო ჟღერადობასთან ერთად საჭიროა შინაარსის კარგად აღქმა და ინდივიდუალური დამოკიდებულების გამოხატვა.

	• აქტივობის მსვლელობის სოლიდური ნაწილი ტექსტის ხმამაღალი კითხვისთვის მზადებას ეთმობა (Step 3). მასწავლებლის კონტროლის ქვეშ მოსწავლეები ვარჯიშობენ სწორი მახვილის, გამოთქმის და ინტონაციის გამოყენებაზე. რეკომენდებულია თითოეული სტროფის დამოუკიდებლად დამუშავება. • ლექსზე ვარჯიშის პროცესი მოსაბეზრებელი და მოსაწყენი რომ არ გახდეს, მასში ჩართულია რიტმული მოძრაობები (clap out, beat time). • ლექსის ხმამაღალი კითხვა ჯგუფურად იწყება, რაც მოზარდთა თვითდაჯერებულობისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტორია. დადებითად მოქმედებს მათ მოტივაციაზე ის გარემოება, რომ ინდივიდუალურად კლასის წინაშე კითხვა მათ სურვილზეა დამოკიდებული. • აქტივობის ალტერნატივის სახით მოსწავლეებმა შეიძლება თხრობით გადმოსცენ ლექსის შინაარსი, თუ ლექსის მარტივი სტრუქტურა ამის საშუალებას აძლევს მათ. ანალოგის სახით, შესაძლებელია შესავსებად ლექსის თავისუფალ ჩაარჩოს შეთავაზება (Appendix B). ასეთი სავარჯიშო გაააქტიურებს მათ შემოქმედებით აზროვნებას, და საშუალებას მისცემს ზოგიერთ მათგანს ახლებურად წარმოადგინონ თავიანთი უნარები.
--	---

უცხ.დ.V.8.-VI.8. მოსწავლეს გამომუშავებული აქვს ხმამაღალი კითხვის ელემენტარული უნარ-ჩვევა.

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	Magazine clippings
Objectives	Identify structural characteristics of a simple text; Learn/revise vocabulary.
Materials/Resources	Clippings from a magazine. Photocopier
Grouping pupils	Individual/pairwork/whole class

Procedure	Step 1. Distribute the worksheets and ask the pupils to work in pairs and identify the type of each text. (Note on preparing a worksheet: Choose an English magazine of any type. Cut out different types of small texts (e.g. a recipe, a letter to the editor, TV timetable, an article, a film review, a horoscope...) and prepare a worksheet with all the clippings on one page.); Step 2. Go through all the texts with the whole class. Ask them to point out each structural or verbal element that helped them identify the types of texts. Give hints if they fail to identify or if they make mistakes, elicit the correct interpretations (ingredients, greeting, program, etc.); Step 3. Draw a table on the board: make as many columns as necessary for all types of the texts (e.g. a recipe, a letter to the editor, TV timetable, an article, a film review, a horoscope...); Step 4. Pupils copy the table and work in pairs to complete each column with necessary information. Monitor and help as necessary; Step 5. Check with the whole class by filling the columns on the board.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მოსალოდნელი პრობლემები შეიძლება უკავშირდებოდეს ტექსტის შინაარსის შეთანხმებას შესაბამის სტრუქტურასთან, რაც სხვადასხვა დროს განსხვავებული აქტივობების ჩატარებისას, ამ საკითხზე სისტემატურ მინიშნებებს საჭიროებს მასწავლებლის მხრიდან. • აღნიშნულიდან გამომდინარე, შესაძლებელია გაუგებარი აღმოჩნდეს დავალების პირობა. შესაბამისად: ა) მასწავლებელი დარწმუნებული უნდა იყოს, რომ ყველა მოსწავლეს ზუსტად ესმის დავალების მიზანი. ბ) იმ შემთხვევაში, თუ მოსწავლეებს არა აქვთ საკმარისი ინფორმაცია საკვანძო საკითხის შესახებ, სასურველია, მასწავლებელმა წაახალისოს ისინი და დავალება შეასრულონ საკუთარ გამოცდილებაზე დაყრდნობით.
მეთოდოკური კომენტარები Methodological Comments	• კითხვის მიმართულებაში სხვადასხვა ტიპის ტექსტის სტრუქტურული და ენობრივი ნიშნით ამოცნობა მნიშვნელოვანი უნარია, რომელიც ხელს უწყობს ენობრივ მახასიათებლებზე დაკვირვებით ტექსტის კომუნიკაციური მიზანის განსაზღვრას. • ამ ტიპის აქტივობა შეიძლება დაეფუძნოს როგორც მარტივი ენით დანერგილ ჟურნალს, ისე სახელმძღვანელოს, რომელშიც მოიპოვება სხვადასხვა სტრუქტურული და კომუნიკაციური მახასიათებლის მატარებელი ტექსტები.

	• არსებული განსხვავებების გააზრების მიზნით, მნიშვნელოვანია მოსწავლეთა ყურადღების გამახვილება თითოეული ტექსტის სტრუქტურულ აგებულებაზე (მაგალითად, წერილი იწყება მისალმებით და სრულდება ხელმოწერით; ჰოროსკოპში მითითებულია კონკრეტული ჰოროსკოპის განმსაზღვრელი თარიღები და ტექსტი, უმეტესწილად, მომავალ დროშია დაწერილი; სატელევიზიო გადაცემების ანონსში მითითებულია კონკრეტული არხები და გადაცემის ეთერში გასვლის დრო და ა.შ.) • ტექსტის ენობრივი მახასიათებლების ამოცნობის თვალსაზრისით, ერთ-ერთი მიმართულებაა გრამატიკული ერთეულების აღმოჩენა (მაგალითად, ზმნის დროის ფორმები ან სხვა გრამატიკული კატეგორიები).
--	---

მიმართულება - წერა

უცხ.დ.V.10. უცხ.დ.VI.11. მოსწავლეს შეუძლია ღია ბარათის, პირადი (ელექტრონული) წერილის მარტივი ენით დაწერა

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Write a letter to a friend
Objectives	• Improve letter writing skills; • Introduce informal letter layout; • Introduce informal letter register; • Introduce text organizers.
Materials/Resources	Pens and paper
Grouping pupils	Whole class/pair work/individual
Procedure	Step 1. Pupils read the letter quickly; Step 2. Pupils work in pairs and answer the questions in (Task A.) Underline the proof in the text; Step 3. Check their answers by asking questions randomly. Make sure everyone has the right answers; Step 4. Highlight the aim of each paragraph and order of those by putting on the board the following: Paragraph1: Say thank you to a friend for the postcard; Paragraph 2: Tell about your news; Paragraph 3: give reason for finishing the letter.

Procedure	Step 5. Tell pupils to underline the words starting each paragraph (Task B); Step 6. Highlight their meaning and importance. Put the words next to the relevant paragraph on the board: Thanks, Anyway, Well; Step 7. Pupils fill in the gaps in the letter. (Task C); Step 8. Pupils check in pairs; Step 9. Check the answers by letting pupils read the letter line by line; Step 10. Pupils write a similar letter (Task D); Step 11. Collect writings to check.
-----------	--

Appendix

Sample activities:

Task A. Read Mary's letter and answer the following questions.

1. Why is she writing?
2. Why is she ending the letter?
3. What is she writing about?

Task B. Underline the words which start a new paragraph. Why are they used?

Hi Jane,

Thanks for your ----- from Spain. I'm glad you had a nice time there with your family. My dad was there last year and said Spain was a ----- country.

Anyway, I'm writing to tell you about my summer ----- in Turkey. We had a brilliant time there – you know, I love going to the beach. The weather was great, so we went ----- every day. Another thing I enjoyed was a huge ----- where you could see many different fish – it was amazing.

Well, I must finish now because I have to ----- my room. Write back soon and tell me all your news. Don't forget to send me some of the holiday photos.

*Love,
Mary*

Fill in the gaps with these words.

postcard holiday swimming
aquarium beautiful tidy

Write a similar letter to your friend and tell about your summer holidays.

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	- აქტივობის მსვლელობისას მოსწავლეებზე დაკვირვების დროს მასწავლებელი დამატებით განმარტებებს აძლევს ცალკეულ მოსწავლეს ყველა საჭირო შემთხვევაში. - მნიშვნელოვანია მოსწავლეთა დამოუკიდებლად შედგენილი წერილის შემოწმების შედეგების განხილვა კლასის წინაშე შესაბამისი კომენტარებით.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	- წერილი ინტერაქციის ერთ-ერთი გავრცელებული ფორმაა, რომლის სწავლებას მოცემულ საფეხურზე სათანადო ყურადღება ექცევა. - მნიშვნელოვანია, მოსწავლემ ზუსტად იცოდეს წერილის ტიპი (ფორმალური/ არაფორმალური), იცნობდეს მის შესაბამის სტრუქტურას, ფლობდეს საჭირო ლექსიკას და ახერხებდეს სტილის დაცვას. ეს ის საკითხებია, რომელთა დამუშავებას განსაკუთრებული ყურადღება სჭირდება. მოცემული აქტივობა დეტალურად განიხილავს წერილის შედგენის ძირითად საფეხურებს. ეს ფორმატი შეიცავს მისი თითოეული აბზაცის ანალიზს (მიზნის განსაზღვრა, დამახასიათებელი ლექსიკის მონიშვნა, აბზაცების ლოგიკური თანმიმდევრობის, მისალმების/ დამშვიდობების ფორმების განსაზღვრა და ა.შ.). - Task D შეიძლება საკლასო/საშინაო დავალებად განიხილებოდეს, თუ ჯგუფი სათანადოდ მომზადებული ნიმუშის მიხედვით წერილის ტექსტის დამოუკიდებლად შექმნაში.

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	Freeze the writing
Objectives	Write an informal letter of invitation to a friend; Make writing tasks a group activity.
Materials/Resources	Pens and paper
Grouping pupils	Small groups

Procedure	Step 1. Set up the context for the letter (e.g. inviting a friend to visit your home town for a holiday); Step 2. Do a letter layout on the board to make sure that everyone knows how to lay out an informal letter (See Appendix); Step 3. Elicit/Supply standard opening and closing phrases for informal letters (e.g. <i>Hello, Hi, See you / hear from you soon, etc.</i>). Step 4. Put the students in pairs or in groups of three; Step 5. Give each group a large piece of paper. Ask them to write their friend's address, the opening greeting and then stop; Step 6. The pupils do so; Step 7. Say that they're going to write the invitation letter; Step 8. Pupils begin writing the body of the letter in groups; Step 9. At some point say 'Freeze!' and pupils stop writing even if they're in the middle of a word or in the middle of a sentence; Step 10. After pupils have stopped, transfer each paper to the next group so that everyone's working with another piece of paper with a letter on it; Step 11. Repeat the procedure (steps 9-10) two more times; Step 12. Get the paper back to the original group just before the ending and say 'Close!'; Step 13. Pupils finish the letter and present to the class; Step 14. Give feedback about the structure and the contents of the letters.
Appendix: <i>Hi/Hello....,</i> <i>Greetings from.... (city/country)</i> <i>I want to invite you to visit</i> <i>It's (describe the place)</i> <i>I'll be happy if you come to visit me.....(when?).</i> <i>Hope to see you soon.</i> <i>.... (Love; Best wishes)</i> <i>.... (your name)</i>	
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• მოსწავლეთა დახმარებისთვის მნიშვნელოვანია ჯგუფების მიერ შესრულებულ სამუშაოში დაშვებული შეცდომების ანალიზი/განხილვა კონკრეტული განმარტებების დართვით.

მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	- ეს აქტივობა შეიცავს თამაშის ელემენტებს და მოსწავლეებს ეხმარება პირადი წერილის წერის ტექნიკის სახალისო ფორმით დაუფლებაში. - ჯგუფური მუშაობა ამ შემთხვევაში წამახალისებელი ფაქტორია, რადგან მოსწავლეები ერთად ქმნიან ტექსტს აზრების შეჯერების შედეგად. - მოსწავლეებს თავიდანვე მიცემული აქვთ წერილის მონახაზი, განიხილავენ სტრუქტურას, ვარჯიშობენ სამეტყველო ფუნქციებზე, რასაც შემდგომში იყენებენ საყრდენად წერილის ტექსტის შექმნის პროცესში. - აქტივობის მსვლელობისას ჯგუფის თითოეული მონაწილე რიგის მიხედვით აგრძელებს წერას. ინსტრუქციის შესაბამისად, შეწყვეტილი პროცესის განახლებისას მოსწავლეებს ევალებათ მათი წინამორბედის ხარვეზების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოსწორება. - მნიშვნელოვანია აქტივობის მიმდინარეობისას დროის ლიმიტის დაცვა. ერთ შემთხვევაში ეს ჯგუფური მუშაობის შეფასების ერთ-ერთი კრიტერიუმი შეიძლება იყოს. მეორე მხრივ, ყველა ჯგუფის მოსწავლეს თანაბარ მდგომარეობაში მუშაობის საშუალება უნდა მიეცეს.
---	--

უცხ.დ.V.11. მოსწავლეს შეუძლია მცირე ზომის ტექსტის შეთხზვა.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Story writing
Objectives	- Develop writing skills; - Develop creative thinking; - Compose a story using ‘five W/H questions’.
Materials/Resources	Handouts of a story/fairy tale
Grouping pupils	Individual/ pair work/whole class
Procedure	Step 1. Choose a familiar story/fairy tale. (e.g. Snow White and Seven Dwarfs). Write the names of the characters on the board, e.g. Snow White, Seven Dwarfs, The Queen, The Servant, The Prince; Step 2. Write five ‘W/H questions’ on the board (See Appendix);

Procedure	Step 3. Elicit answers from the whole class. Put up useful words on the board as they answer. (e.g. A princess, a magic mirror, a forest, dwarves, mine, a servant etc.); Step 4. Pupils work individually or with a partner. Using the ‘five W/H questions’ and the words on the board they write the whole story. Give a word limit. (e.g.30-40 words) Monitor and help with any vocabulary; Step 5. When they finish put up their stories on the walls of the classroom; Step 6. Let pupils go round and read each other’s stories. Set a time limit; Step 7. Give pupils the real/original story to read and compare it with theirs; Step 8. Elicit different interpretations: students tell the class how their story is different from the original one; Step 9. Finally, ask who had the most similar story to the real one.
Appendix: • Who was Snow White? • What did the queen have? • Why did she want to kill Snow White? • Where did Snow White go? • How did the story end?	
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• კონკრეტული აქტივობის მიზნების მიღწევა დიდწილად დამოკიდებული მასწავლებლის მიერ მოსწავლეთა რესურსებით მომარაგებასა და კონკრეტულ რჩევებზე. საჭიროა, განიმარტოს, რომ ნებისმიერი შინაარსის ტექსტი შეიძლება შეიქმნას მოცემულ შეკითხვებზე (5 WH questions) დაყრდნობით, რადგან შინაარსიან კონტექსტში (ზღაპარი, მოთხრობა) არის გმირი, მოქმედება და ა.შ.
მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	• წერის უნარ-ჩვევის განვითარება რთული და ხანგრძლივი პროცესია. მიუხედავად ამისა, შემოქმედებითი ხასიათის წერითი აქტივობები წამახალისებელი ფაქტორია ამ ასაკის მოზარდებისთვის. მოცემული აქტივობის შინაარსი მსგავსი ტიპის ენობრივი ამოცანაა.

	- ამ შემთხვევაში მთავარი პრინციპი მოსწავლეთა ყველა საჭირო რესურსით უზრუნველყოფაა. მინიტექსტის შესადგენად მოსწავლეებს დამხმარე მასალად, ჩვეულებრივ, სურათები, ცხრილები, მოდელები მიეწოდებათ. კონკრეტულ შემთხვევაში გზამკვლევის ფუნქციას ხუთი შეკითხვა (ჭკო, ჭკატ, ჭკყ, ჭკერე, ონ) და სათანადო ენობრივი მასლა ასრულებს. მარტივ შეკითხვებზე პასუხი, თუნდაც ერთი წინადადებით, ნებისმიერი შინაარსიანი კონტექსტის შედგენის საშუალებას აძლევს მოსწავლეებს. - აქტივობის მნიშვნელოვანი ეტაპია მოსწავლეთა ნაშრომების განხილვა და შეფასება, რომლის ერთ-ერთი კრიტერიუმი თავად დავალების მსვლელობაშია აღნიშნული - რომელი ტექსტი შეესაბამება ორიგინალური ტექსტის შინაარსს ყველაზე მეტად. - იმ შემთხვევაში, თუ მოსწავლემ გადაუხვია დავალების ინსტრუქციას, მაგრამ წარმოადგინა საკუთარი შემოქმედების ვერსია, აუცილებელია მისი საგანგებოდ განხილვა/ წახალისება/შექება/ანალიზი/შეფასება კლასის წინაშე. ამასთანავე, საჭიროა მოსწავლეებს მიეთითოთ, რომ ზოგადად, ინსტრუქციის დაცვა სავალდებულოა ყველასათვის. - მინიტექსტი შეიძლება იყოს ნებისმიერი შინაარსის და დანიშნულების შემცველი (აღწერა, ინსტრუქცია, რეკლამა და ა.შ.), მაგრამ აქტივობის მოთხოვნა არ უნდა სცდებოდეს მოსწავლეთა ენობრივ კომპეტენციას.
--	--

მიმართულება - ლაპარაკი

უცხ.დ.V.15. - უცხ.დ.VI.15. მოსწავლეს შეუძლია მარტივ ინტერაქციაში მონაწილეობა.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	What's your favourite...?
Objectives	- Practice asking /answering questions; - Revise vocabulary.
Materials/Resources	A questionnaire
Grouping pupils	Pair work/whole class

Procedure	Step 1. Hand out the questionnaires (see the appendix) and ask pupils to complete the column - ‘Your Answers’ by answering the questions about themselves. Monitor and help with any vocabulary needed. Step 2. Organise the pupils into pairs and ask them to interview each other by asking the questions and completing the column - ‘Your Partner’s Answers’ (See Appendix). Step 3. Ask the pairs to compare the information and mark it in the ‘Same’ and ‘different’ columns; Step 4. Ask the pairs to compare and report to the class if any of the answers are the same or different for both of them. Alternatively, each pupil can speak about what they have found out about their partner.
-----------	---

Appendix:

Questions:	Your Answers:	Your Partner’s Answers:	Same	Different
1. Who is your favourite singer/band?				
2. Who is your favourite actor/actress?				
3. What is your favourite film?				
4. What is your favourite food?				
5. What is your favourite fruit				
6. What is your favourite drink?				
7. What is your favourite colour?				

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	პირველი შთაბეჭდილებით, მარტივად აგებული აქტივობა მოსწავლეთაგან დიდ ძალისხმევას და გონების დაძაბვას მოითხოვს, ამიტომ მსვლელობის ყველა ეტაპზე მასწავლებელს მართებს მაქსიმალური ყურადღება იმის დასდგენად, თუ რომელ მოსწავლეს რა სახის დახმარება ესაჭიროება არა მხოლოდ აქტივობის პროცესში, არამედ ზოგადად. ეს ინფორმაცია მას მომავალი განსახილველი თემის დადგენაში დაეხმარება.
მეთოდოკური კომენტარები Methodological Comments	ასეთი ტიპის აქტივობების არსი იმაში მდგომარეობს, რომ მოსწავლეს შეუქმნას აუცილებელი სალაპარაკო პირობები. გაკვეთილზე კითხვარების გამოყენება ინფორმაციის მოძიების მიზნით ერთ-ერთი კლასიკური ფორმაა

	მოსწავლეთა კომუნიკაციურ სიტუაციაში ჩასართველად. ამ სახის დავალების შესრულებისას მოსწავლეებს ერთდროულად მიზანიც აქვთ და მიზეზიც იმისთვის, რომ თავად დასვან შეკითხვები და პასუხი გასცენ თანატოლების შეკითხვებს. • მოპოვებული ინფორმაციის დამუშავება მოსწავლეთა სხვა უნარების განვითარებას ემსახურება. კითხვარის შევსების დროს ისინი მობილიზებული არიან წერით საქმიანობაზე (შტეპ 2). მოპოვებული ინფორმაციის შედარებისას, მათ უწევთ მარტივი ანალიზის ჩატარება ინფორმაციის შესაჯერებლად, რაც ერთგვარი ვარჯიშია აზროვნების განვითარებისთვის, ხოლო კლასის წინაშე საბოლოო შედეგების შეჯამება სცილდება მარტივი კომუნიკაციის ფარგლებს და პრეზენტაციის ელემენტარული უნარების განვითარებისკენ მიემართება. • კითხვარების თემატიკა კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია მოსწავლეთა ასამეცყველებლად. კონკრეტული კითხვარის შინაარსის უპირატესობა მოსწავლის პირად გამოცდილებაზე დაყრდნობაა (პერსონალიზაციის სტრატეგია); მასზე პასუხის გაცემისას მოსწავლე მხოლოდ ენობრივ კონსტრუქციებსა და ლექსიკაზე შეიძლება იყოს მობილიზებული, ის არ განიცდის ინფორმაციის დეფიციტს, რომელიც, ხშირ შემთხვევაში, მათი მეტყველების დაბლოკვის მიზეზი შეიძლება გახდეს. • გამოკითხვის შედეგები შეიძლება გახდეს კიდევ სხვა აქტივობის საფუძველი. მაგალითად, მოდელის მიხედვით მოსწავლეები წყვილებში/ჯგუფებში ქმნიან კითხვარს მათთვის საინტერესო ინფორმაციის მოსაპოვებლად (რეკომნდებულია მასწავლებლის დახმარება) და იმეორებენ აქტივობის მსვლელობას. ამ დროს მოსწავლეთა ლინგვისტური უნარები აქტიურდება.
--	--

უცხ.დ.V.16. მოსწავლეს შეუძლია გაბმულად მეტყველება.

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Chain Story Telling
Objectives	- Improve speaking skills; - Consolidate grammar and vocabulary of the lesson; - Develop creative thinking skills.
Materials/Resources	None
Grouping pupils	Whole class
Procedure	Step 1. Ask your students to sit in a circle; Step 2. One student starts telling a story. He is allowed to say three sentences; Step 3. You can then call out the name of any student who has to continue telling the story; Step 4. Encourage the students to make the story as creative/funny as possible; Step 5. Ask volunteers to tell the whole story.
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	შემოქმედებითი აქტივობის შესრულებისას მნიშვნელოვანია მოსწავლეთა აზროვნების პროცესზე დაკვირვება, ამიტომ დასაშვებია იდეების მშობლიურ ენაზე წარმოდგენა. ი შემდეგ კი მასწავლებელი და თანატოლები წინადადებებსა თუ მოკლე ტექსტს ინგლისურ ენაზე მოამზადებენ.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	- აქტივობა შემოქმედებითი უნარების განვითარებას უწყობს ხელს. მსვლელობის მიხედვით, მასწავლებლის ზედამხედველობისგან გათავისუფლებული მოსწავლე იმპროვიზებულად ქმნის მიკროტექსტს, რომელიც უნდა ეფუძნებოდეს იმპროვიზებულადვე შექმნილ შინაარსიან კონტექსტს (მოსწავლისშექმნილი ტექსტი შინაარსობრივად მისი თანაკლასელის შექმნილი ფრაგმენტის ლოგიკური გაგრძელება უნდა იყოს). - სასურველია, აქტივობის წინა საფეხური კონკრეტულ თემატიკასთან დაკავშირებულ ლექსიკაზე ვარჯიშს დაეთმოს.

	● მოცემული აქტივობა ჯაჭვური თხრობის ერთ-ერთი სახეობაა, რომელიც გაბმული მეტყველების განვითარებას უწყობს ხელს. რამდენიმე წინადადების დამოუკიდებლად აგება მოსწავლეთა ენობრივი შესაძლებლობების შემოწმების საშუალებაა, რომლის შედეგებზე შეიძლება დამოკიდებული იყოს კლასთან მუშაობის მომავალი გეგმები. ● მოცემული აქტივობა შეიძლება განსხვავებულად წარმართოს, თუ წინასწარი მომზადების შედეგად, მოსწავლეებს აქვთ შესატყვისი ლექსიკური მარაგი (რომელიმე თემასთან დაკავშირებით). ასეთ შემთხვევაში, მასწავლებელი დაფაზე წერს/აკრავს ახალ სიტყვებს, რომელთა გამოყენებაც მოთხრობის ფრაგმენტის შეთხზვისას დავალების აუცილებელი პირობაა. ● აქტივობის გამარტივების მიზნით, შეიძლება მოსწავლეებს დაევალოთ მხოლოდ თითო წინადადების შეთხზვა. ● საყურადღებოა ის ფაქტი, რომ მასწავლებელი თვითონ ასახელებს მთხრობელს. ეს მოსწავლეთა ყურადღების მაქსიმალურ მობილიზებას საჭიროებს და იწვევს მათ დიდ დაინტერესებას. ცხადია, შესაძლებელია მასწავლებელმა აქტივობა ისე დაგეგმოს, რომ მოსწავლეებმა თხრობა რიგის მიხედვით, საათის ისრის მიმართულებით გააგრძელონ როგორც ეს ძირითადად მიღებულია ჯაჭვური აქტივობების დროს. ეს პროცესი ნაკლებად საინტერესოა, მაგრამ აქტივობის გაცილებით მარტივი ვარიანტია. ● აქტივობის გავრცობა შესაძლებელია წერითი დავალებით: მოსწავლეები ინდივიდუალურად წერენ მთელ მოთხრობას, რაც მასწავლებელს მოსწავლეთა მოსმენის ხარისხისა და ინფორმაციის წერით გადმოცემის უნარის შემოწმების საშუალებას მისცემს. . ეს ერთგვარი მეხსიერების ვარჯიშიცაა, (ე.წ. Memory Game).
--	---

უცხ.დ.V.17. - უცხ.დ.VI.17. მოსწავლეს გამომუშავებული აქვს ელემენტარული ენობრივი უნარ-ჩვევები და შეუძლია მათი გამოყენება

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Listen, Read and Act out the dialogue								
Objectives	- Develop speaking, listening, reading and writing skills; - Pick out phrases from the dialogue and categorize them								
Materials/Resources	A dialogue/ text and a recording A pen and paper								
Grouping pupils	Pairs, individual								
Procedure	Step 1. Distribute the text of a dialogue and play the recording; Step 2. Ask pupils to read aloud the dialogues in pairs; Step 3. Ask one pair to demonstrate the dialogue in front of the whole class; Step 4. Pairs try to act out dialogues by heart in pairs; Step 5. Draw a chart on the board (See the appendix); Step 6. Ask pupils to draw the chart in their notebooks. Step 7. Pick out phrases expressing <i>greeting, saying good-bye and thank you, etc.</i> and write them into appropriate boxes. Step 8. Get the feedback from the whole class. Focus on the informal register.								
Appendix:									
<table><tr><td>greeting</td><td>saying good-bye</td><td>inviting</td><td>saying thank you</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>		greeting	saying good-bye	inviting	saying thank you				
greeting	saying good-bye	inviting	saying thank you						
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	კონკრეტული აქტივობის მიზნების მიღწევა დიდწილად დამოკიდებულია მასწავლებლის მიერ მოსწავლეთა რესურსებით მომარაგებასა და სისტემატურ ვარჯიშზე, რაც სამეტყველო უნარების განვითარებას ემსახურება.								
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	სამეტყველო ფუნქციების შესამაბისი გამოთქმებისა და კლიშეების მიზნობრივად გამოყენება ენის საკომუნიკაციო უნარ-ჩვევების განვითარებას ემსახურება. მნიშვნელოვანია, ყოველ კონკრეტულ სიტუაციაში - სოციალურ ურთიერთობებს ეხება ეს, ინფორმაციის გაცვლას თუ სურვილის გამოხატვას, მოსწავლეს ჰქონდეს საკმარისი ენობრივი მასალის მარაგი მარტივი კომუნიკაციის დასამყარებლად.								

	- ამ აქტივობის შესასრულებლად მოსწავლე უნდა ცნობდეს სხვადასხვა სახის სოციალურ ურთიერთობათა შესაბამის ენობრივ ფორმულებს და შეეძლოს მათი კატეგორიზაცია. - ასეთი დავალება სტანდარტის მოცემული შედეგების მიღწევის კარგი საშუალებაა - მოსწავლეს გამოუმუშავებული აქვს ელემენტარული ენობრივი უნარ-ჩვევები. მაგალითად, თუ მოსწავლის მიზანია წვეულებაზე სტუმრის მიწვევა, მან წინასწარ უნდა იცოდეს, რა გამოთქმებისა და კლიშეების გამოყენება დასჭირდება ამისთვის, ამავე დროს, ის უნდა ცნობდეს განსხვავებებს თავაზიანსა და ფამილარულ მეტყველების ფორმებს (რეგისტრი) შორის და ირჩევდეს შესაბამის ვერსიას იმის გათვალისწინებით, საკუთარ მეგობარს იწვევს სტუმრად თუ მოზრდილ ადამიანს. - მოცემული აქტივობა ოთხივე საკომუნიკაციო მიმართულების ელემენტებს შეიცავს. მასწავლებელს საკუთარი შეხედულებისამებრ შეუძლია უფრო მეტი ფოკუსირება რომელიმე მათგანზე და მის მიერ კონტროლირებული ვარჯიშის ეტაპიდან თანმიმდევრულად გადაინაცვლოს შედარებით თავისუფალ (პროდუცირების) ფაზაზე, რომლის დროსაც მოსწავლეები თავად შეარჩევენ სამეტყველო ფორმულებს საკომუნიკაციო სიტუაციაში ჩასართველად.
--	--

აქტივობა #3

Title/instruction of the activity	Let's go camping?
Objectives	- Develop basic speaking skills; - Make offers/suggestions, make a request/ask for permission; - Develop speaking skills; - Improve listening skills; - Practice reading aloud.
Materials/Resources	CD player, recording
Grouping pupils	Individual, pair work

Procedure	Step 1. Play the recording. Pupils cover the dialogue and answer the question. Step 2. Highlight the underlined phrases and tell why they are used. Step 3. Copy the table on the board and explain the meaning of the words. (Task B) Step 4. Pupils fill in the table. Step 5. As a feedback. Ask for answers randomly and fill in the table on the board so that everyone could check their answers. Step 6. Pupils read out and role play the dialogue and then, swap the roles. Monitor and help if needed. Step 7. Ask pupils to cover the dialogue. Tell them they have to practice the dialogue and use the phrases on the board.				
Appendix: Sample activities - Cover the dialogue and listen to the recording between Joy and Tom. What are they talking about? <i>Tom: Hey, Joe, <u>can I speak with you for a moment?</u></i> <i>Joe: Sure, but please be quick, I'm off to tennis.</i> <i>Tom: We are planning a camping trip this weekend? <u>How about coming?</u></i> <i>Joe: Fantastic! <u>Is it ok if I take my brother with me?</u></i> <i>Tom: Of course, that will be fine. And Joe, <u>would you mind bringing your tent?</u></i> <i>Joe: No problem and <u>I'll bring my mother's cookies if you want.</u></i> <i>Tom: Mmm, yummy! Oh, and Tom, can I use your phone for a second? I need to tell George about the plans.</i> <i>Joe: Go ahead! <u>And could you please ask him to bring the book I lent him...</u></i> - Read the dialogue. Put the underline phrases in the table below: <table border="1"> <tr> <td>Offer/suggestion</td><td>Making a request/ Asking for permission</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> </table> - Role play the dialogue with your partner. Then, swap the roles.		Offer/suggestion	Making a request/ Asking for permission		
Offer/suggestion	Making a request/ Asking for permission				
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	კონკრეტული აქტივობის მიზნების მიღწევა დიდ-ნილადა დამოკიდებული მასწავლებლის მიერ მოსწავლეთა რესურსებით მომარაგებასა და თითოეულ მათგანთან სისტემატურ ვარჯიშზე, რაც სამეტყველო უნარების განვითარებას ემსახურება.				

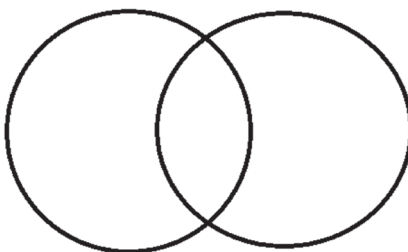
მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	- ამ აქტივობის შესასრულებლად მოსწავლე უნდა ცნობ- დიალოგი საკომუნიკაციო მეტყველების განვითარების საუკეთესო საშუალებაა. მისი გამოყენებით ისწავლება ავთენტური მეტყველების ნიმუშები - სხვადასხვა სამე- ტყველო ფუნქციის შესატყვისი ლექსიკა და სტანდარტუ- ლი ფრაზები. . სხვადასხვა ტიპის დიალოგები განსხვავე- ბული რეგისტრის მიზნობრივად გამოყენების ნათელი ნიმუშებია. - ყოფით საკომუნიკაციო სიტუაციაში ენის გამოყენ- ებისას მნიშვნელოვანია, მოსწავლემ ზუსტად მოახ- ერხოს შინაარსის შესატყვისი ფრაზების შერჩევა, რაც გულისხმობს მოსწავლის ცოდნას, სწორად გამოიყენოს სტანდარტული გამოთქმები, მაგალითად, გრძნობების, ემოციური რეაქციების, შეგრძნებების გამოსახატად. შე- საბამისად, მასწავლებლის მოვალეობაა ყველა კონკრეტ- ულ შემთხვევაში მოსწავლეთა ყურადღების გამახვილება აღნიშნულ საკითხზე. - მოცემული აქტივობა მოდელია იმისა, თუ როგორ შეი- ძლება ამ საკითხებზე პრაქტიკული დავალებების შედგენა/განხორციელება - შეთავაზების, თხოვნის, ნე- ბართვის მოპოვების გამოხატვის შესატყვისი კლიშეებზე სავარჯიშოდ (Task B). - წყვილში დიალოგის ხმამაღლა წაკითხვა შესაბამისი ინ- ტონაციისა და ემოციის მიბაძვით ფონოლოგიური უნარ- ჩვევების განვითარების საშუალებაა. - ყოველი დავალების ბოლო ეტაპი მოსწავლეთა მიერ ენის თავისუფალ კონტექსტში გამოყენებას ისახავს მიზნად, ამიტომ ალტერნატივის სახით მოსწავლეებს შეიძლება დაევალოთ შეთავაზებული ფრაზების იმპროვიზებული გამოყენება.
--	--

მიმართულება - კულტურათა დიალოგი

უცხ.დ.V. 19. - უცხ.დ.VI. 19. მოსწავლე იჩენს ინტერესს კულტურული განსხვავებების მიმართ

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Meals and Meal Times
Objectives	- Discuss differences in meals and eating habits in the UK and Georgia; - Develop reading, speaking and writing skills; - Consolidate meals and food vocabulary.
Materials/Resources	Informational text about Meals in the UK; True/False Questions.
Grouping pupils	Pairs/Small groups/whole class
Procedure	Step 1. Distribute the text about meals in the UK; Step 2. Pupils read the text aloud; Step 3. Check pronunciation and help with vocabulary; Step 4. Distribute true/False Questions about the text; Step 5. Pupils work in pairs and answer the questions; Step 6. Ask pupils to look at the Questions again and discuss in groups of four whether they are true/false for Georgia; Step 7. Draw a chart on the board and ask pupils to draw it in their notebooks (See Appendix A); Step 8. Students complete the chart about Britain individually; Step 9. Divide pupils into small groups. Ask them to make up a similar chart about Georgia. Help with vocabulary; Step 10. Ask pupils to compare what the two charts show and note differences in Venn Diagram (Appendix B); Step 11. Get feedback about the differences from the whole class; Step 12. Pupils then work with a partner, asking and answering the questions: <i>When do you have your meals? What do you eat?</i> <i>What do you like to eat for dinner?, etc.</i> Step 13. Go around and monitor.

Appendix: A		Appendix: B																					
British meals		Compare the information, Fill Venn Diagram																					
<table><tr><td>Meal</td><td>Breakfast</td><td>Lunch</td><td>Dinner</td></tr><tr><td>Time</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Food</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	Meal	Breakfast	Lunch	Dinner	Time				Food					<table><tr><td colspan="2">British meals</td><td colspan="2">Georgian meals</td></tr><tr><td>different</td><td>common</td><td>different</td><td></td></tr></table>	British meals		Georgian meals		different	common	different		
Meal	Breakfast	Lunch	Dinner																				
Time																							
Food																							
British meals		Georgian meals																					
different	common	different																					
Georgian meals																							
<table><tr><td>Meal</td><td>Breakfast</td><td>Lunch</td><td>Dinner</td></tr><tr><td>Time</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Food</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	Meal	Breakfast	Lunch	Dinner	Time				Food														
Meal	Breakfast	Lunch	Dinner																				
Time																							
Food																							
განმავითარებელი შეფასება		● მოცემულ საფეხურზე მოსწავლეებს კულტურულ თავისებურებებზე მსჯელობისას, შეზღუდული ენობრივი რესურსების გამო, ესაჭიროებათ მასწავლებლის დახმარება. ამ შემთხვევაში დასაშვებია მშობლიური ენის გამოყენება, რადგან, საკომუნიკაციო უნარ-ჩვევების განვითარების პარალელურად, ძალზე მნიშვნელოვანია იმაზე ზრუნვა, რომ მოსწავლეებმა მოახერხონ საკუთარი, არგუმენტირებული მოსაზრებების ჩამოაყალიბება და შეძლონ მათი გამოთქმა აუდიტორიის წინაშე.																					
Formative Assessment																							
მეთოდოლოგიური კომენტარები		● სხვადასხვა ქვეყნის ცხოვრების განსხვავებული წესების/ტრადიციების აღმოჩენა, ღირებულებების გაგება უცხოური ენის სწავლების ძირითადი ნაწილია. ამავე დროს, ის წარმატებული კომუნიკაციის საფუძველს წარმოადგენს.																					
Methodological Comments		● ამ აქტივობის მიზანია მოსწავლეთა დაინტერესება კულტურული განსხვავებების ბრიტანეთისა და საქართველოს კვების კულტურათა შედარების მარტივ მაგალითზე.																					
		● ენობრივი თვალსაზრისით მსვლელობის პროცესში აქტივობა ოთხივე საკომუნიკაციო უნარ-ჩვევის ჩართვას ითვალისწინებს. ამასთანავე, ის ხელს უწყობს მოსწავლეთა აზროვნების განვითარებას. განსხვავებული კულტურების შედარება და გარკვეული დასკვნის გამოტანა,																					

	თუნდაც ელემენტარულ დონეზე, სერიოზულ კოგნიტურ ამოცანას წარმოადგენს მოცემული ასაკის მოსწავლეთათვის. აქედან გამომდინარე, მასწავლებელმა შესაბამისი დრო უნდა დაუთმოს კულტურის თემასთან დაკავშირებული საკითხების დეტალურ განხილვას, სპეციფიკურ ლექსიკაზე მუშაობას და დახმარება გაუწიოს მოსწავლეებს მოსაზრებების ჩამოყალიბებასა და გამოთქმაში. • მსგავს საკითხებზე მსჯელობისას, დიდი მნიშვნელობა აქვს ინფორმაციის ორგანიზების და წარდგენის თვალსაჩინო საშუალებებს. ამ მიზნით აქტიურად გამოიყენება სხვადასხვა ტიპის ცხრილები, ბადეები, გრაფიკები და ა.შ. (Graphic organizers). შედარებისას რეკომენდებულია ვენის დიაგრამის შევსება, რომელიც მოსწავლეთა აზროვნებას მიზანმიმართულად წარმართავს განსხვავებული კულტურების საერთო და განმასხვავებელი ნიშნებისკენ (See Venn Diagram, appendix B).
--	---

აქტივობა #2

Title/instruction of the activity	When in Rome.....
Objectives	Get familiar and compare Georgian and British culture; Practice reading for specific information; Develop the skill of writing a short summary.
Materials/Resources	Board, chalk
Grouping pupils	Individual, pair work, whole class
Procedure	Step 1. On one half of the board - "Typically English". Elicit ideas what typically British things and habits are. Put answers on the board randomly. (Activity A); Step 2. Pupils read the text and check if their answers on the board are the same. Elicit answers by asking questions as a whole class; Step 3. Pupils read the text again and do activity B; Step 4. Pupils work in pairs and compare their answers; Step 5. On the other half of the board write "Typically Georgian" (add as many columns as needed); Step 6. Check their answers by eliciting and putting their answers on the board in the right part (English or Georgian);

Procedure	Step 7. Pupils work in pairs discussing and adding more ideas in the chart. Go round and observe the process. Help as necessary; Step 8. Work with the whole class. Elicit the answers randomly and add those on the right part on the board; Step 9. Pupils write a short paragraph using the ideas and the reading text as sample; Step 10. Pupils work in pairs, swap their writings and compare;
Appendix: Sample reading Typically British? Three foreigners in Britain talk about the people and the country.... <i>Ivan from Romania works a café in Manchester</i> <i>“British people like tea. They have a tradition to have special tea – time. They love tea with milk or coffee with milk. They drink a lot of tea and coffee in this country.</i> <i>José from Spain is a tourist from Spain</i> <i>“People read newspapers everywhere – on the train, on the bus, at the bus stop. And the newspapers are really huge. Cars stop in Britain when you wait on zebra crossing – it’s incredible!” Cars don’t stop for you in Barcelona.</i> <i>Anna-Maria from Brazil</i> <i>“In Britain usually women don’t cook – they just put pizza in the microwave. On the other hand, men cook at the week-end and invite friends for dinner. Children have terrible diet – they go to Burger King every week.”</i> Sample Activities. - Work in pair. Make a list of “Typically British” things. Read the text and check your answers. - Read the text again. Underline three things which are the same in your country, and three things which are different. - Work with a partner, Discuss and fill in the chart.	
განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	მოცემულ საფეხურზე კულტურულ თავისებურებებზე მსჯელობისას, შეზღუდული ენობრივი რესურსების გამო, მოსწავლეებს ესაჭიროებათ მასწავლებლის დახმარება. ამ შემთხვევაში დასაშვებია მშობლიური ენის გამოყენება, რადგან, საკომუნიკაციო უნარ-ჩვევების განვითარების პარალელურად, ძალზე მნიშვნელოვანია იმაზე ზრუნვა, რომ მოსწავლეებმა მოახერხონ საკუთარი, არგუმენტირებული მოსაზრებების ჩამოაყალიბება და აუდიტორიის წინაშე წარდგენა.

მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	● კულტურულ განსხვავებებზე დაკვირვება, მათი გაცნობა/გაცნობიერება ენის სწავლების ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა. წარმატებული კომუნიკაცია დიდწილადაა დამოკიდებული მოსწავლეთა მიერ განსხვავებული კულტურული კონტექსტების გაგების უნარზე. ● კულტურული თავისებურებების აღმოჩენა დიდ გავლენას ახდენს მოზარდების დამოკიდებულებაზე უცხო კულტურის მიმართ, მათ ხედვაზე, ფასეულობებზე. შეუძლებელია ენის სწავლება განყენებულად - კულტურული გარემოს გათვალისწინების გარეშე. ● მასწავლებლის მოვალეობაა მოსწავლეთა უფრო ღრმა დაინტერესება კულტურული განსხვავებებით და დაკვირვების პროცესის ხელშეწყობა. ამის ერთ-ერთი ეფექტური საშუალება უცხო კულტურის საკუთართან შედარება და პარალელების გავლებაა. სწორედ ამ მიზნებს ემსახურება წინამდებარე აქტივობა. ● კულტურის თემატიკა საუკეთესო ნიადაგს ქმნის ყველა საკომუნიკაციო უნარის გასავითარებლად (მოსმენა, კითხვა, წერა, ლაპარაკი). მრავალფეროვანი შინაარსიანი კონტექსტები ავთენტური ენის შეცნობის და დაუფლების კარგი საშუალებაა. ამდენად, მასწავლებელს ევალება მოსწავლეთა ყურადღების გაამახვილება კონკრეტული შინაარსობრივი კონტექსტის შესატყვის ლექსიკურ თავისებურებებზე (კლიშეები/ფორმულები) და მათი რიენტირებელი შეკითხვების საშუალებით დახმარება გაუწიოს მათ საკუთარი აზრის ჩამოყალიბებასა და გადმოცემაში. ● კულტურული განსხვავებების თემაზე საუბრისას მისაღება მშობლიური ენის გამოყენებაც.
---	---

მიმართულება - უცხოური ენის პრაქტიკული გამოყენება (მედიაცია)

უცხ.დ.V.20. მოსწავლეს შეუძლია უცხოურ ენაზე სხვადასხვა ტიპის პროექტის განხორციელება (მაგ, გენეალოგიური ხის შედგენა, კატალოგის შედგენა-წარმოდგენა და სხვა).

აქტივობა #1

Title/instruction of the activity	Project work: Animals/Birds
Objectives	Find out the information about animals/birds; Make an entry for Children's encyclopedia; Consolidate vocabulary and grammar.
Materials/Resources	Pictures/cut outs from magazines of different animals/birds Information about animals/birds (magazines, books) A sheet of paper, a pen and glue
Grouping pupils	Pairs/small groups
Procedure	Step 1. Show the class the model from the textbook or your own of the page/entry for the Children's Encyclopedia. Draw the pupils' attention to the layout of the page; Step 2. Divide the class into pairs/groups of three. Tell the pupils they are going to design the similar page about one of the animals/birds. Explain that their page can contain different pieces of information and can be organized in a different way; Step 3. From the Teacher's cut outs each pair/group chooses a picture of one animal/bird to write about; Step 4. Write the questions on the board (See Appendix): Distribute books and magazines and ask pupils to find the information to answer these questions; Step 5. Provide support with ideas and vocabulary if required. Step 6. Pupils find the necessary information and write it out on their page with the picture of the animal/bird; Step 7. Display completed pages for other students to read. Step 8. Bind the pages in one book.
Appendix: - Which animal/bird is it? - Where does it live? - What does it look like? - What does it eat? - How does it find food?	

განმავითარებელი შეფასება Formative Assessment	• სავარაუდოდ, მოზარდებს დახმარება დასჭირდებათ შეთავაზებული რესურსებიდან საჭირო ინფორმაციის მოძიებისას. ასეთ შემთხვევაში, დასაშვებია წიგნი/ჟურნალში სათანადო გვერდის ან ზუსტი ინფორმაციის მითითება. • მისაღებია მათი დახმარება ინფორმაციის ორგანიზებისა და გაფორმების პროცესში.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	• ეს აქტივობა-პროექტი მოსწავლეებს აძლევს შესაძლებლობას, თავი მოუყარონ კონკრეტულ თემაზე შესწავლილ ლექსიკას, აგრეთვე - ენობრივ სტრუქტურებს. ამდენად, შესაძლებელია მისი გამოყენება შემაჯამებელი დავალების ფორმით. ამასთანავე, მათ ეძლევათ შემოქმედებითი, მხატვრული და ორგანიზაციული უნარების გამოყენებისა და განვითარების საშუალება. • მოსწავლე ეუფლება აქტიური სწავლის სხვადასხვა სტრატეგიას, როგორიცაა სწავლა კეთებით, სწავლა აღმოჩენით, აგრეთვე უვითარდება ინფორმაციის დამოუკიდებლად მოძიების, შერჩევის და სხვათათვის/ დაინტერესებულ პირთათვის მისი გადაცემის უნარი. • წარმატებული შედეგის მისაღწევად მასწავლებელი დარწმუნებული უნდა იყოს, რომ ყველა მოსწავლემ ზუსტად გაიგო დავალების არსი. • ამ აქტივობის კლასში შესასრულებლად აუცილებელია მოსწავლეთა უზრუნველყოფა შესაბამისი სურათებით/ ამონაჭრებითა და საინფორმაციო რესურსებით, საიდანაც მოსწავლეები ამოიწერენ მათთვის საჭირო ინფორმაციას. • შესაძლებელია მასალების მოპოვება წინასწარ, ინტერნეტრესურსებიდან. ამ შემთხვევაში კლასში მოსწავლეები ჯგუფურად შეარჩევენ საჭირო მასალას და იმუშავენ მხოლოდ გვერდის გაფორმებაზე. • მნიშვნელოვანია შესასრულებელი სამუშაოს მოდელის დეტალური ანალიზი დემონსტრირების დროს. • მასწავლებელს წინასწარ უნდა ჰქონდეს განსაზღვრული, რომ არსებული მასალა/მასალის კომბინაცია საკმარის ინფორმაციას მიაწვდის მოსწავლეებს შემეცნებითი ხასიათის მიკროტექსტის შესადგენად.

ტაპი V განმსაზღვრელი შეფასება

Writing

Summative assignment # 1

Title/instruction of the activity	Create a Story Book
Objectives	• Create a story book by drawing/illustrating and adding text; • Foster creative thinking and writing skills.
Materials/Resources	A notebook, a pen, coloured pencils/crayons, old photos and magazine cut outs, stickers, glitter and anything else to use to illustrate a story.
Grouping pupils	Individual
Procedure	• Tell pupils that they are going to write an adventure story or a fairy tale and illustrate it accordingly to create their own individual story books; • Give them the structure of the story (see appendix 1: The Story Map); • Ask pupils to write 3-5 sentences for each item of the story map, i.e. 1 page of text followed with 1 page of illustration – 12 pages altogether. They can illustrate their stories, either by drawing, or by making a collage of cut outs; • Ask the pupils to give a title to their story and make a cover page with the title and the author's name on it; • When they have done this assignment, arrange an exhibition of the Story Books; • Ask pupils to read aloud their stories to the whole class. • Ask pupils to rate the stories according to the rating chart prepared in advance (See Appendix 2: Rating Chart); • Chose the best story book by summing up the rating results and award three best Story Book authors with symbolic prizes; • Assess pupils according to the sample rubric (See Appendix 3: Assessment Rubrics).

მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	- განმსაზღვრელი დავალების შედეგების შესამოწმებლად, მასწავლებელი შეფასების ერთ-ერთ ფორმად იყენებს რუბრიკას, რომლის კრიტერიუმებსაც ადგენს დავალების მოთხოვნების გათვალისწინებით. - მოსწავლეები წინასწარ უნდა იცნობდნენ რუბრიკის ყველა კრიტერიუმს, რათა მუშაობა მიზანმიმართულად წარმართოს მათ დასაკმაყოფილებლად. - ამ ტიპის დავალების შესასრულებლად მოსწავლეს უნდა ჰქონდეს მკაფიო და კონკრეტული ინსტრუქციები მოთხოვნების შესახებ. მაგალითად, რა მოცულობის უნდა იყოს მოთხრობა/ზღაპარი, რა ლექსიკური თუ გრამატიკული ერთეულები უნდა იყოს გამოყენებული და ა.შ. - კონკტერულ აქტივობას მოსწავლეთა საუკეთესო ნამუშევრის გამოსავლენად ახლავს სარეიტინგო სქემა, რომელსაც ყველა მოსწავლე ინდივიდუალურად ავსებს.
--	---

Appendix 1: Story map

- Main characters – Describe the main characters - what they look like.
- Setting – describe where and when the action takes place.
- What happened at the beginning of the story?
- What happened in the middle of the story?
- What happened at the end of the story?
- What was the problem in the story and how was it solved?

Appendix 2: Rating Chart

Category	1	2	3
Interesting/Amusing/ Funny			
Original			
Well Illustrated / Illustrations match the text			

Appendix 3: Assessment Rubrics Creating a Story Book

Category	Excellent 10-9	Good 8-7	Satisfactory 6-5	Needs Improvement/ poor 4-1
Characters	The main characters are named and clearly described (through words and/or actions)	The main characters are named and described (through words and/or actions).	The main characters are named.	It is hard to tell who the main characters are.
Characters	The main characters are named and clearly described (through words and/or actions)	The main characters are named and described (through words and/or actions).	The main characters are named.	It is hard to tell who the main characters are.
Setting	Required number of vivid, descriptive words is used to tell the reader/ audience when and where the story takes place.	Some vivid, descriptive words are used to tell the reader/ audience when and where the story takes place.	The reader/ audience can figure out when and where the story took place, but there isn't much detail	The reader/ audience has trouble telling when and where the story takes place.
Problem	It is very easy for the reader/ audience to understand what problem the main character(s) face and why it is a problem.	It is fairly easy for the reader/ audience to understand what problem the main character(s) face and why it is a problem.	It is fairly easy for the reader/ audience to understand what problem the main character(s) face but it is not clear why it is a problem.	It is not clear what problem the main characters face.
Solution to Problem in Story	The solution to the problem is easy-to-understand and is logical. There are no loose ends.	The solution to the problem is easy-to-understand and is somewhat logical.	The solution to the problem was a little hard to understand.	No solution was attempted or it was impossible to understand.

Written Copy	The pupil turns in an attractive and complete copy of the story in the correct format.	The pupil turns a complete copy of the story in the correct format.	The pupil turns a complete copy of the story, but the format was not correct.	The pupil turns an incomplete copy of the story
Cover Page - Title - Author - Illustration	Cover page includes all three identified elements	Cover page includes two of the three identified elements	Cover page includes one of the three identified elements	Cover page does not include any of the three identified elements or is missing
Assessment rubric for reading-aloud strategy				
Audience Contact	Looks at and tells the story to all members of the audience.	Looks at and tells the story to a few people in the audience.	Looks at and tells the story to 1-2 people in the audience.	Does not look at or try to involve the audience.
Voice	Always speaks loudly, slowly and clearly. Is easily understood by all audience members.	Usually speaks loudly, slowly and clearly. Is easily understood by almost all audience members.	Usually speaks loudly and clearly. Speaks so fast sometimes that audience has trouble in understanding.	Speaks too softly or mumbles. The audience often has trouble in understanding.

Summative assignment # 2

Title/instruction of the activity	Holiday Places – Project Work
Objectives	Make a poster about a holiday place.
Materials/Resources	Pictures, photos, cut outs from the magazines, crayons, scissors, glue, a large sheet of paper.
Grouping pupils	Individual
Procedure	● Pupils bring in photographs, brochures or adverts relating to their last holiday (they have been asked to prepare the material in advance); ● Divide the pupils into groups. ● Write the questions on the board: ● <i>Where did you go on your last holiday?</i> ● <i>Who did you go with?</i> ● <i>Where did you stay?</i> ● <i>What was it like? Etc.;</i> ● Pupils in groups write about holidays based on their personal experiences; ● Pupils select the pictures they want to use, and make captions for them; ● Students cut and paste the different elements to make the poster; ● Monitor pupils and provide support with ideas and vocabulary if required; ● Display completed posters for the other pupils to read; ● Ask pupils to choose the best poster and award the winners the prize;
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	● დავალებას აქვს პროექტის სახე და მიზნად ისახავს განვლილი მასალით მიღებული ცოდნის კონსოლიდაციას / პრაქტიკულ გამოყენებას. აქედან გამომდინარე, რეკომენდებულია განმსაზღვრელი შეფასების რუბრიკის გამოყენება შესაბამისი კრიტერიუმებით. ● მოსწავლეები დამატებით ფასდებიან ჯგუფებში განეული მუშაობის შედეგების მიხედვით. ამიტომ სასურველია, დასაწყისში მასწავლებელმა გაუწიოს მათ დახმარება საორგანიზაციო საკითხებში, ვთქვათ, ერთად გადაანალიზონ ჯგუფში დავალებები მათი დროულად შესრულების მიზნით, შეთანხმდნენ სამუშაოს შესრულების კონკრეტულ გეგმაზე, წინასწარ მოიძიონ რესურსები და სხვ. დავალების დაკონკრეტების მიზნით, მასწავლებელი ახდენს სანიმუშო პოსტერის დემონსტრირებას.

Appendix: Assessment Rubric

Making a Poster: Holiday Places

Category	Excellent 10-9	Good 8-7	Satisfactory 6-5	Needs Improvement/ poor 4-1
Required Elements: • Title • Author • Illustration	The poster includes all required elements as well as complete information.	All but 1 required elements are included in the poster. The information is almost complete.	All but 2 of the required elements are included in the poster. The information is incomplete.	Only one/ no required elements are included in the poster.
Knowledge Gained	Can accurately answer all questions related to facts / illustrations in the poster	Can accurately answer most questions related to facts / illustrations in the poster	Can answer questions related to more than half of the facts/ illustrations in the poster	Appears to have insufficient knowledge about the facts/ illustrations used in the poster, or cannot answer any questions.
Vocabulary	At least 9-10 topic related lexical units are used.	7-8 topic related lexical units are used.	5-6 topic related lexical units are used.	Less than 4 topic related lexical units are used.
Grammar	There is 1-2 grammatical mistakes on the poster.	There are 3-4 grammatical mistakes on the poster.	There are 5-6 grammatical mistakes on the poster.	There are more than 6 grammatical mistakes on the poster.
Attractiveness	The poster is exceptionally attractive in terms of design, layout, and neatness.	The poster is attractive in terms of design, layout and neatness.	The poster is acceptably attractive though it may be a bit messy.	The poster is distractingly messy/not attractive.

Speaking

Summative assignment # 3

Title/instruction of the activity	Mini Talk
Objectives	Assess fluency and accuracy of speech; Provide free speaking practice.
Materials/Resources	None
Grouping pupils	Individual
Procedure	- Ask each pupil to talk for 2-3 minutes on the topic you give; - Note down lexical items and phrases problematic for the pupil; - At the end give an individual feedback.
მეთოდური კომენტარები Methodological Comments	ეს აქტივობა მასწავლებელს საშუალებას აძლევს, შეამოწმოს მოსწავლის მიერ ენის დამოუკიდებლად გამოყენების ელემენტარული შესაძლებლობები - გაბმული მეტყველების, იმპროვიზებული მეტყველების (impromptu speech) ან მოკლე მონოლოგის წარმართვის უნარი. ეს ტიპური დავალებაა, რომლის დროსაც მოსწავლეები შემაჯავებელი შეფასების რუბრიკით უნდა შეფასდნენ.

Appendix: Assessment Rubric

Mini Talk

Category	Excellent 10-9	Good 8-7	Satisfactory 6-5	Needs Improvement/ poor 4-1
Pronunciation	Pronounces clearly all the time in a mini impromptu talk/ monologue	Pronounces clearly most of the time in a mini impromptu talk/ monologue.	Pronounce rather clearly in more than half of a mini impromptu talk/ monologue	Cannot pronounce clearly most of the time in a mini impromptu talk/ monologue

Use of vocabulary	Uses appropriate vocabulary all the time to communicate ideas effectively	Use of appropriate vocabulary most of the time to communicate ideas effectively	Use of fairly appropriate vocabulary in more than half of the time to communicate ideas effectively	Cannot use appropriate vocabulary most of the time to communicate ideas effectively
Accuracy	Can communicate ideas without any interference from grammatical errors	Can communicate ideas with a little interference from grammatical errors (does not block understanding)	Can communicate ideas with considerable interference from grammatical errors (somewhat blocks understanding)	Cannot hardly communicate ideas due to a lot of interference from grammatical errors (blocks understanding)

Summative assignment # 4

Title/instruction of the activity	Interviews with Celebrities
Objectives	- Find out personal information through interviews - Ask and answer questions; - Consolidate the learned language.
Materials/Resources	Stickers with names of famous Georgian/international celebrities that all the students will know (Presidents, sportsmen, actors/actresses, pop-singers, etc.)
Grouping pupils	Pairs
Procedure	- Divide the class in half. One half will act as interviewers and the other - as interviewees. - Put the name stickers on the desk face down. Each interviewee takes one name sticker. - Ask the other half of the pupils (the interviewers) to prepare up to 5 questions for their interviewees. 'Interviewers' choose one of the celebrities to interview. - Pupils swap roles and do the activity anew, with other celebrities.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	ნებისმიერი აქტივობა შეიძლება გახდეს განმსაზღვრელი შეფასების საგანი. მოცემული დავალება ნიმუშია იმისა, თუ როგორ შეუძლია მასწავლებელს განმსაზღვრელი შეფასების რუბრიკის გამოყენება მოსწავლეთა ინტერვიუში მონაწილეობის შესაფასებლად.

Appendix: Assessment rubric

Interviews with Celebrities

Category	Excellent 10-9	Good 8-7	Satisfactory 6-5	Needs Improvement/ poor 4-1
Preparation	Has all factual questions prepared.	Has almost all factual questions prepared.	Has more than half of factual questions prepared.	Has 1-2/ no factual questions prepared.
Pronunciation	Pronounce clearly all the time during the interview.	Pronounce clearly most of the time during the interview.	Pronounce rather clearly in more than half time during the interview.	Cannot pronounce clearly most of the time during the interview.
Use of vocabulary	Uses appropriate vocabulary all the time to communicate ideas effectively.	Uses appropriate vocabulary most of the time to communicate ideas effectively.	Uses fairly appropriate vocabulary in more than half of the time to communicate ideas effectively.	Cannot use appropriate vocabulary most of the time to communicate ideas effectively.

Reading & Speaking

Summative assignment # 5

Title/instruction of the activity	Reading Task and Role Play
Objectives	Assess the students' reading skills; Give them controlled speaking practice in a role play.
Materials/Resources	One sheet with the jumbled conversation, each part of the interaction being numbered, and a second sheet with the key, which is also numbered for ease of checking.
Grouping pupils	Individual, pairs

Procedure	- Initiate some discussion on a familiar topic. If necessary, give some relevant vocabulary; - Give out the conversation sheet. Explain that it is jumbled; - Ask students to identify main points of information; - Ask students to put the dialogue in the right order. Circulate to deal with any textual problems; - Ask students to read their restored conversation to each other. This will soon show up any flaws; - Give out the Key; - Do some pronunciation practice using the Key; - Put the students in pairs to role-play the conversation in front of the group.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	ამ აქტივობით მასწავლებელი ერთდროულად აფასებს მოსწავლეების კითხვის და ლაპარაკის უნარებს.

Appendix: Assessment Rubric

Reading Task and Role Play

Category	Excellent 10-9	Good 8-7	Satisfactory 6-5	Needs Improvement/ poor 4-1
Identification of information	Lists all the key points of information in the jumbled text.	Lists most of the key points of information in the jumbled text.	Lists some of the key points of information in the jumbled text.	Cannot list important information with accuracy.
Arrangement of the jumbled text	Arranges all the jumbled text in correct order	Arranges most of the jumbled text in correct order	Arranges more than half of the jumbled text in correct order	Cannot arrange the jumbled text in correct order
Partner Contact in role-play	Reads and looks up to make eye contact with the partner as in a natural conversation all the time.	Reads and looks up to make eye contact with the partner as in a natural conversation most of the time.	Reads and looks up to make eye contact with the partner as in a natural conversation more than half of the time.	Reads only and does not look up to make eye contact with the partner as in a natural conversation.

Listening

Summative assignment # 5

Title/instruction of the activity	Listen and Present
Objectives	- Assess listening and speaking skills; - Assess note-taking and presentation skills.
Materials/Resources	Recordings of several small conversations
Grouping pupils	Individual
Procedure	- Tell pupils that they are going to listen to a conversation; - Ask pupils to take notes while listening based on the comprehension questions, e.g. <i>Who the speakers are? Where are they? What is the problem? What is the solution? etc.</i> ; - Play the recording twice without stopping; - Ask individual pupils to reproduce the conversation and present in front of the class.
მეთოდოლოგიური კომენტარები Methodological Comments	- ამ აქტივობით მასწავლებელს შეუძლია შეამოწმოს: - მოსმენილი ინფორმაციის აღქმის ხარისხი, ჩანაწერების შესრულების ტექნიკა და პრეზენტაციის უნარები. ეს მიზანი აისახება რუბრიკის კრიტერიუმებში. - მოსმენის უნარის შეფასებისას მასწავლებლის მიზანია, შეამოწმოს ინფორმაციის რა ნაწილის გაგება შეუძლია მოსწავლეს წინასწარ მიცემულ კითხვებზე დაყრდნობით. მასალის პრეზენტაციის შეფასებისას მნიშვნელოვანია გადმოცემული ინფორმაციის სიზუსტისა და მეტყველების უნარის შემოწმება. (იხ. დანართი: შეფასების რუბრიკები).

Appendix: Assessment Rubric

Listen and Present

Category	Excellent 10-9	Good 8-7	Satisfactory 6-5	Needs Improvement/ poor 4-1
Information	Shows a full understanding of the information.	Shows a good understanding of the information.	Shows a good understanding of parts of the information.	Does not understand the information.
Note-taking	Able to take notes based on all the comprehension questions	Able to take notes based on most of the comprehension questions	Able to take notes based on some of the comprehension questions	Not able to take notes based on some of the comprehension questions
Fluency/ Accuracy	Speaks clearly and distinctly all the time; mispronounces 1-2 words	Speaks clearly and distinctly most of the time; mispronounces 3-4 words.	Speaks clearly and distinctly less than half of the time; mispronounces no more than 5-6 words.	Often mumbles or cannot be understood; mispronounces more than 6 words.
Presenting	Stays on topic all of the time.	Stays on topic most of the time.	Stays on topic some of the time.	It is hard to tell what the topic is.

ინტერნეტ-რესურსები:

1. <http://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/category/language-focus/traditional-songs>
2. <http://www.teachingenglish.org.uk/try/activities/listening-activities-songs>
3. <http://www.teachingenglish.org.uk/try/activities/phonemic-chart>
4. <http://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/short-stories>
5. <http://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/parents/learning-resources>
6. <http://www.regandlellow.com/series1stories.htm>
7. <http://younglearners.eslreading.org/>
8. <http://www.teachingenglish.org.uk/try/activities/listen-your-word>
9. <http://www.teachingenglish.org.uk/try/activities/gap-fill-poems>
10. <http://freepoemsonline.blogspot.com>
11. <http://www.teachingenglish.org.uk/category/activity-category/pronunciation>
12. <http://www.teachingenglish.org.uk/try/activities/broken-telephone>
13. http://www.teachingenglish.org.uk/search/apachesolr_search/listening%20activities?filters=type%3Aactivities
14. <http://www.teachingenglish.org.uk/try/activities/jigsaw-reading-0>
15. www.onestopenglish.com , <http://www.onestopenglish.com/teenagers/skills/reading/teenagers-reading-1-reading-in-class/146783.article>
16. <http://www.teachingenglish.org.uk/blogs/hayriye-ula%C5%9F/reading-stories-fundamental>
17. http://www.teachingenglish.org.uk/search/apachesolr_search/Reading%20Activities?page=1
18. <http://www.onestopenglish.com/teenagers/skills/speaking/teenagers-speaking-dream-team/157407.article>
19. <http://www.teachingenglish.org.uk/language-assistant/games/hot-seat>
20. <http://www.teachingenglish.org.uk/forum-topic/speaking-activity>
21. <http://www.teachingenglish.org.uk/try/activities/freeze-writing-a-way-make-writing-tasks-a-group-activity>
22. <http://www.teachingenglish.org.uk/try/activities/story-writing-creative-thinking>
23. <http://www.teachingenglish.org.uk/try/activities/writing-activities>
24. <http://rubistar.4teachers.org/index.php?screen=NewRubric>

გამოყენებული ლიტერატურა

1. Jeremy Harmer. The Practice of English Language Teaching. Longman, 4th edition, 2007
2. Jeremy Harmer. How to teach English - An Introduction to the practice of English Language Teaching
3. Pearson Education Limited 1998 First Published 1998 Seventh impression 2001
4. Scott Thornbury. How to Teach Grammar. Longman, 1999
5. Scott Thornbury. How to Teach Vocabulary. Longman, 2002
6. Jim Scrivener. Learning Teaching. Macmillan, 2005
7. Deborah Blaz. A Collection of performance Tasks and Rubrics, Foreign Languages. Larchmont, NY 105382001, 2001
8. Sophie Ioannou-Georgiou & Pavlos Pavlou. Assessing Young Learners. Oxford University Press, 2003
9. Department of Education, Queensland. English in Years 1 to 10 Queensland syllabus materials, A guide to classroom practice in English, 1994
10. David Vale with Anne Feunteun. Teaching Children English A training course for teachers of English to children. Cambridge, 1999
11. Penny McKay and Jenni Guse. Five minute Activities for young Learners. Cambridge University Press, 2008
12. Mary Slattery, Jane Willis. English for Primary Teachers, A handbook of activities and classroom language, Oxford University Press, 2009
13. I. S. P. Nation and John Macalister. Language Curriculum Design, Taylor & Francis Group, 2010

[illegible]

This image shows a full page of a handwriting practice worksheet. It consists of multiple sets of three horizontal dashed lines, providing a guide for letter height and placement. The lines are evenly spaced across the entire page, which is otherwise blank.

This image shows a full page of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. At the top center, there is a header area containing the Georgian text "შენი პირველი ნაშრომი" in a bold, black, sans-serif font. Below the header, the rest of the page is filled with the continuous pattern of horizontal lines.